Lhbtiqa+ monitor 2026

De leefsituatie van lhbtiqa+ personen en opvattingen over lhbtiqa+ personen in Nederland

Ipsos I&O

MOVISIE kennis en aanpak van sociale vraagstukken

Panteia

De leefsituatie van lhbtiqa+ personen en opvattingen over lhbtiqa+ personen in Nederland

Auteur(s)
Kees Brammer, Aram Klijn, Florine de Villeneuve, Tom Kruis (Panteia), Karijn van den Berg, Fayaaz Joemmanbaks, Eli Zef Weegels (Movisie), Judith van Werkhoven, Roy van der Hoeve (Ipsos I&O)

Met medewerking van: Erik Jan de Wilde (Movisie)

Opdrachtgever(s)
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Foto voorpagina
123RF

Gepubliceerd
Zoetermeer, 11-9-2026

Projectnummer
11046

Versie
1

Status
Definitief

Bronvermelding
Panteia, Movisie & Ipsos I&O. (2026). Lhbtiqa+ monitor 2026. Zoetermeer: Panteia.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

Beknopte samenvatting		**5**
Samenvatting		**8**
1	**Inleiding**	**21**
1.1	Aanleiding en focus van de monitor	21
1.2	Lhbtiqa+ personen in Nederland	22
1.3	Onderzoeksmethode	27
1.4	Respons en achtergrondkenmerken respondenten	33
1.5	Interpretatie resultaten	38
1.6	Opbouw rapport	39
2	**Sociaaleconomische situatie**	**41**
2.1	Psychologische hulpbronnen	41
2.2	Wonen	43
2.3	Werk	44
2.4	Openheid seksuele oriëntatie en genderidentiteit	50
2.5	Relatie en partner	56
2.6	Religie	57
2.7	Tevredenheid over sociaaleconomische situatie en leven	59
2.8	Samenvatting	63
3	**Gezondheid en zorggebruik**	**66**
3.1	Leefstijl	66
3.2	Psychische gezondheid	68
3.3	Suïcide	71
3.4	Fysieke gezondheid	73
3.5	Ziekteverzuim	75
3.6	Zorggebruik	76
3.7	Samenvatting	78
4	**Onveiligheid en slachtofferschap**	**81**
4.1	Groepenindeling Veiligheidsmonitor	81
4.2	Sociale cohesie	82
4.3	Onveiligheidsgevoelens	84
4.4	Respectloos gedrag	85
4.5	Cybercrime	86
4.6	Ervaringen met geweldsdelicten	87
4.7	Voortdurende controle en intimidatie	90
4.8	Samenvatting	91
5	**Ongewenst seksueel gedrag**	**94**
5.1	Prevalentie ongewenst seksueel gedrag	94
5.2	Samenvatting	98
6	**Discriminatie**	**100**

6.1	Inleiding	100
6.2	De mate van ervaren discriminatie	100
6.3	Discriminatiegronden	102
6.4	Uitingsvormen	105
6.5	Locatie	106
6.6	Type pleger	108
6.7	Discriminatie door (andere) lhbtiqa+ personen	108
6.8	Samenvatting	110
7	**Opvattingen**	**113**
7.1	Inleiding	113
7.2	Heteroseksuele personen	118
7.3	Niet-heteroseksuele personen	120
7.4	Homoseksuele en lesbische personen	121
7.5	Bi+ personen	132
7.6	Aseksuele personen	137
7.7	Queer personen	143
7.8	Transgender personen	144
7.9	Non-binaire personen	150
7.10	Intersekse personen	156
7.11	Samenvatting	161
Bijlage 1: Referenties		**167**

Beknopte samenvatting

De Lhbtiqa+ monitor 2026 is uitgevoerd door Panteia, Movisie en Ipsos I&O in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Directie Emancipatie (hierna: ministerie van OCW). In deze monitor wordt de leefsituatie van lhbtiqa+ personen in Nederland beschreven en vergeleken met die van niet-lhbtiqa+ personen (in het rapport ook wel cis-hetero personen genoemd). Ook wordt er gekeken naar opvattingen over lhbtiqa+ personen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

Belangrijkste bevindingen

I Leefsituatie

- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, ervaren een lagere mate van zelfwaardering ten opzichte van cis-hetero personen. Intersekse personen scoren het laagst.
- Lhbtiqa+ personen zijn over het algemeen vaker lid van een vereniging of organisatie ten opzichte van cis-hetero personen.
- Sommige lhbtiqa+ groepen, waaronder intersekse, non-binaire en lhbtiqa+ personen met een beperking, geven vaker aan te weinig geld te hebben tegenover cis-hetero personen.
- Alle lhbtiqa+ groepen geven, in vergelijking met de cis-hetero groep, vaker aan na te denken over wat zij wel en niet doen als het gaat om bijvoorbeeld genderexpressie of affectie tonen in de openbare ruimte.
- Veel lhbtiqa+ groepen zijn gemiddeld minder tevreden met hun sociaaleconomische situatie dan cis-hetero personen.
- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, geven vaker aan psychisch ongezond te zijn ten opzichte van cis-hetero personen.
- Alle lhbtiqa+ groepen hebben vaker suïcidale gedachten gehad dan cis-hetero personen.
- Veel lhbtiqa+ personen ontvangen vaker online haatreacties dan cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder transgender en queer personen.
- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op aseksuele personen na, hebben vaker ervaring met online, niet-fysiek en fysiek ongewenst seksueel gedrag.
- Alle lhbtiqa+ groepen hebben in de afgelopen 12 maanden vaker ervaring met discriminatie, ten opzichte van cis-hetero personen. De lhbtiqa+ groepen die discriminatie hebben ervaren geven aan dat het vooral komt door discriminerende opmerkingen, een negatief beeld/stigmatisering (bijvoorbeeld in de media) en door microagressies[1].
- De meeste ervaringen met discriminatie vinden online en op straat plaats; bij iedere lhbtiqa+ groep ervaart minimaal ongeveer een derde dit .
- Discriminatie door andere lhbtiqa+ personen komt bij meerdere groepen in 2026 minder vaak voor dan in 2024.

[1] Microagressies zijn subtiele (alledaagse) bewuste maar ook vaak onbewuste verbale en non-verbale vormen van pestgedrag op grond van stereotypen en vooroordelen, die bedoeld of onbedoeld als kwetsend kunnen worden ervaren en (in)direct discriminatoire stereotypen (vooroordelen) in stand houden (King et al., 2023; Sue et al., 2007; Sue et al., 2019).

II. Opvattingen

- In het algemeen is de houding van de Nederlandse bevolking, ten opzichte van seksuele, gender- en seksediversiteit, vergelijkbaar tussen 2024 en 2026. Alleen bij de opvattingen over homoseksualiteit zien we een significante toename van de groep mensen die een neutrale houding aanneemt. Voor elk van de lhbtiqa+ groepen geldt dat de meerderheid van de respondenten (nog steeds) een positieve houding heeft. Zie ***Error! Reference source not found.*** voor een samenvatting van de houdingen ten opzichte van verschillende lhbtiqa+ groepen, voor de jaren 2024 en 2026. De resultaten laten duidelijke verschillen zien in de houding ten opzichte van de afzonderlijke groepen, waarbij het minst positief wordt geoordeeld over non-binaire, transgender en intersekse personen.
- Andere punten van zorg zijn dat nog steeds relatief veel mensen aangeven dat bi+, transgender en non-binair zijn modeverschijnselen zijn, en dat ook nog steeds relatief veel respondenten geen relatie zouden willen met transgender, non-binaire, bi+, aseksuele of intersekse personen. Bij diverse stellingen over aseksuele, non-binaire en intersekse personen geven relatief veel respondenten aan, net als in 2024, er niet over na te denken en/of het niet echt goed te weten. Deze bevinding laat zien dat de kennis over en het begrip, of de erkenning van, deze groepen personen in de Nederlandse samenleving nog redelijk beperkt is.

De Lhbtiqa+ monitor 2026 omvat de volgende groepen:

Cis-hetero personen: mensen die zich identificeren met het geslacht dat hen bij de geboorte is toegewezen en zich aangetrokken voelen tot personen van het ‘tegenovergestelde gender’, zoals vrouwen die zich aangetrokken voelen tot mannen en mannen die zich aangetrokken voelen tot vrouwen. In deze monitor gaat het bij deze groep ook om personen die niet intersekse zijn (zie uitleg hieronder). Oftewel: niet-lhbtiqa+.

Lesbische personen: vrouwen die zich aangetrokken voelen, seksueel en/of romantisch, tot vrouwen.

Homoseksuele personen: mannen die zich aangetrokken voelen, seksueel en/of romantisch, tot mannen.

Bi+ personen: personen die zich aangetrokken voelen, seksueel en/of romantisch, tot meer dan één gender.

Aseksuele personen: personen die geen of weinig seksuele aantrekking ervaren naar andere personen.

Queer personen: personen die zich niet kunnen vinden in de gebruikelijke, vaststaande (binaire) kaders en hokjes voor gender en/of seksuele oriëntatie, of deze kaders afwijzen.

Transgender personen: personen bij wie de genderidentiteit niet (volledig) overeenkomt met het geslacht dat bij de geboorte werd toegewezen. Transgender personen kunnen man, vrouw, of non-binair zijn, of een andere

genderidentiteit hebben. In deze monitor behoren non-binaire transgender personen tot de groep non-binaire personen.

Non-binaire personen: personen die zich als non-binair identificeren voelen zich thuis bij een genderidentiteit buiten de (binaire) categorieën man en vrouw.

Intersekse personen: personen die zijn geboren met een lichaam dat niet overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw.

Lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond: lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond betreft een brede groep lhbtiqa+ personen die niet wit zijn en/of die zelf een migratieachtergrond hebben en/of waarvan tenminste één van de ouders een migratieachtergrond heeft.

Lhbtiqa+ personen met een beperking: lhbtiqa+ personen met een beperking betreft een brede groep lhbtiqa+ personen met verschillende beperkingen, zoals een fysieke, visuele, auditieve of een (licht) verstandelijke beperking.

De groepsindeling die in deze monitor is gehanteerd is te vinden in Tabel 1.

Samenvatting

De Lhbtiqa+ monitor 2026 is uitgevoerd door Panteia, Movisie en Ipsos I&O in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Directie Emancipatie (hierna: ministerie van OCW). In deze monitor wordt de leefsituatie van lhbtiqa+ personen in Nederland beschreven en vergeleken met die van niet-lhbtiqa+ personen (in het rapport ook wel cis-hetero personen genoemd). Ook wordt er gekeken naar opvattingen over lhbtiqa+ personen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

Deze monitor bouwt voort op de vorige lhbtiqa+ monitor uit 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024), en op eerdere monitoronderzoeken die het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in de jaren daarvoor uitvoerde en die gericht waren op de leefsituatie van en opvattingen over lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender (lhbt) personen (SCP, 2016; 2018a; 2022a). In de edities van 2024 en 2026 wordt de groep lhbt personen uitgesplitst: lesbische, homoseksuele, bi+ en transgender personen. Daarnaast is de monitor sinds 2024 uitgebreid met de groepen non-binaire personen, queer personen, intersekse personen en aseksuele personen, lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking. Hierbij moet worden opgemerkt dat er ook non-binaire transgender personen zijn; in dit onderzoek vallen deze personen onder de groep non-binaire personen. Zie paragraaf 1.3.2 voor de definities voor elk van deze groepen. Ook merken we op dat we in deze samenvatting niet rapporteren over de opvattingen over queer personen, die maar met één stelling gemeten is. De leefsituatie en opvattingen zijn onderzocht middels een online vragenlijst die is uitgezet onder twee steekproeven uit het I&O Research Panel. Bij de interpretatie van deze resultaten dient men er rekening mee te houden dat de resultaten indicatief kunnen zijn omdat niet goed is vast te stellen hoe representatief de resultaten zijn. De kwantitatieve resultaten uit deze vragenlijst zijn aangevuld met duiding en ervaringen uit focusgroepen met personen uit de lhbtiqa+ subgroepen en met gegevens uit eerder uitgevoerde grootschalige bevolkingsonderzoeken, waaronder de Veiligheidsmonitor (CBS, 2025b).

De Lhbtiqa+ monitor 2026 is opgedeeld in twee onderdelen. Het eerste deel gaat over de leefsituatie en het welzijn van lhbtiqa+ personen in vergelijking met cis-hetero personen. In dit deel worden de volgende thema's besproken:

- Sociaaleconomische situatie
- Gezondheid
- Onveiligheid en slachtofferschap
- Ongewenst seksueel gedrag
- Discriminatie

Het tweede deel gaat in op opvattingen over lhbtiqa+ personen onder de Nederlandse bevolking. In deze samenvatting benoemen we de belangrijkste en opvallendste bevindingen op basis van de vragenlijstresultaten.

Leefsituatie

Lhbtiqa+ personen algemeen

- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, ervaren een lagere mate van zelfwaardering ten opzichte van cis-hetero personen. Intersekse personen scoren het laagst.
- Lhbtiqa+ personen zijn over het algemeen vaker lid van een vereniging of organisatie ten opzichte van cis-hetero personen
- Met name intersekse, non-binaire en lhbtiqa+ personen met een beperking geven vaker aan te weinig geld te hebben tegenover cis-hetero personen.
- Alle lhbtiqa+ groepen geven, in vergelijking met de cis-hetero groep, vaker aan na te denken over wat zij wel en niet doen als het gaat om bijvoorbeeld genderexpressie of affectie tonen in de openbare ruimte.
- Veel lhbtiqa+ groepen zijn gemiddeld minder tevreden met hun sociaaleconomische situatie dan cis-hetero personen.
- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, geven vaker aan psychisch ongezond te zijn ten opzichte van cis-hetero personen.
- Alle lhbtiqa+ groepen hebben vaker suïcidale gedachten gehad dan cis-hetero personen.
- Bijna alle lhbtiqa+ personen, op homoseksuele personen na, geven vaker aan contact te hebben gehad met een psycholoog in de afgelopen 12 maanden dan cis-hetero personen.
- Veel lhbtiqa+ personen ontvangen vaker online haatreacties dan cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder transgender en queer personen.
- Bijna alle lhbtiqa+ groepen hebben vaker ervaring met online, niet-fysiek en fysiek ongewenst seksueel gedrag.
- Alle lhbtiqa+ groepen hebben in de afgelopen 12 maanden vaker ervaring met discriminatie, ten opzichte van cis-hetero personen. De lhbtiqa+ groepen die discriminatie hebben ervaren geven aan dat het vooral komt door discriminerende opmerkingen, een negatief beeld/stigmatisering (bijvoorbeeld in de media) en door microagressies.
- De meeste ervaringen met discriminatie vinden online en op straat plaats, bij minimaal een derde van de lhbtiqa+ groepen.
- Discriminatie door andere lhbtiqa+ personen komt in 2026 minder vaak voor dan in 2024.

Lesbische personen

- Lesbische personen zijn het vaakst open over hun seksuele oriëntatie: ongeveer acht op de tien (82%) geeft aan vaak tot voortdurend open te zijn.
- Eén op de tien lesbische personen (10%) geeft aan ooit een poging tot suïcide te hebben gedaan, tegenover 2% van de cis-hetero personen.
- Van de lesbische personen die discriminatie hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, noemt 91% seksuele oriëntatie als grond van ervaren discriminatie.

Homoseksuele personen

- Homoseksuele personen scoren vaak hetzelfde of beter dan cis-hetero personen als het gaat om een stabiele financiële situatie en tevredenheid met verschillende aspecten van het leven (zoals werk, financiële situatie en de Nederlandse samenleving).

- Homoseksuele personen zijn, samen met lesbische personen, het vaakst open over hun seksuele oriëntatie ten opzichte van alle andere lhbtiqa+ groepen. Ongeveer acht op de tien (81%) homoseksuele personen geeft aan vaak tot voortdurend open te zijn.
- Van de homoseksuele personen die discriminatie hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, noemt 91% seksuele oriëntatie als grond van ervaren discriminatie.
- Net als in 2024 hebben homoseksuele personen significant meer ervaringen (6%) met online ongewenst seksueel gedrag dan cis-hetero personen (2%).

Bi+ personen

- De leefsituatie van bi+ personen is iets verbeterd ten opzichte van 2024.
- Discriminatie vanwege seksuele oriëntatie, genderidentiteit of intersekse zijn is stabiel gebleven over de tijd heen. Bij bi+ personen zien we in 2026 dat ze minder vaak (37%) discriminatie ervaren op deze gronden dan in 2024 (49%).
- Bi+ personen hebben significant vaker te maken met psychische ongezondheid (26%), depressie (14%) en overspannenheid/burn-out (12%) dan cis-hetero personen en lesbische en homoseksuele personen.
- Net als in 2024 ervaren bi+ personen in vergelijking met cis-hetero personen significant meer ongewenst seksueel gedrag (zowel online als niet-fysiek en fysiek ongewenst gedrag).

Transgender personen

- De resultaten met betrekking tot transgender personen zijn indicatief vanwege onder andere het relatief beperkte aantal respondenten bij de online vragenlijst (n = 51, zie voor meer toelichting de inleiding).
- Ongeveer één op de vijf (20%) transgender personen geeft aan te weinig geld te hebben.
- Bijna de helft (47%) van de transgender personen geeft aan vaak tot voortdurend bewust te zijn over hun gedrag in de openbare ruimte, tegenover één op de acht (13%) cis-hetero personen.
- Bijna een kwart van de transgender personen (24%) geeft aan depressie te hebben gehad in de afgelopen 12 maanden, tegenover één op de dertien (8%) cis-hetero personen. Verder komt overspannenheid bij transgender personen (26%) ook het vaakst voor ten opzichte van alle andere lhbtiqa+ groepen.
- Suïcidale gedachten zijn het hoogst onder transgender personen waarin ruim twee derde (69%) ooit aan suïcide heeft gedacht, tegenover een kwart (24%) van de cis-hetero personen.
- Ervaringen met online haatreacties zijn het hoogst onder transgender perszonen (12%), tegenover 5% van de cis-hetero personen.
- Ruim vier op de tien (43%) transgender en non-binaire personen (42%) geeft aan discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, tegenover ongeveer één op de acht (12%) cis-hetero personen.

Non-binaire personen

- Ten opzichte van de resultaten uit 2024 lijkt het op sommige gebieden iets beter te gaan met non-binaire personen, maar nog steeds minder goed vergeleken met (binaire) transgender personen.
- Non-binaire personen ervaren meer financiële beperkingen, zoals te weinig geld voor vakantie, nieuwe kleding, huur of hypotheek. 15% geeft aan te weinig geld te hebben tegenover 9% van de cis-hetero personen.

- Meer dan de helft (56%) van de non-binaire personen geeft aan nooit tot soms open te zijn over hun genderidentiteit.
- Ervaringen met online haatreacties zijn hoog onder non-binaire personen (11%), tegenover 5% van de cis-hetero personen.
- Non-binaire personen hebben significant vaker te maken met seksueel ongewenst gedrag dan cis-hetero personen. 11% van de non-binaire personen heeft ervaring met online of niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag, tegenover 2% (online) en 3% (niet-fysiek) van de cis-hetero personen.
- Ruim vier op de tien non-binaire (42%) personen geeft aan discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, tegenover ongeveer één op de tien (12%) cis-hetero personen.
- Non-binaire personen hebben vaker een slechtere mentale gezondheid. 57% van de non-binaire personen geeft aan suïcidale gedachten te hebben gehad tegenover 24% van de cis-hetero personen.

Intersekse personen

- De resultaten met betrekking tot intersekse personen zijn indicatief vanwege onder andere het relatief beperkte aantal respondenten bij de online vragenlijst (n = 51, zie voor meer toelichting de inleiding).
- Iets meer dan een derde (35%) van de intersekse personen geeft aan betaald werk te hebben, tegenover bijna zes op de tien (59%) cis-hetero personen.
- Ruim één op de vijf (22%) intersekse personen geeft aan te weinig geld te hebben, tegenover bijna één op de tien (9%) cis-hetero personen.
- Iets meer dan een kwart van de intersekse personen (26%) geeft aan depressie te hebben gehad in de afgelopen 12 maanden, tegenover één op de dertien (8%) cis-hetero personen.
- Ongeveer 14% van de intersekse personen geeft aan ooit een poging tot suïcide te hebben gedaan, tegenover 2% van de cis-hetero personen.
- Bijna drie kwart van de intersekse personen (71%) geeft aan een slechte ervaren fysieke gezondheid te hebben, tegenover een derde (36%) van de cis-hetero personen.
- Intersekse personen krijgen het vaakst te maken met een vorm van voortdurende controle en intimidatie.
- Ten opzichte van 2024 geven intersekse personen bijna 2,5 keer zo vaak aan discriminatie te hebben ervaren; 33% in 2026 tegenover 14% in 2024.

Queer personen

- Bijna de helft (47%) van de queer personen geeft aan vaak tot voortdurend bewust te zijn over hun gedrag in de openbare ruimte, tegenover één op de tien (13%) cis-hetero personen.
- Suïcidale gedachten zijn het hoog onder queer personen waarvan ruim twee derde (66%) ooit aan suïcide heeft gedacht, tegenover een kwart (24%) van de cis-hetero personen.
- Ervaringen met online haatreacties zijn het hoogst onder queer personen (12%), tegenover 5% van de cis-hetero personen.
- Ruim vier op de tien (44%) queer personen geeft aan dat ze ervaringen hebben met vloeken of beledigingen, ten opzichte van cis-hetero personen (28%).
- Meer dan de helft (57%) van de queer personen geeft aan discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, tegenover ongeveer één op de tien (12%) cis-hetero personen.

Aseksuele personen

- Aseksuele personen zijn het minst vaak open over hun seksuele oriëntatie ten opzichte van andere lhbtiqa+ groepen: bijna twee derde (66%) van de aseksuele personen geeft aan nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie.
- Aseksuele personen geven het minst vaak aan een (of meerdere) partner(s) te hebben, ten opzichte van cis-hetero personen en de andere lhbtiqa+ groepen. Ook wonen aseksuele personen vaker alleen.
- Aseksuele personen hebben een slechtere mentale gezondheid dan cis-hetero personen. Ze hebben significant vaker te maken met psychische ongezondheid (35% tegenover 18% bij cis-hetero), depressie (19%) en burn-out (14%) dan cis-hetero respondenten (8% en 9%).
- Aseksuele personen ervaren belemmeringen doordat de samenleving sterk is ingericht op romantische en/of seksuele relaties, bijvoorbeeld op de woningmarkt en in beleid, media, het sociale leven en boodschappen.

Lhbtiqa+ personen van kleur

- Lhbtiqa+ personen van kleur ervaren meer financiële beperkingen vergeleken met cis-hetero personen, zoals te weinig geld voor vakantie, nieuwe kleding of het betalen van de huur of hypotheek.
- Lhbtiqa+ personen van kleur ervaren een slechtere mentale gezondheid dan cis-hetero personen. 18% heeft te maken met depressie tegenover 8% van de cis-hetero personen.
- Lhbtiqa+ personen van kleur worden het meest gediscrimineerd op basis van herkomst of huidskleur, al dan niet in combinatie met seksuele oriëntatie, genderidentiteit of intersekse zijn.

Lhbtiqa+ personen met een beperking

- Lhbtiqa+ personen met een beperking ervaren meer financiële beperkingen. Bijna een kwart (24%) van de lhbtiqa+ personen met een beperking geeft aan betaald werk te hebben, tegenover bijna zes op de tien (59%) cis-hetero personen. Ook geeft 16% aan te weinig geld te hebben, tegenover 9% van de cis-hetero personen.
- Lhbtiqa+ personen met een beperking (73%) geven het vaakst aan een slechte ervaren fysieke gezondheid te hebben, tegenover 36% van de cis-hetero personen.
- Lhbtiqa+ personen met een beperking hebben significant vaker te maken met een psychische ongezondheid (33%), depressie (20%) en burn-out (13%) dan cis-hetero personen (18%, 8% en 9%).
- Lhbtiqa+ personen met een beperking hebben significant vaker te maken met seksueel ongewenst gedrag dan cis-hetero personen. 8% van de lhbtiqa+ personen met een beperking heeft ervaring met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag en 4% met fysiek ongewenst seksueel gedrag, tegenover respectievelijk 3% en 2% van de cis-hetero personen.

Opvattingen

In de Lhbtiqa+ monitor 2026 zijn opvattingen over lhbtiqa+ personen onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder gemeten ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen, bi+ personen, aseksuele personen, queer personen, transgender personen, non-binaire personen en

intersekse personen. Eerder onderzoek liet patronen en ontwikkelingen zien maar was beperkt als het gaat om opvattingen over de afzonderlijke groepen binnen de lhbtiqa+ gemeenschap. Er was tot aan de lhbtiqa+-monitor 2024 nog weinig bekend over de houding ten opzichte van gender- en seksediversiteit, zoals geleefd door onder andere transgender, non-binaire en intersekse personen. Als het gaat om seksuele diversiteit bleef aseksualiteit, en daardoor aseksuele personen, nog onderbelicht. Biseksuele of bi+ personen zijn wel al vaker onderwerp geweest van onderzoek naar houdingen, maar in de praktijk heeft een deel van dat onderzoek toch vooral kennis over de houding ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen opgeleverd.

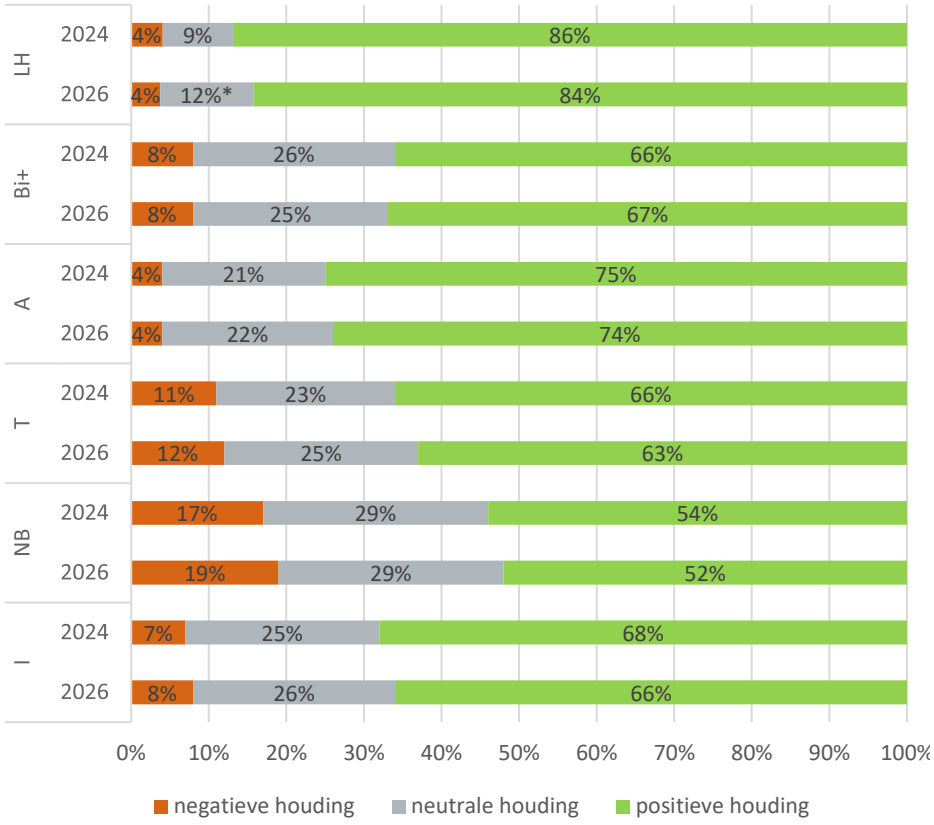
Opvattingen algemeen

In het algemeen is de houding van de Nederlandse bevolking, ten opzichte van seksuele, gender- en seksediversiteit, vergelijkbaar gebleven tussen 2024 en 2026. Alleen bij de opvattingen over homoseksualiteit zien we een significante toename van de groep mensen die een 'neutrale' houding aanneemt. Voor elk van de lhbtiqa+ groepen geldt dat de meerderheid van de respondenten (nog steeds) een positieve houding heeft. Zie ***Error! Reference source not found.*** voor een samenvatting van de houdingen ten opzichte van verschillende lhbtiqa+ groepen, voor de jaren 2024 en 2026.

De resultaten laten duidelijke verschillen zien in de houding ten opzichte van de afzonderlijke groepen, waarbij het minst positief wordt geoordeeld over non-binaire, transgender en intersekse personen.

Andere punten van zorg zijn dat nog steeds relatief veel mensen aangeven dat bi+, transgender en non-binair zijn modeverschijnselen zijn, en dat ook nog steeds relatief veel respondenten geen relatie zouden willen met transgender, non-binaire, bi+, aseksuele of intersekse personen. Bij diverse stellingen over aseksuele, non-binaire en intersekse personen geven relatief veel respondenten, net als in 2024, aan het antwoord niet te weten en/of er nooit over nagedacht te hebben. Deze bevinding laat zien dat de kennis over en het begrip, of de erkenning van deze groepen personen in de Nederlandse samenleving, nog redelijk beperkt is.

Figuur 1 **Figuur 1 Houding ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen (LH), bi+ personen (Bi+), transgender personen (T), intersekse personen (I), non-binaire personen (NB) en aseksuele personen (A) op basis van samenvattende schaalscores, 2024 en 2026 (in procenten)[a b c]**

a Op basis van meerdere stellingen per onderwerp, exclusief respondenten die de stellingen beantwoorden met 'zeg ik liever niet', 'weet ik niet' en 'nooit over nagedacht'. Zie per onderwerp in dit hoofdstuk toelichting over de stellingen en het aantal respondenten per antwoordoptie. Zie in paragraaf 7.1 voor een toelichting op de wijze waarop de analyse is uitgevoerd en respondenten zijn ingedeeld in de drie houdingscategorieën.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten binnen een bepaalde houdingscategorie (positief/neutraal/negatief) ten opzichte van alle respondenten op basis van de relatieve frequentie van de houdingscategorie significant toe- of afgenomen is tussen 2024 en 2026. Deze vergelijking is uitgevoerd met behulp van een gewogen twee-proportie z-toets. Zie paragraaf 7.1 voor meer toelichting over hoe de cijfers in deze figuur tot stand zijn gekomen en hoe de vergelijkingstoetsing is uitgevoerd.

c Door afronding is het mogelijk dat totaalscores niet optellen tot 100%.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Homoseksuele en lesbische personen

Bij de opvattingen over homoseksualiteit in brede zin (homoseksuele mannen en lesbische vrouwen) valt op dat het aandeel respondenten dat respectievelijk een positieve houding of een negatieve houding aanneemt tussen 2024 en 2026 stabiel blijft. Het aandeel personen dat een neutrale houding ten aanzien van homoseksuele personen heeft, is in 2026 wel significant gestegen ten opzichte van 2024. Voor een tweetal stellingen is een significante negatieve ontwikkeling zichtbaar ten opzichte van 2024. De groep respondenten die seks tussen twee mannen níét walgelijk vindt, is

afgenomen van 65% naar 60%.[2] Ook zegt ruim een kwart van de respondenten nog altijd moeite te hebben met zoenen in het openbaar, met name als twee mannen dit doen. Dit is een significante stijging ten opzichte 2024, toen het ongeveer een vijfde was.

Bi+ personen

De houding ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen is nog steeds aanzienlijk lager dan het percentage respondenten dat een positieve houding heeft tegenover homoseksuele personen (67% om 84% respectievelijk). Het aandeel respondenten met een positieve houding tegenover bi+ personen is niet significant veranderd ten opzichte van 2024. Hetzelfde geldt voor het aandeel respondenten met een neutrale of negatieve houding. Uit de antwoorden blijkt verder dat 79% van de respondenten biseksualiteit over het algemeen als een seksuele identiteit of oriëntatie lijkt te erkennen, en dat 76% aangeeft het serieus te nemen als iemand hen vertelt dat die bi+ is. Van de ondervraagde respondenten geeft 41% aan geen relatie te willen hebben met een bi+ persoon en eveneens 40% zou er moeite mee hebben als hun partner zou vertellen biseksueel te zijn. Ook vindt nog iets meer dan een kwart (27%) dat bi+ zijn een modeverschijnsel is. Tot slot valt op dat meer ondervraagde respondenten zich niet op hun gemak voelen bij bi+ mannen dan bij bi+ vrouwen.

Aseksuele personen

De opvattingen over aseksualiteit zijn in 2026 overwegend positief: 90% vindt dat aseksuele personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij willen. 74% heeft een positieve houding op basis van de samenvattende schaalscore. Tegelijkertijd zijn er zorgen. Zo wil 44% geen relatie met een aseksueel persoon, en bij zes van de negen stellingen geeft meer dan 20% aan het niet te weten of er nooit over nagedacht te hebben, wat duidt op beperkte kennis over aseksualiteit. Verder vinden, in vergelijking met 2024, meer mensen dat je jezelf niet aseksueel kunt noemen als je nooit seks hebt geprobeerd (2024: 23%, 2026: 30%) en dat als je geen seks wilt er iets mis met je is en je naar een dokter moet gaan (2024: 3%, 2026: 5%).

Transgender personen

De houding ten opzichte van transgender personen lijkt sinds de vorige meting stabiel gebleven. Wanneer we onderscheid maken tussen een positieve, neutrale en negatieve houding, zijn er geen significante verschillen tussen 2024 en 2026. Wel is het samenvattende gemiddelde van de houding ten opzichte van transgender personen, op een schaal van 1 tot 5, licht, maar significant gedaald: van 3,7 in 2024 naar 3,6 in 2026. Ook bij de afzonderlijke stellingen ontstaat een genuanceerd beeld. Hoewel een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking (82%) vindt dat transgender personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij willen, geeft 54% aan geen relatie met een transgender persoon te willen. En 49% van de respondenten dat hierover een inhoudelijk antwoord geeft (exclusief ‘weet niet’, ‘nog nooit over nagedacht’ en ‘wil niet zeggen’) zou de relatie verbreken als een partner zou vertellen

[2] Wanneer we de opvattingen beschrijven van enkel de huidige monitor in 2026, betreffen de percentages de percentages respondenten voor een bepaalde (groep) antwoordoptie ten opzichte van álle bevraagde respondenten. Bij de vergelijking tussen de resultaten uit 2024 en 2026 zijn alleen de antwoorden meegenomen van respondenten die een ‘inhoudelijk’ antwoord hebben gegeven (de antwoordopties ‘helemaal mee eens’ tot ‘helemaal mee oneens’). De genoemde percentages bij vergelijking tussen 2024 en 2026 hebben uitsluitend betrekking op deze respondenten. Hierdoor kunnen zij afwijken van de percentages voor dezelfde antwoordopties wanneer deze worden afgezet tegen álle respondenten, inclusief degenen die ‘weet ik niet’, ‘nog nooit over nagedacht’ of ‘zeg ik liever niet’ hebben geantwoord. Zie hoofdstuk 7 voor een nadere toelichting.

dat die transgender is; dat is toegenomen ten opzichte van 2024 toen dit aandeel 40% was. Specifiek over transgender vrouwen zijn de opvattingen verslechterd: het aandeel respondenten dat transgender vrouwen niet als echte vrouwen beschouwt stijgt van ongeveer een kwart in 2024 naar ongeveer een derde in 2026.

Non-binaire personen
De houding ten opzichte van non-binaire personen lijkt sinds de vorige meting stabiel gebleven. Wanneer we onderscheid maken tussen een positieve, neutrale en negatieve houding, zijn er geen significante verschillen tussen 2024 en 2026. Wel is het samenvattende gemiddelde van de houding ten opzichte van non-binaire personen, op een schaal van 1 tot 5, licht, maar significant gedaald: van 3,5 in 2024 naar 3,4 in 2026. Kijkend naar de individuele stellingen en de opvattingen over non-binaire personen valt op dat non-binair zijn nog niet breed als genderidentiteit wordt erkend. Wel vindt het merendeel van de ondervraagde respondenten (82%) dat non-binaire personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Verder geeft bijna een derde van de respondenten (31%) aan het belangrijk te vinden om, wanneer zij iemand ontmoeten, te weten of die persoon een man of een vrouw is. Bij meerdere stellingen geven relatief veel respondenten aan het antwoord niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben. Dit wijst er ook op dat het begrip van en kennis over non-binaire personen mogelijk beperkt is.

Intersekse personen
De houding ten opzichte van intersekse personen lijkt sinds de vorige meting stabiel gebleven. Wanneer we onderscheid maken tussen een positieve, neutrale en negatieve houding, zijn er geen significante verschillen tussen 2024 en 2026. Wel is het samenvattende gemiddelde van de houding ten opzichte van intersekse personen, op een schaal van 1 tot 5, licht, maar significant gedaald: van 3,8 in 2024 naar 3,7 in 2026. De opvattingen over intersekse personen zijn relatief positief op het gebied van autonomie: 80% vindt dat intersekse personen over hun eigen lichaam moeten kunnen beslissen, en 61% is voor het uitstellen van medische ingrepen totdat het kind oud genoeg is om zelf te beslissen. Toch geeft 20% aan het raar te vinden als iemand biologisch buiten de binaire categorieën man/vrouw valt, en 33% wil geen relatie met een intersekse persoon. Net als bij aseksualiteit geeft een groot deel van de respondenten (30% of meer bij vier van de zeven stellingen) bij meerdere stellingen aan het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, wat wijst op beperkte kennis over intersekse personen.

Aanbevelingen

Met name de leefsituatie van intersekse personen en van transgender en non-binaire personen is zorgelijk te noemen. De kennis over intersekse personen en aseksuele personen blijkt beperkt. Extra aandacht voor deze groepen blijft van belang. Verder blijkt dat meerdere lhbtiqa+ groepen te maken krijgen met discriminatie en onveilige situaties zoals geweldsdelicten, seksueel ongewenst gedrag en online haat. Het is daarom belangrijk om maatregelen te nemen om desinformatie over lhbtiqa+ personen tegen te gaan, bewustwording te vergroten en acceptatie te bevorderen.

Hieronder volgen aanbevelingen rondom voorlichting op scholen, het tegengaan van desinformatie en het beter voorlichten en toerusten van welzijn en zorgprofessionals. Deze bevatten aanbevelingsrichtingen voor beleid, praktijk en (verder) onderzoek.

Aanbeveling 1: Effectieve lesmethoden en voorlichting op het gebied van lhbtiqa+ personen
Om te voorkomen dat de acceptatie van lhbtiqa+ personen verder afneemt in Nederland, is een structurele verankering van seksuele en genderdiversiteit in het onderwijs van groot belang.

In het rapport *Omgaan met seksualiteit en seksuele diversiteit: een beschrijving van het onderwijsaanbod op scholen* van de Inspectie van het Onderwijs (2016) wordt geconcludeerd dat scholen wel aandacht besteden aan seksuele diversiteit, maar dat dit veelal incidenteel gebeurt. Slechts een beperkte groep scholen biedt structureel onderwijs aan over deze thema's op meerdere momenten in de schoolloopbaan van leerlingen. In recenter themaonderzoek naar burgerschapsonderwijs en het omgaan met verschillen in morele opvattingen (2020) constateert de Inspectie van het Onderwijs bovendien dat de bestaande kaders, waaronder de kerndoelen en de wettelijke burgerschapsopdracht, onvoldoende duidelijk maken wat van scholen wordt verwacht. Hoe de situatie er anno 2026 voor staat, is niet bekend. Het ligt daarom voor de hand om hier opnieuw onderzoek naar te doen.

Een eerste aandachtspunt betreft de vraag of de huidige kerndoelen voldoende aandacht besteden aan de verschillende lhbtiqa+ groepen en effectief bijdragen aan het tegengaan van discriminatie. Het is bijvoorbeeld onduidelijk of scholen niet alleen aandacht besteden aan seksuele diversiteit (zoals de kerndoelen expliciet vragen[3]), maar ook aan transgender, non-binaire en intersekse personen. Evenmin is bekend in hoeverre aseksualiteit en aseksuele personen aan bod komen. Aangezien genderdiversiteit en seksediversiteit niet expliciet worden genoemd in de kerndoelen, is het mogelijk dat deze onderwerpen in de praktijk niet of onvoldoende aandacht krijgen.

Een tweede aandachtspunt betreft de effectiviteit van het onderwijsaanbod. De vraag is niet alleen óf aandacht wordt besteed aan seksuele, gender- en seksediversiteit, maar ook of deze aandacht daadwerkelijk leidt tot meer acceptatie, minder vooroordelen en minder discriminatie. Onderzoek laat zien dat ‘baat het niet, schaadt het niet’ niet opgaat; interventies, lesmethodes of voorlichtingen die zijn bedoeld om de acceptatie van lhbtiqa+ personen te bevorderen hebben niet automatisch positieve effecten en kunnen soms zelfs averechts uitpakken (Felten et al., 2025; Felten et al., 2026). Daarom is het belangrijk dat lesmethoden en voorlichting door externe voorlichters worden geëvalueerd en, waar nodig, worden aangepast op basis van de bestaande wetenschappelijke kennis. Vervolgens is toetsing van de effectiviteit van dergelijke interventies van belang.

Aanbeveling 2: Online haat en desinformatie meenemen in aanbod mediawijsheid
Online haat en discriminatie komen in deze monitor naar voren als belangrijke problemen voor verschillende lhbtiqa+ groepen. Daarnaast blijkt dat de kennis over en acceptatie van sommige groepen nog beperkt zijn. Hoewel scholen al aandacht

[3] Zie bijvoorbeeld de kerndoelen van het voortgezet onderwijs (SLO, 2026) en primair onderwijs (SLO, 2026).

besteden aan media-educatie, is het de vraag in hoeverre online haat en desinformatie over lhbtiqa+ personen daarin voldoende aan bod komen. Wetenschappers uiten al langer zorgen over desinformatie en complottheorieën over lhbtiqa+ personen, met name over transgender en non-binaire personen (Felten & Joemmanbaks, 2025).

Uit onderzoek blijkt dat het onderschrijven van complottheorieën over lhbtiqa+ personen samenhangt met negatievere opvattingen over deze groepen (De Cristofaro et al., 2025; Mouafo et al., 2023; Valsecchi et al., 2025). Daarnaast zijn er aanwijzingen dat desinformatie een negatieve invloed heeft op de manier waarop niet-lhbtiq+ personen omgaan met lhbtiq+ personen (Panerati et al., 2026). Het is daarom belangrijk om na te gaan of de huidige mediawijsheid voldoende aandacht besteedt aan anti-lhbtiqa+ desinformatie (waaronder complottheorieën) en, indien nodig, hoe dit kan worden versterkt. Daarbij kan worden voortgebouwd op bestaande wetenschappelijke kennis (Felten & Joemmanbaks, 2025).

Tot slot is het cruciaal om de effectiviteit van dergelijke aanpakken te evalueren. Daarbij moet worden onderzocht of zij daadwerkelijk bijdragen aan een grotere acceptatie van lhbtiqa+ personen en aan het verminderen van de verspreiding en ondersteuning van desinformatie over deze groepen.

Aanbeveling 3: Aandacht voor lhbtiqa+ personen in beroepsopleidingen zorg en welzijn

De bevinding dat meer dan 20% van de Nederlandse bevolking bij meerdere stellingen over aseksuele en intersekse personen aangeeft het niet te weten of er nooit eerder over te hebben nagedacht, suggereert dat de kennis en bewustwording rondom deze groepen beperkt zijn. Dit kan ertoe leiden dat intersekse en aseksuele personen niet de juiste zorg krijgen in sectoren als de gezondheidszorg, ggz, jeugdzorg en het sociaal werk. Mogelijk geldt dit ook voor andere groepen binnen de brede lhbtiqa+ gemeenschap. De leefsituatie van intersekse, transgender en non-binaire personen is zorgelijk te noemen als het gaat om hun mentale gezondheid en ervaringen met discriminatie.

Ander recent onderzoek bevestigt dat kennis over lhbtiqa+ personen binnen de ggz nog onvoldoende ontwikkeld is. Slechts 30% van de medewerkers geeft aan voldoende kennis te hebben over intersekse en 58% over genderidentiteit. Daarnaast blijven onzichtbare vooroordelen bestaan, ondanks de overwegend positieve houding van medewerkers tegenover lhbtiqa+ personen (Oldenhof et al., 2026). Ook onderzoek naar de ervaringen van aseksuele personen in de gezondheidszorg wijst uit dat aseksualiteit voor veel zorgprofessionals een onbekend of onbegrepen concept is. Dit kan leiden tot misverstanden, onbedoelde oordelen en de pathologisering van aseksualiteit (Finkenflügel et al., 2025). Dit suggereert dat lhbtiqa+ kennis nog onvoldoende aandacht krijgt in de opleiding van (geestelijke) gezondheidsprofessionals. Hoe het staat met de kennis en vaardigheden van sociaal professionals over lhbtiqa+ personen is nog onderbelicht.

Om de kennis over lhbtiqa+ personen te versterken wordt daarom aanbevolen om:

1 onderzoek te doen naar wat sociaal professionals en gezondheidsprofessionals wel en niet weten met betrekking tot lhbtiqa+ personen en het bieden van hulp, het bevorderen van acceptatie en verminderen van discriminatie;

2 na te gaan in hoeverre beroepsopleidingen hier al aandacht voor hebben en hoe dit verbeterd kan worden en;
3 deze verbetering vanuit de landelijke overheid te faciliteren en aanmoedigen, onder meer door (gratis) ondersteuning voor de beroepsopleidingen hierop te organiseren en de voortgang te monitoren.

Aanbeveling 4: Normstelling

Tot slot ligt er ook een taak voor de landelijke overheid en lokale overheden om meer ruimte te creëren voor inclusief beleid voor lhbtiqa+ personen. Dat kan door lhbtiqa+ groepen expliciet te noemen in beleidsteksten en communicatie-uitingen en genderinclusieve taal te hanteren. De landelijke overheid en lokale overheden kunnen ook een rol spelen in het beïnvloeden van de sociale normen ten aanzien van seksuele diversiteit, genderdiversiteit en seksediversiteit. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een landelijke bewustwordingscampagne met een lokale uitwerking. In deze positieve normstelling en het tegengaan van desinformatie ligt ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid bij reguliere media. Aan welke verhalen en perspectieven wordt ruimte gegeven? Media hebben ook een rol in het ontkrachten en niet verder verspreiden van des- en misinformatie over lhbtiqa+ personen.

1

1 Inleiding

De Lhbtiqa+ monitor 2026 is uitgevoerd door Panteia, Movisie en Ipsos I&O in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Directie Emancipatie (hierna: ministerie van OCW). In deze monitor wordt de leefsituatie van lhbtiqa+ personen in Nederland beschreven en vergeleken met die van niet-lhbtiqa+ personen. De groep niet-lhbtiqa+ personen omvat personen die cisgender[4], heteroseksueel[5] en die endosekse (niet intersekse)[6] zijn. In het rapport gebruiken we voor deze groep de afkorting cis-hetero personen. Daarnaast brengt de monitor in kaart welke opvattingen er in Nederland bestaan over lhbtiqa+ personen.

Deze monitor bouwt voort op de vorige lhbtiqa+-monitor uit 2024, die eveneens is uitgevoerd door Panteia, Movisie en Ipsos I&O (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024), en op eerdere monitoronderzoeken die het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) in de jaren daarvoor uitvoerde (SCP, 2016; 2018a; 2022a). In de edities van 2024 en 2026 wordt, anders dan in de genoemde SCP-onderzoeken, de groep lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender personen (lhbt personen) uitgesplitst naar afzonderlijke groepen. Daarnaast is de monitor uitgebreid met de groepen non-binaire personen, queer personen, intersekse personen en aseksuele personen, lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond (vanaf nu: lhbtiqa+ personen van kleur[7] [8]) en lhbtiqa+ personen met een beperking. Zie paragraaf 1.3.2 voor de definities voor elk van deze groepen.

In het onderzoek baseren wij ons op een online vragenlijst uitgevoerd onder de Nederlandse bevolking, aangevuld met informatie uit focusgroepen (groepsgesprekken) met personen uit een aantal lhbtiqa+ groepen en resultaten uit eerdere onderzoeken.

De Lhbtiqa+ monitor wordt door Panteia, Movisie en Ipsos I&O herhaald in 2028.

1.1 Aanleiding en focus van de monitor

Aanleiding monitor

De LHBT-monitor van het SCP is destijds ontwikkeld om bij te dragen aan politieke en maatschappelijke discussies en beleidsvorming door zowel opvattingen over lhbt

[4] Cisgender personen zijn mensen die zich identificeren met het geslacht dat hen bij de geboorte is toegewezen.

[5] Heteroseksuele personen zijn mensen die zich seksueel aangetrokken voelen tot personen van het tegenovergestelde (binaire) gender, zoals vrouwen die zich aangetrokken voelen tot mannen en mannen die zich aangetrokken voelen tot vrouwen.

[6] Intersekse personen zijn mensen die zijn geboren met een lichaam dat niet overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. Intersekse personen hebben variaties in geslachtskenmerken, hormoonbalans of chromosomen. Een overgroot deel van deze groep cis-hetero personen in dit onderzoek is endosekse. Endosekse personen zijn mensen die zijn geboren met een lichaam dat overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. Zie voor meer toelichting Tabel 1.

[7] Vanaf nu wordt met 'lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond' vanwege leesbaarheid afgekort als 'lhbtiqa+ personen van kleur', uitgezonderd daar waar volledige notatie relevant en nodig is (bijvoorbeeld bij de toelichting over de achtergrond van de respondenten).

[8] Om de resultaten van deze monitor te kunnen vergelijken met die van de voorgaande editie, is net als in die editie de indeling 'westers'/'niet-westers' gehanteerd. Een nadere toelichting op deze groepsindeling is opgenomen in paragraaf 1.3.

personen als hun leefsituatie in kaart te brengen. Deze aanleiding is ook voor de Lhbtiqa+ monitor 2026 nog steeds relevant. Er is nog altijd beperkte kennis over de opvattingen over en de leefsituatie van afzonderlijke groepen binnen de brede lhbtiqa+ gemeenschap. Dat geldt in het bijzonder voor groepen waarover tot nu toe minder onderzoek beschikbaar is dan over homoseksuele, lesbische en bi+ personen – door het SCP eerder aangeduid als biseksuele personen – en, in beperktere mate, transgender personen. Non-binaire, queer, intersekse en aseksuele personen worden steeds zichtbaarder in de samenleving, maar zijn nog altijd ondervertegenwoordigd in onderzoek. In de monitor van 2024 zijn deze groepen daarom expliciet meegenomen.

Uit de lhbtiqa+-monitor 2024 bleek dat veel lhbtiqa+ groepen op uiteenlopende terreinen een minder gunstige leefsituatie ervaren dan niet-lhbtiqa+ personen, in dit rapport cis-hetero personen genoemd. Het is daarom belangrijk om te onderzoeken wat voor ontwikkelingen op het gebied van welzijn en acceptatie hebben plaatsgevonden.

Focusgebieden monitor: leefsituatie en opvattingen
Dit onderzoek draagt bij aan het in kaart brengen van de emancipatie van lhbtiqa+ personen in Nederland. Enerzijds brengt het onderzoek de ervaringen en tevredenheid van lhbtiqa+ personen zelf in beeld. Hierbij wordt gekeken naar de leefsituatie op verschillende terreinen, waaronder de sociaaleconomische situatie, gezondheid, onveiligheid en slachtofferschap, ongewenst seksueel gedrag en discriminatie.

Anderzijds wordt de publieke opinie onderzocht: hoe denkt de Nederlandse bevolking over lhbtiqa+ personen? De analyse geeft inzicht in de positie van lhbtiqa+ personen in Nederland, zowel over hun welzijn en leefsituatie (hoofdstukken 2 tot en met 6) als de maatschappelijke acceptatie van lhbtiqa+ personen (hoofdstuk 7). Bij de bespreking van de leefsituatie van lhbtiqa+ personen wordt gekeken of, en in welke mate, de resultaten voor lhbtiqa+ groepen verschillen van die voor cis-hetero personen.

1.2 Lhbtiqa+ personen in Nederland

Binnen de groep lhbtiqa+ personen worden verschillende groepen onderscheiden om seksuele, gender- en seksediversiteit te duiden.

Seksuele diversiteit gaat over verschillende seksuele oriëntaties, zoals heteroseksueel, homoseksueel, lesbisch, bi+, queer of aseksueel.

Genderdiversiteit gaat over verschillende genderidentiteiten, zoals man, vrouw, non-binair of een ander gender. De term genderdiversiteit drukt uit dat er mensen zijn die zich niet thuis voelen binnen de genderidentiteiten ‘man’ en ‘vrouw’; een deel van deze mensen noemt zich non-binair. Ook geeft het woord aan dat er mensen zijn van wie de genderidentiteit niet gelijk is aan het bij hun geboorte genoteerde geslacht. Hen noemen we transgender personen (Van Kleef et al., 2023). Mensen van wie de genderidentiteit overeenkomt met het bij de geboorte vastgestelde geslacht noemen we cisgender personen.

Naast genderdiversiteit spreken we ook van *seksediversiteit*: er bestaat namelijk een diversiteit aan lichamelijke seksekenmerken. Intersekse personen hebben de ervaring van geboren zijn met een lichaam dat niet overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. In deze monitor besteden we daarbij extra aandacht aan groepen die in eerder onderzoek vaak onderbelicht bleven. Bij alle groepen speelt *intersectionaliteit*[9] een rol, het is belangrijk om dit gegeven mee te nemen.

Intersectionaliteit betekent: de kruising van verschillende identiteitskenmerken bepaalt iemands positie in de maatschappij. Deze kruisingen, zichtbaar in de vervlechting van diversiteitsfactoren, beïnvloeden kansen, uitsluiting, discriminatie en macht (Noordewier & Van Grunsven, 2026). Bij de subgroepen lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking komt deze intersectionaliteit expliciet naar voren in deze monitor. Maar ook voor de andere groepen geldt dat er sprake is van verschillende identiteitskenmerken die elkaar raken en beïnvloeden, zoals gender, seksuele oriëntatie en leeftijd. Hieronder lichten we deze groepen verder toe.

Lesbische personen
De groep lesbische personen in dit onderzoek zijn vrouwen die zich seksueel en/of romantisch aangetrokken voelen tot vrouwen. Het CBS (2024b) schat het aantal lesbische vrouwen op 0,7% van de Nederlandse bevolking (van 15 jaar en ouder).

Homoseksuele personen
De groep homoseksuele personen in dit onderzoek zijn mannen die zich seksueel en/of romantisch aangetrokken voelen tot mannen. Het CBS (2024b) schat het aantal homoseksuele mannen op 1,8% van de Nederlandse bevolking (van 15 jaar en ouder).

Bi+ personen
Bi+ is de overkoepelende term voor iedereen die zich, seksueel en/of romantisch, aangetrokken voelt tot meer dan één gender. Een deel van deze mensen noemt zich biseksueel of panseksueel. Veel mensen benoemen hun bi+ oriëntatie niet (Bi+ Nederland, 2025). Het CBS (2024b) schat het aantal bi+ personen op 11% van de Nederlandse bevolking (van 15 jaar en ouder).

Aseksuele personen
Aseksuele personen ervaren weinig tot geen seksuele aantrekking tot anderen. Sommige aseksuele personen ervaren wel romantische aantrekking, andere niet. Personen die geen of weinig romantische aantrekking tot anderen ervaren, worden ook wel aangeduid als ‘aromantisch’. Andersom hoeft een aromantisch persoon ook niet aseksueel te zijn. Het CBS schat dat 1,9% van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder aseksueel is (2024b).

Queer personen
Queer is een term die steeds vaker wordt gebruikt binnen het spectrum van seksuele en genderidentiteiten. Queer personen identificeren zich niet strikt als lesbisch, homoseksueel, bi+, transgender of aseksueel. Queer personen kunnen zich niet vinden in de gebruikelijke, vaststaande (binaire) kaders en hokjes voor gender en/of seksuele oriëntatie, of wijzen deze kaders af (Van den Berg et al., 2025). De term

[9] Het begrip intersectionaliteit werd in 1989 geïntroduceerd door Kimberlé Crenshaw (Crenshaw, 1989).

queer biedt ruimte aan diversiteit en verschillende ervaringen. Hoewel queer personen deel uitmaken van de lhbtiqa+ gemeenschap, worden ze niet altijd expliciet meegenomen in onderzoeken, onder andere omdat de term per definitie niet vastomlijnd is en gebruikt wordt door een diverse groep mensen (Pierik & Jak, 2026).

Transgender personen
Transgender personen zijn personen bij wie de genderidentiteit niet (volledig) overeenkomt met het geslacht dat bij de geboorte werd toegewezen. Het CBS (2024b) schat het aantal transgender personen in op 0,7% van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder. Het gaat dan om binaire transgender personen (trans mannen en trans vrouwen).

Transgender personen kunnen man, vrouw, non-binair zijn of een andere genderidentiteit hebben. Er zijn dus transgender personen die zich niet als man of vrouw identificeren en transgender personen die zich wel comfortabel voelen in de binaire man/vrouw-categorisering. In deze monitor zijn non-binaire transgender personen bij de groep non-binaire personen ingedeeld. De resultaten die we rapporteren in het leefsituatie-deel over transgender personen zullen dus gaan over binaire transgender personen: trans mannen en trans vrouwen. Hieronder gaan we in op non-binaire personen. Meer informatie over de groepsindeling die gehanteerd is bij de vragenlijst staat in paragraaf 1.3.2.

Non-binaire personen
De term non-binair wordt gebruikt door mensen die zich niet (helemaal) thuis voelen binnen de genderidentiteit man of vrouw. Iemand die non-binair is kan zich tegelijkertijd man en vrouw voelen, of zich niet man en niet vrouw voelen. Het CBS (2024b) schat het aantal non-binaire personen op 0,3% van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder.

Intersekse personen
Intersekse personen hebben de ervaring van geboren zijn met een lichaam dat niet overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. Intersekse zijn gaat niet over seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Intersekse personen hebben variaties in geslachtskenmerken, hormoonbalans of chromosomen (Van den Berg et al., 2025). Deens onderzoek laat zien dat ongeveer 1 op de 90 personen (1,1%) intersekse is. Ook mensen die niet weten dat ze intersekse zijn of die nooit een medische behandeling hebben gehad, zijn in dit Deense onderzoek meegeteld (Frisch et al., 2019 in: Kastelein et al., 2020).

Lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond
Lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond betreft een brede groep lhbtiqa+ personen die niet wit zijn en/of die zelf een migratieachtergrond hebben en/of waarvan hun ouders een migratieachtergrond hebben. Een deel van deze personen is in Nederland opgegroeid en heeft een migratieachtergrond omdat hun familie bijvoorbeeld als (arbeids)migrant of vluchteling naar Nederland kwam, of een achtergrond heeft in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden of Indonesië. Weer anderen zijn zelf migrant of vluchteling, of zijn opgegroeid in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Deze groep lhbtiqa+ personen kan te maken krijgen met ‘dubbele discriminatie’. Dat betekent dat iemand op meerdere gronden wordt gediscrimineerd,

bijvoorbeeld op basis van huidskleur of afkomst (racisme) en seksuele oriëntatie en/of genderidentiteit of intersekse zijn. Intersectionele discriminatie is discriminatie op basis van twee of meer gronden die tegelijkertijd spelen en onlosmakelijk met elkaar samenhangen, waardoor specifieke vormen van discriminatie ontstaan.

Lhbtiqa+ personen met een beperking

Ook in de leefsituatie van lhbtiqa+ personen met een beperking willen we in deze monitor meer inzicht krijgen. Omdat we weten dat het hebben van een beperking consequenties heeft voor de leefsituatie, en lhbtiqa+ zijn ook consequenties kan hebben, is de verwachting dat het hebben van een beperking en lhbtiqa+ zijn een gecombineerde invloed heeft op die leefsituatie. Ook deze groep kan immers dubbele en intersectionele discriminatie ervaren, bijvoorbeeld op grond van de beperking (validisme) en op grond van seksuele oriëntatie en/of genderidentiteit of intersekse zijn. Het gaat om een brede groep personen met verschillende beperkingen, zoals fysieke, visuele, auditieve of een (licht) verstandelijke beperking.

Wijzigingen geslachtsregistraties

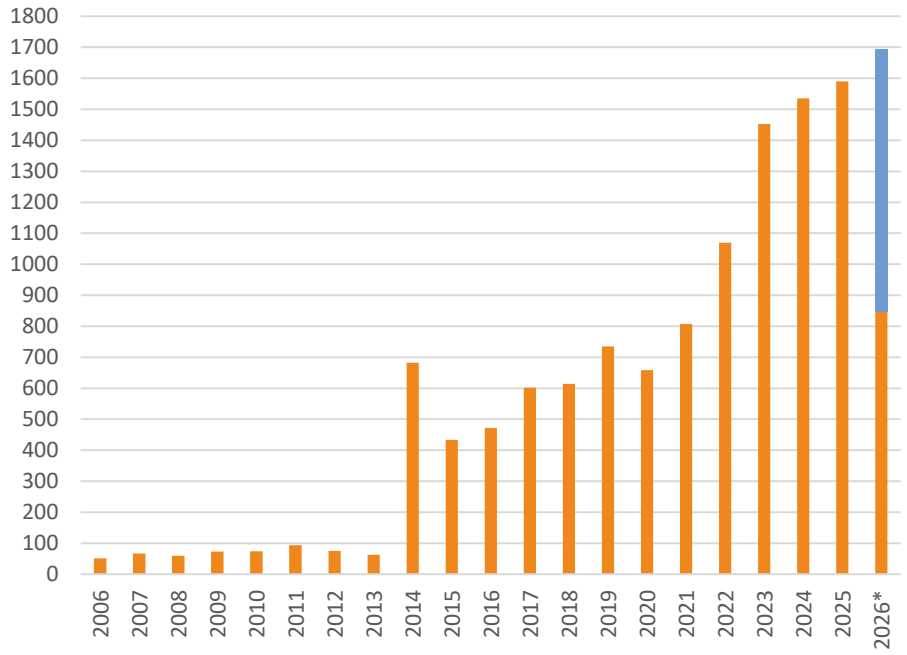
Sinds de wijziging van de *Transgenderwet* in 2014, waarvoor een aanpassing in *artikel 28* van *Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek* (BW) noodzakelijk was, is de procedure om bij de gemeente de geslachtsaanduiding in de Basisregistratie Personen (BRP) te laten wijzigen (van man naar vrouw en omgekeerd van vrouw naar man) aanzienlijk vereenvoudigd (Rijksoverheid, 2014).[10] Het wijzigen van het geslacht blijft zichtbaar in de registratiegegevens. Het is wettelijk nog niet mogelijk om het geslacht te laten wijzigen naar een 'X' of 'O'[11] zonder tussenkomst van een rechter (Joemmanbaks & de Graaf, 2023).

Sinds het ingaan van de Transgenderwet is er een sterke stijging zichtbaar in de aantallen geslachtswijzigingen (*Figuur 2*). Vanaf 2015 laten de totaalaantallen aanvragen een duidelijke stijging zien. Dit geldt ook voor de afgelopen jaren. In 2025 waren er 1.590 wijzigingen in de geslachtsregistraties; in 2024 was dat aantal 1.535 en in 2023 1.453. De verwachting is dat het totaalaantal wijzigingen in geslachtsregistraties in 2026, op basis van het op dit moment bekende aantal tot en met juni (847), uitkomt op bijna 1.700. In totaal zijn er tot en met juni 2026 12.681 wijzigingen van het geslacht geregistreerd. Hier zijn ook geslachtswijzigingen van voor 2006 meegeteld, die niet zichtbaar zijn in *Figuur 2*.

[10] Ook vóór 2014 was wijziging van de geslachtsvermelding mogelijk. Onder de wetgeving die gold van 1 juli 1985 tot 1 juli 2014 was daarvoor echter onder meer vereist dat betrokkene een genderbevestigende operatie onderging en blijvend niet meer in staat was kinderen te krijgen (de zogenoemde sterilisatie-eis) (Tweede Kamer de Staten-Generaal, 2020). Daarnaast was een rechterlijke procedure vereist. In 2021 bood het kabinet publiekelijk excuses aan voor het leed dat transgender en intersekse personen als gevolg van deze wettelijke voorwaarden is aangedaan (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2021).

[11] Wie op de geboorteakte wordt vermeld als "geslacht is niet kunnen worden vastgesteld", bijvoorbeeld als het geslacht bij geboorte niet bepaald kan worden (zoals bij intersekse kinderen) of bij wijziging van de geslachtsregistratie op latere leeftijd waarbij de oorspronkelijke geboorteakte wordt aangepast, wordt in de BRP een 'O' (van 'onbekend') geregistreerd en wordt in documenten zoals paspoort of de identiteitskaart de geslachtsvermelding 'X' vermeld.

Figuur 2 Aantal wijzigingen geslachtsregistraties, Nederlandse bevolking, 2006-2026 (in aantallen)[a b c]

a Voor 2026 zijn er cijfers beschikbaar voor de periode tot en met juni. De prognose is gemaakt op basis van de aanwezige gegevens (cijfers tot en met juni verdubbeld).

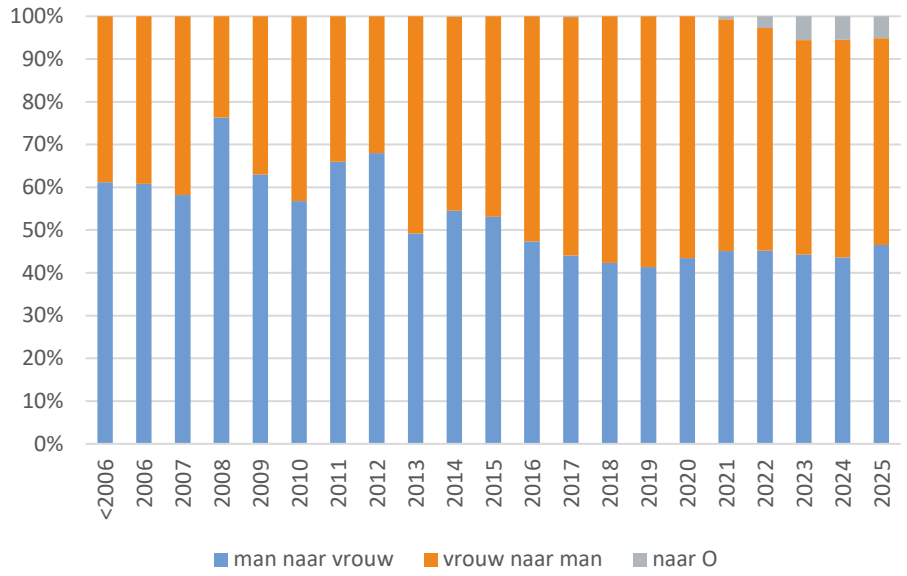
b Het is naar schatting over de jaren heen in totaal ongeveer 199 keer voorgekomen dat er bij één persoon een wijziging in de geslachtsregistratie plaatsvindt en dat deze op een later moment weer terug wijzigt naar de oorspronkelijke registratie. Deze gevallen worden 'dubbel' geteld.

c Situaties waarbij in de registratie wijzigingen niet zichtbaar zijn (als gevolg van zogenoemde declaratoire uitspraken), en waarbij het als gevolg daarvan niet duidelijk is of een wijziging een wijziging in de geslachtsregistratie betreft, zijn buiten beschouwing gelaten. Het betreft hier ongeveer 1.100 situaties. Door deze buiten beschouwing te laten is het mogelijk dat het totaal aantal wijzigingen in de geslachtsregistratie iets hoger is dan hierboven gepresenteerd.

Bron: Rijksdienst voor Identiteitsgegevens, 2026, bewerking Panteia/Movisie

Splitsen we de wijzigingen naar geslacht, dan zien we dat verhouding tussen het aantal trans mannen (personen die hun registratie van vrouw naar man laten wijzigen) en trans vrouwen (personen die hun registratie van man naar vrouw laten wijzigen) redelijk gelijk verdeeld is. Ook zien we vanaf 2021 dat er wijzigingen in de geslachtsregistratie van het geslacht man of vrouw naar 'O' voorkomen. In 2021 ging het in 1% van alle wijzigingen in de geslachtsregistratie om een wijziging naar 'O'. Dit aandeel nam toe naar 3% in 2022 en is sinds 2023 redelijk constant gebleven: dit percentage ligt tussen 2023 en 2025 gemiddeld op 5%.

Figuur 3 Wijzigingen geslachtsregistraties naar geregistreerd geslacht, Nederlandse bevolking, 2006-2025 (in procenten)[a b c d]

a De cijfers met betrekking tot 'O' betreffen wijzigingen in de BRP in de registratie van het geslacht naar 'O'. Het betreft niet oorspronkelijke registraties met 'O' (bijvoorbeeld intersekse kinderen).
b Voor 2026 zijn er geen cijfers beschikbaar.
c Het is naar schatting in totaal ongeveer 199 keer voorgekomen dat er bij één persoon een wijziging in de geslachtsregistratie plaatsvindt en dat deze op een later moment weer terug wijzigt naar de oorspronkelijke registratie. Deze gevallen worden 'dubbel' geteld.
d Situaties waarbij in de registratie wijzigingen niet zichtbaar zijn (als gevolg van zogenoemde declaratoire uitspraken), en waarbij het als gevolg daarvan niet duidelijk is of een wijziging een wijziging in de geslachtsregistratie betreft, zijn buiten beschouwing gelaten. Het betreft hier ongeveer 1.100 situaties. Door deze buiten beschouwing te laten is het mogelijk dat het totaal aantal wijzigingen in de geslachtsregistratie iets hoger is dan hierboven gepresenteerd.

Bron: Rijksdienst voor Identiteitsgegevens, 2026, bewerking Panteia/Movisie

De cijfers met betrekking tot wijzigingen in de geslachtsregistratie laten zien dat een toenemend aantal personen het geslacht in de BRP-registraties wil wijzigen. Het gaat voornamelijk om en wijziging in de registratie van 'man' naar 'vrouw', of andersom. Daarnaast is er sinds enkele jaren een kleine groep mensen die hun geslachtsregistratie laat wijzigen naar 'O' of 'X'. De omvang van deze groep lijkt in de afgelopen jaren niet duidelijk toe- of afgenomen.

1.3 Onderzoeksmethode

1.3.1 Onderzoeksopzet

Voor het onderzoek is een online vragenlijst onder een selectie van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder uitgezet. De vragenlijst is uitgezet onder het I&O Research Panel. De resultaten van de vragenlijst zijn aangevuld met deskresearch naar cijfers uit voorgaande onderzoeken. Aanvullend op de online vragenlijst en deskresearch zijn er focusgroepen uitgevoerd met een aantal lhbtiqa+ groepen om de resultaten verder te duiden. Een voor het onderzoek samengestelde klankbordgroep

is betrokken geweest bij de ontwikkeling van de vragenlijst en toetsing van de resultaten middels het geven van feedback op de conceptversie van de rapportage. In deze paragraaf beschrijven we de ingezette onderzoeksmethoden en lichten we de gehanteerde groepsindeling bij de analyse van de onderzoeksdata toe.

Ontwikkelen en testen vragenlijst
De vragenlijst voor de online enquête van de Lhbtiqa+ monitor in 2024 is ontwikkeld door Panteia, Movisie en Ipsos I&O, in overleg met het ministerie van OCW en een voor het onderzoek samengestelde klankbordgroep. Vervolgens is de vragenlijst getest en na afronding uitgezet onder het I&O Research Panel. Voor de editie van 2026 is de vragenlijst op enkele punten aangepast.

Inhoud vragenlijst
Voor de vragenlijst van de Lhbtiqa+ monitor 2026 is de vragenlijst van de editie uit 2024 als uitgangspunt genomen en op enkele punten gewijzigd. De wijzigingen zijn onder meer gedaan naar aanleiding van feedback van respondenten en klankbordgroepleden op de vorige editie, en vanwege de behoefte om nieuwe onderwerpen op te nemen en hierover gegevens te verzamelen. Daarnaast zijn enkele vragen geschrapt om de omvang van de vragenlijst te beperken.

De belangrijkste wijzigingen in de vragenlijst van 2026 ten opzichte van de editie uit 2024 zijn:
- Toevoeging van vragen over ziekteverzuim, wekelijkse arbeidsduur en opvattingen over seksuele diversiteit (hand in hand lopen).
- Verwijdering van vragen over het type woning, leidinggevende werkzaamheden, kansen in het leven en gevolgen van ongewenste seksuele ervaringen.
- Wijziging van enkele vragen over achtergrondkenmerken van respondenten, zoals toegewezen geslacht bij geboorte, genderidentiteit en intersekse zijn, zodat deze volledige zijn en beter aansluiten bij actuele inzichten uit onderzoek en bij de leefwereld van respondenten.

Klankbordgroep
De klankbordgroep is samengesteld aan het begin van de Lhbtiqa+ monitor in 2024 en bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende lhbtiqa+ belangenorganisaties, inclusief tot nu toe in onderzoek ondervertegenwoordigde specifieke groepen (bi+, transgender, non-binair, aseksueel, intersekse en lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking). De volgende organisaties namen in 2026 deel aan de klankbordgroep:
- Bi+ Nederland
- COC Nederland
- Colored Qollective
- NNID (Expertisecentrum seksediversiteit)
- NOA (Nederlandse Organisatie Aseksualiteit)
- Roze 50+
- Transgender Netwerk

Leden van de klankbordgroep hebben advies gegeven over een aantal specifieke vragen en aanpassingen in de 2026 editie en hebben de oproep voor focusgroepen gedeeld in hun netwerken. Ook hebben zij feedback gegeven op het conceptrapport.

De eerste versie van de vragenlijst is in 2024 opgesteld door Panteia, Movisie en Ipsos I&O en gedeeld met de klankbordgroep. Middels een bijeenkomst heeft een groot deel van de klankbordgroep meegedacht over mogelijke aanpassingen in de vragenlijst wat mede heeft geleid tot de huidige doorontwikkeling. Degenen die niet bij de bijeenkomst aanwezig konden zijn hebben schriftelijk feedback gegeven op de vragenlijst. De input van de klankbordgroep is meegenomen in een nieuwe versie van de vragenlijst, die vervolgens is geprogrammeerd in een online surveyomgeving door Ipsos I&O.

Inzet panel voor vragenlijst

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel (gecertificeerd volgens ISO 20252:2019 – Annex A) is een database met personen die instemming hebben gegeven om regelmatig een uitnodiging te ontvangen voor (online) onderzoek. Het I&O Research Panel telt op dit moment ongeveer 47.000 panelleden in de leeftijd van 16 jaar of ouder. Het I&O Research Panel wordt geregeld ingezet voor wetenschappelijke opdrachtgevers, zoals het WODC, RIVM, NOC*NSF, SCP, Trimbos-instituut, Haagsche Hogeschool, TNO en verschillende universiteiten, waaronder de UvA, VU, UU, Radboud Universiteit, Universiteit Leiden en de UT.

Werving Lhbtiqa+ monitor

Ipsos I&O werft panelleden voor het I&O Research Panel actief, via aselecte steekproeven. Zelfaanmelding van panelleden is uitgesloten. Hiermee wordt de aanwezigheid van beroepsrespondenten, die zichzelf bij meerdere panels als lid aanmelden, tegengegaan. De werving gebeurt op eigen initiatief, via omvangrijke, aselecte adressensteekproeven uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Hierbij is extra aandacht voor wijken en buurten waar vaker ondervertegenwoordigde groepen in panels wonen, om zodoende de kans te vergroten dat deze groepen zich aanmelden voor het panel. Hierbij vindt de werving offline – per brief – plaats. Daarnaast werft Ipsos I&O via steekproeven uit bevolkingsregisters (BRP), gekoppeld aan onderzoek dat Ipsos I&O voor haar opdrachtgevers uitvoeren. Tot slot worden panelleden geworven via gerichte campagnes op sociale media.[12]

Van de panelleden zijn veel achtergrondkenmerken reeds bekend. Dit maakt het mogelijk om representatieve steekproeven te trekken of een bepaalde selectie voor onderzoek te benaderen. Voor dit onderzoek hebben we binnen het panel twee groepen geworven: 1) Algemeen Publiek Nederland en 2) lhbtiqa+. De groep ‘Algemeen Publiek Nederland’ is geworven met behulp van een representatieve steekproef. De lhbtiqa+ groep is geworven op basis van screeningsvragen die in januari 2026 in het panel zijn uitgezet. De vragen uit de screening komen niet één-op-één overeen met de vragen in de vragenlijst. Voor de indeling van respondenten ten behoeve van de analyse van de leefsituatie is grotendeels uitgegaan van de vragen in de vragenlijst zelf (zie paragraaf 1.3.2).

Online vragenlijst onder Nederlandse bevolking

[12] Onder werving via sociale media verstaan wij gerichte wervingscampagnes om potentiële panelleden te bereiken. Dit betreft geen open zelfaanmelding; potentiële deelnemers doorlopen na aanmelding dezelfde toelatingsprocedure als andere nieuwe panelleden. We richten ons hierbij op groepen die minder vertegenwoordigd zijn in ons panel, zoals jongeren, mensen met een migratieachtergrond en lager opgeleiden.

De vragenlijst is uitgezet onder de twee steekproeven ‘Algemeen Publiek Nederland’ en ‘lhbtiqa+’. Aan beide groepen zijn dezelfde vragen gesteld. De vragenlijst stond uit van 24 maart tot 12 april 2026. Beide groepen zijn op dezelfde wijze benaderd: een uitnodigingsmail op 24 maart en een herinneringsmail op 31 maart. Voor de groep ‘Algemeen Publiek Nederland’ zijn 5.730 panelleden benaderd. Voor de groep lhbtiqa+ zijn 3.317 panelleden benaderd. De respons en de indeling van respondenten in groepen voor de analyse van de resultaten wordt toegelicht in paragraaf 1.3.2.

Deskresearch aanvullende cijfers
De resultaten uit de vragenlijst zijn aangevuld met gegevens die zijn verzameld middels deskresearch. Het betreft gegevens uit eerder uitgevoerde grootschalige bevolkingsonderzoeken, waaronder de Veiligheidsmonitor en de European Social Survey.

Focusgroepen lhbtiqa+ personen
Na de kwantitatieve dataverzameling door middel van de vragenlijst hebben we focusgroepen gehouden met een aantal lhbtiqa+ subgroepen. Het doel hiervan was om een aantal kwantitatieve resultaten verder kwalitatief te kunnen duiden. De focus lag hierbij, net als in 2024, op de eerder onderbelichte groepen. We hebben daarom zes focusgroepen gehouden: bi+ personen, trans en non-binaire personen, intersekse personen, aseksuele personen, lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking. In focusgroepen van 1,5 uur gingen we met deelnemers in gesprek over een aantal van de uitkomsten per lhbtiqa+ groep en om meer te horen over hun ervaringen. Naar aanleiding van de uitkomsten van de vragenlijst zijn er een aantal thema’s geselecteerd om te bespreken in de focusgroepen, zoals tevredenheid met verschillende aspecten van het leven (zoals financiën en woonsituatie), openheid over lhbtiqa+ zijn, mentale gezondheid en discriminatie. De besproken thema’s verschilden per focusgroep, in lijn met de belangrijkste resultaten per lhbtiqa+ subgroep.

De deelnemers konden zich aanmelden via een online oproep die via de sociale kanalen van Movisie en een aantal van de klankbordgroepleden was verspreid. Ook was er een aantal deelnemers dat via het I&O Research Panel zich heeft aangemeld na het invullen van de vragenlijst. Vier focusgroepen vonden op locatie in Utrecht plaats en twee online via Microsoft Teams. De resultaten van deze focusgroepen hebben we benut om de resultaten uit de vragenlijst te kunnen duiden en hier en daar van voorbeelden te voorzien.

1.3.2 Groepsindeling leefsituatie

Voor het in kaart brengen van de leefsituatie zijn de respondenten van de online vragenlijst ingedeeld in verschillende groepen, waarna de groepen met elkaar zijn vergeleken. Allereerst is een groep cis-hetero personen samengesteld. Vervolgens zijn ‘individuele’ lhbtiqa+ groepen samengesteld. De indeling hierbij is gemaakt op basis van diversiteit op het gebied van seksuele oriëntatie (homoseksueel, lesbisch, bi+, aseksueel en queer), genderidentiteit (transgender, non-binair) en het zijn van intersekse (intersekse). Daarnaast zijn er twee overkoepelende lhbtiqa+ groepen samengesteld die zijn ingedeeld op basis van zelfgerapporteerde huidskleur en migratieachtergrond (lhbtiqa+ personen van kleur) en het hebben van een beperking (lhbtiqa+ personen met een beperking). Voor meerdere groepen zijn voor de analyses de groepsdefinities – en daarmee de toewijzing van personen aan een bepaalde groep

in de analyses – gewijzigd ten opzichte van 2024. Dit geldt voor cis-hetero, lesbische, homoseksuele, bi+, intersekse, non-binaire en aseksuele personen. Belangrijke overwegingen bij het wijzigen van de indeling waren een betere aansluiting bij recent (wetenschappelijk) onderzoek naar lhbtiqa+ personen en de feedback van de klankbordgroep op de groepsdefinities bij de vorige editie van de monitor. Om een goede vergelijking tussen de resultaten van 2024 en 2026 mogelijk te maken, zijn de resultaten uit de monitor van 2024 daarom geüpdatet op basis van de nieuwe groepsindeling.

Tabel 1 toont de groepen die voor de onderdelen betreffende de leefsituatie zijn aangehouden, inclusief de afkorting en criteria voor indeling in de groep. De lhbtiqa+ groepen in deze monitor korten we in tabellen omwille van leesbaarheid af tot één tot drie letters. Respondenten die zijn ingedeeld in de cis-hetero groep, zijn niet ingedeeld in een van de lhbtiqa+ groepen. Personen die volgens de criteria werden ingedeeld in één van de lhbtiqa+ groepen konden daarna, afhankelijk van of zij voldeden aan de criteria, wel ook ingedeeld worden in een andere lhbtiqa+ groep. Gegevens uit andere bronnen dan de online vragenlijst van deze monitor (waaronder de Veiligheidsmonitor en de European Social Survey) zijn gebaseerd op andere groepsindelingen. Dit wordt daar waar relevant in de rapportage toegelicht.

Tabel 1 Definities en afbakeningen t.b.v. groepsindeling resultaten over leefsituatie in Lhbtiqa+ monitor 2026

Volledige naam van de groep	Afkorting	Definitie
Cis-hetero personen	Cis-hetero	Personen van wie het geboortegeslacht (man of vrouw) overeenkomt met de genderidentiteit (man of vrouw), die zich seksueel aangetrokken voelen tot het andere gender (man tot vrouw, vrouw tot man) en die niet intersekse[13] zijn.
Lesbische personen	L	Personen die niet behoren tot de cis-hetero groep, die zichzelf zien als vrouw en aangeven zich seksueel of romantisch 'alleen tot vrouwen' aangetrokken te voelen.
Homoseksuele personen	H	Personen die niet behoren tot de cis-hetero groep, die zichzelf zien als man en aangeven zich seksueel of romantisch 'alleen tot mannen' aangetrokken te voelen.
Bi+ personen	Bi+	Personen die niet behoren tot de cis-hetero groep, en aangeven zich seksueel of romantisch aangetrokken te voelen tot 'vooral tot mannen', 'evenveel tot mannen en vrouwen', 'vooral tot vrouwen', 'alleen tot non-binaire mensen', 'tot non-binaire mensen en vrouwen', 'tot non-binaire mensen en mannen' en 'tot mensen, ongeacht hun gender'.
Transgender personen	T	Personen die niet behoren tot de cis-hetero groep, bij geboorte zijn ingeschreven als man/vrouw en zichzelf nu zien als het 'tegenovergestelde' gender. Non-binaire trans personen behoren in dit onderzoek tot de categorie non-binaire personen.
Non-binaire personen	N	Personen die aangeven zichzelf op het gebied van gender te zien als een van de volgende opties: 'non-binair', 'zowel man als vrouw', 'tussen man en vrouw in' of 'geen man, geen vrouw'.
Intersekse personen[14]	I	Personen die aangeven dat er bij hen lichamelijke kenmerken die niet passen bij het gebruikelijke beeld van man of vrouw zijn opgemerkt. Hierbij is verwezen naar verschillende benamingen en diagnoses die geschaard kunnen worden onder intersekse.
Queer personen	Q	Personen die aangeven zichzelf te zien als queer.
Aseksuele personen	A	Personen die aangeven zich seksueel (bijna) niet aangetrokken te voelen tot andere personen.
Lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond[15] [16]	PvK	1. Personen die behoren tot een lhbtiqa+ groep en aangeven een 'donkere' huidskleur te hebben. 2. Personen die behoren tot een lhbtiqa+ groep, aangeven een 'lichte' huidskleur te hebben én een migratieachtergrond hebben in een land buiten Europa, Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. Migratieachtergrond is bepaald op basis van de informatie bij aanmelding van het I&O Research Panel. In het vervolg van de rapportage wordt de naam van deze groep omwille leesbaarheid verkort tot 'lhbtiqa+ personen van kleur'. Waar we 'lhbtiqa+ personen van kleur' noemen, wordt dus 'lhbtiqa+ personen van kleur en/of met een niet-westerse migratieachtergrond' bedoeld.
Lhbtiqa+ met een beperking	B	Personen die behoren tot een lhbtiqa+ groep en die aangeven een fysieke, visuele, auditieve of verstandelijke beperking te hebben.

Bron: Panteia/Movisie, 2026

[13] Het bepalen of een respondent niet intersekse is, is gemeten met de vraag in de vragenlijst 'Bij sommige mensen worden er lichamelijke kenmerken opgemerkt die niet passen bij het gebruikelijke beeld van man of vrouw. Dit kan op verschillende momenten in het leven worden opgemerkt. Het kan zichtbaar of onzichtbaar zijn. Dit wordt meestal 'intersekse' genoemd. Is dat bij u het geval?' Bij deze vraag zijn ter verduidelijking verschillende termen genoemd waaronder iemand intersekse kan kennen. De antwoordopties waren: 'ja', 'nee', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'. Van een groot deel van de respondenten (99%) die in de vragenlijst aangaven niet intersekse te zijn (antwoordoptie 'nee'), kan gesteld worden dat zij endosekse zijn. Endosekse personen zijn mensen die zijn geboren met een lichaam dat overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. Een klein deel van de respondenten (1%) antwoordde 'weet ik niet' of 'zeg ik liever niet'.

[14] Intersekse personen kunnen ook cis-hetero zijn. Bij de afbakening van deze groep respondenten in het onderzoek is alleen gekeken naar of de persoon aangeeft dat er lichamelijke kenmerken die niet passen bij het gebruikelijke beeld van man of vrouw zijn opgemerkt. Hierbij is een lijst opgenomen met verschillende diagnoses en benamingen die

1.4 Respons en achtergrondkenmerken respondenten

1.4.1 Respons vragenlijst

Respons panel
In totaal zijn 9.047 panelleden benaderd voor het invullen van de vragenlijst: 5.730 voor de groep 'Algemeen Publiek Nederland' en 3.317 voor de groep 'lhbtiqa+' (zie ook paragraaf 1.3.1). In totaal hebben 5.278 personen de vragenlijst ingevuld (zie Tabel 2).

Tabel 2 Respons Lhbtiqa+ monitor 2026 uit I&O Research Panel

Groepen in steekproef voor de monitor	Bruto steekproef (in n)	Netto respons (in n)	Netto respons (in %)
Algemeen Publiek Nederland	5.730	3.000	52,4%
Lhbtiqa+	3.317	2.278	68,7%

Bron: Ipsos I&O, 2026

Weging respons
Op de data van de groep 'Algemeen Publiek Nederland' is een weging toegepast naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2025.[17] Dit betekent dat de verhoudingen van deze kenmerken in de steekproef zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen. De resultaten van onder- en oververtegenwoordigde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten voor deze groep representatief voor de populatie wat betreft deze kenmerken.

Een zeer betrouwbare weging van de data van 'lhbtiqa+' was niet mogelijk, omdat er geen populatiegegevens beschikbaar zijn die aansluiten op de groepsdefinities die in deze monitor worden gehanteerd.

Respons voor opvattingen over lhbtiqa+ personen
De vragenlijstresultaten over de opvattingen over lhbtiqa+ personen (hoofdstuk 7) zijn gebaseerd op de antwoorden van 2.990 respondenten uit de steekproef 'Algemeen

geschaard kunnen worden onder intersekse. Bij de samenstelling van de groepen voor de analyse van de resultaten zijn intersekse personen uitgesloten van de groep cis-hetero personen.

[15] In de vragenlijst is de vraag 'Welke van de onderstaande duimpjes vindt u het meest passend bij uw eigen huidskleur?' gesteld. Hierbij zijn, naast de optie 'zeg ik liever niet', vijf antwoordopties voorgelegd waarbij vijf afbeeldingen met duimpjes met verschillende tinten huidskleuren getoond. De huidskleuren variëren van licht tot donker. Respondenten die één van de drie donkerste duimpjes kozen zijn ingedeeld als 'van kleur'.

[16] Gerekend tot 'niet-westerse migratieachtergrond' zijn de volgende herkomstlanden/-gebieden: Turkije, Marokko, Suriname, Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden, Indonesië/voormalig Nederlands-Indië, Japan, Afrikaanse landen en andere niet-Europese landen (exclusief Verenigde Staten/Canada, Australië/Nieuw-Zeeland). Ten opzichte van de gebruikelijke indeling van 'niet-westers', zoals het CBS sinds de jaren 1990 tot 2022 hanteerde (CBS, 2022), zijn Japan en Indonesië/voormalig Nederlands-Indië toegevoegd. Wij zijn ons ervan bewust dat het gebruik van de indeling 'westerse'/'niet-westerse' migratieachtergrond een vertekend beeld kan geven vanwege de diversiteit binnen en tussen de herkomstlanden/-gebieden. Deze indeling wordt aangehouden vanwege vergelijkbaarheid met de vorige editie van de monitor.

[17] Er is niet gewogen naar migratieachtergrond en religie. Deze weging sluit aan bij de methodiek van de 0-meting van de monitor. Een uitbreiding van het weegmodel met de variabelen migratieachtergrond en religie zou naar verwachting beperkt bijdragen aan de representativiteit, terwijl de statistische betrouwbaarheid kan afnemen door kleinere subgroepen. Bovendien zorgt een wijziging van de weegmethodiek ten opzichte van 2024 dat de vergelijkbaarheid tussen de metingen verminderen en een trendbreuk kan ontstaan. Daarom is gekozen voor dezelfde weegstrategie als in de vorige monitor.

Publiek Nederland'. Bij 10 personen miste informatie over minimaal één van hun achtergrondkenmerken zoals zij opgaven bij de screening voorafgaand aan het onderzoek (zie paragraaf 1.3.1), waardoor de weging voor hen niet berekend kon worden. Hierdoor telt de respons niet 3.000 maar 2.990 personen. Deze 10 respondenten zijn dus niet meegenomen in de resultaten aangaande opvattingen.

Respons voor leefsituatie van lhbtiqa+ personen
De vragenlijstresultaten over de leefsituatie van lhbtiqa+ personen (hoofdstukken 2 tot en met 6) zijn gebaseerd op de antwoorden van 2.278 unieke respondenten uit de steekproef 'lhbtiqa+' en op de antwoorden van 2.990 respondenten uit de steekproef 'Algemeen Publiek Nederland'. Bij 10 personen die in de cis-hetero groep miste informatie over minimaal één van hun achtergrondkenmerken zoals zij opgaven bij de screening voorafgaand aan het onderzoek (zie paragraaf 1.3.1), waardoor de weging voor hen niet berekend kon worden. Hierdoor zijn deze 10 respondenten niet meegenomen in de resultaten over de leefsituatie.

De respondenten voor de resultaten over leefsituatie samen zijn ingedeeld in 11 groepen, waaronder één cis-hetero groep en 10 lhbtiqa+ groepen (zie paragraaf 1.3.2). De respondenten die zijn ingedeeld in de cis-hetero groep komen uit de steekproef 'Algemeen Publiek Nederland'. De respondenten die zijn ingedeeld in één van de lhbtiqa+ groepen komen uit de steekproef 'lhbtiqa+' of 'Algemeen Publiek Nederland'. Respondenten die zijn ingedeeld in de cis-hetero groep zijn niet ingedeeld in één of meer van lhbtiqa+ groepen. Respondenten die ingedeeld werden in één of meer lhbtiqa+ groepen zijn niet ingedeeld in de cis-hetero groep.

De antwoorden van de cis-hetero groep zijn in grote mate representatief gemaakt voor Nederland door middel van een weging naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2025.[18] Door het hoge absolute responsaantal en de weging van de data kent de data van de groep cis-hetero personen met betrekking tot de leefsituatie een hoge mate van betrouwbaarheid. Het representatief maken van de losse lhbtiqa+ groepen middels weging was, zoals ook eerder genoemd, niet mogelijk aangezien voor deze groepen geen betrouwbare populatiegegevens bestaan. De lhbtiqa+ groepen zijn dus ongewogen, waarbij dus niet bekend is in welke mate de resultaten voor deze groepen representatief zijn (zie ook verder paragraaf 1.5).

Respons vragenlijst onderzoek leefsituatie
Van alle respondenten konden 5.278 respondenten ingedeeld worden in één van de groepen voor het onderzoek naar leefsituatie (zie ook paragraaf 1.3.2). Deze paragraaf gaat in op de respons van de online vragenlijst die is gebruikt voor het onderzoek naar leefsituatie.

Van de 5.278 respondenten waarvan de resultaten zijn gebruikt voor het onderzoek naar leefsituatie van lhbtiqa+ personen, zijn er 370 lhbtiqa+ personen die ingedeeld zijn in meer dan één groep. Deze personen worden in meerdere groepen meegerekend omdat zij als gevolge van, bijvoorbeeld, hun seksuele oriëntatie (bijvoorbeeld bi+ of aseksueel) en hun genderidentiteit (bijvoorbeeld non-binair zijn)

[18] De cis-hetero groep is gewogen met behulp van populatiecijfers voor de Nederlandse bevolking (zoals bij de data van de steekproef 'Algemeen Publiek Nederland'). We hebben hiervoor gekozen omdat deze manier ons in staat stelde de representativiteit van de resultaten van de cis-hetero groep te verhogen.

kunnen worden ingedeeld in meerdere groepen. Dit betekent dus dat sommige respondenten bij twee of meer groepen meetellen bij de totaaltelling van de desbetreffende groepen (de n per groep). Zoals te zien in Tabel 3 verschillen de aantallen per groep. De groep bi+ personen kent het hoogste aantal respondenten van alle lhbtiqa+ groepen; wat overeenkomt met het beeld uit eerder onderzoek (CBS, 2024b). Voor wat betreft de groep transgender personen is het belangrijk te benoemen dat het gaat om binaire transgender personen (trans mannen en trans vrouwen) (zie paragraaf 1.3.2). Non-binaire transgender personen zijn ingedeeld in de groep non-binaire personen in dit onderzoek.

De groepen transgender en intersekse personen zijn relatief klein (beide 51 personen respectievelijk). De resultaten voor deze groepen zijn indicatief. Gevolgen van de responsaantallen voor de betrouwbaarheid en representativiteit van de data worden beschreven in paragraaf 1.5.

Tabel 3 Respons online vragenlijst Lhbtiqa+ monitor 2026, uitgesplitst naar groep (in aantallen)

	Cis-hetero	L	H	B+	T	N	I	Q	A	PvK	B
aantal respondenten totaal per groep deel leefsituatie (n)[19]	2.579	99	399	1.894	51	178	51	110	340	166	503

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Voorafgaand aan de online vragenlijst voor deze monitor hebben respondenten als lid van het I&O Research Panel een screeningsvragenlijst met vragen over achtergrondkenmerken ingevuld. Wanneer we kijken naar de achtergrondkenmerken van de respondenten, zoals zij hebben opgegeven in deze screeningsvragenlijst, valt op dat alle lhbtiqa+ groepen gemiddeld hoger opgeleid zijn dan de cis-hetero groep (zie Tabel 4).[20]

Bij uitspraken over het gender van respondenten moet logischerwijze een slag om de arm gehouden worden: lesbische en homoseksuele personen zijn over het algemeen vrouw dan wel man. Wel is zichtbaar dat onder de groep bi+ personen meer vrouwen zijn dan in de cis-hetero groep. Ditzelfde geldt voor de groepen aseksuele en intersekse personen. De groepen non-binaire en queer personen duiden hun geslacht, bij het I&O Research Panel, het meest aan als ‘anders dan bovenstaande’.

Verder is zichtbaar dat alle lhbtiqa+ groepen significant jonger zijn dan de cis-hetero groep. Desondanks zijn veel van de ondervraagde groepen ouder dan het Nederlands gemiddelde (42,8 jaar oud) (CBS, 2025a). Het valt op dat transgender en queer personen jonger zijn dan de gemiddelde Nederlander.

Ten opzichte van de vorige Lhbtiqa+ monitor bevat de groep intersekse personen 18% meer hoogopgeleiden en opgeteld 30% meer 18 tot 40 jarigen. Dit betekent dat de

[19] In tabellen verwijst ‘n’ verwijst naar het aantal respondenten. Wanneer in dit rapport in tabellen resultaten worden weergegeven van een deel van de respondenten van de cis-hetero groep (bijvoorbeeld een deel van deze groep dat een vervolgvraag heeft beantwoord), betreft het aantal respondenten – tenzij anders aangegeven – het gewogen aantal respondenten.

[20] Het opleidingsniveau is gewogen bij de cis-hetero groep om representatief te zijn ten opzichte van de populatie van Nederland. Voor de lhbtiqa+ groepen is dit vanwege afwezige populatiegegevens niet mogelijk.

populatie (en dus de respons) van de intersekse groep in deze monitor mogelijk afwijkt van de groep in de vorige Lhbtiqa+ monitor. Ook bevat de groep transgender personen 18% minder 18-30-jarigen, bevat de groep lhbtiqa+ personen met een beperking 12% meer vrouwen dan in de vorige monitor, bevat zowel de groepen non-binaire als de aseksuele personen 11% minder 18-30-jarigen en bevat de groep cis-hetero personen 10% meer 70-plussers[21]. Ook deze waarden kunnen maken dat de respons verschilt van de vorige monitor.

Tabel 4 Achtergrondgegevens respondenten vragenlijst Lhbtiqa+ monitor 2026 (in procenten en gemiddelden)[a b]

	Cis-hetero	L	H	B+	T	N	I	Q	A	KM	B
opleidingsniveau[c 22]		*	*	*	*	*		*	*	*	*
laag	20	8	7	8	4	5	8	3	10	8	12
middelbaar	33	21	20	20	24	22	31	16	22	18	26
hoog	48	71	73	72	73	73	61	82	69	74	61
geslacht[23]											
man	51	1	99	37	61	32	33	24	20	43	37
vrouw	49	98	0,8	61	37	44	59	59	78	53	60
anders dan bovenstaande	0	0	0	2	2	20	6	16	2	4	2
wil niet zeggen	0	0	0	0,4	0	4	2	2	0,3	0,6	0,6
leeftijd											
18-30 jaar	7	19	13	17	37	27	20	45	19	21	11
30-40 jaar	13	21	14	19	25	20	18	32	15	19	16
40-50 jaar	9	11	9	8	10	11	12	5	11	10	8

[21] Het aantal 70+ personen in de cis-hetero groep is gewogen om representatief te zijn ten opzichte van de populatie van Nederland. Dit was bij onze definitie van de lhbtiqa+ groepen niet mogelijk omdat hier geen populatiegegevens voor beschikbaar zijn.

[22] De indeling van het opleidingsniveau van de respondenten is bepaald op basis van de antwoorden op de vraag naar de 'hoogst' gevolgde opleiding bij de werving van de panelleden. Respondenten zijn hierbij ingedeeld in de categorieën 'laag', 'middelbaar' en 'hoog'. Onder de categorie 'laag' zijn gerekend: 'Geen onderwijs / basisonderwijs / cursus inburgering / cursus Nederlandse taal', 'LBO / VBO / VMBO (kader- of beroepsgerichte leerweg) / MBO 1 (assistentenopleiding)' en 'MAVO / HAVO of VWO (eerste drie jaar) / ULO / MULO / VMBO (theoretische of gemengde leerweg) / voortgezet speciaal onderwijs'. Tot de categorie 'middelbaar' zijn gerekend: 'MBO 2, 3, 4 (basisberoeps-, vak-, middenkader- of specialistenopleiding) of MBO oude structuur (vóór 1998)' en 'HAVO of VWO (overgegaan naar de 4e klas) / HBS / MMS / HBO-propedeuse of WO-propedeuse'. Tot de categorie 'hoog' zijn gerekend: 'HBO (behalve HBO-master) / WO-kandidaats- of WO-bachelor' en 'WO-doctoraal of WO-master of HBO-master / postdoctoraal onderwijs'. Wij zijn ons ervan bewust dat deze indeling geen perfecte indeling is omdat het onder meer hiërarchie tussen opleidingsrichtingen impliceert. Een onderscheid tussen hoog- en laagopgeleiden wordt als stigmatiserend ervaren en zou niet aansluiten bij het belang van vakmanschap voor de maatschappij. Het gebruik van de indeling met onderscheid tussen 'praktisch opgeleid' en 'theoretisch opgeleid' is ons inziens lastig toepasbaar, gezien veel opleidingen zowel praktische als theoretische componenten bevatten. Een ander alternatief is het voluit noemen van opleidingsrichtingen, echter zorgt dit voor een minder goede leesbaarheid van de rapportage. Daarnaast sluit deze indeling aan bij de vorige Lhbtiqa+ monitor, waardoor de gegevens tussen beide metingen kunnen worden vergeleken. Daarom hanteren wij in deze rapportage de indeling in opleidingsniveaus 'laag', 'middelbaar' en 'hoog'.

[23] De uitsplitsing is gebaseerd op antwoorden van respondenten op screeningsvragen voorafgaand aan de vragenlijst. Hierbij is uitgegaan van antwoorden op de vraag: "Welk geslacht werd u bij geboorte toegewezen? Dit wordt vastgesteld door een arts, en geregistreerd door de gemeente".

50-60 jaar	17	11	22	13	6	12	12	8	13	14	14
60-70 jaar	26	27	24	22	14	19	24	5	22	20	24
> 70 jaar	28	10	18	20	8	11	16	4	21	15	27
gemiddelde leeftijd (jaren)[d]	**58***	**49***	**54***	**52***	**41***	**46***	**50***	**35***	**52***	**50***	**57***
respondenten totaal in groep (n)[e]	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De gegevens in deze tabel zijn gebaseerd op splitsingen die zijn gemaakt op basis van de gegevens zoals de respondenten bij de screening door het I&O Research Panel hebben doorgegeven. Geslacht is ingedeeld op basis van de antwoorden op de vraag 'Wat is uw geslacht?' (opties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen').
b Het gaat hier om achtergrondkenmerken zoals deze bij I&O bekend zijn op basis van de screeningsvragenlijst die respondenten, als lid van het I&O Research Panel, voorafgaand aan de online vragenlijst hebben ingevuld. Het betreft dus gegevens die niet in de online vragenlijst zelf zijn uitgevraagd.
c Een asterisk (*) bij het opleidingsniveau betekent dat de frequentiedistributie significant verschilt van de cis-hetero groep (chi-square $p < 0,05$).
d Een asterisk (*) bij de gemiddelde leeftijd betekent dat de gemiddelde leeftijd van deze groep significant verschilt van de cis-hetero groep ($p < 0,05$).
e De resultaten van de vragenlijst over de leefsituatie zijn gebaseerd op de antwoorden van alle respondenten die de betreffende vragen hebben beantwoord. Van een klein aantal respondenten zijn de achtergrondkenmerken leeftijd en/of opleidingsniveau niet bekend. Het aantal respondenten waarvoor dit geldt, verschilt per groep, maar is in alle groepen zeer laag (maximaal 2% van de groepsomvang).

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

1.4.2 Focusgroepen

In totaal namen 51 deelnemers deel aan de focusgroepen. De samenstelling verschilde per focusgroep. In de focusgroep met bi+ personen namen mannen, vrouwen en non-binaire personen deel. Deelnemers waren van verschillende leeftijden; de leeftijd varieerde van 20 tot 50 jaar.

Bij de focusgroep met trans en non-binaire personen waren zowel trans mannen, trans vrouwen als non-binaire personen aanwezig. De leeftijd van de deelnemers varieerde tussen 19 jaar en ouder dan 50 jaar.

In de focusgroep met intersekse personen waren deelnemers van in de 30 en begin 60 jaar. Sommige deelnemers identificeerden zich met het geslacht dat hun bij geboorte is toegewezen (man of vrouw), andere niet.

In de focusgroep met aseksuele personen identificeerden enkele deelnemers zich ook als aromantisch. Aan deze focusgroep namen mannen, vrouwen en non-binaire personen deel. Deelnemers waren van verschillende leeftijden; de leeftijd varieerde tussen 20 jaar en ouder dan 50 jaar.

In de focusgroep met lhbtiqa+ personen met een beperking waren deelnemers eveneens van verschillende leeftijden, variërend van 25 tot 60 jaar. Er waren zowel mannen, vrouwen als non-binaire personen. Er was een aantal trans deelnemers in deze focusgroep en iemand met ervaring met detransitie.[24]

[24] Een detransitie betekent dat iemand in transitie is gegaan naar een ander gender dan diens geboortegeslacht waarvoor sociale, medische en/of juridische stappen zijn gezet, maar die op sommige of meerdere stappen wil terugkomen. Als mensen in detransitie gaan, betekent dat niet altijd dat ze niet transgender zijn, of geen genderincongruentie ervaren. Soms hebben mensen in hun omgeving te weinig steun voor hun transitie of gaan ze vanwege hun veiligheid (op straat, op het werk, thuis) weer als hun geboortegeslacht leven. Sommige mensen hebben gezondheidsredenen, zoals een tegenvallend resultaat van een operatie of bijwerkingen van een medische handeling.

1.5 Interpretatie resultaten

De bevindingen over leefsituatie van de lhbtiqa+ groepen zijn zoals eerder beschreven hoofdzakelijk gebaseerd op de vragenlijstresultaten. Er worden vergelijkingen gemaakt tussen de ervaringen van cis-hetero personen en lhbtiqa+ groepen in 2026 en tussen de resultaten uit 2024 en 2026. Deze bevindingen hebben, aangaande de lhbtiqa+ groepen, alleen betrekking op de onderzochte respondenten. Bij de interpretatie van de resultaten dient men er rekening mee te houden dat de resultaten indicatief kunnen zijn omdat niet goed is vast te stellen hoe representatief de steekproef is (en dus de resultaten zijn). Belangrijke redenen hiervoor zijn:

- De respondenten in de lhbtiqa+ groepen zijn niet gewogen. Het wegen, waarmee de representativiteit van de resultaten verhoogd kan worden, is niet mogelijk, omdat er geen betrouwbare cijfers beschikbaar zijn over de omvang en de verdeling van achtergrondkenmerken (zoals leeftijd, gender en opleidingsniveau) van alle groepen zoals die in deze monitor zijn samengesteld. De groep cis-hetero personen is in grote mate representatief voor Nederland, omdat deze gewogen is op populatiecijfers van de Nederlandse bevolking met betrekking tot leeftijd, regio, opleidingsniveau, geslacht en politieke voorkeur (zie paragraaf 1.3.1).
- Het aantal respondenten is laag voor twee lhbtiqa+ groepen, waardoor betrouwbare en harde uitspraken op basis van de gegeven antwoorden niet altijd mogelijk zijn. Dit geldt voor de groepen trans (n = 51) en intersekse (n = 51) personen. Vergelijkingen zijn bij vragen aan de volledige groep statistisch mogelijk, maar kennen door de kleine aantallen een relatief grote onzekerheid. Dit geldt nog sterker bij vragen die zijn gesteld aan een deel van de respondenten in een groep (bijvoorbeeld vervolgvragen, zoals een vraag over hoe vaak iemand rookt, gevraagd aan het gedeelte van de groep dat rookt).
- Voor de overige groepen zijn de responsaantallen bijna of meer dan 100 personen. Voor deze groepen is de statistische precisie doorgaans groter dan voor de groepen met n = 51, maar ook hier kan de onzekerheid bij vervolgvragen groot zijn (zie ook vorige bullet). De uitkomsten uit de focusgroepen zijn gebruikt om de kwantitatieve bevindingen waar mogelijk te duiden en context te geven.
- De samenstelling van de respondenten in de 2024-monitor en de 2026-monitor verschilt wat betreft achtergrondkenmerken. Vergelijkingen tussen de resultaten over de leefsituatie van een groep moeten daarom voorzichtig worden geïnterpreteerd.
- De vragenlijst voor de monitor is online uitgezet. Een mogelijk gevolg hiervan is dat een deel van de lhbtiqa+ doelgroepen met specifieke achtergrondkenmerken ondervertegenwoordigd is in de respons, zoals personen met beperkte digitale en/of taalvaardigheden, en voor personen die om andere redenen minder goed via online onderzoek worden bereikt.

Om deze redenen is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van de vragenlijstresultaten. Het is belangrijk om bij de interpretatie van de gepresenteerde cijfers[25], maar ook de getoetste significantie van verschillen, in ogenschouw te nemen dat resultaten voor groepen met lagere responsaantallen in beperkte mate representatief kunnen zijn. Dit geldt in het bijzonder bij resultaten voor subgroepen met relatief lage aantallen respondenten, bijvoorbeeld bij vervolgvragen. Bij elke tabel beschrijven we de meest relevante bevindingen.

[25] Door afronding is het mogelijk dat sommige totaalscores en figuren niet optellen tot 100%.

Daarnaast moet in gedachten worden gehouden dat zowel de cis-hetero groep als de lhbtiqa+ groepen geen homogene groepen zijn. Binnen elke groep zijn er verschillen zoals bijvoorbeeld genderverschillen en leeftijdsverschillen die van invloed zijn op hun ervaringen en daarmee op de resultaten.

Om de resultaten uit de vragenlijst te duiden en de betrouwbaarheid ervan te vergroten, zijn deze waar mogelijk aangevuld met informatie uit focusgroepen met lhbtiqa+ personen. Daarnaast worden de resultaten, waar relevant, vergeleken met bevindingen uit eerdere onderzoeken. Bij dergelijke vergelijkingen moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet altijd één-op-één mogelijk zijn, onder meer vanwege de verschillen in de onderzoeksopzet en de samenstelling van de onderzoekspopulatie.

1.6 Opbouw rapport

In **hoofdstuk 2 tot en met 6** wordt ingegaan op de leefsituatie van lhbtiqa+ personen.

- **Hoofdstuk 2** gaat in op de sociaaleconomische situatie van lhbtiqa+ personen. Hierbij wordt gekeken naar de situatie en tevredenheid ten aanzien van verschillende domeinen, zoals werk, wonen en participatie, en het leven in het algemeen.
- **Hoofdstuk 3** gaat over gezondheid en gaat in op mogelijke verschillen en overeenkomsten in leefstijl, fysieke en psychische gezondheid, zorggebruik en psychologische hulpbronnen. Waar in hoofdstuk 2 wordt ingegaan op psychologische hulpbronnen (zoals veerkracht en zelfredzaamheid), gaat het in hoofdstuk 3 over de psychologische uitkomsten (zoals psychische ongezondheid).
- **Hoofdstuk 4** beschrijft de ervaren veiligheid en slachtofferschap ten aanzien van zaken als respectloos gedrag, cybercrime en geweld.
- **Hoofdstuk 5** gaat dieper in op ervaringen met seksueel ongewenste ervaringen.
- **Hoofdstuk 6** behandelt vervolgens ervaringen met discriminatie.

Hoofdstuk 7 gaat in op de opvattingen over de verschillende groepen lhbtiqa+ personen en lhbtiqa+ onderwerpen. Ieder hoofdstuk sluiten we af met de belangrijkste samenvattende conclusies.

2

2 Sociaaleconomische situatie

Het in kaart brengen van de sociaaleconomische situatie van lhbtiqa+ personen is belangrijk om inzicht te krijgen in hun welzijn en levenstevredenheid. Factoren zoals zelfwaardering, ervaren kansen, woon- en inkomenssituatie, en de mogelijkheid om open te zijn over seksuele of genderidentiteit spelen daar ook een rol bij. Negatieve ervaringen, zoals uitsluiting of discriminatie, kunnen ook van invloed zijn op het welzijn van lhbtiqa+ personen.

In dit hoofdstuk vergelijken we de sociaalculturele en sociaaleconomische situatie en levenstevredenheid van verschillende lhbtiqa+ groepen met de cis-hetero groep. Wanneer we verschillen tussen de cis-hetero groep en lhbtiqa+ groepen in dit en navolgende hoofdstukken beschrijven, gaat het om verschillen die na statistische toetsing significant zijn. Waar relevant noteren wij in dit en navolgende hoofdstukken aangaande leefsituatie ook relevante significante verschillen tussen de Lhbtiqa+ monitor 2026 en de lhbtiqa+-monitor 2024. Omdat de groepsindeling in 2026 is gewijzigd (zie hoofdstuk 1), zijn de resultaten uit 2024 opnieuw geanalyseerd op basis van de groepsindeling van 2026. Zo zijn de uitkomsten van beide jaren onderling vergelijkbaar.

Voor de statistische toetsen waarmee cis-heteroseksuele en lhbtiqa+ personen worden vergeleken, wordt per onderwerp toegelicht welke statistische toets is toegepast. Bij de vergelijking tussen de jaren wordt de significantie berekend door een gewogen twee-proportie z-toets uit te voeren per antwoordoptie of samengevoegde antwoordopties. De gehanteerde grenswaarde voor significantie is $p < 0,05$.[26] Dit geldt voor dit hoofdstuk en alle volgende hoofdstukken over de leefsituatie.

Achtereenvolgens bespreken we psychologische hulpbronnen, de objectieve en de subjectieve sociaaleconomische situatie. Vanwege de beperkte responsaantallen bij enkele groepen hebben de cijfers deels een indicatief karakter. Dit geldt met name voor transgender en intersekse personen (beide n = 51); zie hoofdstuk 1 voor nadere toelichting over de interpretatie van de resultaten.

2.1 Psychologische hulpbronnen

Allereerst kijken wij naar de psychologische hulpbronnen van cis-hetero en lhbtiqa+ personen. We kijken naar zelfwaardering, veerkracht, gevoel van regie, zelfredzaamheid en naar de kansen die worden ervaren om een goed leven te leiden. Deze psychologische concepten zijn gebaseerd op zelfrapportage aan de hand van gevalideerde vragen (zie Tabel 5). Voor de psychologische hulpbronnen geldt dat een hogere gemiddelde score correspondeert met een positievere inschatting van de aanwezigheid van de desbetreffende hulpbron.

[26] Er is geen correctie uitgevoerd voor meervoudig toetsen. Bij individuele statistisch significante resultaten bestaat daardoor een kans dat het een vals positief resultaat betreft.

Bijna alle lhbtiqa+ groepen ervaren een lagere zelfwaardering, veerkracht en regie dan de cis-hetero groep. Bij lesbische personen bestaat dit verschil bij zelfwaardering niet, bij homoseksuele personen is er geen verschil bij veerkracht. Ten slotte valt op dat er ook een significant verschil is wat betreft regie tussen lhbtiqa+ personen van kleur en cis-hetero personen. Vooral intersekse, transgender, non-binaire en queer personen springen eruit met aanzienlijk negatievere opvattingen over hun psychologische hulpbronnen. Dit hangt mogelijk samen met een slechtere mentale gezondheid die veel trans en non-binaire personen ervaren (Aparicio-Garcia et al., 2018; Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024). In hoofdstuk 3 gaan we uitgebreider in op mentale gezondheid.

In vergelijking met de editie van 2024 zien we dat er geen grote verschuivingen zijn wat betreft de psychologische hulpbronnen. De mate van zelfwaardering, veerkracht, regie en zelfredzaamheid zijn over het algemeen hetzelfde gebleven bij de meeste groepen. Alleen bij intersekse personen zien we in 2026 gemiddeld een lagere mate van veerkracht (*M*[27] *= 3,0*) en zelfwaardering (*M = 3,3*) ten opzichte van 2024 (*M = 3,4* om *M = 4,0*).

Tabel 5 Psychologische hulpbronnen en perceptie van gekregen kansen, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in gemiddelden)a

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
zelfwaardering[b] (1-5)	3,9	3,8	4,0*	3,6*	3,4*	3,5*	3,3*	3,5*	3,5*	3,7*	3,6*
veerkracht[c] (1-5)	3,4	3,2*	3,4	3,1*	3,0*	3,0*	3,0*	3,0*	3,1*	3,2*	3,1*
gevoel van regie[d] (1-5)	3,5	3,7*	3,6*	3,4*	3,2*	3,2*	3,1*	3,3*	3,3*	3,4	3,2*
zelfredzaamheid[e] (1-5)	3,5	3,7*	3,5	3,5	3,5	3,5	3,3	3,5	3,5	3,6	3,5
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat het gemiddelde van het thema en de score significant verschilt met de cis-hetero groep.

b Gebaseerd op de Rosenberg *Self-Esteem Scale* (Rosenberg, 1979). Vier items gemeten (1 = helemaal mee oneens, 5 = helemaal mee eens); Cronbach's alfa = 0,86. Deze *Self-Esteem Scale* bestaat uit: 1. Ik accepteer mijzelf zoals ik ben; 2. Ik heb veel respect voor mijzelf; 3. Ik heb veel zelfvertrouwen; 4. Ik heb een negatief zelfbeeld (score omgedraaid).

c Gebaseerd op de *Brief Resiliency Scale* (Smith et al., 2008). Zes items gemeten (1 = helemaal mee oneens; 5 = helemaal mee eens); Cronbach's alfa = 0,87. Deze *Brief Resiliency Scale bestaat uit: 1.* Het lukt mij om snel te herstellen na moeilijke tijden; 2. Ik vind het moeilijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan (score omgedraaid); 3. Ik heb weinig tijd nodig om van een stressvolle gebeurtenis te herstellen; 4. Het is moeilijk voor mij om verder te gaan als er iets vervelends gebeurt (score omgedraaid); 5. Ik heb meestal weinig moeite om door moeilijke tijden heen te komen; 6. Ik heb de neiging veel tijd te nemen om over tegenslagen in mijn leven heen te komen (score omgedraaid).

d Volgens de *Sense of Mastery Scale* (Pearlin et al., 1981). Vijf items gemeten (1 = helemaal mee oneens; 5 = helemaal mee eens); Cronbach's alfa = 0,82. Deze *Sense of Mastery Scale* bestaat uit: 1. Ik heb weinig controle over de dingen die me overkomen (score omgedraaid); 2. Sommige van mijn problemen kan ik met geen mogelijkheid oplossen (score omgedraaid); 3. Er is weinig dat ik kan doen om belangrijke dingen in mijn leven te veranderen (score omgedraaid); 4. Ik voel me vaak hulpeloos bij het omgaan met de problemen van het leven 9score omgedraaid); 5. Soms voel ik dat ik een speelbal van het leven ben (score omgedraaid).

e Volgens de General *Self-Efficacy Scale* (Schwarzer & Jerusalem, 1995). Drie items gemeten (1 = helemaal mee oneens; 5 = helemaal mee eens); Cronbach's alfa = 0,78. Deze *General Self-Efficacy Scale* bestaat uit: 1. Wanneer ik de indruk heb dat iets ingewikkeld is, begin ik er niet aan; 2. Wanneer ik aan iets nieuws begin, moet ik snel het idee hebben dat ik op de goede weg ben, want anders houd ik er mee op; 3. Ik begin niet aan het leren van nieuwe dingen, wanneer ze mij te moeilijk lijken (score omgedraaid).

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

[27] *M* staat voor het gemiddelde.

2.2 Wonen

2.2.1 Woonsituatie

Tabel 6 toont dat de woonsituatie voor veel lhbtiqa+ groepen anders is dan die van cis-hetero personen. Hierbij valt op dat bij lhbtiqa+ personen het percentage dat aangeeft alleen te wonen hoger is dan bij cis-hetero groep. Bij veel lhbtiqa+ groepen zien we dat het percentage dat aangeeft samen te wonen met een partner of kinderen lager is dan bij cis-hetero personen.

Het percentage transgender personen dat aangeeft in te wonen bij hun ouders/verzorgers is hoger dan dit aandeel bij de cis-hetero groep. Ook is het aandeel respondenten dat bij hun ouders woont hoger dan bij dan de andere lhbtiqa+ groepen. Dit kan te maken hebben met een gebrek aan financiële middelen (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Wat betreft vergelijkingen met de editie van 2024 valt het vooral op dat bi+ personen minder vaak zelfstandig wonen (35% in 2026 tegenover 43% in 2024) of inwonen met ouder(s)/verzorger(s) (5% tegenover 7%), en juist vaker zelfstandig met partner(s) (43% tegenover 36%) en/of zelfstandig met partner(s) en kinderen (11% tegenover 8%).

In de focusgroep met aseksuele personen geven meerdere deelnemers aan dat wonen een punt van zorg is. Een aseksuele homoman[28] geeft aan in sommige buurten minder zichzelf te kunnen zijn; als je weinig geld hebt kun je niet kiezen waar je woont en dat heeft in zijn geval in het verleden voor vervelende situaties gezorgd. Een andere deelnemer geeft aan dat ze in haar eentje geen huis kan kopen. Dit probleem speelt bij meer alleenstaanden, maar lijkt binnen de groep aseksuele personen relatief sterker naar voren te komen, omdat zij vaker alleenstaand zijn dan cis-hetero personen. Een jongere deelnemer geeft aan op het moment met een vriendin zonder partner te wonen, maar ze maakt zich zorgen over hoe ze het in de toekomst gaat redden mocht die vriendin een relatie krijgen. Een ander geeft aan dat ze onmogelijk in haar eentje een sociale huurwoning kan krijgen, vanwege het beperkte aanbod aan eenpersoonswoningen. Twee deelnemers geven aan wel een koopwoning te hebben, waarvan bij één de aankoop mogelijk was dankzij hulp van familieleden. Voor beiden geeft het bezit van een eigen woning rust.

Tabel 6 Woonsituatie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L*	H*	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A*	PvK*	B*
inwonend bij ouder(s)/verzorger(s)	5	2	4	5	18	9	10	10	9	7	4
zelfstandig, met vrienden of huisgenoten	1	2	2	3	4	3	0	7	4	5	1
zelfstandig, alleen	27	34	50	35	47	47	45	45	60	40	45

[28] Als mensen aseksueel zijn betekent dat niet per se dat zij geen romantische aantrekking ervaren of geen relatie aangaan. Iemand die zichzelf een aseksuele homoman noemt is dan homoromantisch en aseksueel, dus iemand die zich romantisch aangetrokken voelt tot andere mannen maar geen of weinig seksuele aantrekking ervaart. In dit geval staat homo dus voor homoromantisch.

zelfstandig met partner(s)	40	47	42	43	22	33	37	26	22	34	40
zelfstandig met kind(eren)	4	2	0,3	3	4	1	2	2	3	3	3
zelfstandig met partner(s) en kinderen	23	11	1	11	4	6	6	8	12	10	6
in een instelling, onder begeleiding	0,1	1	0	0,2	2	1	0	1	0,3	1	1
anders	0,3	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoordopties bij deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.3 Werk

Tabel 7 toont de arbeidssituatie van cis-hetero personen en lhbtiqa+ groepen. Uit de resultaten blijkt dat 59% van de cisgender heteroseksuele personen betaald werk heeft, terwijl dit aandeel bij intersekse personen 31% is en bij lhbtiqa+ personen met een beperking 24%. Verder is te zien dat een relatief groot aandeel van de respondenten gepensioneerd is onder lhbtiqa+ personen met een beperking (40%), homoseksuele personen (31%) en bi+ personen (31%). Ook valt op dat het aandeel respondenten dat aangeeft arbeidsongeschikt te zijn, het hoogst is onder intersekse personen (28%), lhbtiqa+ personen met een beperking (24%), non-binaire personen (17%) en transgender personen (16%).

Meerdere deelnemers aan de focusgroep van lhbtiqa+ met een beperking geven aan een uitkering te hebben in verband met hun beperking. Anderen geven aan door hun beperking en gezondheid (steeds) minder (te) kunnen werken. Meerdere deelnemers geven aan dat het lastig is een vast contract te krijgen; contracten worden niet verlengd of ze worden ontslagen.

In de focusgroep met trans en non-binaire personen geven meerdere deelnemers aan later in hun carrière in transitie te zijn gegaan, zodat het hun carrière of baanzekerheid niet zou belemmeren. Eén van hen geeft aan dat haar transitie vervolgens een negatief effect op haar carrière had. En een ander is voor haar transitie met vervroegd pensioen gegaan. Niet inclusieve sollicitatieprocedures, bijvoorbeeld als er m/v in de functieomschrijving staat, zorgen ervoor dat een non-binaire deelnemer minder snel ergens solliciteert. Vooroordelen van werkgevers hebben daarnaast ook effect op de kans om aangenomen te worden, zoals dat iemand dan ‘iedere maand een operatie zou hebben’ of dat een transgender persoon duur zou zijn, bijvoorbeeld vanwege opname van extra verlof. Ook geven deelnemers aan dat het moeilijker lijkt om een vast contract te krijgen als trans of non-binair persoon. Uit eerder onderzoek komt daarnaast naar voren dat transgender en non-binaire personen vaker gevoelens van onveiligheid ervaren op de werkvloer. Zo maakt 45% van de transgender personen op de werkvloer verbaal geweld mee, 23% seksueel geweld en 14% fysiek geweld (Terpstra et al., 2022).

Ten opzichte van de vorige editie van de lhbtiqa+ monitor zijn vooral bi+ en non-binaire personen minder vaak scholier/student in 2026 (5% om 6%) ten opzichte van 2024 (8% om 19%).

Daartegenover zijn beide groepen in 2026 juist vaker gepensioneerd (31% om 20%) dan in 2024 (23% om 15%). Dit hangt voornamelijk samen met het verschil in de gemiddelde leeftijd tussen de jaren heen.

Tabel 7 Arbeidssituatie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L*	H*	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A	PvK*	B*
betaald werk	59	52	57	48	51	48	35	59	42	52	24
werkloos en/of werkzoekende	3	4	2	3	8	3	4	6	4	5	3
ik doe het huishouden	3	3	1	1	0	0	2	0	2	1	1
vrijwilliger	1	1	0	2	2	3	2	4	3	2	4
scholier/student	4	5	3	5	12	6	2	16	5	8	2
gepensioneerd	22	24	31	31	12	20	28	6	29	24	40
ziek/arbeidsongeschikt	8	10	5	8	16	17	28	9	13	5	24
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoordopties bij deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. De antwoordoptie 'anders' is wel meegenomen in de statistische toets, maar niet opgenomen in deze tabel.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Aan respondenten die werken is gevraagd hoeveel uur ze gemiddeld per week werken. Dit gaat om een werkweek waarin ze geen vakantie hebben of ziek zijn. Zoals te zien in Tabel 8 komt de werkweek van de meeste lhbtiqa+ groepen overeen, variërend van ongeveer 30 naar 35 uur. Wat opvalt is dat met name lhbtiqa+ personen van kleur gemiddeld meer (*M = 35,6*) werken dan cis-hetero personen (*M = 33,6*), terwijl lhbtiqa+ personen met een beperking juist minder (*M = 30,8*) werken dan cis-hetero personen. Hierbij moet worden opgemerkt dat er ook grote verschillen kunnen zijn binnen groepen. Zo is al langer bekend dat vrouwen vaak minder uren werken dan mannen (CBS, 2024a). Doordat de groepen cis-hetero personen, bi+, transgender, aseksuele en intersekse personen mannen en vrouwen omvatten worden mogelijke verschillen binnen deze groepen op basis van gender minder goed zichtbaar.

Tabel 8 Aantal uur werken, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (gemiddelden)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
gemiddeld aantal uur werken – huidige baan	33,6	33,1	35,0*	32,6*	33,2	32,3	31,4	32,7	32,4	35,6*	30,8*
respondenten totaal in groep (n)	**1.517**	**51**	**224**	**912**	**26**	**84**	**17**	**65**	**141**	**86**	**117**

a Een * betekent dat de gemiddelden bij deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.3.1 Participatie verenigingen en organisaties

Maatschappelijke organisaties en verenigingen kunnen een belangrijke rol spelen in de sociale cohesie in de samenleving. De sociale participatie van lhbtiqa+ personen is in kaart gebracht door te kijken of respondenten actief zijn bij een maatschappelijke of culturele organisatie of een vereniging, zoals een sportvereniging of politieke partij (zie Tabel 9).

Een aantal lhbtiqa+ groepen is vaker actief bij een maatschappelijke organisatie. Ook zijn de meeste lhbtiqa+ personen, op intersekse personen na, vaker dan cis-hetero personen actief voor een organisatie die zich inzet voor lhbtiqa+ personen. Mogelijk gaat het hier om dezelfde lhbtiqa+/mensenrechtenorganisaties waarop mensen antwoorden bij de optie 'maatschappelijke organisatie'.

Bijna alle groepen, op trans, aseksuele en lesbische personen na, geven significant meer aan actief te zijn bij een politieke partij of organisatie dan cis-hetero personen. Daartegenover zien we dat veel groepen, en met name lesbische en queer personen minder vaak actief zijn bij een religieuze organisatie dan cis-hetero personen.

Tabel 9 Participatie verenigingen en organisaties, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)[a b c]

% respondenten dat 'ja' antwoordt	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
sportvereniging/sportclub	35	36	22*	32*	31	29	31	29	27*	33	25*
hobby-, muziek- of kunstvereniging	10	16	11	17*	16	14	22	20*	16	15	18*
maatschappelijk (bijv. mensenrechten, natuur)	7	21*	15*	19*	14	23*	16	21*	16*	22*	20*
politieke partij or organisatie	6	10	15*	13*	8	17*	18*	16*	8	14*	13*
patiënten/cliëntenvereniging	2	3	4	4	8*	3	12*	6*	5	3	11*
religieuze organisatie	9	4*	7*	7*	4	5*	14	3*	9	5*	9
jeugdvereniging	1	1	0,3	1	2	0	0	0	1	0	0,2
studenten- of studievereniging	1	2	2	3*	12*	3*	4	9*	2	3	1
ouderenorganisatie of -vereniging	3	2	2*	4*	2	1*	4	1*	6	4	5
lhbtiqa+ organisatie[c]	0,1	10*	6*	2*	14*	8*	0	14*	1*	4*	4*
andere organisatie	14	19	16	19	18	24*	22	16	20	14	20
minimaal één vereniging	60	74	56*	67	75	65	67	66	64	61	65
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat het percentage respondenten dat deze optie noemt significant verschilt met de cis-hetero groep.
b Respondenten kunnen actief zijn bij meerdere organisaties/verenigingen, waardoor optelling van alle losse percentages hoger uit kan komen dan 100%.
c Het gaat hier om organisaties die zich inzetten voor één of meerdere groepen binnen de lhbtiqa+ beweging.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.3.2 Vrijwilligerswerk

Aan diegenen die aangaven actief te zijn voor een organisatie of vereniging is ook gevraagd of zij vrijwilliger voor een stichting of vereniging zijn (zie Tabel 10).

Vrijwilligerswerk wordt verricht door alle ondervraagde groepen, namelijk door ongeveer de helft ervan. Queer, trans en non-binaire personen geven aanzienlijk vaak aan vrijwilligerswerk te doen voor een organisatie die zich inzet op het gebied van lhbtiqa+ thematiek. Ook valt op dat met name aseksuele personen, bi+ personen en lhbtiqa+ personen met een beperking het vaakst vrijwilligerswerk doen dat niet gericht is op het thema lhbtiqa+ ten opzichte van de andere groepen.

Vergeleken met de monitor van 2024 valt op dat met name bi+ personen, queer personen, aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking vaker vrijwilligerswerk doen voor een stichting of vereniging. Bij bi+ en aseksuele personen is dit vaker niet op het thema lhbtiqa+, terwijl lhbtiqa+ personen met een beperking juist vaker vrijwilligerswerk doen op het thema lhbtiqa+.

Tabel 10 Vrijwilligerswerk voor een vereniging of stichting, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L*	H*	Bi+*	T*	N*	I	Q*	A	PvK*	B*
ja, op het thema lhbtiqa+	1	6	4	3	8	14	3	22	1	7	6
ja, niet op het thema lhbtiqa+	42	41	43	50	34	37	44	40	56	37	48
ja, totaal	43	47	47	53	42	51	47	62	57	44	54
respondenten totaal vraag beantwoord (n)	**1.537**	**73**	**223**	**1.269**	**38**	**116**	**34**	**72**	**218**	**102**	**326**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoordopties bij deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.3.3 Financiële situatie

Een belangrijk aspect in iemands leefsituatie is de financiële situatie. Hoe iemand er financieel voor staat, kan veel invloed hebben, bijvoorbeeld op de woonsituatie, de sociale positie en mate van tevredenheid over het leven.

Kijkend naar de resultaten zien we dat non-binaire en intersekse personen en lhbtiqa+ personen met een beperking significant vaker dan cis-hetero personen aangeven te weinig geld te hebben (Tabel 11). Verder valt op dat het aandeel dat aangeeft te weinig geld te hebben onder lesbische, homoseksuele, aseksuele en bi+ personen lager is dan 10%, terwijl dit aandeel bij alle overige lhbtiqa+ groepen 11% of hoger is.

In lijn met de arbeidssituatie hangt ook de financiële situatie samen met genderverschillen. Uit eerder onderzoek van CBS kwam naar voren dat het loonverschil tussen mannen en vrouwen afneemt maar dat er alsnog sprake is van een verschil: in 2024 was het gemiddelde uurloon van vrouwen 10,5% lager dan dat van mannen (CBS, 2024a). Ook werken vrouwen vaak minder dan mannen wat ook

gevolgen heeft voor hun financiële situatie. Dit biedt een mogelijke verklaring voor de betere financiële situatie van homoseksuele mannen. Doordat de groepen cis-hetero personen, bi+, trans, aseksuele en intersekse personen zowel mannen en vrouwen omvatten worden mogelijke verschillen binnen deze groepen op basis van gender minder goed zichtbaar.

Er zijn ook financiële verschillen tussen de lhbtiqa+ groepen en de cis-hetero groep. Waar weinig cis-hetero personen te weinig geld verdienen en meer dan de helft van hen geld overhoudt, zijn er binnen de lhbtiqa+ groepen juist meerdere groepen (waaronder trans en intersekse personen) die aangeven te weinig geld te hebben. Ook liggen binnen deze groepen de percentages die aangeven geld over te houden lager. Dit wijst op een lager gemiddeld inkomen van de meeste lhbtiqa+ groepen ten opzichte van cis-hetero personen, waarvan intersekse en trans personen het laagst scoren.

Ten opzichte van de monitor van 2024 zien we dat meer bi+ personen (58% in 2026 tegenover 53% in 2024), non-binaire (48% tegenover 32%) en aseksuele personen (59% tegenover 47%) aangeven geld over te houden in 2026. Dit laat zien dat de financiële situatie van deze groepen is verbeterd.

Tabel 11 Financiële situatie huishouden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H*	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A	PvK*	B*
te weinig geld[c]	9	5	7	9	20	15*	22*	15	7	11	16*
precies genoeg geld	33	35	28	31	37	33	41	34	31	38	32
overhouden; er is meer geld dan wordt opgemaakt	54	60	64	58	43	48	35	49	59	49	48
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op de volgende vraag in de vragenlijst: 'Hoe is de financiële situatie op dit moment van uw huishouden? Is er te weinig geld, wordt er geld overgehouden of is er precies genoeg geld?' De antwoordopties zijn: 'te weinig geld', 'overhouden; er is meer geld dan wordt opgemaakt', 'precies genoeg geld', 'weet ik niet', 'zeg ik liever niet'. De resultaten van de groep respondenten die de antwoordopties 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet' niet weergegeven in de tabel.

b Een * bij de groepen betekent dat de frequentiedistributie van de antwoorden op deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. De resultaten van de respondenten die antwoordden 'weet niet' of 'zeg ik liever niet' zijn wel meegenomen in de analyse of de verschillen significant zijn, echter zijn de resultaten van deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel.

c Een * in specifiek deze rij betekent dat percentage respondenten dat deze optie noemt significant verschilt met de cis-hetero groep. De resultaten van de respondenten die antwoordden 'weet niet' of 'zeg ik liever niet' zijn wel meegenomen in de analyse of de verschillen significant zijn, echter zijn de resultaten van deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel. Voor de antwoordopties 'precies genoeg geld' en 'overhouden; er is meer geld dan wordt opgemaakt' is de beschreven toets niet uitgevoerd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Veel van de lhbtiqa+ groepen lijken meer financiële beperkingen dan cis-hetero personen te ervaren. Hierbij valt vooral op dat er relatief hoge percentages zijn voor intersekse, trans en non-binaire personen en lhbtiqa+ personen met een beperking. Zo geeft meer dan een derde van de intersekse personen aan te weinig geld te hebben om jaarlijks een week op vakantie gaan, familie of vrienden uit te nodigen voor een diner of onverwachte noodzakelijke uitgaven van 1.300 euro te doen zonder te hoeven lenen, ten opzichte van één op de tien cis-hetero personen. Verder valt ook op dat meer dan een kwart van trans en intersekse personen, tegenover één op de acht cis-hetero personen, aangeeft te weinig geld te hebben om regelmatig nieuwe kleren te kopen (zie Tabel 12).

Bi+ personen, transgender personen, intersekse personen en lhbtiqa+ personen met een beperking onder de 30 jaar zeggen significant vaker te weinig geld te hebben, dit resultaat is ook zichtbaar voor transgender, non-binaire personen en lhbtiqa+ personen met een beperking tussen de 30 en 50 jaar. Boven de 50 jaar ervaren non-binaire, queer en lhbtiqa+ personen met een beperking dat zij significant te weinig geld overhouden (niet weergegeven in de tabel).

Meerdere deelnemers uit de focusgroep met trans en non-binaire personen geven aan dit beeld te herkennen. Een non-binaire deelnemer geeft aan onder de armoedegrens te leven en dat diens genderidentiteit daarin een rol speelt. Door in transitie te gaan voelt het alsof het leven een beetje op pauze staat, dit bemoeilijkt het beginnen aan een carrière. Anderen geven aan op het minimum inkomen te zitten. Gender gerelateerde kosten zoals verandering van de geslachtsregistratie, hoge zorgkosten gerelateerd aan medische transitie en nieuwe (genderbevestigende) kleding kopen drukken hier extra op.

Ten opzichte van de monitor 2024 zien we met name bij bi+ personen dat ze vaker aangeven voldoende geld over te houden om op vakantie te kunnen gaan (86% in 2026 tegenover 83% in 2024), onverwachte noodzakelijke uitgaven te kunnen doen zonder te lenen (85% tegenover 80%) en minder vaak te weinig geld hebben gehad om huur of hypotheek te betalen (2% tegenover 5%). Dit laat zien dat de financiële situatie van bi+ personen verbeterd is ten opzichte van 2024.

In de focusgroep van lhbtiqa+ personen met een beperking werd ook gedeeld over geldzorgen en de financiële situatie van deelnemers. Een deelnemer geeft aan te worstelen met huur en boodschappen. Een aantal deelnemers geeft aan dat het hebben van een uitkering in verband met hun beperking zorgt voor een bepaalde mate van stabiliteit, maar voor extra's zoals nieuwe kleren, uitjes of vakantie is weinig tot geen ruimte. Specifiek het kopen van genderidentiteit bevestigende kleding voor transgender personen met een beperking wordt hier genoemd als uitdaging. Iemand ziet dit ook specifiek terug bij transgender personen met een beperking die met begeleiding wonen, waar soms niet wordt gesteund wat ze willen kopen.

Voor meerdere lhbtiqa+ personen van kleur of hun naasten uit de focusgroep wordt financiële instabiliteit bijna als vanzelfsprekend ervaren. Vertraging in de studietijd wordt hierbij benoemd. Een non-binaire deelnemer geeft aan achterstand tijdens de studie te hebben opgelopen door diens medische transitietraject. Een andere deelnemer noemt dat het voor een vriendin moeilijk was om school af te maken door discriminatie als transgender persoon van kleur in de klas. Sollicitaties verlopen stroef ervaren de deelnemers. Zo is een deelnemer al meerdere jaren aan het solliciteren in hun vakgebied. Volgens de respondent is de relatie met racisme en discriminatie op basis van diens cv, waar naam en foto op staat, aannemelijk. Meerdere gesproken deelnemers geven aan niks terug te horen op sollicitaties, soms zelfs niet na een eerste gesprek. Een deelnemer geeft aan erg gewend te zijn strak te begroten en een ander woont nog steeds bij hun ouders omdat hij de huurprijzen niet kan betalen. Een trans vrouw die in een azc woont geeft aan een wekelijkse toelage te krijgen, maar dat is niet genoeg voor eten en kleren, laat staan voor genderzorg.

Kijken we naar relatief schrijnende situaties, zoals het niet op tijd kunnen voldoen van huur of hypotheek zien wij bijna geen significante verschillen tussen de cis-hetero en

lhbtiqa+ personen. Alleen lhbtiqa+ personen met een beperking hebben significant vaker onvoldoende geld om minimaal drie keer per week een volwaarde warme maaltijd te kunnen betalen.

Tabel 12 Financiële beperkingen, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

% van respondenten dat 'nee' antwoordt op de vraag 'Heeft uw huishouden voldoende geld om:'	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
jaarlijks een week op vakantie te gaan	11	6*	7*	11	28*	21*	39*	18*	17*	15	22*
regelmatig nieuwe kleren te kopen	13	13	8*	13	29*	20*	29*	22*	18*	13	23*
minimaal drie keer per week een volwaardige warme maaltijd kunnen betalen	2	0*	1	1	8	2	8	2	2	4	4*
familie of vrienden eenmaal per maand uit te nodigen voor diner	8	7	4*	7	14	15*	35*	6	9	10	14*
onverwachte noodzakelijke uitgaven van 1300 euro te doen zonder te hoeven lenen	14	8*	8*	12*	22	24*	35*	16	12	15	20*
de huur of hypotheek op tijd te kunnen betalen	3	3	2	2	4	6	10	5	2	7	3
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat het percentage van de respondenten uit een lhbtiqa+ groep dat 'nee' antwoord significant verschilt van de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.4 Openheid seksuele oriëntatie en genderidentiteit

De mate waarin lhbtiqa+ personen naar anderen toe open zijn, geeft een bredere betekenis aan hun leefsituatie. Openheid kan betekenen dat zij dit deel van hun identiteit niet langer hoeven te verzwijgen of verbergen, wat kan bijdragen aan meer positiviteit over zichzelf, betere contacten met anderen en een beter welbevinden. Daarnaast vergroot openheid de zichtbaarheid van lhbtiqa+ personen als groep.

Tegelijkertijd werkt het voor veel lhbtiqa+ personen het beste of veiligste om selectief open te zijn, bijvoorbeeld alleen naar bepaalde personen of binnen een kleine kring. Dat geldt onder meer voor lhbtiqa+ personen uit conservatieve geloofsgemeenschappen en sommige gemeenschappen van kleur (Pijpers et al., 2024). Omdat in deze monitor slechts beperkt naar openheid is gevraagd, komt deze nuance niet goed naar voren. Wel zien we dit beeld ook terug in de focusgroepen. Alhoewel er in lijn met de rest van het rapport wel vergeleken is met de cis-hetero groep, is het in dit geval minder relevant, omdat zij zich niet altijd expliciet (hoeven te) uiten over hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Daarom wordt vooral gekeken naar de afzonderlijke percentages van de verschillende lhbtiqa+ groepen.
Over het algemeen zien we dat acht op de tien lesbische (82%) en homoseksuele (81%) personen vaak tot voortdurend open zijn over hun seksuele oriëntatie (zie Tabel

13). Dit is het vaakst ten opzichte van de andere lhbtiqa+ groepen. Daarentegen geeft twee derde (66%) van de aseksuele personen aan nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie, dit is het hoogst ten opzichte van de andere lhbtiqa+ groepen. Ook zien we dat meer dan een derde van de bi+ personen niet open is over hun seksuele oriëntatie. Verder is te zien dat lhbtiqa+ personen met een beperking significant minder vaak open zijn dan cis-hetero personen over hun seksuele oriëntatie. Het verschil tussen deze cijfers heeft mogelijk te maken met meer representatie en acceptatie van de groepen lesbische en homoseksuele personen dan van de andere lhbtiqa+ groepen. Daardoor voelen zij zich mogelijk meer geaccepteerd en is het daarmee makkelijker hier open over te zijn, in vergelijking met lhbtiqa+ groepen die minder maatschappelijke acceptatie ervaren. De vergelijking met cis-hetero personen is, zoals hierboven benoemd, minder relevant. Dat niet alle cis-hetero personen aangeven open te zijn is verklaarbaar: heteroseksualiteit is de meest voorkomende seksuele oriëntatie, cisgender de meest voorkomende genderidentiteit, beide zijn maatschappelijk de norm. Veel van de cis-hetero personen voelen waarschijnlijk geen noodzaak of druk om hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit te bespreken of hier expliciet open over te zijn, omdat dit in lijn is met de heersende normen en maatschappelijke verwachtingen.

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 zien we dat homoseksuele personen significant vaker aangeven nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie (13% in 2024, 18% in 2026) dan in 2024. Voor andere groepen is deze samenhang niet zichtbaar.

Ruim een derde (37%) van de bi+ personen geeft aan nooit of soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie. In de focusgroep met bi+ personen waren er verschillende ervaringen en verklaringen voor de mate van openheid. Wat opvalt is dat veel deelnemers aangeven dat zij over hun seksuele oriëntatie delen met vrienden of collega's maar niet met familie. Genoemde redenen zijn bijvoorbeeld angst voor negatieve reacties of onbegrip van familie die conservatief is. Ook gaven meerdere gesproken bi+ personen aan het minder belangrijk te vinden expliciet over hun seksuele oriëntatie te delen, maar dat als anderen hen ernaar vragen zij er wel open over zijn. Deelnemers die op dit moment een partner hebben van het andere (binaire) gender voelen ook minder noodzaak om open te zijn over hun bi+ zijn. Eén deelnemer ervaart dat mensen de aanname maken dat hij hetero is, totdat hij erover deelt. Dat heeft vroeger, toen hij minder open was, voor een gevoel van onzichtbaarheid gezorgd. Andere deelnemers worden door de buitenwereld juist gezien als lesbisch of homoseksueel, bijvoorbeeld vanwege hun partner of vanwege hun genderexpressie. Eén deelnemer deelt daarover dat het vervelend voelt als mensen die aanname maken en dat ze soms mensen corrigeert.

Degenen die wel open zijn over hun bi+ zijn krijgen veel te maken met aannames, zoals de reactie bij een nieuwe relatie 'ben je nu weer hetero?' ondanks dat ze eerder hebben gedeeld over hun bi+ zijn. Bij meerdere deelnemers heeft de mate van openheid te maken met eerdere negatieve ervaringen, bijvoorbeeld vervelende opmerkingen, vragen of onbegrip. Dit soort ervaringen kunnen ook beïnvloeden hoe en met wie bi+ personen daten en hoe open zij delen over hun biseksualiteit binnen relaties. Er vanaf het begin (in contact of op datingprofielen) open over zijn kan een manier zijn om zichtbaarheid te vergroten en jezelf te beschermen van mensen die er moeite mee hebben. Met als nadeel dat je daarmee mogelijk je datingpoel verkleint

en er mensen afvallen die er in eerste instantie niet voor open zouden staan, maar die later mogelijk toch meer open-minded blijken te zijn.

Deelnemers uit de focusgroep met aseksuele personen herkennen de bevinding dat aseksuele personen minder vaak open zijn over seksuele identiteit of oriëntatie. Een deelnemer geeft aan hier niet open over te zijn. Zij heeft ook geen interesse om te weten wat de seksuele identiteit of oriëntatie van een ander is. Een aantal deelnemers geeft aan er open over te zijn als het ter sprake komt. Een daarvan geeft aan wel specifiek in te schatten of ze denkt dat mensen ermee om kunnen gaan. Meerdere deelnemers geven aan soms het gevoel te hebben een presentatie te moeten geven of dat ze een heel interview aan (ongepaste) vragen krijgen. Het voelt ingewikkeld om aseksualiteit beknopt uit te leggen. Iemand geeft aan dat het niet serieus genomen wordt, aseksualiteit wordt afgedaan als een 'fase'. Ook heeft ze meegemaakt dat mensen waarmee ze het gedeeld heeft het met anderen deelden zonder haar toestemming. Een deelnemer merkt op dat hoe ouder hij wordt, hoe minder belangrijk mensen het thema seksualiteit vinden.

Er is ook verschil bij wie aseksuele personen open zijn. Eén deelnemer geeft aan zich zowel bij bekenden als onbekenden open op te stellen. Anderen doen dit vooral bij vrienden en kennissen, maar minder bij collega's, of geven aan dat openheid tijd nodig heeft. Een deelnemer geeft aan dat het niet veilig voelt op werk om er open over te zijn, door de opmerkingen die gemaakt worden. Een paar deelnemers geven aan er juist zo open mogelijk over te zijn. De motivatie daarvoor is dat ze er mogelijk iemand anders mee kunnen helpen en het bekender wordt. In het gesprek komt ook naar voren dat aseksualiteit bekender is dan aromantiek en dat mensen vaak niet weten dat aseksualiteit een spectrum is: sommige aseksuele personen ervaren helemaal geen seksuele aantrekking, anderen wel of soms. Voor een paar mensen is het label aseksualiteit helpend geweest in het uitleggen naar anderen en verwachtingen naast hen neer kunnen leggen. Een andere deelnemer geeft aan dat ze moeite heeft met het woord aseksueel, het is volgens haar duaal en dekt de lading niet. Twee deelnemers geven aan dat het woord juist nadruk legt op wat je niet bent. Meerdere deelnemers gebruiken om die redenen zelf de term *Ace* of *Aro-ace*[29].

Tabel 13 Mate van openheid over seksuele oriëntatie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
vaak tot voortdurend[c]	65	82*	81*	61*	67	58*	59	68	29*	61	54*
nooit tot soms[d]	29	16*	18*	37*	33	39*	39	31	66*	37	41*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De mate van bewustzijn over openheid over seksuele oriëntatie is gemeten met de vraag: 'Hoe vaak bent u in het algemeen open over uw seksuele oriëntatie? (op wie u valt)' Open zijn kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld dat u hierover deelt met mensen in uw omgeving of dat u erover vertelt als een ander ernaar vraagt.' De antwoordopties: 'voortdurend', 'meestal', 'vaak', 'soms', 'zelden', 'nooit', 'weet ik niet'.

b Een * betekent dat de het gemiddelde percentage van personen die vaak tot voortdurend antwoorden op deze vraag significant verschilt met de cis-hetero groep. De resultaten van de respondenten die antwoordden 'weet ik

[29] Ace is een veelgebruikte internationale term voor aseksualiteit of aseksueel. Aro-ace is een internationale veelgebruikte afkorting voor iemand die aromantisch en aseksueel is.

niet' zijn wel meegenomen in de analyse of de verschillen significant zijn, echter zijn de resultaten van deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel.

b Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'voortdurend', 'meestal' of 'vaak' hebben beantwoord op de vraag.

c Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'nooit', 'zelden' of 'soms' hebben beantwoord op de vraag

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Lesbische en homoseksuele personen zijn het vaakst open over hun genderidentiteit. Ruim acht op de tien van de lesbische en homoseksuele personen zijn vaak tot voortdurend open over hun genderidentiteit. Van de lhbtiqa+ groepen geven non-binaire, aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking het vaakst aan nooit tot soms open te zijn over hun genderidentiteit. Bij non-binaire personen gaat het om meer dan de helft van de respondenten.

Uit de focusgroep met trans en non-binaire personen komt naar voren dat deelnemers wisselend open zijn over hun genderidentiteit. Een aantal deelnemers geeft aan dat het vermoeiend is om hun genderidentiteit steeds uit te leggen, een masculien non-binair persoon beschrijft zichzelf om deze reden in sommige situaties als man omdat mensen dat beter begrijpen. Ook wordt aangegeven dat het vermoeiend is om mensen te corrigeren op misgenderen[30], wanneer de verkeerde aanspreekvorm of voornaamwoorden worden gebruikt. Een non-binair persoon geeft aan dat er weinig begrip is, het is 'grammaticaal ingewikkeld' en mensen begrijpen niet waarom het zo belangrijk is om er open over te zijn. Deze onwetendheid en verwarring van anderen kan leiden tot ongemakkelijke situaties waarin ze moeten beslissen of ze mensen corrigeren op het misgenderen of dat ze zich terugtrekken en individueel de gevolgen van deze microagressie[31] doorstaan. Aan de andere kant zien deelnemers een verantwoordelijkheid om meer mensen er bekend mee te maken. Om deze reden is een aantal deelnemers er consequent open over. Bij wie deelnemers open zijn wisselt, sommigen zijn niet open tegenover ouders/familie in verband met conservatieve of religieuze achtergronden. Het ziekenhuis wordt ook als een plek genoemd waar mensen wel open zijn, omdat de registratie belangrijk is om de juiste zorg te ontvangen. Echter kan het systeem de genderregistratie in veel gevallen niet verwerken als dit niet in officiële identiteitsdocumenten gewijzigd is. Dit kan leiden tot misgenderen en niet passende zorg. Het merendeel van de deelnemers geeft aan open te zijn bij collega's en vrienden.

Ten opzichte van de monitor van 2024 valt op dat bi+ personen vaker open zijn over hun genderidentiteit (64% 'soms', 'vaak' en 'voortdurend' in 2024 tegenover 69% in 2026). Een nog grotere sprong in openheid over genderidentiteit is zichtbaar bij queer personen, waar het percentage stijgt dat aangeeft soms, vaak of voortdurend open te zijn omhooggaat van 50% in 2024 naar 67% in 2026.

[30] Misgenderen verwijst naar het identificeren of benoemen van iemand met een verkeerde genderaanduiding. Denk hierbij aan het niet (willen) gebruiken van de (nieuwe) naam of voornaamwoorden bij non-binaire of transgender personen (Croteau & Morrison, 2023; Nadal et al., 2012). Misgenderen is een vorm van microagressie. Bij dit type worden er opmerkingen gemaakt waaruit blijkt dat de identiteit van mensen niet serieus wordt genomen (Felten et al., 2024).

[31] Microagressies zijn subtiele (alledaagse) bewuste maar ook vaak onbewuste verbale en non-verbale vormen van pestgedrag op grond van stereotypen en vooroordelen, die bedoeld of onbedoeld als kwetsend kunnen worden ervaren en (in)direct discriminatoire stereotypen (vooroordelen) in stand houden (King et al., 2023; Sue et al., 2007; Sue et al., 2019).

Tabel 14 Mate van openheid over genderidentiteit, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
vaak tot voortdurend[c]	68	81*	86*	69	63	40*	63	67	51*	63	62*
nooit tot soms[d]	25	14*	12*	27	35	56*	29	32	42*	33	32*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De mate van bewustzijn over openheid over genderidentiteit is gemeten met de vraag: 'Hoe vaak bent u in het algemeen open over uw genderidentiteit? (met welk gender u zichzelf identificeert) Open zijn kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld dat u hierover deelt met mensen in uw omgeving of dat u erover vertelt als een ander ernaar vraagt.' De antwoordopties: 'voortdurend', 'meestal', 'vaak', 'soms', 'zelden', 'nooit', 'weet ik niet'.

b Een * betekent dat de het gemiddelde percentage van personen die vaak tot voortdurend antwoorden op deze vraag significant verschilt met de cis-hetero groep. De resultaten van de respondenten die antwoordden 'weet ik niet' zijn wel meegenomen in de analyse of de verschillen significant zijn, echter zijn de resultaten van deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel.

c Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'voortdurend', 'meestal' of 'vaak' hebben beantwoord op de vraag.

d Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'nooit', 'zelden' of 'soms' hebben beantwoord op de vraag.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Nadenken over wat je wel en niet doet in de openbare ruimte, kan meespelen voor lhbtiqa+ personen in hun openheid over hun seksuele en/of genderidentiteit. Dat kan om dingen gaan zoals wel of niet hand in hand lopen met een partner of affectie tonen of nadenken over genderexpressie in het openbaar. Ook kan er sprake zijn van aanpassingsgedrag om niet op te willen vallen of omdat iemand zich anders minder veilig voelt. Om hier zicht op te krijgen hebben we gevraagd naar de mate waarin respondenten nadenken over wat ze wel en niet doen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld over welke signalen zij afgeven, of zij hand in hand lopen en welke kleding zij wel en niet dragen (zie Tabel 15).

Alle lhbtiqa+ groepen denken significant vaker na over wat zij wel en niet doen in de openbare ruimte ten opzichte van cis-hetero personen. De groepen lesbische, trans en queer personen geven relatief het meest (47%) aan dat zij voortdurend, meestal of vaak nadenken over hun gedrag in de openbare ruimte tegenover één op de tien (13%) cis-hetero personen. Bij homoseksuele, intersekse, non-binaire personen en lhbtiqa+ personen van kleur betreft dit ongeveer een derde of meer die vaak tot voortdurend nadenkt over hun gedrag in de openbare ruimte. Deze bevinding geeft het beeld dat deze groepen zich mogelijk niet veilig genoeg achten om in de openbare ruimte zich zonder beperkingen te uiten.

Uit de focusgroep met trans en non-binaire personen kwam naar voren dat de mate van openheid en zelfexpressie in de openbare ruimte afhangt van hoe veilig en geaccepteerd zij zich voelen. Het merendeel van de deelnemers geeft aan zich aan te passen aan hun omgeving om conflicten of ongemak te vermijden. Dit aanpassingsgedrag uit zich bijvoorbeeld in een groot bewustzijn welke kleren iemand kiest en of dit als mannelijk of vrouwelijk wordt gezien, maar ook het extra bedekken van het lichaam wordt genoemd om zoveel mogelijk te voorkomen dat ze misgenderd worden. Een trans man geeft aan extra druk te voelen om te conformeren naar wat vanuit de norm als mannelijk wordt gezien. Een non-binair persoon geeft aan dat het voelt alsof je de hele tijd actief een norm aan het doorbreken bent. Bij aanpassingsgedrag wordt ook het niet douchen bij de sportclub genoemd en geven

meerdere deelnemers aan te wachten met naar de wc gaan tot een moment dat niemand het ziet. In het reisgedrag is ook aanpassingsgedrag te zien, zoals vooraf uitzoeken waar je heen gaat en omrijden als een route niet veilig voelt. Een aantal deelnemers vermijdt ook specifieke plekken, zoals het zwembad, de sauna, 's avonds over straat gaan of grotere evenementen met dronken mensen.

Bi+ personen (23%), aseksuele personen (24%) en lhbtiqa+ personen met een beperking (28%) geven in vergelijking met andere lhbtiqa+ groepen relatief minder vaak aan vaak, meestal of voortdurend bewust te zijn van hun gedrag in de openbare ruimte. Alsnog geeft ongeveer een kwart van hen aan vaak tot voortdurend na te denken wat ze in de openbare ruimte doen.

Vrijwel alle deelnemers aan de focusgroep met bi+ personen herkenden dit en gaven bijvoorbeeld aan dat ze niet of bijna nooit hand in hand lopen met een partner die gelezen wordt als hetzelfde gender als zijzelf uit angst voor negatieve reacties. Een bi+ man geeft aan met name bang te zijn voor negatieve reacties van andere mannen. Een andere deelnemer vertelde dat haar vriendinnen die affectie tonen, weleens de vervelende opmerking 'mag ik meedoen?' krijgen van mannen. Zij krijgt die opmerkingen niet, waarschijnlijk omdat ze er meer androgyn[32] uitziet. Hoe je gelezen wordt door anderen, niet alleen qua seksuele oriëntatie of gender maar ook qua expressie (bijvoorbeeld meer androgyne, masculien of feminien) voelt als mede bepalend voor de reacties die mensen krijgen. Deelnemers met een relatie met iemand van het andere binaire gender voelen zich veiliger omdat hun biseksualiteit daarmee niet per se zichtbaar is in de openbare ruimte. Maar allemaal geven ze aan zich er bewust van te zijn en vaak na te denken over wat ze wel en niet doen. Zij zijn meer terughoudend geworden door verhalen van andere lhbtiqa+ personen of doordat ze meer negatieve geluiden horen over lhbtiqa+ personen om zich heen (in media of het publieke debat).

In vergelijking met de monitor van 2024 valt het vooral op dat bi+ personen significant minder vaak nadenken over wat ze wel en niet doen in de openbare ruimte (29% in 2024 om 23% in 2026). Ook non-binaire personen denken significant minder vaak na over wat zij doen in de openbare ruimte (58% om 42%).

Tabel 15 Mate van bewustzijn over openheid in openbare ruimte, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder, 2024 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
vaak tot voortdurend[c]	13	47*	39*	23*	47*	42*	31*	47*	24*	33*	28*
nooit tot soms[d]	85	53*	60*	76*	53*	57*	67*	52*	75*	66*	71*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De mate van bewustzijn over openheid in de openbare ruimte is gemeten met de vraag: 'Hoe vaak denkt u na over wat u wel en niet doet in de openbare ruimte? Bijvoorbeeld over welke signalen u wel en niet afgeeft, hand in hand lopen, of op andere manieren affectie of verbondenheid tonen met uw partner(s) en/of vrienden, of welke kleding u wel of niet draagt.' De antwoordopties: 'voortdurend', 'meestal', 'vaak', 'soms', 'zelden', 'nooit', 'weet ik niet'.

b Een * betekent dat de het gemiddelde percentage van personen die vaak tot voortdurend antwoorden op deze vraag significant verschilt met de cis-hetero groep. Het percentage 'weet ik niet' is niet weergegeven in de tabel.

[32] Androgyn betekent dat iemand zowel mannelijke als vrouwelijke uiterlijke kenmerken of genderexpressie heeft, of niet duidelijk te herkennen is als alleen man of vrouw.

c Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'voortdurend', 'meestal' of 'vaak' hebben beantwoord op de vraag.
d Dit zijn de percentages van de groep respondenten die 'nooit', 'zelden' of 'soms' hebben beantwoord op de vraag.

2.5 Relatie en partner

Respondenten zijn gevraagd wat hun relatiestatus is. Inzicht in de relatiestatus kan verklarende inzichten opleveren voor andere aspecten van welzijn en de leefsituatie, zoals de aanwezigheid van psychologische hulpbronnen, waaronder ook de steun die je van een partner krijgt, tevredenheid met de woon- en de financiële situatie, mentale gezondheid, maar ook de mate van openheid over seksuele oriëntatie.

Bij bijna alle bevraagde lhbtiqa+ groepen, op lesbische personen na, is het percentage respondenten dat aangeeft één partner te hebben lager dan dit percentage bij cis-hetero personen (zie Tabel 16). Dezelfde lhbtiqa+ groepen geven ook vaker aan geen partner te hebben.

Aseksuele en trans personen geven het minst vaak aan één of meerdere partners te hebben. Voor aseksuele personen is dit een kwart (26%) van de respondenten en voor trans personen ongeveer een derde (39%), tegenover bijna drie kwart (72%) van de cis-hetero personen. Daarnaast valt op dat non-binaire en intersekse personen het vaakst (6% om 8%) aangeven meerdere partners te hebben.

Niet alle aseksuele personen wensen een (vaste) relatie. Van de deelnemers aan de focusgroep met aseksuele personen heeft geen van hen op het moment dat de focusgroep plaatsvindt een relatie. Een aantal deelnemers geeft aan helemaal geen relatie te willen. Veel van hen zijn behalve ook aseksueel ook aromantisch en ervaren geen seksuele of romantische aantrekking. Andere deelnemers gaven aan wel een relatie te willen. Een deelnemer geeft aan het lastig te vinden dat hij soms dingen meemaakt die hij met niemand kan bespreken. Als hij een partner zou hebben zou hij dat wel kunnen delen. Een andere deelnemer geeft aan dat hij graag een relatie zou willen, maar dat dit nog niet gelukt is om te vinden. Een iemand geeft aan dat hij zich intellectueel aangetrokken voelt tot anderen, maar niet aangetrokken op romantisch of seksueel gebied. Soms zoekt hij wel een zekere mate van intimiteit. Een ander geeft ook aan seks soms leuk te vinden, maar ze voelt de aantrekking niet.

Ten opzichte van 2024 blijkt dat met name bi+ personen vaker één vaste partner (62% in 2026 tegenover 66% in 2024) hebben.

Tabel 16 Relatiestatus, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H*	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A*	PvK*	B*
één partner	71	70	55	62	35	44	45	44	26	54	52
meerdere partners	1	1	4	2	4	6	8	5	0,3	4	3
geen relatie	28	29	40	36	61	48	45	52	74	42	45
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoorden op deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Het percentage 'zeg ik liever niet' is wel meegenomen in de berekening van de frequentiedistributie, echter is deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

De respondenten met één of meerdere partners is ook gevraagd naar het gender van deze partner(s) (zie Tabel 17).

Naar verwachting hebben bijna alle homoseksuele (97%) en lesbische (99%) een relatie met mensen van hetzelfde gender, net zoals bijna alle cis-hetero personen een relatie hebben met partner(s) van een ander gender dan zijzelf (96%). Bij bi+ personen ziet deze verdeling er anders uit: acht op de tien (85%) heeft een relatie met partner(s) met een ander gender dan zijzelf, terwijl ongeveer één op de tien (11%) met hetzelfde gender.

Bij bijna alle lhbtiqa+ groepen, op aseksuele personen na, is het aandeel respondenten dat aangeeft een relatie te hebben met iemand met hetzelfde gender hoger dan dit aandeel bij de cis-hetero groep. Ongeveer één op de tien non-binaire en queer personen (8%) geeft aan relaties te hebben met (een) non-binaire partner(s). En ook één op de tien queer personen geeft aan partners te hebben met zowel een ander gender en hetzelfde gender dan zijzelf.

Vergeleken met de monitor uit 2024 valt het vooral op dat bi+ personen vaker een of meer partners hebben met een ander gender dan zijzelf (85% in 2026 tegenover 75% in 2024) en minder vaak (een) partner(s) met hetzelfde gender dan zijzelf (11% tegenover 21%).

Tabel 17 Gender partner, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L*	H*	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A	PvK*	B*
partner(s) met ander gender dan ikzelf	96	1	3	85	60	61	82	60	91	63	74
partner(s) met hetzelfde gender als ikzelf	3	99	97	11	40	21	19	25	8	34	22
non-binaire partner(s)	0	0	0	1	0	8	0	8	0	0	2
partners met zowel een ander gender dan ikzelf als hetzelfde gender als ikzelf	0,3	0	0,4	2	0	9	0	8	0	2	3
respondenten vraag beantwoord (n)	**1.844**	**70**	**235**	**1.210**	**20**	**90**	**27**	**53**	**89**	**96**	**275**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoorden op deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Het percentage 'zeg ik liever niet' is wel meegenomen in de analyse, echter is deze antwoordoptie niet weergegeven in de tabel.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.6 Religie

Aan de respondenten is gevraagd of zij zichzelf tot een religie of geloof rekenen en zo ja tot welke religie of welk geloof. Diegenen die aangaven zichzelf te rekenen tot een religie of geloof is gevraagd naar hoe belangrijk zij de religie vinden voor wie zij zijn (zie Tabel 18 en Tabel 19).

Bij de meeste lhbtiqa+ groepen is het aandeel respondenten dat zich niet tot een religie of levensbeschouwing rekent groter dan dat aandeel bij cis-hetero personen. Bij de meeste lhbtiqa+ groepen rekent ruim twee derde of meer zichzelf niet tot een geloof of levensbeschouwing. Bij lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking is dit aandeel even groot als bij cis-hetero personen (64%). Bij de groepen lhbtiqa+ personen van kleur (15%) en intersekse personen (6%) is het aandeel dat zichzelf rekent tot een 'overige' religie of levensbeschouwing, zoals de islam of het jodendom, groter dan bij andere lhbtiqa+ groepen. Verder zien we vergelijkbare percentages respondenten onder intersekse (18%) en cis-hetero (16%) personen die zichzelf rekenen tot het rooms-katholicisme of het protestantisme of een andere christelijke kerk of beweging (16% om 17%).

Tabel 18 Religie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L*	H*	Bi+*	T*	N*	I	Q*	A*	PvK*	B*
geen religie of levensbeschouwing	64	77	73	70	78	76	60	80	65	64	64
het rooms-katholicisme	16	5	10	10	6	7	18	5	10	12	10
het protestantisme of andere christelijke kerk of groep	17	12	11	11	6	7	16	2	15	9	13
overig[b]	4	5	6	10	10	10	6	14	11	15	12
respondenten totaal in groep (n)	**2.554**	**97**	**396**	**1.886**	**51**	**175**	**50**	**109**	**339**	**165**	**500**

a Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoorden op deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. De antwoordoptie 'zeg ik liever niet' is niet meegenomen in de statistische toets en ook niet opgenomen in de tabel.
b De categorie 'overig' is een samenvoeging van aparte antwoordopties in de vragenlijst, namelijk 'de Islam', 'het Jodendom', 'het Hindoeïsme', 'het Boeddhisme' en 'andere religie of levensbeschouwing'. Vanwege de lage aantallen respondenten per categorie zijn deze antwoordopties samengevoegd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

In Tabel 19 is te zien dat lesbische personen gemiddeld minder vaak (*M = 5,1*) aangeven dat hun religie belangrijk is voor wie ze zijn tegenover cis-hetero personen (*M = 6,4)*. Voor de andere lhbtiqa+ groepen zijn deze gemiddelden niet significant ten opzichte van de cis-hetero groep, waardoor er niet kan worden geconcludeerd in hoeverre ze hun religie belangrijk vinden.

Tabel 19 Mate waarin religie belangrijk is voor wie men is, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in gemiddelde beoordeling)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
gemiddelde beoordeling (cijfer 1-10)	6,4	5,1*	6,0	6,3	6,0	7,0	6,1	6,7	6,5	6,0	6,5
respondenten vraag beantwoord (n)	**923**	**22**	**106**	**569**	**11**	**42**	**20**	**20**	**120**	**60**	**177**

a Een * betekent dat het gemiddelde significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.7 Tevredenheid over sociaaleconomische situatie en leven

Naast de objectieve sociaaleconomische situatie die aangeeft wat de positie van verschillende groepen in de samenleving op verschillende gebieden is, is het ook belangrijk om te weten hoe mensen hun leven ervaren en hoe tevreden ze over verschillende zaken in hun leven zijn. Aan respondenten is gevraagd hoe zij verschillende aspecten van hun sociaaleconomische situatie en de Nederlandse samenleving waarderen (zie Tabel 18).

2.7.1 Tevredenheid verschillende gebieden

De groepen transgender, non-binaire en queer personen en lhbtiqa+ personen met een beperking geven op veel gebieden aan minder tevreden te zijn dan cis-hetero personen. Wat betreft non-binaire personen verschilt hun tevredenheid op bijna alle uitgevraagde gebieden, waarbij het grootste verschil met cis-hetero personen te zien is bij de tevredenheid over financiële middelen in hun huishouden (*M = 7,0* om *M = 7,7*).

Bi+ personen, transgender personen, non-binaire personen, queer personen, lhbtiqa+ personen van kleur, lhbtiqa+ personen met een beperking van 18 tot 50 jaar hebben een slechtere financiële situatie. Deze samenhang verdwijnt bij deze groepen boven de 50 jaar oud, maar daar wordt juist weer zichtbaar dat lesbische personen, homoseksuele personen en bi+ personen significant een slechtere financiële situatie ervaren.

In de focusgroep met trans en non-binaire personen kwam naar voren dat de ervaringen hierover verschillen onder de deelnemers. Dit beeld werd dus niet eenduidig bevestigd. Ontevredenheid komt met name terug op het gebied van acceptatie zowel van familie, vrienden en collega's, die moeten wennen aan het gebruik van de juiste voornaamwoorden en aanspreekvormen, en gevoelens van onveiligheid en niet gezien worden als wie je bent in de openbare ruimte. Op het gebied van onstabiele financiële situatie en werksituatie, geven meerdere deelnemers een link aan met hun genderidentiteit. Over het algemeen wordt er veel gesproken over aanpassingsgedrag. Veel van de (micro)agressies en non-acceptatie zijn zo dagelijks dat ze bijna niet meer herkend worden. Ook valt op dat veel wordt goedgepraat voor een ander, zoals naasten of collega's, waarvan mensen microagressies[33] ervaren omdat ze het niet zo 'bedoelen'. Op deze manieren maken deelnemers omgaan met microagressies en non-acceptatie dragelijker voor zichzelf. Trans en queer personen zijn ook op veel gebieden minder tevreden dan cis-hetero personen, vooral wat betreft woning en woonomgeving, het leven dat ze op dit moment leiden, financiële middelen in het huishouden en hoeveelheid vrije tijd.

Lesbische, homoseksuele en bi+ personen lijken gemiddeld gezien net zo tevreden als cis-hetero personen. Aangaande sommige thema's, zoals de Nederlandse samenleving of de overheid zijn ze zelfs meer tevreden dan cis-hetero personen. Op de meeste

[33] Microagressies zijn subtiele (alledaagse) bewuste maar ook vaak onbewuste verbale en non-verbale vormen van pestgedrag op grond van stereotypen en vooroordelen, die bedoeld of onbedoeld als kwetsend kunnen worden ervaren en (in)direct discriminatoire stereotypen (vooroordelen) in stand houden (King et al., 2023; Sue et al., 2007; Sue et al., 2019).

gebieden zijn bi+ personen minder tevreden dan lesbische en homoseksuele personen.

Een meerderheid van de lhbtiqa+ groepen in de leeftijdscategorie 18 tot 30 jaar (bi+, non-binair, intersekse, aseksueel, lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking) is significant minder tevreden met hun vrienden of kenniskring. Bij de groep met een leeftijd tussen de 30 tot 50 jaar is deze samenhang niet zichtbaar, boven de 50 jaar komt deze samenhang daarentegen juist weer terug voor de groepen bi+, non-binair en intersekse. De groep 16 tot 30 jaar bi+, non-binair en queer zijn significant minder tevreden over de overheid, bij de groep 30+ zijn homoseksuele, lesbische en bi+ personen juist meer tevreden. Bij de groep 50+ zijn lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking meer tevreden met de overheid.

In vergelijking met de lhbtiqa+ monitor 2024 zien we dat vooral bi+ personen meer tevreden zijn over de meeste situaties dan twee jaar terug, waaronder de woning, vrienden en kennissen, het leven dat ze hebben, financiële middelen en de Nederlandse samenleving. Ook valt op dat non-binaire personen meer tevreden zijn met het leven dat ze nu hebben (*M = 7,1* in 2026 tegenover *M = 6,4* in 2024) en ook over de hoeveelheid vrije tijd die ze hebben (*M = 7,4* tegenover *M = 6,6*).

Daartegenover zien we bij intersekse personen juist dat ze minder tevreden zijn over het leven dat ze nu hebben (*M = 6,6* tegenover *M = 7,7*), en ook minder tevreden over de mogelijkheid zich op (vrijwilligers)werk te ontwikkelen (*M = 5,8* tegenover *M = 7,3*). Ook op andere gebieden zijn intersekse personen minder tevreden vergeleken met niet-lhbtiqa+ personen en ten opzichte van andere lhbtiqa+ groepen, zoals mate van geluk, of hun leven op dit moment en thuissituatie.

Het zijn vooral de lhbtiqa+ personen met een lagere leeftijden (18 tot 50 jaar: bi+, non-binaire, queer en aseksuele personen en lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking) die significant minder tevreden zijn over het leven wat zij nu hebben dan cis-hetero personen in vergelijkbare leeftijden. Bij respondenten met een leeftijd boven 50 jaar is deze samenhang nagenoeg niet aanwezig.

In de focusgroep met intersekse personen werd deze bevinding gedeeltelijk herkend. Twee deelnemers geven aan nu tevreden te zijn met hun leven, thuissituatie en financiën, maar dat zij vroeger zich wel anders hebben gevoeld. Bijvoorbeeld omdat zij (meer dan nu) zoekende waren in hun leven en identiteit of minder open over hun intersekse zijn. Zo vertelt een van hen dat hij vroeger moeite had om mee te komen op school. Dat kan volgens hem een knauw geven in het zelfvertrouwen. Hij heeft moeite met het onderhouden van vriendschappen, maar zonder (veel) vrienden is hij ook tevreden. Een andere deelnemer is ook tevreden met haar leven zoals dat nu is. Voor haar gevoel is dat verbeterd sinds ze open is over haar intersekse zijn. Lang heeft intersekse zijn gevoeld als omgaan met een geheim. Leugentjes om bestwil verzinnen of steeds bijhouden wat je aan wie hebt verteld over je intersekse zijn, kan veel energie kosten en van je vragen. Een andere deelnemer is minder tevreden, ook zij voelde zich in haar jeugd anders dan andere kinderen. Door het missen van die aansluiting heeft dat tot somberheid geleid en later gevoelsmatig ook in gemiste kansen in het leven. Moeite met het vinden van passend werk en het

hebben van onvoldoende financiële middelen worden hierbij benoemd.

Bij aseksuele personen valt op dat zij minder tevreden zijn met een aantal aspecten (vrienden en kennissen, het leven dat ze op dit moment leiden en werk) ten opzichte van de cis-hetero groep. In de focusgroep met aseksuele personen geven meerdere deelnemers aan dat de maatschappij is ingericht op gezinnen, koppels en de seksuele norm. Dit wordt als vervelend ervaren door aseksuele personen die niet per se een relatie willen of zich niet herkennen in deze norm. Als voorbeelden wordt genoemd dat het op werk vaak gaat over families en vakantie, de supermarkt erop is ingericht, en duurder uit zijn qua wonen zowel huur als koop en vaste lasten. Bij de seksuele norm noemen deelnemers dat ze regelmatig geconfronteerd worden met de verwachtingen en aannames dat mensen seksuele relaties hebben of willen. Twee deelnemers geven aan dat minder tevredenheid ook voortkomt uit de perceptie van anderen, zoals de steeds terugkerende vraag “Heb je al een partner?”, terwijl zij daar niet per se behoefte aan hebben. Daardoor kan je je minder waardig voelen. Een andere deelnemer geeft aan dat door beperkte representatie zij zich ook minder goed over zichzelf voelt; je moet heel veel uitleggen als je zegt dat je aseksueel bent. Een jongere deelnemer geeft aan dat nu nog veel vrienden vrijgezel zijn, maar ze wel lichte angst heeft over hoe dat in de toekomst gaat zijn als meer vrienden trouwen en een gezin krijgen waardoor hun aandacht en prioriteiten verschuiven. Een andere deelnemer herkent dit. Het voelt soms eenzaam omdat je meer moeite moet doen om sociale contacten te onderhouden, doordat vrienden en familie hun prioriteit bij relaties en kinderen leggen. Een deelnemer die op latere leeftijd erachter kwam aseksueel te zijn, geeft aan zich nu juist gelukkiger te voelen. Ze heeft lang gedacht dat er iets aan haar ‘mankeerde’. Een deelnemer geeft aan dat het soms ook prettig is om alleen te zijn en geen last te hebben van de norm om samen te wonen, omdat diegene daar geen behoefte aan heeft en het daarom ook niet als gemis ervaart.

Verder valt op dat veel lhbtiqa+ groepen, waaronder lesbische, bi+, non-binaire, queer en aseksuele personen meer tevreden zijn over de Nederlandse overheid dan in 2024.

2.7.2 Geluk en leven algemeen

De beoordeling van geluk en het leven in algemeen (zie Tabel 20) ligt in lijn met de beoordeling van de andere uitgevraagde gebieden. Veel lhbtiqa+ groepen scoren lager bij de beoordeling van hun geluk en het leven in het algemeen. De groepen die gemiddeld het minst aangeven dat hun leven lijkt op hoe ze het zouden willen zijn intersekse personen (*M = 2,9*) en lhbtiqa+ personen met een beperking (*M = 3,1*), ten opzichte van cis-hetero personen (*M = 3,6*). De groep die het minst gelukkig is van alle lhbtiqa+ groepen zijn intersekse personen (*M = 3,3*) ten opzichte van cis-hetero personen (*M = 3,8*). Enkel lesbische personen geven gemiddeld vaker (*M = 4,0*) aan gelukkig te zijn dan cis-hetero personen.

In Tabel 21 is te zien dat drie kwart (75%) van de cis-hetero personen aangeeft zich (zeer) gelukkig te voelen. Van de lhbtiqa+ groepen geven intersekse personen (51%) het minst vaak aan zich gelukkig te voelen. Ook aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking geven in iets meer dan de helft (57%) van de gevallen aan zich (zeer) gelukkig te voelen, wat aanzienlijk lager is dan cis-hetero personen.

Wat betreft mate van geluk zien we in 2026 dat met name bi+ personen zich

gelukkiger (71%) voelen ten opzichte van de lhbtiqa+ monitor in 2024 (65%). Het tegenovergestelde zien we bij intersekse personen: daar waar drie kwart (75%) aangaf zich een gelukkig mens te vinden in 2024, geeft slechts de helft (51%) dit aan in 2026.

2.7.3 Thuissituatie

Respondenten is ook gevraagd naar hoe zij hun thuissituatie beoordelen. Alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en queer personen na, geven hierover gemiddeld een lagere beoordeling dan cis-hetero personen. De laagste gemiddelden zien we onder trans, non-binaire en intersekse personen (gemiddelden tussen 7,5 en 7,7) ten opzichte van cis-hetero (*M = 8,2*). Ten opzichte van de monitor van 2024 zien we dat met name bi+ personen meer tevreden zijn over hun thuissituatie, zo geeft in 2026 90% een score van 7 tot en met 10, tegenover 87% in 2024.

Tabel 20 Oordelen over de sociaaleconomische situatie en de Nederlandse samenleving, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (gemiddelden)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
Hoe tevreden bent u met? (rapportcijfer 1-10)											
uw woning	8,2	8,1	8,1	8,0*	7,4*	7,6*	7,6*	7,6*	8,0	7,8*	8,0*
uw woonomgeving	7,9	8,1	7,9	7,8*	7,3*	7,4*	7,5*	7,5*	7,7*	7,9	7,7*
uw vrienden en kenniskring	8,0	8,2	7,9	7,8*	7,7	7,4*	7,1*	7,8	7,6*	7,6*	7,6*
de opleiding die u tot nu toe heeft gehad	7,8	8,2*	8,2*	7,9*	7,8	7,5*	7,3	7,7	7,7	7,8	7,7
het leven dat u op dit moment leidt?	7,7	7,8	7,7	7,5*	7,2*	7,1*	6,6*	7,1*	7,2*	7,3*	6,9*
de financiële middelen van uw huishouden?	7,7	8,1*	8,0*	7,7	6,4*	7,0*	6,6*	7,2*	7,8	7,3*	7,3*
uw vrijwilligerswerk[b]	8,1	8,2	7,8*	7,9*	7,4	7,5*	7,6	7,7	8,2	7,7	8,0
uw werk[b]	7,5	7,4	7,6	7,2*	6,9	7,2	7,2	7*	7,2*	7,2	7,1*
hoeveelheid vrije tijd	7,6	7,6	7,9*	7,6	7,0*	7,4	7,4	6,9*	7,6	7,5	7,9*
de mogelijkheden om u op (vrijwilligers)werk te ontwikkelen	7,0	7,4	7,1	6,9	6,7	6,5*	5,8*	6,8	6,9	6,8	6,5*
de Nederlandse samenleving	5,7	6,2*	6,2*	5,9*	5,8	5,5	5,4	5,5	5,7	6,0	5,7
de overheid	5,2	6,0*	6,2*	5,6*	5,0	5,2	4,8	5,1	5,4	5,7*	5,3
thuissituatie	8,2	8,5*	8,1	8,1*	7,5*	7,7*	7,6*	8	8*	7,9*	7,9*
over het geheel genomen lijkt mijn leven op hoe ik dat zou willen[c] (1-5)	3,6	3,7	3,7*	3,5*	3,2*	3,2*	2,9*	3,3*	3,2*	3,4	3,1*
mate van geluk[d] (1-5)	3,8	4,0*	3,8	3,7*	3,4*	3,5*	3,3*	3,7	3,5*	3,7*	3,5*
Respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * betekent dat de gemiddelde scores van de groep significant verschillen met de cis-hetero groep.
b Deze vragen zijn alleen gesteld aan respondenten die aangaven een baan of vrijwilligerswerk te hebben. De n verschilt hier dus van de totale groep.
c Gemeten met de vraag: 'Kunt u aangeven in welke mate u het met de volgende stelling eens of oneens bent? Over het geheel genomen lijkt mijn leven op hoe ik het zou willen.' (antwoordopties van 1 = 'helemaal mee oneens' tot 5 = 'helemaal mee eens').

d Gemeten met de vraag: 'In welke mate vindt u zichzelf een gelukkig mens?' (antwoordopties van 1 = 'erg gelukkig' tot en met 5 = 'ongelukkig').

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 21 Mate van geluk, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in percentages)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+*	T*	N*	I*	Q*	A*	PvK*	B*
(erg) gelukkig	75	83	77	71	65	59	51	67	57	69	57
niet gelukkig, niet ongelukkig	18	10	18	20	14	26	31	23	29	22	30
niet zo gelukkig / ongelukkig	7	6	5	9	22	14	18	10	14	9	12
respondenten vraag beantwoord (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De mate van geluk is gemeten met de vraag in de vragenlijst: 'In welke mate vindt u zichzelf een gelukkig mens?'. De antwoordopties: 'erg gelukkig', 'gelukkig', 'niet gelukkig, niet ongelukkig', 'niet zo gelukkig', 'ongelukkig', 'zeg ik liever niet'.

b Een * betekent dat de frequentiedistributie van de antwoorden op deze vraag van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. De antwoordoptie 'zeg ik liever niet' is buiten beschouwing gelaten in de tabel, maar wel meegenomen in de significantietoets.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

2.8 Samenvatting

- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, ervaren een lagere mate van zelfwaardering ten opzichte van cis-hetero personen. Intersekse personen scoren het laagst, namelijk een gemiddelde van 3,3 tegenover 3,9 bij cis-hetero personen (op een schaal van 1 tot en met 5).
- Zo geeft slechts een kwart (24%) van de lhbtiqa+ personen met een beperking en een derde (35%) van de intersekse personen aan betaald werk te hebben, tegenover zes op de tien (59%) cis-hetero personen. Van alle groepen geven trans personen het vaakst (8%) aan werkloos en/of werkzoekende te zijn.
- Lhbtiqa+ personen zijn over het algemeen vaker lid van een vereniging of organisatie ten opzichte van cis-hetero personen. Zo geef één op de vijf (18%) intersekse personen aan lid te zijn van een politieke partij of organisatie, tegenover 6% van de cis-hetero personen. Ook zijn er relatief veel (14%) trans en queer personen actief binnen een lhbtiqa+ organisatie. Vergeleken met 2024 doen bi+ en aseksuele personen vaker vrijwilligerswerk, maar niet op het thema lhbtiqa+, terwijl lhbtiqa+ personen met een beperking juist vaker vrijwilligerswerk doen op het thema lhbtiqa+.
- Queer, trans en non-binaire personen geven aanzienlijk vaak aan vrijwilligerswerk te doen voor een organisatie die zich inzet op het gebied van lhbtiqa+ thematiek. Minimaal de helft van de aseksuele (56%) en bi+ (50%) personen die vrijwilligerswerk doet, doet het niet op het thema lhbtiqa+, tegenover vier op de tien (42%) cis-hetero personen.
- Met name intersekse, non-binaire en lhbtiqa+ personen met een beperking geven vaker aan te weinig geld te hebben tegenover cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder intersekse personen, waarin ruim één op de vijf (22%) aangeeft te weinig geld te hebben, tegenover bijna één op de tien (9%) cis-hetero personen. Wel zien we dat in 2026 meer bi+ personen (58% in 2026 tegenover 52% in 2024), non-binaire personen (48% tegenover 32%) en aseksuele personen (59% tegenover 47%) vaker aangeven geld over te houden dan in 2024.

- Aseksuele personen zijn het minst vaak open over hun seksuele oriëntatie: ruim twee derde (66%) van de aseksuele personen geeft aan nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie. Ook bi+ personen zijn beperkt open over hun seksuele oriëntatie, 37% geeft aan nooit tot soms open te zijn. Lesbische en homoseksuele personen zijn het vaakst open, waarin acht op de tien (82% om 81%) aangeeft vaak tot voortdurend open te zijn.
- Vergeleken met 2024 geven homoseksuele mannen in 2026 vaker aan nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie; zo gaf 13% in 2024 aan nooit tot soms open te zijn over hun seksuele oriëntatie, tegenover 18% in 2026.
- Meer dan de helft (56%) van de non-binaire personen geeft aan nooit tot soms open te zijn over hun genderidentiteit.
- Alle lhbtiqa+ groepen denken significant vaker na over wat zij wel en niet doen in de openbare ruimte ten opzichte van cis-hetero personen. Bijna de helft (47%) van de trans en queer personen geeft aan vaak tot voortdurend bewust te zijn over hun gedrag in de openbare ruimte, tegenover één op de tien (13%) cis-hetero personen.
- Bijna alle bevraagde lhbtiqa+ groepen, op lesbische personen na, geven minder dan cis-hetero personen aan een of meerdere partner(s) te hebben.
- Aseksuele en trans personen geven het minst vaak aan een (of meerdere) partners te hebben. Voor aseksuele personen is dit een kwart (26%) van de respondenten en voor trans personen iets meer dan een derde (39%), tegenover bijna drie kwart (72%) van de cis-hetero personen.
- Vergeleken met de monitor uit 2024 hebben bi+ personen vaker een of meer partners met een ander gender dan zijzelf (85% in 2026 tegenover 75% in 2024) en minder vaak (een) partner(s) met hetzelfde gender dan zijzelf (11% tegenover 21%).
- Vele lhbtiqa+ groepen zijn gemiddeld minder tevreden met hun sociaaleconomische situatie dan cis-hetero personen. Zo geven trans personen aan gemiddeld minder tevreden (*M* = 6,4) te zijn met de financiële middelen van hun huishouden dan cis-hetero (*M* = 7,7) personen. Daarnaast zijn trans personen ook minder tevreden (*M* = 6,9) met hun werk dan cis-hetero personen (*M* = 7,5). Ook geven intersekse personen een gemiddeld cijfer van 2,9 over het feit dat hun leven lijkt op hoe ze dat zouden willen, tegenover 3,6 van cis-hetero personen (op een schaal van 1 tot en met 5). Bi+ personen zijn op bijna alle gebieden minder tevreden of gelukkig dan cis-hetero personen en ook vergeleken met lesbische en homoseksuele personen.
- Ten opzichte van twee jaar terug zijn met name bi+ personen en non-binaire personen wel relatief meer tevreden op een aantal gebieden, waaronder het leven dat ze nu hebben.

3

3 Gezondheid en zorggebruik

In dit hoofdstuk wordt de leefstijl, de gezondheid en het zorggebruik van cis-hetero en lhbtiqa+ personen vergeleken. Hierbij wordt geanalyseerd of er verschillen zijn in de hoeveelheid beweging, het gebruik van alcohol en tabak, de ervaring van de psychische en fysieke gezondheid, zorggebruik, de gedachten over suïcide en de mogelijke uitwerking hiervan in een plan en/of een poging.
Op basis van de vragenlijstresultaten vergelijken we de gezondheidssituatie tussen lhbtiqa+ personen en cis-hetero personen. Ook kijken we naar trends tussen de huidige Lhbtiqa+ monitor en die van 2024.

3.1 Leefstijl

Om verschillen in de leefstijl tussen lhbtiqa+ personen en cis-hetero personen in kaart te brengen, kijken we naar twee aspecten: beweging en het gebruik van alcohol en tabak.

3.1.1 Beweging

We hebben de respondenten gevraagd hoeveel dagen zij in een gewone week minimaal 10 minuten aaneengesloten activiteiten uitvoeren waarbij ze lichte, matige en zware inspanning uitvoeren (zie Tabel 22). Enkele lhbtiqa+ groepen geven aan minder vaak zware inspanningen van 10 minuten en langer (zoals sporten) uit te voeren dan cis-hetero personen. De laagste gemiddelden zien we onder intersekse personen (*M = 1,0*) en lhbtiqa+ personen met een beperking (*M = 1,1*) ten opzichte van cis-hetero personen (*M = 1,7*).

In de focusgroep met trans en non-binaire personen kwam de toegankelijkheid van sporten ter sprake. Een aantal deelnemers ervaart barrières om te sporten bij een club of vereniging. Zo werd een voorbeeld genoemd van een trans vrouw die vooraf heeft gevraagd of ze mocht deelnemen aan het vrouwenteam. Dat kon, maar ze doucht niet met teamgenoten na de training of wedstrijd. Een trans man geeft aan al een lange tijd op hoog niveau te klimmen, maar hij moet wel steeds deelnemen aan vrouwenwedstrijden.

De groepen bi+ en aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking verschillen significant in de hoeveelheid zware inspanningen die zij verrichten met de groep cis-hetero personen (afgerond 1 tegenover 2 dagen). Ook geven veel lhbtiqa+ groepen aan minder vaak minimaal 10 minuten matige activiteiten per week (zoals fietsen) te verrichten dan cis-hetero personen. Uitzonderingen hierop zijn de groepen lesbische personen, homoseksuele personen en bi+ personen. Bi+ en trans personen geven in vergelijking met cis-hetero personen aan meer dagen per week activiteiten te doen waarbij zij langer dan 10 minuten lichte inspanningen doen (afgerond 6 tegen 5 dagen).

Tabel 22 Leefstijl: aantal dagen per week met minimaal 10 minuten aaneengesloten inspanning, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in gemiddelden)[a b c]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
lichte inspanning	5,3	5,5	5,5	5,5*	5,8*	5,4	4,8	5,6	5,4	5,2	5,3
matige inspanning	3,8	4,3*	3,9	3,9	3,8	3,8	2,9*	4,1	3,8	3,8	3,5*
zware inspanning	1,7	1,8	1,7	1,6*	1,9	1,4*	1,0*	1,8	1,5*	1,8	1,1*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Voor meerdere groepen geldt dat voor een of meer van de drie typen inspanningen een klein deel van de respondenten de vraag niet heeft beantwoord.
b Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.
c De categorie 'lichte inspanning' verwijst naar activiteiten die een lichte inspanning vereisen, zoals wandelen. De categorie 'matige inspanning' activiteiten die een matige inspanning vereisen, zoals het dragen van lichte lasten en het fietsen op een normaal tempo. De categorie 'zware inspanning' verwijst naar activiteiten die een zware inspanning vereisen, zoals zwaar tilwerk, aerobics, joggen, sporten. Respondenten hadden de mogelijkheid om van 0 tot en met 7 dagen in te vullen dat ze deze activiteiten verrichten.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.1.2 Middelengebruik

In de vragenlijst is aan respondenten ook gevraagd naar hun gedrag met betrekking tot het gebruik van tabak en alcohol (zie Tabel 23).
De meeste lhbtiqa+ personen verschillen niet significant wat betreft rookgedrag vergeleken met cis-hetero personen. Enkel homoseksuele personen (18%) en lhbtiqa+ personen met een beperking (14%) geven vaker aan 'wel eens' te roken dan cis-hetero personen (13%). Van de personen die hebben aangegeven te roken geven ongeveer acht op de tien non-binaire personen, intersekse en aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking aan elke dag te roken.

In de lhbtiqa+ monitor van 2024 kwam naar voren dat bi+ personen, lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking vaker dan cis-hetero personen aangeven 'wel eens' te roken. Zo gaf ongeveer een derde (31%) van de lhbtiqa+ personen van kleur in 2024 aan wel eens tabaksproducten (waaronder sigaretten) te roken, tegenover 13% in 2026.

Kijkend naar overmatig of zwaar alcoholgebruik valt op dat er bijna geen significante verschillen zijn tussen lhbtiqa+ personen en cis-hetero personen. Vooral aseksuele personen zijn significant minder vaak zware of overmatige alcoholgebruikers dan de cis-hetero groep. Andere groepen met een vergelijkbaar hoog percentage zwaar alcoholgebruik als cis-hetero personen zijn queer personen (15%) en trans personen (12%).

Tabel 23 Leefstijl: middelengebruik, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
rookt wel eens	13	15	18*	12	14	15	12	15	9*	14	14
tabaksproducten	12	14	15*	11	10	12	8	15	8	13	13*
elektronische sigaretten	1	1	3*	2	8*	3*	2	2	3*	3*	2*

andere vormen van roken met tabak	1	0	1	0,2	0	0	2*	0	0	1	0,4
rookt elke dag (van degenen die roken)	76	87	64	66*	43	82	83	65	79	71	80
drinkt overmatig alcohol[b]	7	6	7	7	4	6	2	6	2*	8	6
zware alcohol drinker	14	11	9	11	12	10	4	15	4*	11	7*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**
respondenten 'rookt elke dag'	**335**	**15**	**70**	**228**	**7**	**27**	**6**	**17**	**29**	**24**	**70**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.
b Overmatig alcoholgebruik is gedefinieerd in lijn met de definitie van het RIVM: meer dan 14 glazen alcohol per week voor vrouwen en meer dan 21 glazen per week voor mannen. De vragen over alcoholgebruik zijn in 2026 aangepast ten opzichte van 2024 en sluiten nu beter aan bij de Gezondheidsenquête van het CBS, waardoor alcoholgebruik volgens een meer gevalideerde manier wordt gemeten. Zwaar drinken (bingedrinken) is gedefinieerd als minstens één keer per week zes of meer glazen op één moment (mannen) of vier of meer glazen op één moment (vrouwen) drinken.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.2 Psychische gezondheid

Voor alle ondervraagde lhbtiqa+ groepen, uitgezonderd de groepen lesbische en homoseksuele personen, geldt dat zij gemiddeld een hogere mate van psychische ongezondheid ervaren. Bij bijna alle groepen, op lesbische, homoseksuele en bi+ personen na, geeft meer dan een derde aan dat zij psychisch ongezond zijn. Bij trans en intersekse personen gaat dit om bijna vier op de tien (39%) personen, het hoogst van elke andere groep. Hierbij lijkt de mentale gezondheid van lesbische en homoseksuele personen vergelijkbaar aan die van cis-hetero personen en gaat het met de andere lhbtiqa+ groepen slechter op het gebied van mentale gezondheid.

Ook geven bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, vaker aan te maken te hebben met depressie dan cis-hetero personen (zie Tabel 24). Van de non-binaire, trans en intersekse personen geven ruim een kwart (27%) aan depressie te hebben of te hebben gehad in de afgelopen 12 maanden, tegenover bijna één op de tien (8%) cis-hetero personen.

Bij een aantal lhbtiqa+ groepen zien we dan een groter aandeel, dan bij cis-hetero personen, aangeeft overspannen te zijn geweest in de afgelopen 12 maanden. Kijkend naar de groepen met de hoge mate van overspannenheid valt op dat met name trans (26%), non-binaire (19%) en queer personen (21%) significant meer overspannenheid melden dan cis-hetero personen (9%). Voor bi+ personen komt dit overeen met bevindingen uit eerder onderzoek, al zijn verklaringen voor deze bevindingen nog vrijwel niet onderzocht (Buizer et al., 2024).

Vergeleken met de monitor van 2024 zien we dat met name bi+ personen en non-binaire personen minder vaak aangeven dat ze psychisch ongezond zijn (*M = 0,26* om *M = 0,32* in 2026 tegenover *M = 0,30* om *M = 0,54* in 2024), dat ze depressie hebben gehad (*M = 0,14* om *M = 0,27* tegenover *M = 0,20* om *M = 0,49*) en dat ze overspannen (*M = 0,12* om *M = 0,19* tegenover *M = 0,18* om *M = 0,35*) waren in 2026 vergeleken met twee jaar terug. Hieruit kan worden geconcludeerd dat met name bi+ en non-binaire personen een betere psychische gezondheid rapporteren dan twee jaar terug.

Deelnemers aan de focusgroep met intersekse personen herkennen de bevinding dat intersekse personen een slechtere mentale gezondheid hebben. Zij denken dat dit te maken kan hebben met de ontwikkeling die intersekse personen doormaken: zij hebben zich vaak anders en niet altijd begrepen gevoeld als kind, wat soms ook doorwerkt in het heden. Deelnemers delen dat als je je als kind of tiener anders ontwikkelt dan je leeftijdsgenoten of het gevoel hebt er niet bij te horen dat dat ook negatieve gevolgen voor je zelfbeeld en zelfvertrouwen kan hebben. Eén deelnemer deelt eerder ervaring te hebben gehad met eetproblematiek. Ze denkt dat dit samenhangt met een negatiever zelfbeeld en het niet helemaal man of vrouw zijn, en daar in haar jeugd geen uiting aan kunnen geven op een passende manier. Uit eerder onderzoek is bekend dat intersekse personen 4,3 keer zo vaak te maken hebben met mentale gezondheidsproblematiek (Falhammar, et al., 2018). Daarnaast blijkt dat lhbt personen een grotere kans hebben op het ontwikkelen van eetstoornissymptomen of ontregeld eetgedrag, waarschijnlijk als gevolg van (multipele) minderheidsstress (Schlapp-Gilgoff, z.d.). De ervaringen en positie van intersekse personen blijven hierbij nog onderbelicht.

Ook in de focusgroep met lhbtiqa+ personen van kleur kwam mentale gezondheid naar voren. Microagressie zorgen ervoor dat een deelnemer zich somberder voelt; het is kwetsend want het gaat om haar identiteit, zowel seksualiteit als etniciteit. Intersectionaliteit kan het ook zwaar maken, want verschillende aspecten van iemands identiteit komen samen: afkomst, huidskleur, seksualiteit en/of genderidentiteit, wat voor een unieke beleving van discriminatie zorgt. Een andere deelnemer geeft aan zich altijd mentaal voor te bereiden op wat mensen gaan zeggen op basis van afkomst en/of seksualiteit, waardoor ze best angstig is geworden. Anderen herkennen dit. Een deelnemer geeft aan dat hen, voordat hen naar buiten gaat, stilstaat bij hoeveel energie het kost om met discriminatie om te gaan. Het kost hen soms moeite om het bed uit te gaan. Buiten de norm vallen, van kleur zijn, trans en aseksueel zijn zorgen bij deze persoon voor veel onzekerheid; er is geen voorbeeld van hoe je levensplan eruit kan zien.

Een andere deelnemer geeft aan soms moeilijk het huis uit te komen, vooral omdat hij niet weet of mensen hem anders zien dan wie hij is. Hij geeft aan een tijd zwaar depressief te zijn geweest. Verder herkent hij het gevoel achter te lopen in vergelijking met mensen om zich heen. Een deelnemer vertelt dat het voortdurende wachten op een verblijfsvergunning en op hormoonbehandeling zwaar weegt op de mentale gezondheid van lhbtiqa+ asielzoekers. Daarbij kunnen transgender personen te horen krijgen dat zij ‘niet trans genoeg’ zijn. De deelnemer geeft aan dat het erg tegenvalt, omdat Nederland vaak wordt gezien als lhbtiqa+ vriendelijk. Meerdere deelnemers geven aan dat ze andere personen van kleur opzoeken voor steun.

Tabel 24 Psychische gezondheid, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
psychisch ongezond[b]	18	16	18*	26*	39*	32*	39*	36*	35*	34*	33*
depressie[c]	8	11	8	14*	24*	27*	26*	18*	19*	18*	20*
overspannenheid/burn-out[c]	9	8	7	12*	26*	19*	18*	21*	14*	20*	13*

respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Dit is getoetst met behulp van een ongepaarde t-test waarbij als grenswaarde voor statistische significantie p < 0,05 is aangehouden.
b Psychische gezondheid is gemeten met vijf vragen van de Mental Health Inventory 5 (MHI-5). De minimale somscore is 0 (zeer ongezond) en de maximale somscore is 100 (zeer gezond). Personen met een somscore van minder dan 60 zijn geclassificeerd als psychisch ongezond.
c Depressie en overspannenheid/burn-out is gemeten aan de hand van de vraag: 'Heeft u een van de volgende langdurige ziekten en aandoeningen, of heeft u die in de afgelopen 12 maanden gehad?', waarna een lijst met deze twee aandoeningen volgt. Er is niet gevraagd of men door een arts is gediagnosticeerd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 25 geeft de psychische gezondheid, specifiek depressie en overspannenheid, aan voor verschillende leeftijdsgroepen. De mate van depressie en overspannenheid is het hoogste bij de jongste leeftijdsgroep van 18 tot 30 jaar. Zo geeft de helft van de intersekse jongeren (50%) van 18 tot 30 jaar aan een depressie te hebben of hebben gehad tegenover ongeveer één op de tien (12%) cis-hetero personen. Ook onder 30 tot 50 jarigen is het relatief hoog onder de meeste lhbtiqa+ groepen, waarvan bijna de helft van de intersekse (47%) en non-binaire (44%) personen aangeeft depressie te hebben gehad.

Wat betreft mate van overspannenheid zien we hetzelfde patroon terug, namelijk dat vooral lhbtiqa+ jongeren van 18 tot 30 jaar meer overspannend zijn dan cis-hetero jongeren. Zo geeft vier op de tien (40%) intersekse personen en meer dan een derde (34%) van de lhbtiqa+ jongeren van kleur aan overspannen te zijn tegenover ongeveer één op de tien (11%) cis-hetero jongeren. Onder trans (39%) en intersekse (33%) volwassenen van 30 tot 50 jaar zien we ook een hoge mate van overspannenheid, vergeleken met cis-hetero volwassenen (13%). Verder valt op dat ongeveer één op de vijf (21%) queer ouderen van 50+ aangeeft overspannen te zijn, tegenover één op de twintig (5%) van de cis-hetero ouderen.

Tabel 25 Depressie en overspannenheid, opgesplitst per leeftijdscategorie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
depressie[b]											
18-30	12	32*	12	23*	21	31*	50*	16	31*	29*	36*
30-50	11	13	12	22*	33*	44*	47*	29*	32*	33*	29*
50+	6	2	6	8*	14	12*	4	0	9*	5	13*
overspannen[b]											
18-30	11	16	8	20*	26*	31*	40*	20	20	34*	30*
30-50	13	9	13	19*	39*	22*	33*	22	23*	29*	18*
50+	5	4	4	5	7	9*	0	21*	8*	8	8*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Dit is getoetst met een Chi-square toets op significantieniveau p < 0,05.

b Het betreft de vragen 'Heeft u een van de volgende langdurige ziekten en aandoeningen, of heeft u die in de afgelopen 12 maanden gehad?', waarna een lijst met deze twee aandoeningen (depressie en overspannenheid) zijn voorgelegd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.3 Suïcide

Suïcidale gevoelens komen volgens eerder onderzoek vaker voor onder lesbische, homoseksuele en biseksuele personen dan heteroseksuele personen (SCP, 2018a; Vijlbrief & Bool, 2018). Hoewel harde cijfers ontbreken, wijst nationaal en internationaal onderzoek erop dat trans en non-binaire jongeren een sterk verhoogde kans op suïcide hebben (Aparicio-Garcia et al., 2018; SCP, 2017; Vijlbrief & Bool, 2018). In de vragenlijst zijn respondenten gevraagd naar hun gedachten over suïcide. Indien respondenten bevestigden ooit over suïcide nagedacht te hebben, zijn zij gevraagd of ze ooit een plan voor suïcide hebben gemaakt en of ze ooit daadwerkelijk een suïcidepoging hebben gedaan (zie Tabel 26).

Alle groepen lhbtiqa+ personen geven relatief meer aan wel eens suïcidale gedachten te hebben gehad dan cis-hetero personen (zie Tabel 26). Hierbij valt op dat onder transgender (69%), non-binaire (57%), queer (66%) en lhbtiqa+ personen met een beperking (53%) het aandeel respondenten met suïcidale gedachten het hoogst is. Factoren die hierbij een rol kunnen spelen zijn (meervoudige) minderheidsstress, discriminatie en stigma (113.nl, 2024; Joemmanbaks & Derckx, 2024). Ook bleek uit eerder onderzoek dat queer personen die niet uit de kast zijn vaker suïcide gedachten en pogingen rapporteren (113.nl, 2024). De groepen die relatief het vaakst aangeven wel eens een plan voor suïcide te hebben gemaakt, zijn lesbische, non-binaire en queer personen, lhbtiqa+ personen met een beperking en lhbtiqa+ personen van kleur.

Mensen van kleur in Nederland rapporteren minder vaak suïcidegedachten dan witte Nederlanders (Termorshuizen et al., 2015). Dat de suïcidecijfers hoger zijn onder lhbtiqa+ personen van kleur heeft mogelijk te maken met het ervaren van dubbele minderheidsstress en discriminatie en racisme in de zorg.

Groepen die het meest aangeven wel eens een poging tot suïcide te hebben gedaan zijn intersekse en queer personen en lhbtiqa+ personen van kleur en met een beperking. Verder valt op dat lhbtiqa+ personen van kleur het meest (2%) aangeven in het jaar voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst een suïcidepoging te hebben gedaan, ten opzichte van 0,1% van de cis-hetero personen.

Uit deze cijfers ontstaat het beeld dat bijna alle lhbtiqa+ groepen duidelijk meer dan cis-hetero personen te maken hebben (gehad) met gedachten over, het maken van een plan voor, en het doen van een poging tot suïcide. Hierbij is de indicatie dat trans, non-binaire en queer personen het meest suïcidegedachten hebben gehad en lesbische personen en lhbtiqa+ personen van kleur het vaakst ooit een plan hebben gemaakt.

De SCP-monitor (SCP, 2022a) stelt dat trans personen een driemaal hogere kans hebben om aan suïcide gedacht te hebben. In de huidige monitor is deze kans ook bijna drie keer zo hoog. Dit geldt ook voor queer personen.

Ten opzichte van 2024 is zichtbaar dat bij bi+, non-binaire en aseksuele personen het percentage respondenten dat aangeeft ooit aan suïcide te hebben gedacht significant lager is geworden (respectievelijk bi+ personen: 50% naar 45%, non-binaire personen: 77% naar 57% en aseksuele personen: 65% naar 50%). Ook bij het percentage respondenten dat ooit een plan heeft gemaakt is te zien dat bi+ en non-binaire mensen dit jaar minder vaak deze optie met 'ja' beantwoorden. Dit is mogelijk te verklaren door de grotere hoeveelheid respondenten in deze groepen in 2026, waardoor afwijkingen veroorzaakt door een kleine steekproef minder een rol spelen.

Tabel 26 Suïcide, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
suïcide – ooit aan gedacht[b]	24	36*	36*	45*	69*	57*	47*	66*	50*	51*	53*
suïcide – ooit plan gemaakt[c]	6	15*	7	12*	20*	20*	16	23*	16*	19*	18*
suïcide – ooit poging gedaan[d]	2	10*	4	6*	10	10*	14*	12*	8*	11*	11*
suïcide – poging in afgelopen 12 maanden gedaan[e]	0,1	0	0,3	1*	2	2	0	1	1	2	1
Respondenten aantallen die bovenstaande vragen met 'ja' hebben ingevuld:	**Cis-hetero**	**L**	**H**	**Bi+**	**T**	**N**	**I**	**Q**	**A**	**PvK**	**B**
'suïcide - ooit aan gedacht' (n)	628	36	144	843	35	102	241	72	169	85	266
'suïcide - ooit plan hebben gemaakt' (n)	164	15	27	218	10	35	8	25	55	32	91
'suïcide - ooit poging gedaan' (n)	62	10	17	111	5	18	7	13	28	19	55
'suïcide - poging in voorgaande jaar' (n)	2	0	1	9	1	3	0	1	3	4	3
respondenten totaal in groep	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat het gemiddelde van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Dit is getoetst met behulp van een ongepaarde t-test waarbij als grenswaarde voor statistische significantie $p < 0,05$ is aangehouden.

b Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u er ooit wel eens aan gedacht om uit het leven te stappen, er een eind aan te maken?' antwoordde: 'ja, een enkele keer', 'ja, soms', 'ja, vaak' of 'ja, heel vaak'.

c Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u ooit een plan gemaakt om een einde aan uw leven te maken?' antwoordde: 'ja' of 'meer dan eens'. Deze vraag in de vragenlijst is gesteld aan de respondenten die eerder in de vragenlijst aangaven ooit aan suïcide te hebben gedacht.

d Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u ooit daadwerkelijk een poging gedaan om uit het leven te stappen?' antwoordde: 'ja, 1 keer' of 'ja, meer dan 1 keer'. Deze vraag in de vragenlijst is gesteld aan de respondenten die eerder in de vragenlijst aangaven ooit aan suïcide te hebben gedacht.

e Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u de afgelopen 12 maanden daadwerkelijk een poging gedaan om uit het leven te stappen?' antwoordde: 'ja'. Deze vraag in de vragenlijst is gesteld aan de respondenten die eerder in de vragenlijst aangaven daadwerkelijk een poging tot suïcide te hebben gedaan. Noot: de aantallen op deze vraag zijn bij de meeste lhbtiqa+ groepen kleiner dan 20, waardoor interpretatie om enige zorgvuldigheid vraagt.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

In Tabel 27 zijn de suïcidale gedachten en pogingen opgesplitst naar verschillende leeftijdscategorieën. Suïcidale gedachten zijn het hoogst onder jongeren van 18 tot 30 jaar en volwassenen van 30 tot 50 jaar. Zo geeft bijna drie kwart van de intersekse jongeren (70%) en lhbtiqa+ jongeren van kleur (71%) van 18 tot 30 jaar aan ooit aan

suïcide te hebben gedacht, tegenover iets meer dan een kwart (27%) van de cis-hetero jongeren. Verder zien we dat onder 30 tot 50 jarige volwassenen vooral trans (83%), non-binaire (73%) en queer (71%) personen aan suïcide hebben gedacht, tegenover ongeveer één op de drie (30%) cis-hetero volwassenen.

Wat betreft poging tot suïcide zien we ook hier dat de verschillen groot zijn tussen lhbtiqa+ personen en cis-hetero personen, waarin vooral de jongste groep van 18 tot 30 jaar het vaakst een poging heeft gedaan. Zo geeft vier op de tien (40%) intersekse jongeren van 18 tot 30 jaar aan ooit een suïcide poging te hebben gedaan en één op de vijf (20%) lhbtiqa+ jongeren van kleur, tegenover één op de vijfentwintig (4%) cis-hetero jongeren.

Tabel 27 Suïcide, naar leeftijdscategorieën, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
suïcide – ooit aan gedacht[b]											
18-30	27	26	48*	60*	63*	63*	70*	66*	66*	71*	60*
30-50	30	38	45*	55*	83*	73*	53*	71*	60*	58*	63*
50+	21	40*	31*	35*	57*	42*	35*	53*	39*	39*	46*
suïcide – ooit poging gedaan[c]											
18-30	4	16*	2	8*	11	10*	40*	14*	9	20*	13*
30-50	2	9*	2	8*	11*	15*	13*	10*	10*	15*	13*
50+	2	8	6*	4*	7	7*	4	11*	7*	6*	10*

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Dit is getoetst met behulp van een Chi-square toets waarbij als grenswaarde voor statistische significantie $p < 0,05$ is aangehouden.

b Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u er ooit wel eens aan gedacht om uit het leven te stappen, er een eind aan te maken?' antwoordde: 'ja, een enkele keer', 'ja, soms', 'ja, vaak' of 'ja, heel vaak'.

c Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten t.o.v. het totaalaantal respondenten in de desbetreffende groep dat op de vraag 'Hebt u ooit daadwerkelijk een poging gedaan om uit het leven te stappen?' antwoordde: 'ja, 1 keer' of 'ja, meer dan 1 keer'. Deze vraag in de vragenlijst is gesteld aan de respondenten die eerder in de vragenlijst aangaven ooit aan suïcide te hebben gedacht.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.4 Fysieke gezondheid

Meerdere groepen lhbtiqa+ personen ervaren een mindere fysieke gezondheid vergeleken met cis-hetero personen (zie Tabel 28).[34] Bi+, non-binaire, intersekse, aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking ervaren significant vaker

[34] In de vragenlijst van de monitor is respondenten gevraagd hoe zij hun fysieke gezondheid beoordelen aan de hand van de vraag: 'Hoe is over het algemeen uw fysieke gezondheid?' De antwoordopties waren 'zeer goed', 'goed', 'gaat wel', 'slecht', 'zeer slecht' en 'zeg ik liever niet'. De antwoordopties 'gaat wel', 'slecht' en 'zeer slecht' zijn samengevoegd tot de categorie 'slechte fysieke gezondheid'. Deze categorie omvat dus ook respondenten die hun fysieke gezondheid als 'gaat wel' beoordelen. Met deze indeling voor slecht ervaren fysieke gezondheid sluiten we aan bij de vorige Lhbtiqa+ monitor in 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) en bij de LHBT-monitor van SCP in 2022 (SCP, 2022a).

een mindere fysieke gezondheid. Met name intersekse personen en lhbtiqa+ personen met een beperking geven het meeste aan een mindere fysieke gezondheid te ervaren (71% om 73%) tegenover 36% van cis-hetero personen. De fysieke gezondheid van lesbische, homoseksuele en trans personen is vergelijkbaar met die van cis-hetero personen.

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 valt het op dat bi+ personen in de huidige monitor minder vaak (*M = 0,39* in 2026 tegenover *M = 0,45* in 2024) een slechte fysieke gezondheid ervaren, terwijl intersekse personen juist vaker (*M = 0,71* tegenover *M = 0,36*) een slechte fysieke gezondheid ervaren.

Tabel 28 Fysieke gezondheid, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
slecht ervaren fysieke gezondheid	36	31	32	39*	33	50*	71*	41	49*	41	73*
respondenten totaal in groep (n)	**2.584**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat de percentage respondenten van de groep dat een slechte fysieke gezondheid ervaart significant verschilt met de cis-hetero groep.
b Slecht ervaren gezondheid verwijst naar het percentage dat op de vraag: 'Hoe is over het algemeen uw fysieke gezondheid?' (antwoordopties 'zeer goed', 'goed', 'gaat wel', 'slecht', 'zeer slecht' en 'zeg ik liever niet') heeft beantwoord met 'gaat wel', 'slecht' en 'zeer slecht'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Wat betreft de fysieke gezondheid zien we, in tegenstelling tot psychische gezondheid, dat juist de oudere groep van 50+ vaker een minder goede gezondheid rapporteren. Ongeveer drie kwart (74%) van de queer ouderen en lhbtiqa+ ouderen met een beperking van 50+ geeft aan dat hun ervaren fysieke gezondheid (zeer) slecht is of dat het wel gaat tegenover vier op de tien (41%) cis-hetero personen. Daarnaast geeft zes op de tien (60%) non-binaire ouderen en bijna twee derde (65%) van de intersekse ouderen aan dat hun ervaren fysieke gezondheid (zeer) slecht is of dat het wel gaat. Verder valt op dat intersekse personen, ongeacht leeftijd, een minder goede fysieke gezondheid ervaren. Zo geeft acht op de tien (80%) intersekse volwassenen van 30 tot 50 jaar aan dat hun fysieke gezondheid (zeer) slecht is of dat het wel gaat, en geeft bijna twee derde (64%) van de lhbtiqa+ jongeren van 18 tot 30 jaar met een beperking hetzelfde aan. Bij bi+ personen zien we ook, binnen de verschillende leeftijdsgroepen, dat zij een slechtere fysieke gezondheid rapporteren vergeleken met cis-hetero personen, maar ook vergeleken met lesbische en homoseksuele personen.

Tabel 29 Fysieke gezondheid, opgesplitst in leeftijdscategorieën, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
Ervaren gezondheid ('zeer slecht', 'slecht' en 'gaat wel')											
18-30	21	21	27	36*	21	46*	70*	28	48*	43*	64*
30-50	33	22	23	39*	28	42*	80*	42	55*	44	75*
50+	41	42	37	40	57	60*	65*	74*	47*	39	74*

respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep. Dit is getoetst met behulp van een T-test waarbij als grenswaarde voor statistische significantie $p < 0,05$ is aangehouden.
b Slecht ervaren gezondheid verwijst naar het percentage dat op de vraag: 'Hoe is over het algemeen uw fysieke gezondheid?' (1 = zeer goed; 2 = goed; 3 = gaat wel; 4 = slecht; 5 = zeer slecht; 6 = zeg ik liever niet) antwoordde: 'gaat wel', 'slecht' en 'zeer slecht'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.5 Ziekteverzuim

Aan respondenten is gevraagd of ze in de afgelopen 12 maanden wel eens verzuimd hebben en hoeveel werkdagen bij elkaar ze naar schatting hebben verzuimd. Onder verzuim wordt verstaan: minder uren of dagen werken dan normaal vanwege ziekte, een ongeval of een andere gezondheidsreden. Ongeveer een derde (32%) van de cis-hetero personen geeft aan wel eens verzuimd te hebben (zie Tabel 30). De meeste lhbtiqa+ groepen hebben vaker verzuimd dan cis-hetero personen, waarbij queer en trans personen veel vaker hebben verzuimd. Zo geeft meer dan de helft (55%) van de queer personen en ruim vier op de tien (43%) trans personen aan wel eens verzuimd te hebben in de afgelopen 12 maanden. De groepen die het minst vaak aangeven wel eens verzuimd te hebben zijn intersekse (24%), homoseksuele en lhbtiqa+ personen met een beperking (27%).

Daarnaast is gekeken hoe vaak lhbtiqa+ personen gemiddeld hebben verzuimd. Er is geen groot verschil tussen de lhbtiqa+ groepen en cis-hetero groep in het aantal verzuimdagen. Lhbtiqa personen van kleur geven gemiddeld aan 6,1 keer verzuimd te hebben in de afgelopen 12 maanden, gevolgd door lhbtiqa+ personen met een beperking (*M = 5,3*). Verder geven trans personen minder vaak (*M = 1,6*) dan cis-hetero personen aan (*M = 2,8*) verzuimd te hebben in de afgelopen 12 maanden.

Wat betreft het totaal aantal verzuimwerkdagen zien we vooral bij intersekse, non-binaire en lhbtiqa+ personen met een beperking dat zij gemiddeld meer dagen hebben verzuimd dan cis-hetero personen. Het gemiddeld aantal verzuimwerkdagen ligt bij deze drie groepen tussen de *M = 26,8* en *M = 28,6*, tegenover *M = 19,4* bij cis-hetero personen.

Tabel 30 Ziekteverzuim, afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
verzuimd – wel eens (in percentages)	32	34	27*	37*	43*	37*	24	55*	35*	33*	27*
verzuimd – aantal keer (gemiddeld)	2,8	2,5	2,9	3,4	1,6*	4,5	2,2	3,6	3,6	6,1	5,3
verzuimd – aantal werkdagen totaal (gemiddeld)	19,4	12,1	17,4	18,8	6,3*	28,1	28,6	15,9	16,7	28	26,7
Respondenten aantallen											
verzuimd – wel eens	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**
verzuimd – aantal keer	**709**	**29**	**98**	**606**	**18**	**56**	**10**	**51**	**104**	**48**	**111**
verzuimd – aantal werkdagen totaal	**728**	**28**	**100**	**623**	**19**	**61**	**11**	**54**	**100**	**44**	**114**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.6 Zorggebruik

Tabel 31 toont dat het gebruik van de huisarts voor cis-hetero personen en bijna alle lhbtiqa+ groepen ongeveer gelijk is. Gemiddeld zijn de meeste groepen 0,5 tot 0,6 keer naar de huisarts geweest in de afgelopen vier weken. Enkel intersekse personen en lhbtiqa+ personen met een beperking zijn gemiddeld vaker naar de huisarts geweest, namelijk 0,9 om 0,8 keer. Deze verschillen zijn echter niet significant.

Daarnaast geeft ruim drie kwart van elke groep, op intersekse personen na, aan dat ze in de afgelopen 12 maanden de huisarts hebben bezocht. Bij lhbtiqa+ personen met een beperking en queer personen is dit het vaakst, respectievelijk 83% om 80%.

Uitgezonderd homoseksuele personen, gaven alle groepen lhbtiqa+ personen een stuk vaker dan cis-hetero personen aan een psycholoog te hebben bezocht in de afgelopen 12 maanden. Bijna de helft (47%) van de trans personen en meer dan een derde van de queer (39%) en non-binaire personen (34%) geeft aan in het voorgaande jaar contact te hebben gehad met een psycholoog, tegenover ruim één op de tien (14%) cis-hetero personen.

Uit deze cijfers ontstaat het beeld dat vooral transgender, intersekse en lhbtiqa+ personen met een beperking meer contact hebben met de huisarts en/of psycholoog dan cis-hetero personen. Een mogelijke verklaring hiervoor is een minder gunstige psychische gezondheid, zoals ook naar voren komt in paragraaf 3.2. Het kan ook mogelijk zijn dat sommige trans, non-binaire en intersekse personen naar de huisarts en/of psycholoog gaan in verband met lhbtiqa+ gespecialiseerde zorg. Voor trans en non-binaire personen met een wens voor medische transitie en een eventueel behandeltraject is een officiële diagnose noodzakelijk. Daarnaast kunnen trans en non-binaire personen naar een psycholoog gaan voor hulp bij het omgaan met genderdysforie, minderheidsstress en comorbide aandoeningen zoals depressie of angst.

De vraag naar transgenderzorg is de laatste jaren gestegen (Das, et al., 2023). Van de transgender personen die op transgenderzorg wachten, geeft 91% aan veel of heel veel last te ervaren van het wachten op psychologisch diagnostisch onderzoek. Deze last wordt vaak ervaren in de vorm van depressieve gevoelens of zelfs suïcidale gedachten (Zorgvuldig Advies & Transvisie, 2022). De wachttijd tot aan een eerste intake voor diagnostiek en doorverwijzing naar genderzorg kan momenteel oplopen tot 6 jaar (ILGA Europe, 2026).

In de focusgroep met intersekse personen deelt iemand dat die vroeger aandacht heeft gemist voor de sociale aspecten van intersekse zijn, omdat er veel nadruk lag op het medische aspect. Aan sociale aspecten wordt binnen de zorgsector veel minder aandacht besteed of wordt de plank volledig misgeslagen volgens een deelnemer. Een deelnemer geeft aan dat er tijdens de kindertijd normatief werd gesproken over het ontwikkelen van seksuele relaties als intersekse persoon, waarbij de aanname was dat ze later met een jongen/man moest zijn.

Ook op volwassen leeftijd blijkt het lastig om passende zorg te vinden. Deelnemers ervaren dat zij voortdurend moeten uitleggen wat het betekent om intersekse te zijn en welke invloed dit heeft op hun leven. Ook binnen de ggz ontbreekt het vaak aan kennis en handvatten om intersekse personen goed te ondersteunen. Dit wordt bevestigd in recent onderzoek waaruit blijk dat slecht 30% van de bevraagde ggz-professionals aangeeft voldoende kennis van intersekse personen te hebben (Oldenhof et al., 2026). Zo vertelt een deelnemer dat professionals schrikken als zij haar ervaring deelt, en niet meteen weten hoe ze kunnen helpen of ondersteunen. Dit leidt tot gevoelens van frustratie en machteloosheid, waarbij de vraag opkomt: 'Is er dan niemand die mij kan helpen?' Begeleiding bij onderwerpen zoals het bespreekbaar maken van intersekse zijn en het omgaan met (negatieve) reacties zou waardevol zijn geweest. Mogelijk verkleint dit ook de kans op vervelende reacties en discriminatie.

Uit de focusgroep met lhbtiqa+ personen met een beperking komt naar voren dat zij discriminatie in de zorg ervaren. Hierbij wordt gebrek aan kennis over transgender zijn in de reguliere zorg benoemd, zoals verwarring over registratie in combinatie met de benodigde zorg. Mensen met een verstandelijke beperking hebben ervaringen waarbij de zorgmedewerkers hun lhbtiqa+ zijn niet serieus nemen. Ook ervaren respondenten onbegrip binnen de transgenderzorg met betrekking tot het hebben van een beperking. Dit kan een transgenderzorgtraject bemoeilijken of vertragen. Deelnemers geven aan dat dit zorgt voor een mentale belasting en meervoudige minderheidsstress.

Signalen en onderzoeken naar discriminatie en racisme in de gezondheidszorg wijzen op:

- Structurele patronen die leiden tot slechtere gezondheidsuitkomsten
- Lagere kwaliteit en efficiëntie van zorg
- Verlies van vertrouwen in zorginstellingen
- Verhoogde druk op een toch al kwetsbare zorgarbeidsmarkt (NCDR, 2026).

Moeizame communicatie over de lhbti achtergrond heeft als gevolg dat sommige lhbti personen contact met eerstelijnszorgverleners vermijden, vooral in de ggz. Bij 41% van de lhb personen, 50% van de transgender personen en 25% van de intersekse personen is het contact hierdoor zelfs gestopt (Alliantie Gezondheidszorg op Maat, 2019). Bovendien, blijkt uit recenter onderzoek, is er een grote kennislacune in de ggz: slechts 30% van de medewerkers geeft aan voldoende kennis te hebben over intersekse en 58% over genderidentiteit. Ondanks dat medewerkers aangeven een positieve houding te hebben, blijven onzichtbare vooroordelen bestaan. Wat zich onder andere kan uiten in microagressies (Oldenhof et al., 2026).

In de focusgroep met aseksuele personen deelden verschillende deelnemers ervaringen met onbegrip binnen de gezondheidszorg. Zo geven deelnemers aan moeite te hebben gehad om bepaalde zorg te krijgen, bijvoorbeeld een echo bij de gynaecoloog, omdat dit 'niet nodig zou zijn als je maagd bent'. Deelnemers geven aan dat ze zich actief moesten inzetten om een echo te krijgen. Ook geven deelnemers aan dat vragen over seksuele activiteit of zwangerschap regelmatig gesteld worden en dat hun antwoorden niet altijd serieus worden genomen. Daarop werd ook veel doorgevraagd. Een deelnemer geeft aan terughoudender te zijn in het delen van informatie met de huisarts.

Een andere deelnemer vertelde dat zij een periode een seksuoloog bezocht, omdat ze bang was dat er iets mis zou zijn vanwege haar aseksualiteit. Daarnaast beschreef een andere deelnemer hoe ze bij het invullen van een vragenlijst automatisch als 'lesbisch' gecategoriseerd werd, omdat 'ze niet zwanger kon zijn'. De beschikbare antwoordopties sloten onvoldoende aan bij haar situatie. Vergelijkbare ervaringen komen naar voren in onderzoek naar ervaringen en behoeften van aseksuele personen in de gezondheidszorg. Daaruit blijkt dat aseksualiteit voor veel zorgprofessionals een onbekend of onbegrepen concept blijft. Dit gebrek aan kennis kan leiden tot misverstanden en onbedoelde vooroordelen (Finkenflügel et al., 2025).

Tabel 31 Zorggebruik, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in gemiddelden en procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
contactmomenten huisarts in de afgelopen 4 weken[b] (gemiddeld)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,9	0,6	0,6	0,6	0,8
contact gehad met huisarts in de afgelopen 12 maanden[c] (%)	70	73	73	74	78	77	61	80	71	71*	83*
contact gehad met psycholoog in de afgelopen 12 maanden[d] (%)	14	24*	12	21*	47*	34*	26*	39*	20*	24*	23*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat de frequentie van de groep significant verschilt met de cis-hetero groep.
b Deze categorie verwijst naar het gemiddelde van het aantal keer dat respondenten zeggen contact te hebben gehad met de huisarts in de 4 weken voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst.
c Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten dat aangeeft voor het laatst contact te hebben gehad met de huisarts in de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst (bijvoorbeeld middels bezoek aan de huisartsenpraktijk/-post, huisbezoek en/of telefonisch consult).
d Deze categorie verwijst naar het percentage respondenten dat aangeeft in de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst contact te hebben gehad met een psycholoog, psychiater of psychotherapeut.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

3.7 Samenvatting

- Met name intersekse (*M* = 1) en lhbtiqa+ personen met een beperking (*M* = 1,1) geven gemiddeld minder vaak aan zware inspanning (minimaal 10 minuten aaneengesloten activiteiten uit te voeren per week) uit te voeren tegenover cis-hetero (*M* = 1,7) personen. Respondenten hadden de mogelijkheid om van 0 tot en met 7 dagen in te vullen dat ze deze activiteiten verrichten.
- Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op lesbische en homoseksuele personen na, geven vaker aan psychisch ongezond te zijn ten opzichte van cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder trans en intersekse (39%) personen, tegenover één op de vijf (18%) cis-hetero personen. Ook geeft een kwart van de intersekse (26%) en trans (24%) personen aan depressie te hebben gehad in de afgelopen 12 maanden, tegenover één op de tien (10%) cis-hetero personen. Verder komt overspannenheid bij trans personen (26%) ook het vaakst voor ten opzichte van alle andere groepen. Andere groepen die ook vaker overspannen zijn dan cis-hetero personen zijn bi+ (12%), aseksuele personen (14%) en lhbtiqa+ personen met een beperking (13%).
- Ten opzichte van 2024 zien we bij bi+ en non-binaire personen een betere psychische gezondheid in de huidige monitor: ze geven midden aan psychisch gezonder te zijn, minder depressief en minder overspannen dan twee jaar terug.

- De mate van depressie en overspannenheid hangt deels ook samen met de leeftijd van respondenten. De resultaten geven weer dat jongeren van 18 tot 30 jaar het vaakst aangeven depressief of overspannen te zijn. Zo heeft de helft van de intersekse jongeren (50%) van 18 tot 30 jaar aan depressief te zijn en vier op de tien (40%) overspannend te zijn, tegenover respectievelijk 12% en 11% van de cis-hetero jongeren.
- Alle lhbtiqa+ groepen hebben vaker suïcidale gedachten gehad dan cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder trans en queer personen waarin ruim twee derde (69% om 66%) ooit aan suïcide heeft gedacht, tegenover een kwart (24%) van de cis-hetero personen. Daarnaast geeft een vijfde (20%) van de transgender en non-binaire personen aan ooit een plan te hebben gemaakt voor suïcide, tegenover 6% van de cis-hetero personen.
- Suïcidale gedachten zijn het hoogst onder volwassenen van 30 tot 50 jaar, waarin ruim acht op de tien (83%) volwassen trans personen ooit aan suïcide heeft gedacht, tegenover één op de drie (30%) cis-hetero volwassenen en vier op de tien (40%) intersekse personen van 18 tot 30 jaar ooit een poging tot suïcide heeft gedaan, tegenover 4% van de cis-hetero jongeren.
- Bijna drie kwart van de intersekse (71%) en lhbtiqa+ personen met een beperking (73%) geeft aan een slechte ervaren fysieke gezondheid te hebben, tegenover een derde (36%) van de cis-hetero personen. Ook bi+, non-binaire en aseksuele personen ervaren significant vaker een slechtere fysieke gezondheid.
- Bijna alle lhbtiqa+ personen, op homoseksuele personen na, geven vaker aan contact te hebben gehad met een psycholoog in de afgelopen 12 maanden dan cis-hetero personen. Dit werd het vaakst genoemd door trans personen waarvan bijna de helft (47%) aangeeft contact te hebben gehad met een psycholoog, tegenover één op de zeven (14%) cis-hetero personen.
- In de focusgroepen met intersekse, aseksuele personen en lhbtiqa+ personen met een beperking komt naar voren dat de zorg niet goed aansluit bij hun ervaringen en dat ze met vooroordelen te maken hebben.

4

4 Onveiligheid en slachtofferschap

Dit hoofdstuk behandelt sociale cohesie, gevoelens van onveiligheid (in algemene zin en in de directe omgeving), respectloos gedrag en geweldsdelicten.

Een deel van de cijfers is afkomstig uit de Veiligheidsmonitor 2025 van het CBS (CBS, 2025b). Omdat de door het CBS gehanteerde lhbtiqa+ indeling niet volledig overeenkomt met de groepen in deze monitor, kan slechts voor een deel van de groepen worden gerapporteerd. Voor transgender personen, lhbtiqa+ personen van kleur en lhbtiqa+ personen met een beperking zijn geen afzonderlijke cijfers beschikbaar. Ook wijkt de CBS-categorie ‘non-binair/genderqueer’ af van de in deze monitor gebruikte categorieën 'non-binaire personen' en ‘queer personen’. Bovendien wordt in de Veiligheidsmonitor onderscheid gemaakt naar gender, terwijl dat binnen de analyses van deze monitor niet is gedaan. Gender kan dus mogelijk een verklarende factor zijn voor verschillen in ervaringen en uitkomsten. De gepresenteerde resultaten geven daarom een overkoepelend beeld van de onderzochte groepen en kunnen eventuele verschillen op basis van gender verbergen. Zoals toegelicht in hoofdstuk 1 is in deze monitor, om verschillende methodologische en inhoudelijke redenen, gekozen voor de huidige groepsindeling. Bij de interpretatie van de resultaten dient deze keuze te worden meegewogen. Daarnaast hanteert de Veiligheidsmonitor een significantieniveau van $p < 0,10$, terwijl in deze monitor veelal $p < 0,05$ wordt aangehouden.

Verder bevat dit hoofdstuk resultaten uit de vragenlijst van de lhbtiqa+ monitor met betrekking tot cybercrime, voortdurende controle en intimidatie, en typen aanvallen of mishandeling. Deze gegevens zijn gerapporteerd voor alle lhbtiqa+ groepen. Vanwege beperkte responsaantallen bij enkele groepen zijn de betreffende resultaten indicatief van aard. Zie hoofdstuk 1 voor een nadere toelichting.

4.1 Groepenindeling Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor van het CBS onderscheidt heteroseksuele mannen en vrouwen, homoseksuele mannen en vrouwen, biseksuele mannen en vrouwen, aseksuele personen, intersekse personen en non binaire/genderqueer personen. Anders dan in de lhbtiqa+ monitor wordt niet apart gekeken naar cisgender of transgender zijn. Daardoor kunnen transgender mannen en vrouwen onderdeel zijn van de groepen heteroseksuele mannen en vrouwen, waardoor deze groepen niet volledig vergelijkbaar zijn met de vergelijkingsgroep (cis-hetero personen) die elders in de huidige lhbtiqa+ monitor wordt gebruikt. Daarnaast hanteert de huidige monitor de bredere categorie bi+ personen, die de groep mensen omvat die zich aangetrokken voelen tot meerdere genders. Dit betreft zowel bi+ mannen, vrouwen als non-binaire personen.

De beschikbare lhbtiqa+ groepen worden steeds vergeleken met de meest vergelijkbare heteroseksuele groep. Zo worden homoseksuele mannen vergeleken met heteroseksuele mannen en biseksuele vrouwen met heteroseksuele vrouwen.

Personen met een ander gender dan man of vrouw worden vergeleken met zowel heteroseksuele mannen als heteroseksuele vrouwen. Omdat het CBS aseksuele en intersekse personen niet uitsplitst naar gender, worden deze groepen eveneens vergeleken met zowel heteroseksuele mannen als heteroseksuele vrouwen.

4.2 Sociale cohesie

De mate waarin respondenten sociale cohesie ervaren wordt bepaald op basis van antwoorden op verschillende stellingen, bijvoorbeeld 'mijn buurt is een gezellige buurt waar men elkaar helpt'. Sommige stellingen zijn negatief geformuleerd (bijvoorbeeld 'mensen kennen elkaar nauwelijks'). Een lager percentage op zulke negatief geformuleerde stellingen betekent dus dat de sociale cohesie als 'beter' ervaren wordt.

Te zien in Tabel 32 is dat bijna alle lhbtiqa+ groepen, met uitzondering van lesbische vrouwen, vaker aangeven dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen. Ongeveer één op de drie lhbtiqa+ personen geeft aan dat mensen elkaar nauwelijks kennen, tegenover een kwart van de heteroseksuele mannen en vrouwen. Voor intersekse personen is dit het hoogst, namelijk 37,9%.

Vergelijkbare uitkomsten zijn zichtbaar voor andere stellingen rondom sociale cohesie. Zo zien we dat (bijna) alle lhbtiqa+ groepen minder vaak aangeven dat mensen prettig met elkaar omgaan, dat het een gezellige buurt is waar men elkaar helpt en dat ze zich thuis voelen in de buurt. Uitzondering hierop is de groep intersekse personen, waarop bij de laatste twee stellingen geen significant verschil te zien is. Met name bij non-binaire/genderqueer personen zien we het laagste percentage met minder dan de helft die het een gezellige buurt vindt of zich thuis voelt, tegenover bijna twee derde van de heteroseksuele mannen en vrouwen. Ook geef slechts een kwart (26,1%) van de non-binaire/genderqueer personen aan veel contact te hebben met buurtbewoners tegenover ruim een derde van de heteroseksuele mannen (37,6%) en vrouwen (38,3%).

Er is geen enkele categorie waar de lhbtiqa+ groepen het 'beter' doen wat betreft sociale cohesie ten opzichte van heteroseksuele personen. Dit gegeven is ook zichtbaar in de algehele sociale cohesie-schaalscore, waar alle lhbtiqa+ groepen vergelijkbaar of lager scoren, met non-binaire/genderqueer personen die gemiddeld 5,6 scoren tegenover een gemiddelde van 6,4 bij de heteroseksuele mannen en vrouwen. Dit is een indicatie dat lhbtiqa+ groepen op bepaalde punten minder sociale cohesie ervaren.

In vergelijking met de vorige editie van de Veiligheidsmonitor is bij de meeste lhbtiqa+ groepen de ervaren sociale cohesie omlaag gegaan, ofwel minder goed geworden. Het grootste verschil is te zien bij intersekse personen. Zo gaf in 2023 twee derde (67%) van de intersekse personen aan tevreden te zijn met de samenstelling van de bevolking tegenover 60% in 2025 (resultaten niet weergegeven in de tabel). Daarentegen zien we bij non-binaire/genderqueer personen dat in 2023 slechts 16,3% aangaf veel contact te hebben met andere buurtbewoners, terwijl dit percentage in 2025 gestegen is naar 26,1%. Alhoewel we een verschil zien van bijna 10 procentpunt, is dit aantal in 2025 nog steeds lager dan heteroseksuele mannen en vrouwen.

Tabel 32 Sociale cohesie-ervaringen, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele man, 2023 (in procenten)[ad]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero man	Homo man	Bi man	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
mensen kennen elkaar nauwelijks	25,6	32,1*	29,3*	32,3*	37,9*	34,1*
mensen gaan prettig met elkaar om	76,9	72,6*	73,6*	66,8*	66,3*	63,8*
gezellige buurt waar men elkaar helpt	62,0	55,9*	58,8*	57*	56,3	45,8*
voel mij thuis bij mensen in deze buurt	62,8	58,3*	60,4*	58,3*	57,6	42,4*
veel contact met andere buurtbewoners	37,6	31,9*	37,7	34,6	37,0	26,1*
tevreden met samenstelling bevolking	68,5	65,5	64,6*	63,5*	60,1	55,6*
durf mijn huissleutel te geven	74,1	71*	73,6	68,5*	60,3*	58,1*
mensen spreken elkaar aan op gedrag	52,6	46,8*	49,7*	42,8*	52,3	44,3*
sociale cohesie - schaalscore	6,4	6,2*	6,3	6,2*	6,1	5,6*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

Tabel 33 Sociale cohesie-ervaringen, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele vrouw, 2025 (in procenten)[a]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero vrouw	Lesbische vrouw	Bi vrouw	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
mensen kennen elkaar nauwelijks	23,7	26,7	27,8*	32,3*	37,9*	34,1*
mensen gaan prettig met elkaar om	76,1	71,2*	73,5*	66,8*	66,3	63,8*
gezellige buurt waar men elkaar helpt	61,8	58,5	56*	57*	56,3	45,8*
voel mij thuis bij mensen in deze buurt	63,3	57,3*	53*	58,3*	57,6	42,4*
veel contact met andere buurtbewoners	38,3	33,3*	30,3*	34,6*	37,0	26,1*
tevreden met samenstelling bevolking	67,1	61,3*	61,9*	63,5*	60,1	55,6*
durf mijn huissleutel te geven	74,0	71,8	71,1*	68,5*	60,3*	58,1*
mensen spreken elkaar aan op gedrag	46,6	39,3*	43,5*	42,8*	52,3	44,3
sociale cohesie - schaalscore	6,4	6,2*	6,2*	6,2*	6,1	5,6*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

4.3 Onveiligheidsgevoelens

In Tabel 34 is zichtbaar dat homoseksuele en biseksuele mannen zich significant weleens of vaker onveilig voelen dan heteroseksuele mannen, in het algemeen, in de buurt, 's avonds op straat of 's avonds alleen thuis. Zo voelen homoseksuele mannen zich maar liefst 43,3% vaker 'weleens onveilig' dan de groep heteroseksuele mannen (25,6%). Vergelijkbare uitkomsten zien we ook bij aseksuele personen, intersekse personen en non-binaire/genderqueer personen, waarin alle drie groepen aangeven zich vaker onveilig te voelen dan heteroseksuele mannen. Zo geeft een derde van de intersekse (34,3%) en non-binaire/genderqueer personen (32,7%) en één op de vijf (19,2%) aseksuele personen aan zich weleens onveilig te voelen in de buurt, tegenover één op de tien (11,6%) heteroseksuele mannen. Tussen heteroseksuele vrouwen en lhbtiqa+ personen zien we bij intersekse personen een significant hoger percentage dat zich weleens onveilig voelt in de buurt en een hoger percentage intersekse personen dat zich 's avonds op straat in de buurt onveilig voelt (zie Tabel 35). Wat betreft *veiligheid in de buurt* zien we dat non-binaire/genderqueer personen gemiddeld een minder hoog cijfer (6,9) geven dan heteroseksuele mannen (7,6) en vrouwen (7,3).

Vergeleken met de Veiligheidsmonitor van 2023 zien we dat de meeste groepen zich vaker onveilig voelen in 2025 vergeleken met 2023. Zo gaf twee jaar terug 18% van de intersekse personen aan zich wel eens onveilig te voelen in de buurt, tegenover bijna het dubbele (34,3%) in 2025. Dit patroon zien we voor bijna elke andere groep, inclusief heteroseksuele personen.

Tabel 34 Gevoelens over onveiligheid, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele man, 2025 (in procenten)[a]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero man	Homo man	Bi man	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
voelt zich weleens onveilig	25,6	43,3*	31,7*	36,6*	42,1*	54,5*
voelt zich vaak onveilig	1,1	3,1*	1,8*	4,1*	5,3*	7*
voelt zich weleens onveilig in de buurt	11,6	19,3*	14,6*	19,2*	34,3*	32,7*
voelt zich vaak onveilig in de buurt	1,6	3,2*	2*	3,5*	6,1*	4,3*
's avonds op straat in buurt onveilig	1,8	3,7*	2,5*	5,7*	6,4*	8,5*
's avonds alleen thuis onveilig	0,7	1,1*	1,2*	2,1*	6,9*	4,3*
rapportcijfer veiligheid in buurt	7,6	7,4	7,5	7,4	7,1	6,9*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

Tabel 35 Gevoelens over onveiligheid, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele vrouw, 2025 (in procenten)[a]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero vrouw	Lesbische vrouw	Bi vrouw	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
voelt zich weleens onveilig	48,3	52,9	60,4	36,6	42,1	54,5
voelt zich vaak onveilig	3,2	4	5,8	4,1	5,3	7
voelt zich weleens onveilig in de buurt	19,8	23,9	26,9	19,2	34,3*	32,7
voelt zich vaak onveilig in de buurt	2,8	3,1	4	3,5	6,1	4,3
's avonds op straat in buurt onveilig	6,1	5,7	7,8	5,7	6,4	8,5
's avonds alleen thuis onveilig	2,4	3	2,5	2,1	6,9*	4,3
rapportcijfer veiligheid in buurt	7,3	7,2*	7,3*	7,4	7,1	6,9*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

4.4 Respectloos gedrag

Nagenoeg alle lhbtiqa+ groepen ervaren significant meer respectloos gedrag door onbekenden op straat en in het openbaar vervoer. Alleen aseksuele personen ervaren niet significant meer respectloos gedrag op straat en in het openbaar vervoer vergeleken met heteroseksuele mannen. Bi+ mannen ervaren juist minder vaak (18,1%) respectloos gedrag door onbekende op straat dan heteroseksuele mannen (25,6%). Bij intersekse en non-binaire/genderqueer personen is de mate van respectloos gedrag het hoogst. Ongeveer een kwart van hen ervaart respectloos gedrag door onbekenden in het openbaar vervoer of door personeel van winkels en bedrijven, tegenover één op de tien heteroseksuele mannen en vrouwen. Ten slotte valt op dat bij aseksuele personen respectloos gedrag relatief vaker voorkomt door een bekende (9,4%) ten opzichte van een heteroseksuele man (5,6%) of heteroseksuele vrouw (7,4%).

Vergeleken met de Veiligheidsmonitor van 2023 zien we bij de meeste lhbtiqa+ groepen dat zij vaker respectloos gedrag ervaren dan heteroseksuele mannen en vrouwen. Zo geeft bijvoorbeeld 11,2% van de intersekse personen aan respectloos gedrag door bekenden (partner, familie, vriend) te ervaren in 2023, tegenover 25,3% in 2025. Voor de meeste andere groepen, inclusief heteroseksuele personen, zien we hetzelfde terug, namelijk dat ze vaker respectloos gedrag ervaren dan twee jaar terug. Voor de lhbtiqa+ groepen is dit percentage in 2025 echter nog steeds hoger dan de heteroseksuele mannen en vrouwen (zie Tabel 36 en Tabel 37).

Tabel 36 Ervaringen van respectloos gedrag, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele man, 2025 (in procenten)[a]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero man	Homo man	Bi man	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
door onbekenden op straat	25,6	25,2*	18,1*	17,0	36,9*	36,5*
door onbekenden in openbaar vervoer	10,6	18,6*	13*	9,7	27,3*	26,1*
door personeel van winkels en bedrijven	9,1	12,8*	11,4*	10,5	23,6*	17,5*
door personeel van overheidsinstanties	6,6	7,0	8,1*	6,8	21,4*	12,5*
door bekenden (partner, familie, vriend)	5,6	7,4*	7,6*	9,4*	25,3*	19,8*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

Tabel 37 Ervaringen van respectloos gedrag, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele vrouw, 2025 (in procenten)[a]

Groep/ percentage van respondenten dat 'helemaal mee eens' of 'mee eens' antwoordt	Hetero vrouw	Lesbische vrouw	Bi vrouw	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
door onbekenden op straat	18,9	25,3*	27,6*	17	36,9*	36,5*
door onbekenden in openbaar vervoer	13,3	15,2	21,2*	9,7*	27,3*	26,1*
door personeel van winkels en bedrijven	12,2	13	13,8	10,5	23,6*	17,5*
door personeel van overheidsinstanties	6,2	5,8	8,1*	6,8	21,4*	12,5*
door bekenden (partner, familie, vriend)	7,4	10,8*	11,6*	9,4*	25,3*	19,8*

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

4.5 Cybercrime

Deze paragraaf is geschreven op basis van de resultaten van de huidige lhbtiqa+ monitor.

In Tabel 38 is zichtbaar dat meerdere lhbtiqa+ groepen significant vaker online haatreacties ontvangen dan cis-hetero personen. Ongeveer één op de tien van deze groepen geeft aan online haatreacties te ontvangen, tegenover 5% van de cis-hetero groep. Voor transgender, queer (12%) en non-binaire (11%) groepen is dit het hoogst.

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 zien we vooral bij non-binaire en bi+ personen dat ze minder vaak online haatreacties ontvangen dan twee jaar terug. Zo geeft 11% van de non-binaire personen en 6% van de bi+ personen in 2026 aan online haatreacties te ontvangen (Tabel 38), tegenover respectievelijk 22% en 8% in 2024 (niet weergegeven in de tabel).

In Tabel 38 is zichtbaar dat er geen lhbtiqa+ groepen zijn die significant vaker ervaringen hebben met het online delen van persoonsgegevens. Bi+, transgender en aseksuele personen delen significant minder vaak online hun persoonsgegevens dan cis-hetero personen.

Tabel 38 Online ontvangen haatreacties en ervaring met delen persoonsgegevens, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

Ervaring met:	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
online ontvangen haatreacties	5	5	8*	6*	12	11*	10	12*	5	8	10*
het online delen van persoonsgegevens (doxing)	2	2	1	1*	0*	2	6	2	1*	2	3
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op de vraag in de vragenlijst 'Heeft u zelf in de afgelopen 12 maanden weleens te maken gehad met de volgende situaties?' Hierbij de volgende situaties voorgelegd: 1: Iemand heeft haatreacties naar u gestuurd of online geplaatst. 2: Iemand heeft uw persoonsgegevens gedeeld met als doel u te intimideren (doxing).

b Een * betekent dat het percentage respondenten dat 'ja' antwoordt op deze vragen statistisch significant verschilt op $p < 0,05$.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

4.6 Ervaringen met geweldsdelicten

Tabel 39 en Tabel 40 laten zien dat de meeste lhbtiqa+ groepen, op aseksuele personen na, vaker ervaring hebben met geweldsdelicten dan heteroseksuele mannen en vrouwen. Hierbij is zichtbaar dat vooral intersekse en non-binaire/genderqueer personen onevenredig vaak ervaring hebben met geweldsdelicten, bijvoorbeeld met bedreiging, mishandeling en seksuele delicten. Zo geeft bijna één op de 10 intersekse en non-binaire/genderqueer personen aan dat ze slachtoffers zijn van bedreiging en seksuele delicten, tegenover 5,7% om 0,5% bij heteroseksuele mannen en 3,6% om 2,8% bij heteroseksuele vrouwen. Ten slotte valt op dat aseksuele personen ook relatief vaker met seksuele delicten (1,7%) te maken hebben dan heteroseksuele mannen (0,5%).

Vergeleken met de Veiligheidsmonitor van 2023 zien we een inconsistent beeld. Bij veel groepen, waaronder met name intersekse personen zijn het aantal geweldsdelicten toegenomen, terwijl bij non-binaire/genderqueer personen het is afgenomen. Zo geeft bijvoorbeeld 0,3% van de intersekse personen aan slachtoffer te zijn geweest van mishandeling in 2023, tegenover 11,6% in 2025. Daartegenover zijn er minder non-binaire/genderqueer personen slachtoffer van bedreiging in 2025 (10,4%) tegenover twee jaar terug (16,3%). Voor zowel intersekse als non-binaire/genderqueer groepen geldt echter dat in 2025 het aantal geweldsdelicten nog steeds significant hoger is dan bij heteroseksuele mannen en vrouwen.

Tabel 39 Ervaringen met geweldsdelicten, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele man, 2025 (in procenten)[a]

Groep/percentage van respondenten wat aangeeft met de stelling ervaring te hebben	Hetero man	Homo man	Bi man	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
geweldsdelicten totaal (bedreiging (niet online), mishandeling en seksueel geweld)	6,6	11,5*	8,5*	5,5	22*	17,1*
slachtoffers bedreiging	5,7	8,9*	7,2*	4,2*	10,6	10,4*
slachtoffers mishandeling	1,5	2,1	2,0	1	11,6*	3,1
seksuele delicten slachtoffers	0,5	3,1*	0,8	1,7*	10,6*	8,4*
melding bij politie (% van slachtoffers) (bedreiging (niet online), mishandeling en seksueel geweld)	27,2	23,2	28,6	19,6	.	23

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

Tabel 40 Ervaringen met geweldsdelicten, vergelijking ten opzichte van heteroseksuele vrouw, 2025 (in procenten)[a]

Groep/percentage van respondenten wat aangeeft met de stelling ervaring te hebben	Hetero vrouw	Homo vrouw	Bi vrouw	Aseksueel persoon	Intersekse persoon	Non-binair/ genderqueer persoon
geweldsdelicten totaal (bedreiging (niet online), mishandeling en seksueel geweld)	6,1	11,2*	12,9*	5,5	22*	17,1*
slachtoffers bedreiging	3,6	8,3*	6,6*	4,2	10,6*	10,4*
slachtoffers mishandeling	0,9	2,3*	1,9*	1,0	11,6*	3,1*
seksuele delicten slachtoffers	2,8	2,9	7,6*	1,7	10,6*	8,4*
melding bij politie (% van slachtoffers) (bedreiging (niet online), mishandeling en seksueel geweld)	26,2	22,3	21,4	19,6	.	23,0

a Een * betekent dat het getal significant verschilt van de betreffende vergelijkingsgroep op een significantieniveau van $p < 0,10$.

Bron: CBS, 2026

Vanaf nu volgen resultaten die zijn gebaseerd op gegevens uit de lhbtiqa+ monitor en wordt de groepsindeling gehanteerd die is toegelicht in de inleiding.

Aan de respondenten is gevraagd welke geweldsdelicten zij in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek mee hebben gemaakt. In Tabel 41 zien we dat meerdere lhbtiqa+ groepen vaker ervaring hebben met vloeken, treiteren en schreeuwen tegenover cis-hetero personen. Zo geeft bijna de helft van de queer personen (44%) en meer dan een derde (39%) van non-binaire aan ervaring te hebben met vloeken of beledigingen, tegenover iets meer dan een kwart (28%) van cis-hetero personen. Daarnaast zien we dat één op de vijf intersekse en queer personen aangeven ervaring te hebben met treiteren en pestgedrag, tegenover één op de tien cis-hetero personen. Meer dan een derde (37%) van de intersekse personen aan

ervaring te hebben met schreeuwen en/of gillen tegenover een kwart (25%) van de cis-hetero groep. Ook hier valt op dat bi+ personen vaker te maken hebben met geweldsdelicten. Daarbij moet worden opgemerkt dat dit mogelijk voornamelijk geldt voor bi+ vrouwen.

Vergeleken met de resultaten uit 2024 is er geen consistente verandering zichtbaar. Wel zien we dat non-binaire personen in 2026 minder vaak (39%) ervaring hebben met vloeken of beledigingen dan in 2024, toen nog meer dan de helft (55%) dit rapporteerde.

Tabel 41 Ervaringen met geweldsdelicten, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

Ervaring met:	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
vloeken of beledigingen	28	30	27	35*	33	39*	39	44*	30	31	35*
treiteren en pestgedrag	8	7	9	11*	12	16*	20*	19*	10	12	16*
schreeuwen en/of gillen	23	19	23	27*	24	30*	37*	32	23	28	30*
het expres kapotmaken van spullen	3	1	2	3	0*	5	8	6	3	4	5*
boos weglopen tijdens ruzie	13	15	12	18*	20	14	10	14	14	16	18*
kleinering en vernedering	15	15	15	19*	22	23*	29*	25*	19*	20	23*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op de vraag in de vragenlijst 'Heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens één of meer van de volgende gebeurtenissen meegemaakt?' Hierbij de volgende situaties voorgelegd: 1: Iemand beledigde u en/of vloekte tegen u. 2: Iemand treiterde of pestte u. 3: Iemand schreeuwde en/of gilde tegen u. 4: Iemand heeft met opzet spullen van u kapot gemaakt. 5: Iemand is boos weggelopen tijdens een ruzie met u. 6: Iemand kleineerde of vernederde u.

b Een * betekent dat het percentage van de respondenten wat 'ja' antwoordt op de vraag statistisch significant verschilt van de cis-hetero-groep op $p < 0,05$.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

4.6.1 Type plegers

Aan de respondenten die aangaven ervaring met geweldsdelicten te hebben, is gevraagd wie de pleger van ieder delict was. Vanwege de lage aantallen respondenten die deze vragen hebben beantwoord, zijn er geen tabellen weergegeven. Daarom beschrijven we globaal wat de cijfers kunnen indiceren.

Voor de categorie *belediging* zijn de meest genoemde categorieën plegers partners, broer of zus, buurtgenoten, collega of een onbekende.

Bij de categorie *treiteren of pestgedrag* zijn de typen plegers vooral vader, broer of zus, andere familielid, buurtgenoot, vriend/vriendin, collega, medestudent of een onbekende.

Bij de categorie *iemand schreeuwt of gilt* zijn het vaak de partners, moeder, broer of zus, buurtgenoot, collega, een klant/cliënt, of een onbekende die dit type

geweldsdelict plegen.

Bij alle type plegers geldt voor de meeste lhbtiqa+ groepen dat ze dit vaker ervaren dan cis-hetero personen. De andere categorieën zijn niet gerapporteerd vanwege de lage aantallen (< 5). De plegers van geweldsdelicten zijn divers: onbekenden, door familie of buurtgenoten, vrienden en collega's/medestudenten.

4.7 Voortdurende controle en intimidatie

Tabel 42 toont de resultaten van de ervaringen van respondenten per vorm van voortdurende controle en intimidatie. Het is duidelijk dat er geen eenduidig beeld kan worden beschreven over ervaringen met voortdurende controle en intimidatie. Intersekse personen rapporteren bij veel uitgevraagde situaties rondom controle en intimidatie hogere percentages ervaringen, maar deze percentages zijn vanwege de lage aantallen respondenten niet altijd significant.

Vanwege de lage aantallen (< 3) is het type pleger bij voortdurende vorm van controle en intimidatie niet gerapporteerd. Ten opzichte van 2024 zijn er geen significante verschillen binnen de lhbtiqa+ groepen.

Tabel 42 Ervaringen met voortdurende controle en intimidatie, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a b]

Ervaring met:	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
weggehouden worden bij familie	2	1	1	1	4	1	10	0*	2	2	2
bepalen met wie respondent wel of niet mocht praten	2	1	1	2	4	3	14*	2	3	3	4*
voortdurende controle over locatie en activiteit	2	3	1*	3	4	5	12*	6	3	2	5*
niet zelf kunnen bepalen waaraan geld uitgegeven mag worden	2	0*	1	1*	0*	3	6	1	2	2	3
controle over post, telefoontjes, berichten, e-mails, sociale media	1	0*	1	1	0*	2	4	2	2	2	2
bedreiging van kinderen of geliefden	0,2	0*	1	0,3	0*	1	4	0*	0,3	1	1
bedreiging op respondent om zichzelf iets aan te doen of zelfmoord te plegen	2	1	2	1	0*	3	4	2	2	4	1
bangmakerij en intimidatie (bijv. door schreeuwen, spullen kapot maken of op muren/tafel slaan),	3	4	2	4	2	5	8	6	2	8*	5*
kleinering en vernedering	4	4	2*	3	0*	6	8	5	2*	6	6
voortdurende controle of intimidatie op een andere manier	3	4	1*	3	4	7*	10	6	4	4	5*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a De resultaten in deze tabel zijn gebaseerd op de vraag in de vragenlijst 'Heeft u in de afgelopen 12 maanden één of meer van de volgende vormen van herhaaldelijke of voortdurende controle en intimidatie meegemaakt?' Hierbij de volgende situaties voorgelegd: 1. Iemand hield u de hele tijd weg bij uw familie en/of vrienden. 2. Iemand bepaalde met wie u wel of niet mocht praten. 3. Iemand hield de hele tijd bij waar u was en wat u deed. 4. Iemand bepaalde voor u waaraan u uw geld mocht uitgeven. 5. Iemand controleerde uw post, telefoontjes, berichten, e-mails, of sociale media. 6. Iemand dreigde regelmatig om uw kinderen of iemand van wie u houdt iets aan te doen. 7.Iemand

dreigde regelmatig om zichzelf iets aan te doen of zelfmoord te plegen als die boos op u was. 8. Iemand maakte u regelmatig bang of intimideerde u, bijvoorbeeld door te schreeuwen, iets van u met opzet kapot te maken of hard op de muren of tafel te slaan. 9. Iemand kleineerde of vernederde u regelmatig of de hele tijd. 10. Iemand heeft u op een andere manier regelmatig of de hele tijd gecontroleerd of geïntimideerd.

b Een * betekent dat het percentage respondenten wat 'ja' antwoordt op de vraag statistisch significant verschilt van de cis-hetero groep op $p < 0,05$.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

4.8 Samenvatting

4.8.1 Resultaten uit de Veiligheidsmonitor 2025

- Non-binaire/genderqueer personen scoren structureel minder hoog op sociale cohesie dan heteroseksuele mannen en vrouwen. Zo geeft slechts een kwart (26,1%) van de non-binaire personen aan dat ze veel contact hebben met andere buurtbewoners, tegenover zes op de tien heteroseksuele mannen (63%) en meer dan een derde van de heteroseksuele vrouwen (38%). Ook geeft minder dan de helft (46%) van de non-binaire/genderqueer personen aan dat het een gezellige buurt is waar men elkaar helpt, tegenover zes op de tien (62%) heteroseksuele mannen en vrouwen.
- Non-binaire/genderqueer personen voelen zich het minst veilig in de buurt met een gemiddeld rapportcijfer van 6,9 tegenover een cijfer van 7,6 bij cis-hetero personen (op een schaal van 1 tot en met 10). Zo geeft meer dan de helft (55%) van de non-binaire/genderqueer personen aan zich wel eens onveilig te voelen, tegenover een kwart (26%) van de heteroseksuele mannen. Ook zes op de tien biseksuele vrouwen (60%) en iets meer dan de helft van de lesbische vrouwen (53%) geeft aan zich wel eens onveilig te voelen. Vergeleken met twee jaar terug geeft bijna elke groep aan zich vaker onveilig te voelen met een verdubbeling bij intersekse personen van 18% in 2023 naar 38% in 2025.
- Intersekse en non-binaire/genderqueer personen geven het vaakst aan ervaringen te hebben met respectloos gedrag tegenover heteroseksuele mannen en vrouwen. Zo geeft meer dan een derde van beide groepen (37%) aan respectloos gedrag te ervaren door onbekenden op straat, tegenover 26% van heteroseksuele mannen en 19% van heteroseksuele vrouwen.
- Geweldsdelicten komen het vaakst voor onder intersekse en non-binaire/genderqueer personen. Zo geeft één op de tien (11%) intersekse personen aan dat ze slachtoffer zijn geworden van bedreiging of seksuele delicten, tegenover 6% om 1% van de heteroseksuele mannen en 4% om 3% van heteroseksuele vrouwen. Daarnaast geven intersekse personen ook relatief vaak aan slachtoffer te zijn geworden van bedreiging (10%) en seksuele delicten (8%).

4.8.2 Resultaten uit de Lhbtiqa+ monitor 2026

- Veel lhbtiqa+ personen ontvangen vaker online haatreacties dan cis-hetero personen. Dit is het hoogst onder trans en queer personen, waarvan ruim 12% aangeeft online haatreacties te ontvangen, tegenover 5% van de cis-hetero personen.
- Iets minder dan de helft (44%) van de queer personen geeft aan dat ze ervaringen hebben met vloeken of beledigingen tegenover hen, ten opzichte van iets meer dan een kwart (28%) van de cis-hetero personen. Verder zien we dat meer dan een

derde (37%) van de intersekse personen aangeeft ervaringen te hebben met schreeuwen en/of gillen, tegenover ongeveer een kwart (23%) van de cis-hetero personen.

- De plegers van geweldsdelicten komen vaak vanuit de familie (bijvoorbeeld vader, broer of ander familielid), maar ook genoemde plegers zijn een partner, buurtgenoot, collega of onbekende.
- Non-binaire personen geven in 2026 minder vaak aan online haatreacties ontvangen dan twee jaar terug. Zo gaf in 2024 22% van de non-binaire personen aan online haatreacties te ontvangen, terwijl dit aantal in 2026 gehalveerd (11%) is.
- Intersekse personen krijgen het vaakst te maken met een vorm van voortdurende controle en intimidatie. Zo geeft één op de tien intersekse personen aan dat ze ervaring hebben met weggehouden worden bij familie (10%), bepalen met wie de respondent wel of niet mocht praten (14%) en voortdurende controle over locatie en activiteit (12%), tegenover 2% van de cis-hetero personen.

5

5 Ongewenst seksueel gedrag

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ervaringen met fysiek en niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag van respondenten. De ervaringen worden onderzocht middels de volgende drie hoofdvragen:

1 Heeft u in de afgelopen 12 maanden ongewenst seksueel gedrag online meegemaakt?
2 Heeft u in de afgelopen 12 maanden offline ongewenst seksueel gedrag waarbij u niet werd aangeraakt meegemaakt?
3 Heeft u in de afgelopen 12 maanden offline ongewenst seksueel gedrag waarbij u wel werd aangeraakt meegemaakt?

Bij deze vragen werden enkele voorbeelden genoemd. Als een respondent bij een van deze vragen aangaf dat de gebeurtenis plaats had gevonden, werden daarna vervolgvragen gesteld naar het type pleger en de gevolgen van deze ervaring.
Het is belangrijk om bij de interpretatie van de vragenlijstresultaten er rekening mee te houden dat gepresenteerde cijfers, onder andere vanwege beperkte responsaantallen bij enkele groepen (zoals trans en intersekse personen), indicatief van aard zijn. Zie hoofdstuk 1 voor een uitgebreide toelichting hierover.

Bij de resultaten over de verschillende vormen van ongewenst seksueel gedrag moet in gedachten worden gehouden dat verschillen binnen groepen van invloed zijn op de resultaten. Het is al langer bekend dat vrouwen, met name jonge vrouwen, vaker slachtoffer zijn van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan mannen (Koole, et al., 2025). Ook hierbij geldt dus dat genderverschillen binnen de groepen invloed hebben op de ervaringen en resultaten. Doordat de groepen cis-hetero personen, bi+, trans, aseksuele en intersekse personen zowel mannen als vrouwen omvatten worden mogelijke verschillen binnen deze groepen op basis van gender minder goed zichtbaar. Uit eerder onderzoek is bekend dat met name bi+ vrouwen vaker te maken krijgen met seksueel ongewenst gedrag (CBS, 2024d).

5.1 Prevalentie ongewenst seksueel gedrag

5.1.1 Online ongewenst seksueel gedrag

Aan de respondenten is gevraagd naar hun ervaringen met online ongewenst seksueel gedrag. Bij de vraag zijn voorbeelden gegeven met betrekking tot online seksueel kwetsende opmerkingen en/of grapjes, ongewenst aandringen op seks met diegene en het ongewenst toesturen van naaktfoto's of seksfilmpjes.

Bijna alle lhbtiqa+ groepen, op aseksuele personen na, geven aan vaker ervaring te hebben met online ongewenst seksueel gedrag. Zo geeft ongeveer één op de tien queer, non-binaire en intersekse personen dit aan, tegenover 2% van de cis-hetero groep. Online ongewenst seksueel gedrag is het hoogst onder transgender personen, waarin bijna één op de vijf (18%) aangeeft hier ervaring mee te hebben.

In de focusgroep met lhbtiqa+ personen met een beperking werden ongewenste online seksuele ervaringen besproken. In deze focusgroep waren ook een aantal trans

personen met een beperking. Fetisjisme van transgender personen op sociale media en in appgroepen werd meermaals genoemd. Ook proberen fetisjisten bij trans en/of lhbtiqa+ gerichte fysieke evenementen en activiteiten binnen te komen. Dit ervaren deelnemers van zowel cis-hetero personen als mensen uit de lhbtiqa+ gemeenschap. Vanuit de eigen gemeenschap geeft met name een extra onveilig gevoel omdat het onverwacht is. Twee deelnemers geven met betrekking tot aseksualiteit aan dat er online veel negatieve reacties zijn, van ongewenste foto's en berichten tot opmerkingen als 'je hebt het nog niet echt geprobeerd met mij'. Een deelnemer noemt een specifieke zorg over lhbtiqa+ mensen met een (licht) verstandelijke beperking, omdat mensen denken hen makkelijker te misleiden. Er wordt volgens de deelnemers misbruik gemaakt van die dubbele kwetsbaarheid als je er online open over bent.

5.1.2 Niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag

Aan de respondenten is ook gevraagd naar hun ervaringen met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag. Dat gaat om 'offline' gedrag waarbij je niet wordt aangeraakt. Bij de vraag zijn voorbeelden gegeven met betrekking tot seksueel kwetsende opmerkingen en/of grapjes, ongewenst aandringen op seks met diegene en het ongewenst maken van een naaktfoto of seksfilmpje van de respondent. Bijna alle lhbtiqa+ groepen, uitgezonderd lesbische, homoseksuele en transgender personen, geven vaker dan cis-hetero personen aan te maken hebben gehad met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag. Dit is het hoogst onder intersekse en queer personen waarin bijna één op de vijf (20% om 17%) dit aangeeft, tegenover 3% van de cis-hetero groep.

5.1.3 Fysiek ongewenst seksueel gedrag

Aan de respondenten is eveneens gevraagd naar hun ervaringen met fysiek ongewenst seksueel gedrag. Het gaat hierbij om 'offline' gedrag waarbij er wel sprake is van fysieke aanraking. Bij de vraag zijn voorbeelden gegeven met betrekking tot ongewenste seksuele aanraking, ongewenst gezoend worden en ongewenste seksuele penetratie. Bi+, queer en lhbtiqa+ personen met een beperking geven vaker aan slachtoffer te zijn geweest van fysiek ongewenst seksueel gedrag.

Alhoewel ervaringen met ongewenst seksueel gedrag in 2026 nog steeds hoger liggen onder lhbtiqa+ personen, zien we ten opzichte van twee jaar terug een afname bij sommige groepen. In 2024 gaf 8% van de bi+ personen aan dat ze ervaring hebben met online seksueel ongewenst gedrag, in 2026 is dat 5%. Ook bij aseksuele personen is dit aantal gedaald van 8% in 2024 naar 2% in 2026. Evenals bij lhbtiqa+ personen van kleur: van 14% naar 8%. Ook hebben lhbtiqa+ personen van kleur in 2026 minder vaak (8%) ervaring met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag dan in 2024 (17%), en eveneens minder vaak ervaring met fysiek ongewenst seksueel gedrag in 2026 (3%) dan twee jaar terug (10%).

Daartegenover zien we juist bij intersekse personen dat zij in 2026 vaker ervaring hebben met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag (20%), tegenover 4% in 2024. Let wel: vanwege de lage responsaantallen in 2024, kunnen we niet met zekerheid zeggen of hier sprake is van een significante stijging. Wel kunnen we concluderen dat in 2026 intersekse personen het vaakst in aanraking komen met ongewenst seksueel gedrag, tegenover de andere lhbtiqa+ groepen en de cis-hetero groep. In onderzoek van NNID

en Atria naar seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdende ervaringen wordt dit ook bevestigd. In deze context worden ingrijpende medische ingrepen zonder volledige informatie of toestemming genoemd. Belangrijke factoren die bijdragen aan seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdende ervaringen bij intersekse personen zijn machtsongelijkheid, normatieve aannames over sekse en gender en het ontbreken van keuzevrijheid (Marinus & Myren, 2025).

In de focusgroep met intersekse personen wordt deze bevinding niet door alle deelnemers herkend. Een deelnemer geeft aan hier zelf geen ervaring mee te hebben, mogelijk omdat anderen hem als man zien en het niet zichtbaar is dat hij intersekse is. Een andere deelnemer vertelt vooral te maken te hebben gehad met ongewenste opmerkingen van mannen over haar uiterlijk. Zij geeft aan zich niet altijd bewust te zijn geweest van haar grenzen, waardoor situaties zijn ontstaan waarin deze grenzen werden overschreden of waarin hierover onvoldoende duidelijk werd gecommuniceerd. Een derde deelnemer geeft aan hier recent geen ervaringen mee te hebben gehad, maar in het verleden wel. Volgens haar hangt dit samen met haar intersekse zijn. Lange tijd was intersekse voor haar een taboeonderwerp of een geheim, waardoor grenzen in haar jeugd soms vervaagden. Daarnaast werd haar als kind verteld dat seks mogelijk moeilijk zou zijn. Hierdoor kwam er veel nadruk op seksualiteit te liggen en is zij soms verder gegaan in intieme relaties dan ze eigenlijk wilde. Ook eerder onderzoek laat zien dat intersekse zijn een remmende werking kan hebben op de relationele en seksuele ontwikkeling van intersekse jongeren (Cense & Marinus, 2023).

Er zijn meerdere ervaringen met ongewenst seksueel gedrag gedeeld in de focusgroep met trans en non-binaire personen. Er zijn gemengde ervaringen met datingapps in de groep. Sommige hebben positieve ervaringen, anderen krijgen vervelende opmerkingen of ongevraagde foto's van geslachtsdelen. Een aantal deelnemers geeft aan dat online daten op een jonge leeftijd als trans persoon een extra kwetsbaarheid met zich meebrengt, waar soms misbruik van wordt gemaakt. Grenzen worden opgezocht of er wordt overheen gegaan. Volgens de deelnemers zoek je als trans persoon naar validatie van je genderidentiteit. Dat maakt transgender personen kwetsbaarder. *Fetisjering* en *trans chasing*[35] worden specifiek genoemd. Meerdere deelnemers zeggen hun locatie als veiligheidsmaatregel te delen met een bekende wanneer ze afspreken met een vreemde. Een deelnemer heeft meerdere ervaringen in clubs, waar zichtbaar trans zijn ervoor zorgt dat mensen zich vrijpostig voelen om diegene ongewenst aan te raken. Ook ongewenste aanrakingen in de tram en metro worden genoemd.

In de focusgroep met lhbtiqa+ personen van kleur werden verschillende ervaringen met (fysiek) ongewenst seksueel gedrag gedeeld. Daarbij kwamen verschillende identiteitskenmerken, zoals lhbtiqa+ zijn en het hebben van een migratieachtergrond, samen. Deze intersectionaliteit beïnvloedt de manier waarop deelnemers ongewenst seksueel gedrag ervaren. Zo beschrijft een van de deelnemers, een biseksuele vrouw, dat zij ongepaste vragen krijgt en wanneer ze dit bevraagt, wordt ze neergezet als de agressieve persoon van kleur. Een andere deelnemer vertelt ervaringen te hebben gehad met seksueel ongewenst gedrag van witte homoseksuele mannen. Wanneer zij hier boos op reageert, wordt ze niet serieus genomen en als 'pittig' bestempeld.

[35] *Trans chasing* verwijst naar mensen die voornamelijk seksueel geïnteresseerd zijn in transgender personen, puur op basis van hun transgender zijn in plaats van wie ze zijn als mens.

Een andere deelnemer die als trans vrouw in een azc verblijft, geeft aan dat medebewoners geregeld aannemen dat zij sekswerker is puur omdat ze transgender is. Zij krijgt hierdoor ongepaste vragen van gehuwde mannen die seks met haar willen tegen betaling. Ook wordt genoemd dat sommige mensen seks met een trans persoon willen hebben 'om zichzelf te ontdekken'. Een deelnemer heeft het gevoel dat die als experiment wordt gezien door (witte) queer cis-mannen omdat die transgender is. Diezelfde deelnemer geeft ook aan dat die, toen die zich nog als vrouw presenteerde, werd gestereotypeerd als een 'vurige Latina'. Tegenwoordig ervaart die aannames dat die onderdanig zou zijn vanwege diens tengere bouw en Colombiaanse achtergrond. Dit zijn verschillende vormen van festisjering en van wat in de internationale literatuur ook wel *seksueel racisme* wordt genoemd (Bedi, 2015; Robinson & Frost, 2017). Uit onderzoek blijkt bovendien dat lhbtiqa+ personen van kleur seksueel racisme ook ervaren van andere lhbtiqa+ personen (zie bijvoorbeeld: Vo, 2021a; 2021b).

In de focusgroep met bi+ personen werden ervaringen met seksueel ongewenst gedrag in mindere mate herkend of gedeeld. Wel ervaren sommige deelnemers ongewenste seksueel getinte opmerkingen. Ook dit is een vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Enkele deelnemers deelden ervaringen met ongewenste opmerkingen of aanrakingen tijdens het uitgaan. Zij geven aan niet te weten in hoeverre dit samenhangt met hun bi+ zijn, genderidentiteit of genderexpressie.

Uit eerder onderzoek blijkt dat bi+ vrouwen vaker te maken krijgen met seksueel ongewenst gedrag (CBS, 2024d). Stereotypen over bi+ vrouwen, zoals de aanname dat zij veel wisselende seksuele partners zouden hebben, kunnen leiden tot objectivering en daardoor tot seksuele grensoverschrijding. Soortgelijke stereotypen zorgen er ook voor dat slachtoffers geen hulp zoeken, omdat ze de schuld bij zichzelf zoeken of bang zijn voor negatieve reacties van de hulpverlener (Verlee et al., 2025).

Volgens onderzoek van Bi+ Nederland en Atria hangt het verhoogde risico op seksueel grensoverschrijdend gedrag samen met de gemarginaliseerde maatschappelijke positie van bi+ vrouwen. Zij kunnen te maken krijgen met een vorm van meervoudige marginalisering die voortkomt uit seksisme, heteronormativiteit en de monoseksuele norm (Naezer et al., 2025).

Tabel 43 Slachtofferschap ongewenst seksueel gedrag afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ groepen, 2026 (in procenten)[a] [b]

Ervaring met:	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
online ongewenst seksueel gedrag (minimaal 1 keer)[c]	2	2*	6*	5*	18*	11*	12*	11*	2	8*	7*
niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag	3	6	4	7*	8	11*	20*	17*	7*	8*	8*
fysiek ongewenst seksueel gedrag	2	4	3	5*	10	5	8	7*	1	3	4*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat het percentage respondenten wat 'ja' antwoordt significant verschilt van de cis-hetero groep op p <0,05.

b Aandeel dat een bepaald antwoord geeft op de vraag 'Heeft u in de afgelopen 12 maanden ongewenst seksueel gedrag online meegemaakt? Voorbeelden: 1. Iemand maakt online seksueel kwetsende opmerkingen of grapjes. 2. Iemand blijft online aandringen op seks met diegene, terwijl u dat niet wilt 3.Iemand stuurt u naaktfoto's of seksfilmpjes toe van diegene of iemand anders, terwijl u dat niet wilt.'. De antwoordopties 'nee, niet in de afgelopen 12 maanden' en 'zeg ik liever niet' zijn niet opgenomen in deze tabel. Deze antwoordopties zijn wel meegenomen in de analyse.

c De antwoordopties ‘ja, 1 keer’, ‘ja, een aantal keren’, ‘ja, maandelijks’, ‘ja, wekelijks’ en ‘ja, (bijna) dagelijks’ zijn hier samengevoegd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

5.1.4 Type plegers

Hoewel de antwoordpercentages over de hele linie laag zijn, ontstaat toch het beeld dat bij bijna alle lhbtiqa+ groepen vaker ongewenst seksueel gedrag voor lijkt te komen dan bij cis-hetero personen. Bij online ongewenst seksueel gedrag worden met name een date, een vriend of vriendin of onbekenden als pleger genoemd.

Bij niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag lijken de plegers bij lhbtiqa+ personen juist vaker een buurtgenoot, vriend of vriendin, collega of onbekende te zijn.

Bij fysiek ongewenst seksueel gedrag bij lhbtiqa+ personen is de pleger vaker een onbekende of iemand met wie ze een date hadden.

Hoewel de responsaantallen laag zijn en de uitkomsten daarom indicatief zijn, laten de resultaten zien dat ongewenst seksueel gedrag, zowel online als offline, het vaakst wordt gepleegd door onbekenden. Daarnaast is de pleger regelmatig een date, vriend of vriendin, of collega. De type plegers komen overeen met de plegers bij cis-hetero personen.

5.2 Samenvatting

- Bijna alle lhbtiqa+ groepen hebben vaker ervaring met online, niet-fysiek en fysiek ongewenst seksueel gedrag dan cis-hetero personen. Zo geeft bijna één op de vijf trans personen (18%) aan ervaring te hebben met (minimaal 1 keer) online ongewenst seksueel gedrag en één op de tien (10%) met fysiek ongewenst seksueel gedrag, tegenover 2% van de cis-hetero personen. Daarnaast geeft één op de vijf intersekse (20%) personen aan ervaring te hebben met niet-fysiek ongewenst seksueel gedrag, tegenover 3% van de cis-hetero personen.
- Ten opzichte van 2024 zien we een lichte daling van seksueel ongewenst gedrag bij sommige lhbtiqa+ groepen. Zo gaf 10% van de lhbtiqa+ personen van kleur in 2024 aan ervaring te hebben met fysiek ongewenst seksueel gedrag, tegenover 3% in 2026. Bij aseksuele personen zagen we dat 8% in 2024 aangaf ervaring te hebben met online seksueel ongewenst gedrag, tegenover 2% in 2026.
- De plegers van ongewenst seksueel gedrag komen vanuit verschillende hoeken, maar het vaakst worden date, vriend of vriendin, buurtgenoten, collega en onbekenden genoemd bij zowel cis-hetero als lhbtiqa+ personen.

6

6 Discriminatie

6.1 Inleiding

Discriminatie is het maken van onderscheid tussen personen op basis van een kenmerk dat in een bepaalde situatie niet relevant is. Dit leidt tot uitsluiting en ongelijkheid (Felten & Broekroelofs, 2022). Eerder onderzoek laat zien dat lhbtiqa+ personen vaker discriminatie ervaren dan cis-hetero personen, onder meer in de publieke ruimte, het onderwijs en op het werk (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024; SCP, 2020).

In dit hoofdstuk vergelijken we de ervaring met betrekking tot discriminatie van lhbtiqa+ personen en cis-hetero personen uit een steekproef van de Nederlandse bevolking. We kijken naar de mate waarin zij discriminatie ervaren, de discriminatiegronden, de vormen van discriminatie, de locatie of situatie waarin dit plaatsvindt en het type pleger. Ook rapporteren we of lhbtiqa+ respondenten discriminatie ervaren door andere lhbtiqa+ personen. Afhankelijk van het onderwerp worden cijfers afgezet tegen het totale aantal respondenten of tegen het aantal respondenten met discriminatie ervaringen.

Bij het onderwerp *discriminatie* is het ook relevant om te benoemen dat er verschillen zijn binnen de groepen. Lhbtiqa+ personen zullen niet enkel discriminatie-ervaringen hebben gerelateerd aan hun lhbtiqa+ zijn maar ook op gronden als gender, leeftijd, herkomst of beperking. Voor veel van de groepen zal gelden dat zij te maken krijgen met *intersectionele discriminatie*. *Intersectionele discriminatie* is discriminatie door twee of meer gronden die tegelijkertijd spelen en onlosmakelijk met elkaar samenhangen, waardoor specifieke vormen van discriminatie ontstaan.

Bij de interpretatie van de resultaten is het belangrijk rekening te houden met de beperkte responsaantallen binnen sommige groepen. De cijfers zijn daarom indicatief van aard voor met name trans en intersekse personen. Zie hoofdstuk 1 voor een nadere toelichting.

6.2 De mate van ervaren discriminatie

Aan de respondenten is gevraagd of zij de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst discriminatie hebben ervaren (zie Tabel 44). Alle ondervraagde lhbtiqa+ groepen geven duidelijk aan zich vaker gediscrimineerd te voelen dan cis-hetero personen. Terwijl het aandeel dat discriminatie ervaart bij cis-hetero personen 12% is, varieert dit percentage bij de bevraagde lhbtiqa+ groepen tussen 21% tot 57%. Meer dan de helft (57%) van de queer personen geeft aan discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, terwijl het bij trans (43%) en non-binaire (42%) personen iets minder dan de helft is.

Bij alle lhbtiqa+ groepen neemt het percentage wat zich gediscrimineerd voelt af met leeftijd. Het blijkt dat alle lhbtiqa+ groepen ook op hogere leeftijd nog steeds significant meer discriminatie ervaren dan cis-hetero personen (Tabel 45).

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 zien we dat non-binaire en lhbtiqa+ personen van kleur aangeven zich minder vaak gediscrimineerd voelen in 2026. Zo geeft in 2026 42% om 33% aan zich gediscrimineerd gevoeld te hebben, tegenover 64% om 52%. Bij intersekse personen zien we juist het tegenovergestelde, daar waar in 2024 14% aangaf zich gediscrimineerd te voelen, geven bijna 2,5 keer zo veel intersekse personen (33%) dat aan in 2026. Deze uitkomsten vragen enige voorzichtigheid in interpretatie vanwege de relatief lage responsaantallen per subgroep op dit thema.

Bij de focusgroep met intersekse personen werd deze bevinding gedeeltelijk herkend. In eerste instantie voelt het voor deelnemers niet alsof zij discriminatie hebben meegemaakt. Als er verder over doorgepraat wordt, hebben alle deelnemers wel ervaringen met vervelende vragen of opmerkingen. Een respondent deelt dat hij regelmatig te maken krijgt met onbegrip van anderen, ook doordat zijn gedrag mogelijk niet helemaal overeenkomt met wat mensen verwachten als ze hem zien. Daarnaast heeft hij er last van dat veel dingen in de samenleving binair zijn ingericht. Mensen gaan er volgens hem ervan uit dat er alleen mannen en vrouwen zijn en daar bepaalde ideeën bij hebben, terwijl intersekse personen daar niet altijd in passen. Hoewel 1 op de 90 mensen intersekse is (Frisch et al., 2019 in: Kastelein et al., 2020) hebben toch veel mensen er nog nooit over gehoord. Dat kan leiden tot onbegrip vanuit onwetendheid. Soms worden er ‘grappen’ gemaakt die ongepast zijn. Een deelnemer vertelt dat hij probeert te relativeren om er minder door geraakt te worden. Een andere deelnemer heeft zich met name als kind vaker buitengesloten gevoeld, maar vindt nu aansluiting bij gelijkgestemden.

De respondenten geven aan dat mediaberichtgeving ook kan voelen als discriminatie. Bijvoorbeeld wanneer er geen intersekse representatie is of dat het lijkt alsof alleen mannen en vrouwen bestaan en dat dit verschil biologisch bepaald is. Een deelnemer geeft aan regelmatig geconfronteerd te worden met ongepaste vragen en aannames over haar intersekse zijn. Als zij hier niet over vertelt, merken andere mensen het doorgaans niet op. Is ze er open over, dan leidt dit ongemak en ongemakkelijke vragen. Dergelijke reacties brengen soms pijnlijke herinneringen met zich mee, zoals het geheimhouden van haar intersekse zijn. Een deelnemer vertelt over negatieve ervaringen tijdens het daten, waarbij dates het contact verbraken nadat ze verteld had dat ze intersekse is.

Eén op de vijf bi+ personen heeft zich het afgelopen jaar gediscrimineerd gevoeld. Deelnemers aan de focusgroep deelden ervaringen met verschillende vormen van discriminatie. In de openbare ruimte ervaren ze met name indringende of vervelende blikken en soms opmerkingen op straat en in het openbaar vervoer. Zij ervaren ook microagressies zoals vervelende opmerkingen of grappen van bekenden in hun omgeving zoals collega’s, maar ook van vrienden. Het gaat dan om opmerkingen zoals ‘nu ben je weer hetero’, ‘lekker van twee walletjes eten’, ‘je kunt niet kiezen’ of ‘je weet het nog niet’. Ook wordt er vaak een aanname gemaakt over hun seksualiteit op basis van hun partner of relatiegeschiedenis, waarbij hun biseksualiteit wordt vergeten of uitgewist. Dit wordt ook wel *bisexual erasure* (of *bi erasure*) genoemd. Een deelnemer vertelt dat zijn vrienden ervan uitgaan dat hij ‘later’ iets krijgt met een man. Daardoor voelt hij zich onbegrepen en zijn biseksualiteit niet serieus genomen.

Sommige deelnemers die een relatie hebben met iemand van een ander gender, geven aan dat ze het vervelend vinden dat hun relatie wordt gezien als een heterorelatie. Dit voelt namelijk niet zo voor hun. Steeds geconfronteerd worden met de monoseksuele norm (dat je hetero of lesbisch/homoseksueel bent) wordt als vervelend en discriminerend ervaren. Een aantal deelnemers heeft ook vervelende ervaringen met dates. Zo geven zij aan dat het contact werd verbroken nadat zij hadden verteld over hun bi+ zijn. Zo kreeg een van de deelnemers de vervelende reactie 'ik wil niet met een pot een relatie'. Dit geeft aan dat bi+ personen vaak te maken krijgen met aannames en vooroordelen.

Tabel 44 Ervaring met discriminatie in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
gediscrimineerd gevoeld	12	32*	21*	21*	43*	42*	33*	57*	21*	33*	30*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de respondenten die 'ja' antwoordt significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 45 Ervaren met discriminatie in de afgelopen 12 maanden, naar leeftijdscategorieën, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

Personen die aangeven zich gediscrimineerd te hebben gevoeld in de afgelopen 12 maanden	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
18-30	17	37*	35*	37*	53*	67*	50*	66*	32*	54*	57*
30-50	15	38*	29*	29*	61*	47*	47*	59*	29*	48*	42*
50+	9	27*	15*	12*	7	22*	19*	32*	13*	14*	22*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1.894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de groep die behoort tot deze leeftijdscategorie significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

6.3 Discriminatiegronden

Aan de respondenten die aangaven de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst het gevoel te hebben gehad gediscrimineerd te zijn (Tabel 44), zijn vervolgvragen gesteld over hun laatste ervaring met discriminatie. Het aantal respondenten dat deze vragen heeft beantwoord is voor enkele groepen laag, waardoor de uitkomsten zeer indicatief zijn.

Tabel 46 laat de gronden zien op basis waarvan respondenten zijn gediscrimineerd. Van de personen die gediscrimineerd zijn geven alle lhbtiqa+ groepen aan dat ze vaker dan cis-hetero personen zijn gediscrimineerd op grond van seksuele oriëntatie. Zo

geven bijna alle (91%) lesbische en homoseksuele personen aan dat zij zich gediscrimineerd hebben gevoeld vanwege hun seksuele oriëntatie, tegenover 1% van de cis-hetero groep. Dit geldt ook voor meer dan twee derde (70%) van de queer personen. Daarnaast zien we dat ruim acht op de tien (86%) trans personen en iets minder dan de helft (45%) van de non-binaire personen aangeven zich gediscrimineerd gevoeld te hebben op basis van transgender of non-binair zijn. Ook discriminatie op basis van vrouw of man zijn komt bij sommige groepen, waaronder intersekse (59%), lhbtiqa+ personen van kleur (52%) en bi+ personen (49%) significant vaker voor dan bij cis-hetero (33%) personen. Verder zien we dat bijna zes op de tien lhbtiqa+ personen van kleur (59%) aangeeft zich gediscrimineerd te voelen vanwege herkomst of huidskleur. Ten slotte zien we dat ongeveer twee derde (65%) van de intersekse personen, iets meer dan de helft van de lhbtiqa+ personen met een beperking (54%) en ruim vier op de tien (42%) aseksuele personen aangeeft zich gediscrimineerd te voelen vanwege een handicap of chronische ziekte, tegenover één op de vijf (18%) cis-hetero personen.

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 zien we geen grote verschuivingen op discriminatiegronden. Alleen bij bi+ personen valt op dat ze zich in 2026 minder vaak (31%) gediscrimineerd voelen op seksuele oriëntatie dan in 2024 (47%), en juist vaker op basis van man of vrouw zijn (49%) dan twee jaar terug (37%).

Tabel 46 Gronden ervaren discriminatie in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen van respondenten met een discriminatie-ervaring, 2026 (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
herkomst of huidskleur	28	9	14	13*	5*	11*	24	8*	7*	59 *	9*
vrouw of man zijn	33	38	6*	49*	27	44*	59*	51*	44*	52*	35
seksuele oriëntatie	1	91*	91*	31*	36*	64*	41*	70*	32*	41*	37*
transgender of non-binair zijn	0	6*	1	13*	86*	45*	18*	29*	16*	15*	10*
intersekse zijn	0	0	0	1	0	1	12*	0	3*	2*	1
politieke overtuiging	17	13	10	17	9	23*	0	14	20	17	20*
godsdienst of levensovertuiging	16	6	7	6*	0	5	18	3*	7	15	11
handicap of chronische ziekte	18	16	8*	24	9	37*	65*	19	42*	26	54*
leeftijd	26	16*	16*	25*	27	21*	24	18*	25	17*	22*
nationaliteit	21	0	4*	6*	5	4*	0	0	4*	9	5*
anders	14	0	4*	13	0	11	18	14	13	6	15
respondenten vraag beantwoord (n)	**311**	**32**	**84**	**406**	**22**	**75**	**17**	**63**	**71**	**54**	**152**

a Deze vraag is alleen gesteld aan personen die aangaven zich gediscrimineerd te hebben gevoeld in de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vraag. Hierbij is gevraagd naar de ervaring bij de laatste keer dat dien zich gediscrimineerd voelde.

b Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de groep dat 'ja' antwoordt op deze vragen significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Aan de respondenten die hebben aangegeven discriminatie in de afgelopen 12 maanden te hebben ervaren, is ook gevraagd of zij zich gediscrimineerd hebben

gevoeld vanwege hun genderidentiteit, seksuele oriëntatie of het zijn van intersekse (zie Tabel 47).

Cis-hetero personen voelen zich, in lijn der verwachting, nauwelijks gediscrimineerd vanwege hun genderidentiteit, seksuele oriëntatie of het zijn van intersekse (4%). Alle lhbtiqa+ groepen ervaren significant vaker dan cis-hetero personen discriminatie op deze gronden. Met name bij trans (91%), homoseksuele (81%) en queer (75%) personen zijn deze percentages het hoogst.

Vergeleken met de lhbtiqa+ monitor van 2024 zien we dat enkel bi+ personen minder vaak discriminatie ervaren op basis van genderidentiteit, seksuele oriëntatie of het zijn van intersekse. Zo geeft 37% van de bi+ personen aan discriminatie te hebben ervaren in 2026, tegenover 49% in 2024. Voor de andere groepen zien we geen significante stijging of daling en geven de resultaten een stabiel beeld weer.

Meerdere deelnemers van de focusgroep lhbtiqa+ personen van kleur geven aan discriminatie te hebben ervaren waar ze zijn opgegroeid. Twee deelnemers die geadopteerd zijn geven aan gediscrimineerd te worden door witte familieleden en witte dorpsgenoten. Een van hen geeft aan dat die nu juist discriminatie als lhbtiqa+ persoon ervaart in diens wijk samen met diens partner. Ze worden bijvoorbeeld achterna gezeten en uitgescholden tijdens het boodschappen doen, omdat ze als twee mannen gezien worden. Een andere deelnemer met een Oost-Aziatische achtergrond geeft aan dat zijn familie ook racisme in de wijk ervaart, omdat ze niet de ‘juiste’ migratieachtergrond hebben.

Meerdere deelnemers geven aan dat het meer raakt als discriminatie van iemand anders met een migratieachtergrond komt dan door een wit persoon. Volgens de deelnemers heeft iedereen geïnternaliseerd racisme, maar je verwacht racisme sneller van een wit persoon. We hebben als maatschappij niet leren omgaan met ongemak, iemand ziet dit ook terug bij witte queer vrienden. Meerdere deelnemers geven aan zich uit te spreken uit solidariteit als het gaat om racisme dat niet hun eigen identiteit raakt. Een deelnemer geeft aan zich sneller uit te spreken bij vrienden en familie om te investeren in de band. Een ander geeft aan een van de weinige personen van kleur te zijn bij hun studie. Daarom zegt de deelnemer ook sneller iets als het gaat om racisme, omdat ‘anders niemand er wat van zegt’. Wat er vervolgens met feedback gedaan wordt, blijft onduidelijk volgens de deelnemer.

Een deelnemer geeft aan veel invasieve vragen te krijgen op haar werk met betrekking tot haar queer identiteit en bi-culturele identiteit. Terwijl haar werk zich juist profileert op het gebied van diversiteit. Zo krijgt zij weleens te horen: ‘je bent queer, ben ik je type?’ en ‘wat zijn je roots?’. Ze geeft aan dat ze dit aankaart bij de directie, maar er wordt vervolgens niks mee gedaan. De deelnemer vermoedt dat dit komt omdat iedereen in invloedrijke functies wit is.

Microagressies worden door de deelnemers ook specifiek genoemd. Dit gebeurt vaak onbewust, maar als queer persoon van kleur maak je dit volgens de deelnemers dagelijks mee. De deelnemers geven ook aan dat dit impact op hen maakt. Een deelnemer benadrukt dat het belangrijk is om intersectionaliteit mee te nemen als het gaat om discriminatie. Alle identiteiten die bij hen samenkomen zorgen namelijk voor een unieke beleving van discriminatie. Binnen het azc ervaart een trans vrouw

discriminatie. Zo wordt er geen respect getoond door medebewoners en krijgt ze opmerkingen als ‘ben je een jongen of meisje’. De deelnemer geeft aan dat wanneer ze dit aankaart, ze als reactie krijgt dat ze moeten wachten op de lhbtiqa+ contactpersoon van het COA.

Ook in de focusgroep met aseksuele personen geven alle deelnemers aan ervaringen te hebben met discriminatie. Een deelnemer geeft aan dat nadruk op relaties en seks in de media een bepaalde druk geeft. De deelnemer krijgt hierdoor het gevoel er iets mis met je is als je geen seks wil.

Daarnaast wordt ‘gezinnen als hoeksteen van de samenleving’ in overheidsbeleid als vervelend ervaren door aseksuele personen die geen relatie willen. Ook minder aandacht voor alleenstaanden wordt benoemd. Drie deelnemers geven aan geen discriminatie op basis van hun aseksualiteit te ervaren, maar wel vanwege hun lhbtiqa+ zijn. Een deelnemer geeft aan veel microagressies te ervaren.

Meerdere deelnemers hebben vervelende ervaringen met negatieve reacties of ongepaste vragen. Zo horen deelnemers weleens de opmerkingen ‘je ziet er zo normaal uit’, ‘je hebt het nog niet met mij geprobeerd’ of ‘weer zo’n letter erbij’ bij de uitbreiding van lhbti naar lhbtiqa+. Bij het zoeken naar informatie over aseksualiteit, komen deelnemers veel negatieve reacties en online haat tegen. Die ervaring is voor hen heel vervelend, zeker als dat een van de eerste dingen is die je tegenkomt. Een van de deelnemers denkt dat mensen die aseksueel zijn en wel een relatie willen, ook meer discriminatie meemaken.

Tabel 47 Ervaring met discriminatie vanwege genderidentiteit, seksuele oriëntatie of het zijn van intersekse in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
gediscrimineerd gevoeld vanwege genderidentiteit, seksuele oriëntatie of zijn van intersekse	4	63*	81*	37*	91*	69*	47*	75*	37*	41*	38*
respondenten vraag beantwoord (n)	**309**	**32**	**83**	**401**	**21**	**73**	**17**	**61**	**70**	**53**	**151**

a Een * bij het percentage betekent dat het percentage wat ‘ja’ antwoordt op deze vraag significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

6.4 Uitingsvormen

Ook is aan de respondenten met discriminatie-ervaringen gevraagd naar de uitingsvormen van de laatste ervaring van discriminatie. Tabel 48 laat zien dat alle lhbtiqa+ groepen significant vaker dan cis-hetero personen ervaring hebben met discriminatie door discriminerende opmerkingen. Zo geef iets minder dan twee derde van de non-binaire (65%) en intersekse (59%) personen dit aan, tegenover iets meer dan een kwart (28%) van de cis-hetero personen. Verder geven vier op de tien trans, non-binaire en queer personen aan nageroepen te worden, tegenover 15% van cis-hetero personen. Een ander opvallend resultaat is dat bijna alle lhbtiqa+ groepen, op

homoseksuele personen na, vaker dan cis-hetero personen aangeven zich gediscrimineerd te voelen door negatief beeld/stigmatisering (bijvoorbeeld in de media). Bijna drie kwart (73%) van de trans personen geeft dit aan, tegenover bijna een derde (30%) van de cis-hetero groep. Ten slotte worden microagressies vaker door de meeste lhbtiqa+ personen genoemd als een vorm van discriminatie. Zo geeft acht op de tien (81%) queer personen en bijna twee derde van lhbtiqa+ personen van kleur (65%) en non-binaire personen (63%) aan microagressies te ervaren, tegenover iets meer dan een kwart (27%) van de cis-hetero personen.

Een ander opvallend resultaat is dat één op de vijf (19%) non-binaire personen aangeeft discriminatie te hebben ervaren door geweld/agressief gedrag, tegenover één op de tien cis-hetero personen (10%) (niet weergegeven in de tabel).

Tabel 48 Uitingsvormen ervaren discriminatie in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, van degenen met een discriminatie-ervaring, 2026 (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
door discriminerende opmerkingen	28	59*	56*	45*	50*	65*	59*	57*	42*	56*	50*
door nageroepen te worden	15	28	30*	25*	41*	40*	24	40*	20	26	25*
door ongelijke behandeling / benadeling / voortrekken bepaalde groepen	54	28*	30*	47	41	51	59	44	45	50	49
door negeren / uitsluiting	20	16	16	23	18	28	35	16	24	26	28
door roddels	16	13	10	14	14	19	12	13	17	11	18
het was meer een gevoel dan dat er iets gebeurde	10	9	18	20*	36*	28*	18	22*	27*	26*	16
door een negatief beeld / stigmatisering bijv. in de media)	30	53*	42	46*	73*	57*	53	54*	48*	50*	53*
door gebruik van verkeerde voornaamwoorden / aanspreekvormen	2	6	4	9*	46*	23*	18*	22*	10*	11*	11*
Door een subtiele opmerking of 'grap' die kwetsend is (microagressie)	27	59*	38	57*	50	63*	47	81*	54*	65*	47*
respondenten vraag beantwoord (n)	**311**	**32**	**84**	**406**	**22**	**75**	**17**	**63**	**71**	**54**	**152**

a Deze vraag is alleen gesteld aan personen die aangaven zich gediscrimineerd te hebben gevoeld in de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vraag. Hierbij is gevraagd naar de ervaring bij de laatste keer dat dien zich gediscrimineerd voelde.
b Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de groep dat 'ja' antwoordt op deze vraag significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

6.5 Locatie

Aan de respondenten met discriminatie-ervaringen is gevraagd naar waar hun ervaring(en) met discriminatie plaatsvond(en) (zie Tabel 49). In deze paragraaf behandelen we de locatie van de ervaren discriminatie. Ook bij de resultaten in deze paragraaf geldt dat resultaten van veel groepen lage responsaantallen betreft en de resultaten daarom indicatief zijn.

De resultaten laten zien dat veel discriminatie-ervaringen op straat of online gebeuren. Zo geeft de helft (50%) van de trans personen aan dat zij discriminatie op straat hebben ervaren, tegenover iets meer dan een kwart (28%) van de cis-hetero personen. Ook online zien we dat met name trans (59%) en intersekse personen (47%) vaker discriminatie ervaren dan cis-hetero personen (18%). Ten slotte noemt ruim vier op de tien (41%) intersekse personen dat het heeft plaatsgevonden bij iemand anders in huis en iets meer dan een derde (35%) van de intersekse personen dat het heeft plaatsgevonden bij een zorgverlener (niet weergegeven in de tabel).

Deelnemers aan de focusgroep met trans en non-binaire personen geven aan discriminatie te ervaren op basis van hun genderidentiteit. Microagressies zoals misgenderen, ongepaste opmerkingen of invasieve vragen van zowel vrienden als onbekenden worden genoemd. Deelnemers noemen ook discriminatie op straat en in werkcontext, maar ook zwaardere discriminatie zoals doodsbedreigingen op school. Trans en non-binaire deelnemers geven aan dat de discriminerende opmerkingen die ze online tegenkomen heel extreem zijn, bijvoorbeeld omdat ze geweld tegen trans personen normaliseren. De deelnemers zeggen dat dit effect heeft op hun gevoel van veiligheid. Als verklaring geven deelnemers onwetendheid, maar ook het feit dat mensen niet nadenken over de gevolgen van hun gedrag.

Uit de focusgroep blijkt dat deelnemers gewend raken aan discriminerende opmerkingen. Het komt volgens een deelnemer zo vaak voor dat er wordt gezegd dat ‘je er mee moet leren leven’. Een ander geeft aan keuzes te maken om de eigen veiligheid te waarborgen. Verder geeft een aantal non-binaire personen aan dat zij vermoeid raken door binaire digitale toegangssystemen. Zij passen hier niet in waardoor ze soms geweigerd worden bij registraties. Ze geven aan dat ze zichzelf steeds opnieuw moeten verantwoorden als non-binair persoon.

In de focusgroep met lhbtiqa+ personen met een beperking geven een aantal deelnemers met onzichtbare beperkingen aan niet serieus genomen te worden.Dit leidt volgens de deelnemers tot discriminatie. Een deel van de deelnemers geeft aan specifiek last te hebben in de openbare ruimte door zichtbare beperkingen. De beltaxi wordt specifiek als voorziening genoemd. Een aantal trans personen met een beperking maken geen gebruik meer van de beltaxi, of maken zich zo onzichtbaar mogelijk, vanwege het misgenderen.

Wat betreft vergelijkingen met de lhbtiqa+ monitor 2024 zijn er geen grote verschuivingen zichtbaar. Wel valt op dat lesbische en homoseksuele personen in 2026 vaker (19% om 22%) discriminatie in het openbaar vervoer hebben ervaren dan in 2024 (0% om 9%). Verder valt ook op dat bi+ personen in 2026 meer dan twee keer zo vaak (11%) discriminatie hebben ervaren bij een zorgverlener, tegenover 5% in 2024 (niet weergegeven in de tabel).

Tabel 49 Locatie ervaren discriminatie in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, van degenen met een discriminatie-ervaring, 2026 (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten)[a b]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
bij iemand anders in huis	9	25*	7	16	14	19	41*	14	14	15	22*

in een uitgaansgebied	5	22*	23*	15*	14	20*	12	25*	6	15*	16*
in of rondom een horecagelegenheid	7	28*	14	17*	18	28*	24	30*	14	22*	20*
in het openbaar vervoer	10	19	21*	16*	18	31*	24	29*	16	22*	20*
op straat	28	41	43*	38*	50*	41*	41	44*	30	39	42*
op het werk	35	34	29	35	32	35	35	43	34	41	20*
in een winkel	11	19	6	15	18	21	24	11	10	17	22*
online	18	31	30*	31*	59*	39*	47*	37*	34*	35*	35*
respondenten vraag beantwoord (n)	**311**	**32**	**84**	**406**	**22**	**75**	**17**	**63**	**71**	**54**	**152**

a Deze vraag is alleen gesteld aan personen die aangaven zich gediscrimineerd te hebben gevoeld in de 12 maanden voorafgaand aan het invullen van de vraag. Hierbij is gevraagd naar de ervaring bij de laatste keer dat dien zich gediscrimineerd voelde.
b Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de respondenten dat 'ja' antwoordt significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

6.6 Type pleger

Aan de respondenten die aangaven zich gediscrimineerd te hebben gevoeld, is gevraagd wie de pleger was. In deze paragraaf behandelen we de type pleger van de ervaren discriminatie, waarbij de resultaten worden weergegeven van de groep met discriminatie-ervaringen. Vanwege de lage aantallen zijn deze niet weergegeven in een tabel.

De meeste ervaringen met discriminatie worden veroorzaakt door een onbekende. Zo geeft ruim drie kwart (77%) van de trans personen aan gediscrimineerd te zijn door een onbekende en bijna drie kwart (70%) van de queer personen, tegenover iets minder dan de helft (44%) van de cis-hetero personen. Verder zien we terug dat ongeveer een kwart (24%) van de non-binaire en intersekse personen aangeeft dat het door een buurtgenoot komt.

Ook familieleden, zoals moeder of broer, zus of andere familieleden worden enkele keren genoemd, met name bij non-binaire personen, lesbische personen, queer personen en lhbtiqa+ personen met een beperking. Daarnaast zien we dat collega's en medestudenten ook door verschillende lhbtiqa+ groepen worden genoemd.

6.7 Discriminatie door (andere) lhbtiqa+ personen

Aan alle respondenten – dus ook aan diegenen die in eerste instantie niet aangaven discriminatie te ervaren – is gevraagd of zij zich door één of meerdere lhbtiqa+ personen gediscrimineerd hebben gevoeld (zie Tabel 50).

De resultaten laten zien dat de meeste lhbtiqa+ groepen meer discriminatie door (andere) lhbtiqa+ personen ervaren dan cis-hetero personen. Met name onder intersekse (14%) en transgender(8%) personen zien we dat zij het vaakst worden gediscrimineerd door andere lhbtiqa+ personen, ten opzichte van cis-hetero (3%) personen.

Zetten we deze resultaten af tegenover de lhbtiqa+ monitor van 2024, dan zien we een kleine verschuiving,. Bi+, non-binaire en lhbtiqa+ personen van kleur geven minder vaak aan dat ze zich gediscrimineerd voelen door andere lhbtiqa+ personen dan twee jaar terug. Zo geeft in 2024 5% van de bi+ personen aan gediscrimineerd te worden door andere lhbtiqa+, terwijl dit in 2026 slechts 2% is. Voor non-binaire en lhbtiqa+ personen van kleur was dit in 2024 15% om 21%, terwijl het aantal in 2026 5% om 2% is. Dat betekent dat deze groepen vergeleken met twee jaar terug minder vaak worden gediscrimineerd door andere lhbtiqa+ personen, maar voor non-binaire personen is dat in 2026 nog steeds vaker dan cis-hetero personen.

Deelnemers aan de focusgroep met intersekse personen voelen zich niet expliciet gediscrimineerd door andere lhbtiqa+ personen. Wel zijn er verschillende ervaringen en ideeën of intersekse personen onderdeel zijn en zouden moeten zijn van de lhbtiqa+ groep. Eén respondent vertelt dat intersekse zijn in zijn beleving echt anders is dan iemands seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Volgens de deelnemer voet het daarom niet helemaal passend. Tegelijkertijd zeggen deelnemers dat het fijn is om onderdeel uit te maken van een groep die al lang aan het strijden is. Een deelnemer vertelt dat het voor haar helpend is geweest om in aanraking te komen met andere lhbtiqa+ personen. Deelnemers geven aan dat, ondanks de onderlinge verschillen, het fijn voelt om andere mensen te ontmoeten die net als hen niet aan bepaalde normen of verwachtingen voldoen en die ook zoekend zijn (geweest), bijvoorbeeld als het gaat om de persoonlijke ontwikkeling of het aangaan van relaties. Er zijn ook intersekse personen die tot een (of meer) van de andere lhbtiqa+ groepen behoren. Toch hebben deelnemers het idee dat veel andere lhbtiqa+ personen niet altijd goed weten wat intersekse zijn is. Daardoor voelen zij zich niet altijd gezien of gerepresenteerd in deze groep.

Een aantal deelnemers van de focusgroep met lhbtiqa+ personen van kleur geeft aan discriminatie door andere lhbtiqa+ personen te ervaren. Een deelnemer heeft de ervaring dat binnen overwegend witte queer gemeenschappen afkomst opvallend vaak aanleiding geeft tot opmerkingen als: ‘ik heb het nog nooit gedaan met een Colombiaan’. De deelnemer heeft daarnaast ervaringen waarin die als trans persoon werd gezien als experiment door (witte) queer cis-mannen. Deze en eerder genoemde ervaringen bij ongewenst seksueel gedrag zijn een vorm van seksueel racisme en fetisjering. Bij ongewenst seksueel gedrag wordt ook een specifieke ervaring van een biseksuele vrouw met ongewenste aanraking van witte homoseksuele mannen genoemd. Een deelnemer ervaart druk vanuit de gemeenschap als masculien persoon, vanuit de aanname dat hen dominant, agressief en assertief zou zijn. Een andere deelnemer geeft aan slechte ervaringen met daten te hebben gehad. Zo zijn er spullen uit zijn tas gestolen en hebben ze geprobeerd hem te hacken via Whatsapp. De deelnemer geeft aan dat vooral witte Nederlanders dit doen. Hij is door deze ervaringen heel voorzichtig geworden.

Ook in de focusgroep met aseksuele personen geeft een aantal deelnemers aan discriminatie door andere lhbtiqa+ personen te ervaren. Zo geeft een aseksuele homo man aan dat veel van zijn homoseksuele vrienden veel seks hebben. Hij vind het leuk om erover te horen, maar er is vanuit hen geen begrip voor zijn situatie omdat ze het zich niet kunnen voorstellen. Een andere deelnemer geeft aan dat seks en relaties binnen de queer gemeenschap als vanzelfsprekendheid worden aangenomen. Veel queer evenementen zijn erg gericht op seksualiteit. Als het de hele tijd daarover gaat

is dat vervelend en voelt de deelnemer zich niet gezien. Terwijl het juist de plek is waar ze zich thuis wil voelen. Een andere deelnemer herkent dit en krijgt vaak de vraag 'is dat jouw type?' als hij naar lhbtiqa+ evenementen gaat.

Tabel 50 Ervaring met discriminatie door (andere) lhbtiqa+ personen in de afgelopen 12 maanden, cis-hetero en lhbtiqa+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	Cis-hetero	L	H	Bi+	T	N	I	Q	A	PvK	B
gediscrimineerd gevoeld door lhbtiqa+ personen	3	4	3	2*	8*	5*	14*	5*	4*	2*	4*
respondenten totaal in groep (n)	**2.579**	**99**	**399**	**1894**	**51**	**178**	**51**	**110**	**340**	**166**	**503**

a Een * bij het percentage betekent dat het percentage van de respondenten dat 'ja' antwoordt significant verschilt met de cis-hetero groep.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

6.8 Samenvatting

- Alle lhbtiqa+ groepen hebben in de afgelopen 12 maanden vaker ervaring met discriminatie, ten opzichte van cis-hetero personen. Meer dan de helft (57%) van de queer personen en vier op de tien trans (43%) en non-binaire (42%) personen geeft aan discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden, tegenover ongeveer één op de tien (12%) cis-hetero personen. Ten opzichte van 2024 geven intersekse personen bijna 2,5 keer zo vaak aan discriminatie te hebben ervaren; 33% in 2026 tegenover 14% in 2024.
- De meest genoemde discriminatiegronden zijn vrouw of man zijn, seksuele oriëntatie en handicap of chronische ziekte: zo geeft bijna zes op de tien (59%) intersekse personen die discriminatie heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden dat het kwam op grond van vrouw of man zijn, tegenover een derde (33%) van cis-hetero personen. Daarnaast zien we dat negen op de tien (91%) lesbische en homoseksuele personen seksuele oriëntatie noemen als grond van discriminatie. Ook handicap of chronische ziekte wordt door intersekse personen (65%) en lhbtiqa+ personen met een beperking vaker genoemd als discriminatiegrond, tegenover één op de vijf (18%) van de cis-hetero personen.
- Discriminatie vanwege gender, seksuele oriëntatie en intersekse zijn is stabiel gebleven over de tijd heen. Enkel bi+ personen ervaren in 2026 minder vaak (37%) discriminatie op deze drie gronden dan in 2024 (49%).
- De lhbtiqa+ groepen die discriminatie hebben ervaren geven aan dat het vooral komt door discriminerende opmerkingen, een negatief beeld/stigmatisering (bijvoorbeeld in de media) en door microagressies[36]. Zo geeft bijna twee derde (65%) van de non-binaire personen die discriminatie heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden aan dat het kwam door discriminerende opmerkingen en bijna drie kwart (73%) van de trans personen door een negatief beeld/stigmatisering. Microagressies wordt door alle lhbtiqa+ groepen genoemd, maar het vaakst door queer (81%) personen.

[36] Microagressies zijn subtiele (alledaagse) bewuste maar ook vaak onbewuste verbale en non-verbale vormen van pestgedrag op grond van stereotypen en vooroordelen, die bedoeld of onbedoeld als kwetsend kunnen worden ervaren en (in)direct discriminatoire stereotypen (vooroordelen) in stand houden (King et al., 2023; Sue et al., 2007; Sue et al., 2019).

- De meeste ervaringen met discriminatie vinden online en op straat plaats, bij minimaal een derde van de lhbtiqa+ groepen. Daarnaast geeft de helft van de trans personen die discriminatie heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden aan dat ze het op straat (50%) hebben ervaren en zes op de tien (59%) online.
- Discriminatie door andere lhbtiqa+ groepen komt in 2026 minder vaak voor dan in 2024. Zo gaf 23% van de lhbtiqa+ personen van kleur discriminatie te hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden in 2024, tegenover 2% in 2026. Verder geeft bijna één op de zeven (14%) intersekse personen die in 2026 discriminatie heeft ervaren aan dat het vanuit andere lhbtiqa+ groepen komt; dit is het hoogste van alle andere lhbtiqa+ groepen. Ten slotte geven in 2026 minder (37%) bi+ personen aan dat ze gediscrimineerd worden vanwege genderidentiteit, seksuele oriëntatie of intersekse zijn dan in 2024 (49%).

7

7 Opvattingen

7.1 Inleiding

Wie studies van langer en korter geleden in vogelvlucht beschouwt, kan daaruit opmaken dat de houding tegenover de groep lhbtiqa+ personen als geheel in de loop van de jaren steeds positiever is geworden (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024; SCP, 2016; SCP, 2018a; SCP, 2018a). Wie wat preciezer kijkt, ziet dat die conclusie, zacht gezegd, nuancering behoeft. Eerder onderzoek laat patronen en ontwikkelingen zien, maar is beperkt als het gaat om opvattingen over subgroepen binnen de lhbtiqa+ gemeenschap. Er is nog weinig onderzoek beschikbaar over de houding ten opzichte van gender- en seksediversiteit, zoals geleefd door onder andere transgender, non-binaire en intersekse personen. Als het gaat om seksuele diversiteit zijn de opvattingen over aseksualiteit, en daardoor aseksuele personen, nog onderbelicht. Biseksuele of bi+ personen zijn wel al vaker onderwerp geweest van onderzoek naar houdingen, maar in de praktijk heeft een deel van dat onderzoek toch vooral kennis over de houding ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen opgeleverd.

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de actuele opvattingen ten aanzien van lhbtiqa+ personen en thema's onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking. Het hoofdstuk gaat in op opvattingen over seksuele diversiteit, waaronder homoseksualiteit, bi- en aseksualiteit. Ook gaat dit hoofdstuk in op opvattingen over gender- en seksediversiteit, onder andere ten aanzien van transgender, non-binaire en intersekse personen. Deze opvattingen worden waar mogelijk ook vergeleken met de resultaten uit eerdere onderzoeken (onder andere Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024; SCP, 2018b; 2022b), waardoor ontwikkelingen door de tijd op het gebied van opvattingen over lhbtiqa+ personen in beeld worden gebracht. Ook worden voor bepaalde thema's de opvattingen vergeleken met opvattingen in andere Europese landen.

7.1.1 Data en methoden

Uitvraag opvattingen in vragenlijst

De resultaten in dit hoofdstuk zijn voor een groot deel gebaseerd op de online vragenlijst die in het kader van de huidige monitor is uitgezet onder een nationaal representatieve steekproef bestaande uit 2.990 personen. In deze vragenlijst zijn in totaal 65 stellingen voorgelegd aan de respondenten. Een deel van de stellingen is, om het aantal stellingen per respondent te beperken, voorgelegd aan een deel van alle respondenten. Deze stellingen zijn voorgelegd aan ongeveer de helft van de respondenten, waarbij de stellingen op basis van een aselecte wijze zijn toegewezen aan een respondent.[37] Dit is gebeurd op basis van een *split run*, waarbij ongeveer de helft van de respondenten één set vragen krijgt, en de andere helft van de respondenten de andere set vragen krijgt. Het aantal personen dat een bepaalde stelling heeft ingevuld kan daarom verschillen per stelling. Dit wordt benoemd doormiddel van een (n = x) per vraag. Dit verschilt ook per type stelling: de stellingen

[37] De 65 stellingen waren thematisch verdeeld over twee groepen stellingen van respectievelijk 38 stellingen over seksuele diversiteit en 27 stellingen over gender- en seksediversiteit.

over seksuele diversiteit (homoseksuele en lesbische personen, bi+ personen, aseksuele personen) en gender- en seksediversiteit (transgender personen, non-binaire personen en intersekse personen) hebben een verschillende *split run* en dus ook verschillende aantallen ongewogen respondenten. De stellingen over intersekse zijn aan alle respondenten uitgevraagd. De resultaten van de stelling over queer personen is aan één van de twee *split-runs* uitgevraagd.

Steekproef

Wat betreft de steekproef aan wie de stellingen zijn voorgelegd, is ook gekeken naar voldoende vertegenwoordiging van lhbtiqa+ personen. In 2024 was 16,9% van de respondenten binnen de steekproef lhbtiqa+ persoon; dit jaar is dit 14,3%. Ter vergelijking: op basis van recente CBS-populatiegegevens (CBS, 2024b) is 17,7% van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder lhbtiqa+. Onze steekproef kan op dit terrein dus redelijk representatief worden geacht voor de Nederlandse samenleving. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat onze indelingscriteria om respondenten in te delen in een subgroep op meerdere punten verschilt van die van het CBS, waardoor de verhouding van de subgroepen binnen de lhbtiqa+ groep in onze steekproef en die in de CBS-populatiegegevens verschilt. In onze vragenlijst zijn bijvoorbeeld geen aparte categorieën opgenomen voor mensen die bij genderidentiteit of seksuele oriëntatie ‘anders’ en ‘weet ik niet’ hebben geantwoord.

Ondanks deze verschillen laat de vergelijking zien dat lhbtiqa+ personen substantieel vertegenwoordigd zijn in onze steekproef van de Nederlandse bevolking. Hun opvattingen en ervaringen lijken daarmee voldoende naar verhouding meegenomen in de resultaten.

Resultaten stellingen

Resultaten

Bij de presentatie van de resultaten beschrijven we per thema eerst de resultaten van de stellingen die in de lhbtiqa+ monitor van 2026 aan de respondenten zijn voorgelegd. De resultaten van de stellingen worden gepresenteerd met een gewogen percentage per antwoordoptie op basis van de nationaal representatieve weging uitgevoerd op de dataset. Per stelling wordt benoemd hoeveel ongewogen respondenten de vraag beantwoord hebben. Waar relevant is onder tabellen en figuren toegelicht op welk significantieniveau is getoetst. Ook worden naast de resultaten van 2026, waar relevant, resultaten uit de lhbtiqa+-monitor 2024 benoemd.

Vergelijking resultaten met vorige monitor en ander onderzoek

Daarnaast benoemen we, waar relevant, veranderingen in de resultaten van de stellingen tussen de lhbtiqa+-monitor 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) en de Lhbtiqa+ monitor 2026. Deze veranderingen (toe- en afnames) worden enkel benoemd wanneer deze na toetsing significant zijn. Verschillen tussen beide metingen worden gerapporteerd voor afzonderlijke stellingen, wanneer sprake is van significante veranderingen na vergelijking van specifieke antwoordopties of samengenomen antwoordopties.[38] De losse stellingen zijn getoetst op significantie

[38] Bij de vergelijking van de antwoorden op de stellingen zoals uitgevraagd in de lhbtiqa+-monitor 2024 en de Lhbtiqa+ monitor 2026 zijn vergelijkingen gemaakt op de volgende (clustering) van antwoordopties(s): ‘helemaal eens’ en ‘mee eens’ samen; ‘helemaal oneens’ en ‘mee oneens’ samen; ‘niet mee eens, niet mee oneens’; ‘zeg ik liever niet’; en ‘weet ik niet’ en ‘nog nooit over nagedacht’ samen.

door een twee-proportie z-toets op gewogen proporties uit te voeren per samengestelde categorie (‘helemaal mee eens’ en ‘mee eens’ samen; ‘niet mee eens, niet mee oneens’; ‘mee oneens’ en ‘helemaal mee oneens’ samen; ‘weet niet’ en ‘nog nooit over nagedacht’ samen; en ‘wil ik niet zeggen’). De gehanteerde grenswaarde voor significantie hierbij is $p < 0,05$.[39]

Bij de vergelijking tussen de jaren voor de inhoudelijke categorieën (‘helemaal mee eens’ en ‘mee eens’; ‘niet mee eens, niet mee oneens’; ‘mee oneens’ en ‘helemaal mee oneens’) is gerekend met het procentuele verschil tussen alle respondenten die een inhoudelijke mening hebben gegeven (oftewel de antwoordopties ‘(helemaal) mee eens’, ‘niet mee eens, niet mee oneens’, ‘(helemaal) mee oneens’). De significantie is berekend door een twee-proportie z-toets op gewogen proporties uit te voeren per samengestelde categorie, voor de subgroep respondenten die wel een inhoudelijk antwoord geeft. De gehanteerde grenswaarde voor significantie is $p < 0,05$.[40] Bij de vergelijking van de resultaten van de twee metingen is ervoor gekozen om enkel te kijken naar de inhoudelijke antwoorden, omdat de veranderende percentages weet niet/nog nooit over nagedacht/wil ik niet zeggen de houdingspercentages beïnvloeden, terwijl zij geen inhoudelijke mening weergeven over de stelling.

Bij de vergelijking tussen de jaren voor ‘weet niet’/’nog nooit over nagedacht’ en ‘wil ik niet zeggen’ is gekeken naar de procentuele verdeling van de antwoordopties over de gehele vraag. Waar we in de tekst bij vergelijking van de (samengenomen) ‘inhoudelijke’ antwoordopties percentages noemen, betreft dit percentages respondenten ten opzichte van alle respondenten, zoals ook weergegeven in de tabellen met resultaten met betrekking tot de stellingen.

De cijfers in de tabellen met resultaten van enkel 2026 zijn de percentages van het aandeel respondenten (per (groep) antwoordopties) ten opzichte van alle respondenten waarbij alle antwoordopties zijn meegenomen ((helemaal) mee eens; niet mee eens, niet mee oneens; (helemaal) oneens; weet niet/nog nooit over nagedacht; zeg ik liever niet). Bij de vergelijkingen tussen 2024 en 2026 staan in de tekst de percentuele verschillen over tijd tussen alleen de inhoudelijke antwoorden ((helemaal) mee eens; niet mee eens, niet mee oneens; (helemaal) oneens). Dit is gedaan omdat de toetsen van verschillen over tijd zijn uitgevoerd op basis van de respondenten met per stelling een gegeven inhoudelijk antwoord.

In sommige gevallen zijn de resultaten van 2026 niet alleen met resultaten uit de vorige editie van de lhbtiqa+ monitor vergeleken, maar ook vergeleken en/of aangevuld met resultaten uit andere voorgaande onderzoeken waarin dezelfde of vergelijkbare stellingen zijn voorgelegd. Het belangrijkste onderzoek in het kader van deze vergelijking is, naast de lhbtiqa+ monitor 2024, het onderzoek van SCP Leefsituatie-Index (SLI)[41], uitgevoerd in 2019/2020 (SCP, 2022b). Hiernaast benutten

[39] Er is geen correctie uitgevoerd voor meervoudig toetsen. Bij individuele statistisch significante resultaten bestaat daardoor een kans dat het een vals positief resultaat betreft.

[40] Zie voetnoot 39.

[41] Met de Leefsituatie-index volgt het SCP de ontwikkeling van het individuele welzijn en de welvaart in Nederland. De SLI is een schriftelijke *drop-off* lijst van het onderzoek Culturele Veranderingen (deelnemers hiervan is gevraagd of zij nog bereid waren deel te nemen aan de SLI-enquête). De data zijn gewogen op leeftijd, geslacht, burgerlijke staat, provincie, stedelijkheidsgraad, herkomst, type huishouden, werk en huishoudinkomen om een goede afspiegeling van de Nederlandse bevolking te vormen. Zie voor meer informatie SCP (2022b).

we, om de opvattingen in andere Europese landen in beeld te brengen, data uit de European Social Survey (ESS, zie kader 7.1). De ESS wordt tweejaarlijks uitgevoerd. Op het moment van schrijven is de ESS 2025/2026 nog niet gepubliceerd dus maken we gebruik van de ESS 2023/2024 zoals gepubliceerd in 2025.

Resultaten samenvattende schaalscore per thema

Resultaten

Per onderwerp over een bepaalde lhbtiqa+ groep of -thema wordt op basis van een set stellingen die is voorgelegd per respondent een samengesteld gemiddelde berekend. Op basis van de samengestelde gemiddeldes van alle individuele respondenten is eerst een samenvattend gemiddelde, op een schaal van 1 tot 5, voor alle respondenten samen berekend. Daarnaast is op basis van het samengestelde gemiddelde iedere respondent in een van de houdingscategorieën 'positieve houding', 'neutrale houding' en 'negatieve houding' ingedeeld.[42] Dit leidt tot een samenvattende schaalscore, waarbij de meningen van alle respondenten op basis van de set van stellingen worden ingedeeld in een van de drie houdingscategorieën (positief, neutraal, negatief) ten opzichte van een lhbtiqa+ thema.[43]

De houdingscategorieën worden daarna vergeleken op frequentie (respectievelijke aandeel van de drie houdingscategorieën) en op basis van relevante achtergrondkenmerken: gender, leeftijdsverdeling, opleidingsniveau, religie en politieke voorkeur van de respondenten.

De uitsplitsing van de resultaten op de kenmerken gender, leeftijd, opleidingsniveau en politieke voorkeur is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals bekend bij de screening van de leden van het I&O Research Panel (ofwel voor deelname aan het onderzoek). Voor deze kenmerken geldt dat de voor Nederland representatieve steekproef, waaraan de stellingen in dit hoofdstuk zijn voorgelegd, is gewogen op deze achtergrondkenmerken. Daarmee is de steekproef voor deze kenmerken representatief voor de Nederlandse bevolking (zie paragraaf 1.4). Voor religie geldt dat in de vragenlijst is gevraagd of respondenten zichzelf tot een religie of levensbeschouwing rekenen. Op religie is de steekproef niet gewogen. Van de kenmerken gender, leeftijd, opleidingsniveau en politieke voorkeur wordt bekeken of deze achtergrondkenmerken samenhangen met de houding ten opzichte van een bepaald lhbtiqa+ thema. In de beschrijving van de resultaten gebruiken we zowel de term 'gender' als de term 'geslacht'. Waar van toepassing in de beschrijving noemen we genders, zoals mannen en vrouwen, specifiek. Bij de splitsing van de resultaten naar achtergrondkenmerk geslacht (op basis van het in de screening opgegeven geslacht) gebruiken we de term 'geslacht'.

Er zijn geen uitsplitsingen op basis van het kenmerk migratieachtergrond, omdat het aantal respondenten met een migratieachtergrond beperkt is (92% heeft geen migratieachtergrond) en er in de respons van personen met een migratieachtergrond veel diversiteit is in herkomstlanden (met migratieachtergrond n = 231, met niet-westerse migratieachtergrond n = 121)[44]. Analyses van resultaten van lage aantallen

[42] Zie voor uitgebreidere toelichting de toelichtende voetnoten bij de desbetreffende tabellen in dit hoofdstuk.

[43] Bij het berekenen van de samenvattende gemiddeldes en de samenvattende schaalscores zijn respondenten die bepaalde antwoordopties hebben gegeven ('weet ik niet', 'nog nooit over nagedacht' en 'zeg ik liever niet') buiten beschouwing gelaten. Zie voor meer toelichting eerder in deze paragraaf.

[44] Van de respondenten met een niet-westerse migratieachtergrond (n = 121) hebben 54 respondenten een migratieachtergrond in Indonesië of voormalig Nederlands-Indië; alle andere herkomstlandcategorieën bevatten

respondenten per herkomstland of -regio leveren vanwege de lage aantallen respondenten per land vermoedelijk niet voldoende betrouwbare resultaten op en zijn daarom niet voldoende zinvol. Daarbij geldt dat de voor Nederland representatieve steekproef, aan wie de stellingen in dit hoofdstuk zijn voorgelegd, niet is gewogen op migratieachtergrond, waardoor onbekend is in hoeverre de verdeling naar migratieachtergrond representatief is voor de Nederlandse bevolking (zie paragraaf 1.4). Daarnaast zou voor de resultaten op dit kenmerk een vergelijking met de voorgaande monitor niet mogelijk zijn, omdat deze uitsplitsing daarin niet is toegepast.

Verder is voor de splitsing van resultaten naar religie, naast de categorieën voor personen die zichzelf rekenen tot een christelijke stroming of kerk of geen religie of levensbeschouwing, een categorie 'overig' gehanteerd. Deze categorie bevat 152 respondenten die zichzelf rekenen tot de islam, het jodendom, het hindoeïsme, het boeddhisme of een andere religie of levensbeschouwing. Er zijn geen uitsplitsingen gemaakt voor deze categorieën, omdat de respons erg verspreid is over deze subcategorieën en het aantal respondenten per religie voor analyse te klein zou zijn.

Voor het achtergrondkenmerk *politieke voorkeur* is een tweedeling gehanteerd op basis van de stemvoorkeur voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2025. Politieke partijen zijn daarbij ingedeeld in progressieve en conservatieve partijen. Voor deze classificatie is aangesloten bij de indeling van het Kieskompas, omdat dit een bestaande en herkenbare classificatie van politieke partijen biedt op basis van hun politieke positionering. Door gebruik te maken van een bestaande indeling wordt voorkomen dat de onderzoekers zelf politieke partijen moeten indelen en wordt de keuze voor de classificatie zo transparant en reproduceerbaar mogelijk gemaakt, in lijn met andere Nederlandse onderzoeken. Een verdere uitsplitsing naar afzonderlijke politieke partijen zou voor meerdere partijen leiden tot zeer lage responsaantallen, waardoor de uitkomsten op partijniveau onvoldoende betrouwbaar zouden zijn.

Bij de samenvattende gemiddeldes en samenvattende schaalscores in dit document moet in het achterhoofd worden gehouden dat het uitdrukken van de opvattingen ten aanzien van een set stellingen in één maat gepaard gaat met een versimpeling van de werkelijkheid en het feit dat de uitkomsten van de maat sterk afhangen van waar men de grenzen trekt. Voor het opstellen van de samenvattende schaalscore zijn zoals eerder beschreven de scores die corresponderen met de vijf antwoordopties ('helemaal eens' tot en met 'helemaal oneens', zie bijv. *Figuur 4)* verdeeld over drie categorieën houding (positief, neutraal, negatief). In de resultaten per stelling is de verdeling van de respondenten over alle afzonderlijke antwoordopties weergegeven; dit kan een genuanceerder beeld geven van de opvattingen over het betreffende thema. Verder is belangrijk dat de samenvattende schaalscore ook niet de houding laat zien van het deel van de respondenten dat de vraag beantwoordt met 'zeg ik liever niet', 'weet ik niet' of 'nog nooit over nagedacht'. Bij sommige thema's waarover stellingen zijn voorgelegd, kiest een aanzienlijk deel voor een van deze antwoorden. Waar dit relevant is voor de interpretatie van de data wordt dit benoemd.

maximaal 13 respondenten. Deze groep is te divers en de afzonderlijke herkomstlandcategorieën zijn te klein om een zinvolle onderverdeling naar regio te maken en te komen tot voldoende betrouwbare resultaten. Een dergelijke uitsplitsing van de herkomstlandcategorieën, met uitzondering van Indonesië/voormalig Nederlands-Indië, zou ertoe leiden dat resultaten van groepen van maximaal 13 personen worden gebruikt om uitspraken te doen over de herkomstgroep. Deze resultaten zouden niet voldoende betrouwbaar zijn.

Vergelijking resultaten vorige monitor
We beschrijven, waar relevant, veranderingen in de samenvattende gemiddeldes en de samenvattende schaalscores tussen de lhbtiqa+-monitor 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) en de Lhbtiqa+ monitor 2026. Veranderingen, zowel toenames als afnames, worden alleen vermeld wanneer deze na toetsing statistisch significant zijn. Bij het samenvattende gemiddelde gaat het om een significante stijging of daling van het gemiddelde cijfer (op schaal van 1 tot 5). Bij de samenvattende schaalscore gaat het om significante verschillen tussen beide jaren wat betreft het aandeel respondenten dat is ingedeeld in één houdingscategorie (positief, neutraal of negatief) ten opzichte van alle respondenten.

Voor het toetsen van de significantie van de verschillen in de gemiddelden van de samenvattende schaalscores tussen de twee jaren is gebruik gemaakt van een gewogen t-toets met een significantieniveau van $p < 0,05$.[45]

Wat betreft de uitsplitsingen van de resultaten naar het achtergrondkenmerk politieke kleur zijn er *geen* vergelijkingen gemaakt tussen de resultaten van metingen van 2024 en 2026. Het politieke landschap is sinds de vorige meting sterk veranderd. Daarnaast kunnen verschillen tussen 2024 en 2026 samenhangen met toevallige veranderingen in de samenstelling van de steekproef, verschuivingen in kiesgedrag sinds de vorige verkiezingen, veranderingen in de politieke positionering van partijen en de toevoeging of het wegvallen van politieke partijen, zoals NSC. Onder meer door deze redenen is deze variabele niet goed vergelijkbaar tussen beide metingen.

7.1.2 Leeswijzer

Het hoofdstuk is ingedeeld op thema. Eerst wordt ingegaan op opvattingen over thema's rond seksuele diversiteit, namelijk heteroseksualiteit, niet-heteroseksualiteit, homoseksualiteit, biseksualiteit en aseksualiteit. Daarbij gaat het bij de laatste drie thema's respectievelijk om lesbische/homoseksuele, bi+ en aseksuele personen. Vervolgens wordt kort ingegaan op opvattingen over queer personen. Daarna volgen opvattingen over genderdiversiteit, te weten: transgender en non-binaire personen. Daarna volgen de opvattingen over seksediversiteit, namelijk over intersekse personen. De laatste paragraaf van het hoofdstuk beschrijft de belangrijkste bevindingen met betrekking van opvattingen. Verder geldt ook voor dit hoofdstuk dat door afronding het mogelijk is dat sommige totaalscores niet optellen tot 100%.

7.2 Heteroseksuele personen

Heteroseksualiteit verwijst naar romantische en/of seksuele aantrekking tot personen van het andere binaire gender (man of vrouw). In Nederland wordt heteroseksualiteit vaak gezien als de maatschappelijke norm, wat ook wel heteronormativiteit wordt genoemd.[46]

[45] Zie voetnoot 39.

[46] In *Opvattingen over seksuele en genderdiversiteit in Nederland en Europa 2022* schrijft SCP over 'mensen die anders zijn dan de heteroseksuele, cisgender norm' (2022b), en impliceert hiermee dat heteroseksualiteit en een cis-genderidentiteit de norm is in Nederland.

Om een vergelijking te maken tussen opvattingen over heteroseksualiteit en andere vormen van seksuele diversiteit is in dit onderzoek ook gevraagd naar de houdingen ten opzichte van heteroseksuele personen. Er is een tweetal stellingen over heteroseksualiteit voorgelegd aan een representatieve steekproef (zie Tabel 51). Tabel 51 toont de resultaten hiervan. Tabel 52 toont de resultaten van de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema van deze en voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor.

Vrijwel alle respondenten hebben er geen moeite mee als een man en een vrouw hand in hand lopen (97%). Daarnaast zien we dat een tiende van de Nederlandse bevolking het aanstootgevend vindt als een man en een vrouw in het openbaar zoenen (10%). Twee derde (66%) van de Nederlandse bevolking vindt het niet aanstootgevend als een man en een vrouw in het openbaar zoenen. De resultaten op deze stellingen wijken niet significant af van die uit de voorgaande monitor in 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Tabel 51 Opvattingen over heteroseksualiteit en heteroseksuele personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Als ik een man en een vrouw hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n = 2.990)	97	1	1	1	0,2
Ik vind het aanstootgevend als een man en een vrouw in het openbaar zoenen (n = 2.990)	10	22	66	2	0,2

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 52 Opvattingen over heteroseksualiteit en heteroseksuele personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Als ik een man en een vrouw hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n 2024 = 1.127, n 2026 = 2.967)	97	2	1	98	1	1
Ik vind het aanstootgevend als een man en een vrouw in het openbaar zoenen (n 2024 = 1.114, n 2026 = 2.932)	11	21	68	10	22	67

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De

overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.3 Niet-heteroseksuele personen

In dit onderzoek worden de opvattingen van de Nederlandse bevolking over niet-heteroseksualiteit in algemene zin ook onderzocht. De vragen in dit onderzoek richten zich op twee centrale stellingen: de eerste betreft de acceptatie van niet-heteroseksuele docenten in het onderwijs, en de tweede betreft de gelijkheid van adoptierechten voor niet-heteroseksuele paren. De resultaten geven inzicht in de mate van acceptatie en eventuele zorgen of voorbehouden die in de samenleving leven.

Tabel 53 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over niet-heteroseksualiteit en heteroseksualiteit. Tabel 54 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Tabel 53 laat zien dat een ruime meerderheid (82%) van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking het geen probleem zou vinden als diens kind op school les krijgt van een niet-heteroseksuele docent/leerkracht. Meer dan drie kwart (69%) van de ondervraagde respondenten is het er (helemaal) mee eens dat niet-heteroseksuele paren dezelfde rechten moeten hebben als heteroseksuele paren. Hierbij valt op dat 10% van de ondervraagde respondenten het er (helemaal) niet mee eens is dat niet-heteroseksuele en heteroseksuele paren dezelfde rechten moeten hebben bij het adopteren van kinderen. Uit de vergelijking tussen de monitorresultaten van 2024 en 2026 blijkt dat respondenten in 2026 bij beide stellingen significant vaker de neutrale antwoordoptie (‘niet mee eens, niet mee oneens’) kiezen dan in 2024 (zie Tabel 54). Bij de stelling over niet-heteroseksuele docenten was het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie koos in 2024 5% en 8% in 2026; bij de stelling over gelijke rechten was dit aandeel in 12% in 2024 en 16% in 2026.

Tabel 53 Opvattingen over niet-heteroseksualiteit en niet-heteroseksuele personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een niet-heteroseksuele docent/leerkracht (n = 2.990)	4	7	82	7	0,3
Niet-heteroseksuele paren moeten dezelfde rechten hebben als heteroseksuele paren bij het adopteren van kinderen (n = 1.437)	69	15	10	6	0,2

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = ‘helemaal mee eens’; 2: ‘mee eens’; 3 = ‘niet mee eens, niet mee oneens’, 4: ‘mee oneens’; 5 = ‘helemaal mee oneens’). Daarnaast waren er de antwoordopties ‘nog nooit over nagedacht’, ‘weet ik niet’ en ‘zeg ik liever niet’.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 54 Opvattingen over niet-heteroseksualiteit en niet-heteroseksuele personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een niet-heteroseksuele docent/leerkracht (n 2024 = 1.073, n 2026 = 2.782)	5	5	90	4	8*	88
Niet-heteroseksuele paren moeten dezelfde rechten hebben als heteroseksuele paren bij het adopteren van kinderen (n 2024 = 526, n 2026 = 1.347)	75	12	13	73	16*	11

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.4 Homoseksuele en lesbische personen

7.4.1 Opvattingen

Homoseksualiteit, in brede zin, verwijst naar romantische en/of seksuele aantrekking tot personen van hetzelfde binaire gender, dus naar homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. De term homo of homoseksualiteit wordt ook gebruikt om specifiek te verwijzen naar *mannen* die zich aangetrokken voelen tot andere *mannen*. In dit rapport zullen wij steeds aangeven naar welke definitie wij refereren (de brede term voor mannen én vrouwen, of homoseksualiteit in enge zin, verwijzend naar alleen mannen) als we deze term hanteren. In Nederland is de acceptatie van homoseksualiteit (in brede zin) de afgelopen decennia aanzienlijk toegenomen, maar er zijn nog steeds uitdagingen.

Het SCP (2022b) constateerde eerder dat de opvattingen over homoseksualiteit positiever zijn geworden in diverse lagen van de bevolking, inclusief groepen die gemiddeld minder positief denken over lhbtiqa+ personen, zoals ouderen en (streng) religieuze mensen.
Ondanks de toegenomen acceptatie, blijven er aandachtspunten (SCP, 2022b):

1 Zichtbare intimiteit tussen mensen van hetzelfde gender ligt nog steeds gevoelig in de samenleving.
2 De positieve ontwikkeling in acceptatie heeft zich in de laatste jaren niet verder doorgezet.
3 Homoseksuele personen voelen zich nog steeds onveiliger dan heteroseksuele personen.

De lhbtiqa+-monitor 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) wees uit dat er ten opzichte van eerdere SCP-onderzoeken een positievere trend leek te zijn ingezet: een ruime meerderheid (86%) had in 2024 gemiddeld een positieve houding ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, tegenover 76% in 2022 (het laatste jaar waarin een LHBT-monitor is uitgevoerd door het SCP, zie SCP, 2022b). Hierbij moet wel in acht worden genomen dat 2024 het eerste jaar is dat de lhbtiqa+ monitor in de huidige vorm uitkwam. De resultaten kunnen dus ook verschillen vanwege andere onderzoeksmethoden een steekproefsamenstellingen.

Dit onderdeel van het rapport richt zich op verschillende aspecten van homoseksualiteit, waaronder de acceptatie van homoseksuele relaties, (publieke) uitingen van affectie tussen personen van hetzelfde gender, en de perceptie van het huwelijk tussen personen van hetzelfde gender. Voor een volledig overzicht van de uitgevraagde stellingen, zie Tabel 55 hieronder. De resultaten van dit onderdeel bieden inzicht in zowel de breed gedragen acceptatie van homoseksualiteit in Nederland als de resterende zorgen en vooroordelen binnen de samenleving.

Tabel 55 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over homoseksualiteit en lesbische en homoseksuele personen. Tabel 56 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Uit Tabel 55 blijkt dat de ondervraagde respondenten in 2026 overwegend positieve opvattingen hebben over homoseksualiteit en homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Zo vindt een ruime meerderheid van de ondervraagde respondenten dat homoseksuele mannen (91%) en lesbische vrouwen (92%) hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Ook zou ruim drie kwart (76%) van de ondervraagde respondenten het geen probleem vinden als hun kind een vaste partner heeft van hetzelfde geslacht. De meerderheid verwerpt ook negatieve stellingen over homoseksualiteit, zoals het idee dat seks tussen twee mannen of vrouwen walgelijk zou zijn, met respectievelijk 53% en 79% die het daarmee (helemaal) oneens zijn.

Een terugkerend gegeven is de consequent positievere opvattingen over lesbische vrouwen tegenover homoseksuele mannen. Zo vindt een groter percentage van de ondervraagde respondenten seks tussen twee mannen (16%) walgelijk dan seks tussen twee vrouwen (5%). De groep respondenten die seks tussen twee mannen níet walgelijk vindt is significant afgenomen met vijf procentpunt, van 65% naar 60% (zie Tabel 56). Bij diezelfde stelling valt op dat in vergelijking met 2024 in 2026 significant meer respondenten aangeven geen duidelijke mening te hebben (‘weet niet’ of ‘nog nooit over nagedacht’); in 2024 was dit aandeel 6%, in 2026 11%.

Daarnaast vindt 13% het aanstootgevend om twee vrouwen in het openbaar te zien zoenen, terwijl een ruim twee keer zo groot aandeel van de respondenten (27%) het aanstootgevend vindt om twee mannen in het openbaar te zien zoenen. Deze laatste groep is tussen 2024 en 2026 significant toegenomen van 22% naar 28%. Tegelijkertijd is de groep die dit niet aanstootgevend vindt significant afgenomen van 55% naar 49%. 78% van de respondenten er geen moeite mee om twee mannen hand in hand te zien lopen, tegenover 82% die hier bij vrouwen geen moeite mee heeft. Het merendeel van de ondervraagde respondenten vindt dat homoseksuele mannen (82%) en vrouwen (86%) ‘echte’ mannen en vrouwen zijn. Het percentage

respondenten dat aangeeft niet te weten, of nog nooit te hebben nagedacht over of lesbische vrouwen wel echte vrouwen zijn, is in 2026 significant gestegen (3% in 2024, 5% in 2026).

In het algemeen laat Tabel 55 zien dat de ondervraagde respondenten grotendeels positief denken over homoseksualiteit, al zijn de respondenten dit jaar bij verschillende stellingen minder positief over homoseksualiteit dan bij de vorige monitor.

Tabel 55 Opvattingen over homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Homoseksuele mannen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.437)	91	5	2	2	0,5
Lesbische vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.553)	92	4	3	1	0,3
Seks tussen twee vrouwen vind ik walgelijk (n = 1.553)	5	10	79	6	0,4
Seks tussen twee mannen vind ik walgelijk (n = 1.437)	16	19	53	11	1,2
Homoseksuele mannen zijn eigenlijk geen echte mannen (n = 1.553)	4	9	82	4	0,1
Lesbische vrouwen zijn eigenlijk geen echte vrouwen (n = 1.437)	2	6	86	5	0,3
Ik vind het aanstootgevend als twee vrouwen in het openbaar zoenen (n = 1.437)	13	20	65	2	0,2
Ik vind het aanstootgevend als twee mannen in het openbaar zoenen (n = 1.553)	27	23	48	2	0,4
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind een vaste partner heeft van hetzelfde geslacht (n = 1.553)	8	9	76	7	0,2
Het opengesteld huwelijk, voorheen homohuwelijk, dient te worden afgeschaft (n = 2.990)	5	7	83	5	0,3
Als ik twee mannen hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n = 2.990)	78	11	10	1	0,2
Als ik twee vrouwen hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n = 2.990)	83	9	7	1	0,3

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 56 Opvattingen over homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Homoseksuele mannen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 538, n 2026 = 1.410)	92	6	3	93	5	2
Lesbische vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 582, n 2026 = 1.537)	94	4	2	93	4	3
Seks tussen twee vrouwen vind ik walgelijk (n 2024 = 553, n 2026 = 1.459)	4	11	84	5	11	84
Seks tussen twee mannen vind ik walgelijk (n 2024 = 519, n 2026 = 1.262)	14	20	65	18	22	60*
Homoseksuele mannen zijn eigenlijk geen echte mannen (n 2024 = 570, n 2026 = 1.496)	4	9	87	5	10	86
Lesbische vrouwen zijn eigenlijk geen echte vrouwen (n 2024 = 538, n 2026 = 1.356)	3	5	92	2	7	91
Ik vind het aanstootgevend als twee vrouwen in het openbaar zoenen (n 2024 = 541, n 2026 = 1.401)	16	19	65	14	20	66
Ik vind het aanstootgevend als twee mannen in het openbaar zoenen (n 2024 = 577, n 2026 = 1.525)	22	24	55	28*	23	49*
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind een vaste partner heeft van hetzelfde geslacht (n 2024 = 541, n 2026 = 1.445)	8	9	83	9	9	82
Het opengesteld huwelijk, voorheen homohuwelijk, dient te worden afgeschaft (n 2024 = 1.096, n 2026 = 2.845)	5	7	88	5	7	88
Als ik twee mannen hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n = 2.952)[c]				79	11	10
Als ik twee vrouwen hand in hand zie lopen heb ik daar geen moeite mee (n = 2.959)[c]				84	9	8

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

c Deze stelling maakte geen deel uit van de vragenlijst van de lhbtiqa+-monitor 2024.

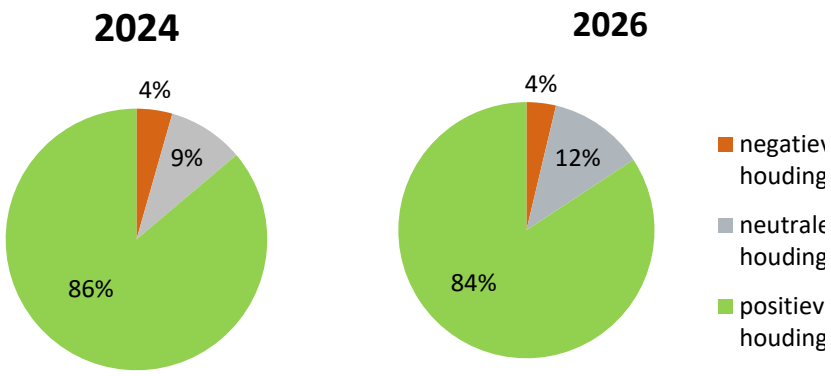
Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.4.2 Gemiddelde houding

De opvattingen over homoseksualiteit zijn een belangrijk aspect van sociale acceptatie en gelijkheid in de samenleving. Om een beter beeld te krijgen van de houding van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder ten opzichte van homoseksualiteit, is een analyse uitgevoerd die is gebaseerd op een samenvattende schaalscore die berekend is op basis van 12 stellingen (zie *Figuur 4*) die verschillende dimensies van homoseksualiteit meten (zie paragraaf 7.1 voor uitleg over de toegepaste analysemethodes).

Figuur 4 biedt inzicht in de gemiddelde houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, en daarmee zicht op de mate van acceptatie en eventuele vooroordelen binnen de samenleving. De figuur laat zien dat een ruime meerderheid (84%) van de Nederlandse bevolking een positieve houding heeft over homoseksualiteit. Het aandeel respondenten met een neutrale houding is in 2026 wel significant groter dan in 2024 (drie procentpunt). De aandelen respondenten met een respectievelijk positieve en negatieve houding zijn tussen 2024 en 2026 vergelijkbaar; hierbij zijn geen significante verschillen tussen de metingen geconstateerd.

Figuur 4 Houding ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van 12 stellingen over homoseksualiteit (zie Tabel 55). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 96 = 'zeg ik liever niet'; 98 = 'weet ik niet'; 99 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items per split run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,90 en 0,90.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

In Tabel 57 zijn de ontwikkelingen voor de afzonderlijke vragen door de jaren heen weergegeven. Vier stellingen over homoseksualiteit die zijn voorgelegd in de Lhbtiqa+

monitor 2026 zijn ook eerder in andere voorgaande onderzoeken onder de Nederlandse bevolking gesteld. De opvattingen over voorgelegde onderwerpen – waaronder het opengesteld huwelijk, zoenen in het openbaar en of homoseksuele mannen echte mannen zijn – kenden lang een stijgende lijn. Echter hebben respondenten in 2026 bij veel stellingen een of enkele procenten van de ondervraagde personen minder positieve opvattingen dan in 2024 en eerder. Hierbij is wel voorzichtigheid bij de interpretatie van de cijfers geboden: de steekproef in de lhbtiqa+-monitor 2024 en de Lhbtiqa+ monitor 2026 is anders opgezet en anders uitgevraagd dan bij het SCP-onderzoek. Een trendbreuk kan dus het gevolg zijn van andere sample-methoden.

Tabel 57 Ontwikkeling van opvattingen over homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen 2006-2026 (in procenten)[a b c]

	2006 / 2007	2010 / 2011	2012 / 2013	2014 / 2015	2016 / 2017	2017 / 2018	2019 / 2020	2024	2026
Het opengesteld huwelijk, voorheen homohuwelijk, dient te worden afgeschaft									
(helemaal) mee eens	16	11	10	8	7	6	5	5	5
(helemaal) mee oneens	67	76	78	82	84	85	84	85	83
Homoseksuele mannen zijn eigenlijk geen echte mannen									
(helemaal) mee eens	12	11	9	7	6	5	5	4	4
(helemaal) mee oneens	63	68	72	76	77	78	78	84	82
Ik vind het aanstootgevend als twee vrouwen in het openbaar zoenen									
(helemaal) mee eens	33	28	24	22	20	17	16	16	13
(helemaal) mee oneens	41	43	49	50	53	56	55	64	65
Ik vind het aanstootgevend als twee mannen in het openbaar zoenen									
(helemaal) mee eens	49	42	35	32	29	25	25	21	27*
(helemaal) mee oneens	27	30	36	40	42	46	45	54	48*

a De resultaten van de periode 2009-2020 zijn afkomstig van het onderzoek SCP Leefsituatie-index (SLI), zoals gepubliceerd door SCP (2022b). De resultaten van 2024 en 2026 zijn afkomstig uit de huidige lhbtiqa+ monitor. De resultaten uit het SLI-onderzoek zijn gebaseerd op een nettosteekproef die anders is samengesteld en is gewogen dan die van de huidige monitor. Hier dient bij de interpretatie van de resultaten rekening mee te worden gehouden.

b Antwoorden voor de periode 2009-2020 zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 6 = 'nog nooit over nagedacht'), waarbij antwoordoptie 6 is gecodeerd als ontbrekende waarde. Voor de monitor in 2024 en 2026 zijn de antwoorden ook gegeven op een vijfpuntsschaal, maar zijn de als missende waarden gecodeerde antwoordopties 96 (= zeg ik liever niet), 98 (= weet ik niet) en 99 (= nog nooit over nagedacht).

c De asterisken geven aan of de resultaten voor bepaalde antwoordopties in de Lhbtiqa+ monitor 2026 significant verschillen met de resultaten in de lhbtiqa+-monitor 2024. Zie paragraaf 7.1 voor toelichting over hoe de vergelijking voor de cijfers tussen 2024 en 2026 is uitgevoerd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.4.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Uit eerdere onderzoeken blijken er verschillen te zijn in de opvattingen over homoseksualiteit tussen sociaal-demografische groepen in de Nederlandse samenleving (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024; SCP, 2018a; SCP, 2022a). In deze

onderzoeken komt naar voren dat vrouwen positiever zijn dan mannen, jongeren positiever dan ouderen, hogeropgeleiden positiever dan lageropgeleiden en religieuze personen negatiever dan zij die geen religie aanhangen. Deze verschillen in Nederland komen overeen met bevindingen uit internationale onderzoeken (SCP, 2022b).

Met behulp van verschillende analyses is nagegaan welke groepsverschillen er zijn in de samenvattende maat voor de houding ten opzichte van homoseksualiteit. Licht positievere opvattingen zijn te vinden onder personen van jongere leeftijd (onder 30 jaar) en mensen met een leeftijd tussen 50 en 60 jaar. De groep van 70-plussers laat een opmerkelijke daling in positieve houding zien. Deze groep is dit jaar significant zeven procentpunt minder positief over homoseksualiteit dan in 2024 (83% in 2026 tegenover 90% in 2024).

Significante verschillen tussen de resultaten van 2026 in vergelijking met die in 2024 waren verder aanwezig bij de categorie *neutrale houding*. Het aandeel mensen dat dit jaar een 'neutrale' opvattingshouding heeft over homoseksualiteit is bij zes sociaal-demografische groepen significant gestegen. Dit zijn de groepen laagopgeleiden (15% in 2026 tegenover 9% in 2024), 40-50-jarigen (18% in 2026 tegenover 10% in 2024), 60-70 jarigen (15% in 2026 tegenover 9% in 20240), 70-plussers (14% in 2026 tegenover 7% in 2024), mannen (15% in 2026 tegenover 12% in 2024) en personen die geen religie aanhangen (7% in 2026 tegenover 5% in 2024). Dit is het meest opvallende resultaat: de groep mensen die een neutrale houding heeft over homoseksualiteit is toegenomen ten opzichte van de vorige monitor.

Tabel 58 Opvattingen over homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	4	15	80
vrouw	3	9	88
leeftijd*			
18-30	4	7	89
30-40	6	10	84
40-50	4	18	79
50-60	4	10	86
60-70	2	15	84
> 70	3	14	83
opleiding*			
laag	5	15	81
middelbaar	4	14	82
hoog	3	8	89
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	1	7	93

rooms-katholicisme	3	17	81
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	15	26	60
overig	14	13	73
politieke voorkeur[e]*			
progressief	3	4	93
conservatief	4	16	79

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van homoseksualiteit.
b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van homoseksualiteit en lesbische en homoseksuele personen significant beïnvloedt. Het model voert een F-toets uit per achtergrondkenmerk. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.
c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij de screening van het I&O Research Panel (voorafgaand aan deelname aan het onderzoek).
d De uitsplitsing naar geslacht is gebaseerd op een screeningsvraag die is gesteld om het panel samen te stellen, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is, of dat ze dit niet wilden zeggen. Vanwege dit lage responsaantal is gekozen om in de uitsplitsing van de resultaten naar verschillende genders alleen de categorieën 'man' en 'vrouw' te rapporteren. Er gaven 1.492 respondenten aan dat zij man zijn en 1.495 respondenten dat zij vrouw zijn.
e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.4.4 Opvattingen over lesbische en homoseksuele personen in Europa

Tussen Europese landen zijn er grote verschillen in hun omgang met en houding ten aanzien van lhbtiqa+ personen (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024; SCP, 2018a; SCP, 2022a). Uit eerdere onderzoeken is bekend dat in sommige landen de meerderheid geen homoseksuele buren wil en dat de meerderheid vindt dat homoseksuele mannen en lesbische vrouwen hun leven niet mogen leiden zoals zij zelf willen (SCP, 2018b).

De afgelopen tientallen jaren zijn Europese burgers positiever gaan denken over homoseksualiteit (SCP, 2018b). Deze paragraaf gaat in op de uitkomsten van enkele voorgelegde stellingen ten aanzien van homoseksualiteit in de elfde ronde van het Europese onderzoek ESS (zie kader 7.1). We gaan hierbij in op de huidige opvattingen en eventuele veranderingen in de landen waarvoor data beschikbaar zijn.

Kader 7.1 European Social Survey (ESS)

De European Social Survey is gestart in 2002 en heeft als doel om betrouwbare gegevens over opvattingen, houdingen en gedrag in Europese landen te verzamelen voor onderzoek en beleid. De ESS wordt tweejaarlijks uitgevoerd. Aan de rondes doen landen in deels wisselende samenstelling mee. Het aantal deelnemende landen schommelt tussen de 20 en 30. De ESS maakt gebruik van een gedegen onderzoeksmethode en wordt gezien als het meest betrouwbare

pan-Europese onderzoek naar opvattingen in Europa. De doelpopulatie van de ESS is de bevolking van 15 jaar of ouder, woonachtig in particuliere huishoudens. Het onderzoek bestaat uit het afnemen van vragenlijsten (deels mondeling, deels via een schriftelijke vragenlijst). De trekking van de steekproeven verschilt iets per land. In Nederland wordt gebruikgemaakt van een tweetrapssteekproef zonder stratificatie (aselecte adressensteekproef; eerstjarige persoon). De data van de laatst beschikbare ronde (ESS, 2023; nummer 11) zijn verzameld van 2023 tot 2024. Een uitgebreide beschrijving van de ESS en het veldwerk in de verschillende landen is te vinden op de ESS-website www.europeansocialsurvey.org). De laatste ronde van de ESS vond plaats in 2025. In dit rapport worden resultaten van 2023 gepubliceerd, omdat de wegingsfactoren van 2025 op het moment van schrijven nog niet zijn gepubliceerd.

Van de burgers uit landen die deelnamen is 79% van mening dat homoseksuele mannen en lesbische vrouwen vrij moeten zijn om hun leven te leiden zoals zij dat zelf zouden willen (zie Tabel 59). Een op de 10 (10%) vindt dit niet. Ruim een kwart (28%) is het er mee oneens dat homoseksuele stellen dezelfde rechten moeten hebben bij adoptie als heteroseksuele stellen. Driekwart (75%) van de inwoners van de deelnemende landen zou zich niet schamen voor een homoseksueel of lesbisch familielid, terwijl 14% dat wel zou doen.

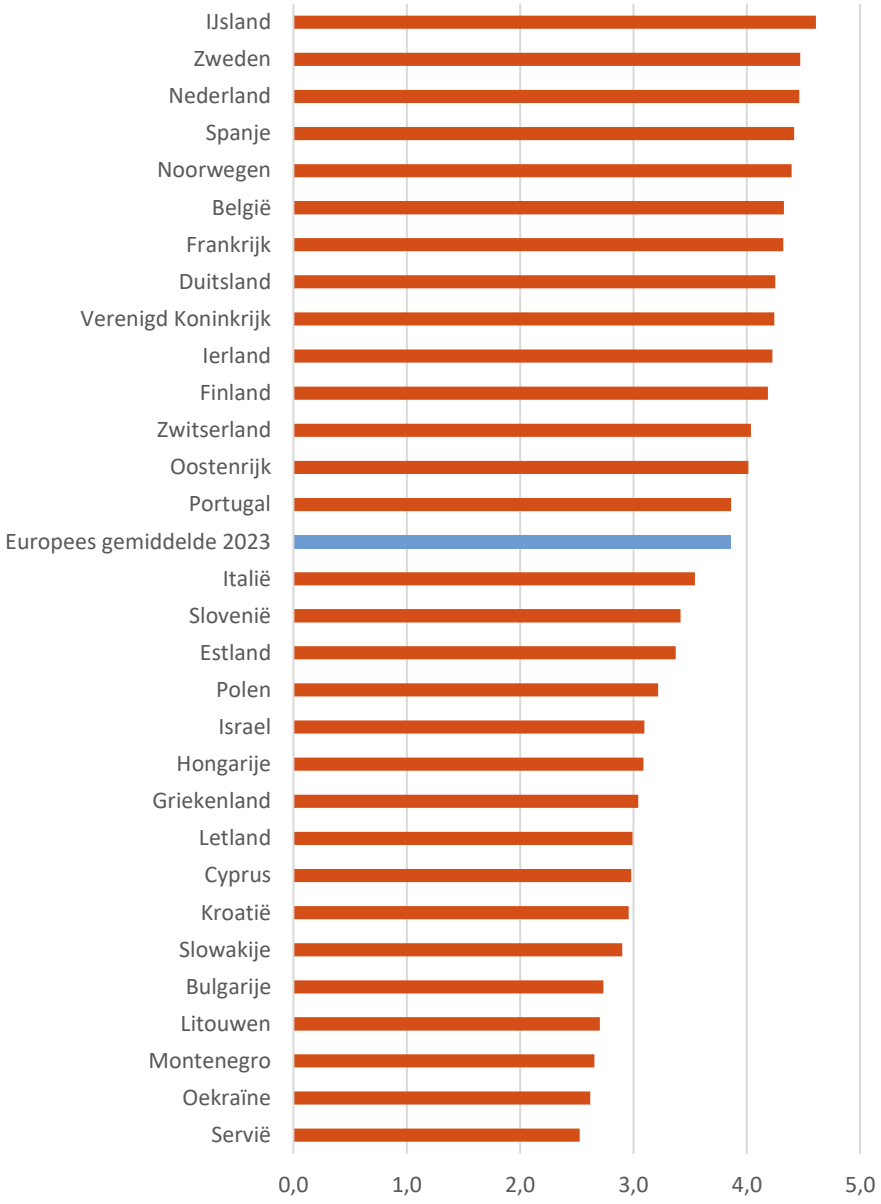
Er zijn grote verschillen tussen de landen en de rangorde is min of meer gelijk voor de drie afzonderlijke stellingen ten opzichte van de gemiddelde schaalscore. De Nederlandse bevolking heeft op al de onderliggende stellingen na IJsland de meest positieve houdingen ten aanzien van homoseksualiteit, met uitzondering van de stelling ‘Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen moeten vrij zijn om hun leven te leiden zoals zij dat zelf willen’: hierop antwoordt Zweden nog wat positiever (95% (helemaal) mee eens). Alleen in Servië en Montenegro geeft een meerderheid aan het niet (helemaal) eens te zijn met de stelling dat homoseksuele mannen en lesbische vrouwen hun leven mogen leiden zoals zij zelf willen. De grootste verschillen zijn er bij de opvattingen ten aanzien van gelijke rechten bij adoptie. In 15 van de 30 landen is meer dan de helft van de bevolking van mening dat homoseksuele stellen dezelfde rechten moeten hebben bij adoptie als heteroseksuele stellen. Andersom is eveneens in 15 van de 30 landen een meerderheid van mening dat homoseksuele personen niet dezelfde rechten op het gebied van adoptie zouden moeten hebben. In veel Oost-Europese landen is minder dan een kwart van mening dat homoseksuele stellen dezelfde adoptierechten zouden moeten hebben als heteroseksuele stellen.

In Bulgarije, Oekraïne, Noord-Macedonië en Montenegro is de meerderheid van mening dat zij zich zouden schamen voor een homoseksueel familielid. In de Scandinavische en Noord-Europese landen geldt dit voor hoogstens één op de 10 inwoners, bij de IJslanders is dit slechts 2%.

De Nederlandse bevolking heeft de drie in de ESS voorgelegde stellingen licht negatiever beantwoord in vergelijking met 2020 (zie Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024). In de vorige ronde van de ESS (in 2020) vond 96% van de Nederlanders dat homoseksuele mannen en lesbische vrouwen hun leven mogen leiden zoals zij dat zelf willen. Dit is 2% hoger dan in 2023. Hiernaast staat men in Nederland iets negatiever –

maar nog steeds relatief positief – tegenover de rechten van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen bij adoptie; in 2018 was 80% het eens met deze stelling, in 2020 is dit deel 84%, en in 2023 is dit deel 83%. Daarnaast geeft een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking aan zich niet te schamen voor een nabij homoseksueel familielid, zowel in 2018 (93%) als in 2020 en 2023 (beide 95%).

Figuur 5 Opvatting over homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, naar land, 2023 (in gemiddelden)[a b c]

a De gemiddelde score is berekend op basis van drie items: 'Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen moeten vrij zijn om hun leven te leiden zoals zij dat zelf willen', 'Homoseksuele en lesbische stellen moeten dezelfde rechten hebben als heteroseksuele stellen om kinderen te adopteren' en 'Als een nabij familielid homo of lesbisch zou zijn, zou ik mij schamen'. Deelnemers gaven antwoord op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 5 = 'helemaal

mee oneens'). Diegenen die het niet wisten, die expliciet weigerden te antwoorden of waarvan het antwoord ontbrak, zijn gecodeerd als ontbrekende waarden. De positief geformuleerde stellingen zijn gehercodeerd zodat een hogere schaalscore een positievere opvatting weergeeft (Cronbach's alpha 0,83).

b Er is gebruik gemaakt van analysegewichten voor de afzonderlijke landen.

c Voor het Europese gemiddelde is gewogen naar de bevolkingsomvang van een land.

Bron: ESS, 2023

Tabel 59 De opvattingen op drie stellingen ten aanzien van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen, naar Europees land, 2023 (in procenten)[a b]

	vrij zijn om je leven te leiden zoals je zelf wilt		schaamte voor homoseksueel familielid		gelijke rechten voor adoptie	
	(helemaal) mee eens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	(helemaal) mee oneens
IJsland	94	2	2	95	87	9
Nederland	94	2	4	92	83	9
Zweden	95	2	4	89	82	9
Noorwegen	93	2	4	91	76	11
Spanje	90	3	5	88	82	9
Duitsland	90	4	6	85	77	15
België	91	4	8	86	74	13
Verenigd Koninkrijk	90	3	7	86	75	13
Ierland	91	3	10	83	72	14
Frankrijk	91	4	7	87	68	19
Finland	86	4	5	87	68	18
Zwitserland	88	4	5	84	57	25
Oostenrijk	86	6	9	78	65	20
Portugal	82	5	15	75	58	26
Europees gemiddelde 2023	*79*	*10*	*14*	*75*	*57*	*28*
Slovenië	69	15	17	69	39	43
Italië	72	10	12	69	35	41
Estland	65	16	22	63	38	43
Polen	67	17	20	70	21	63
Griekenland	70	16	29	50	17	69
Israël	49	32	38	45	41	39
Letland	62	22	35	46	24	57
Kroatië	57	25	33	50	24	62
Hongarije	50	24	30	47	29	46
Cyprus	55	19	27	44	21	62
Slowakije	53	21	30	41	18	63

Bulgarije	43	35	45	35	20	62
Oekraïne	41	37	56	25	25	58
Litouwen	39	38	33	39	12	70
Servië	37	40	47	34	13	74
Montenegro	28	41	32	30	18	51

a Het Europese gemiddelde is gebaseerd op de deelnemende landen in deze ronde van de ESS.
b De cijfers in deze tabel betreffen de cijfers van het deel van de respondenten dat bepaalde antwoordopties heeft gekozen ten opzichte van het totaal aantal respondenten dat deze stelling voorgelegd heeft gekregen. De respondenten die het antwoord 'niet mee eens, niet mee oneens' gaven, geen antwoord gaven ('zeg ik liever niet') of aangeven het niet te weten, zijn dus niet opgenomen in deze tabel.

Bron: ESS, 2023

7.5 Bi+ personen

7.5.1 Opvattingen

Onderzoek van Baams et al. (2021) naar de ervaringen van bi+ personen laat zien dat veel bi+ personen te maken krijgen met vooroordelen en misverstanden, vanuit de samenleving als geheel maar ook vanuit de lhbtiqa+ gemeenschap. Deze vooroordelen en misverstanden worden vaak gekenmerkt door twijfels over de oprechtheid van bi+ personen en een gebrek aan begrip voor de specifieke uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd. Dit kan leiden tot een gebrek aan ruimte, erkenning en acceptatie van de seksuele oriëntatie van bi+ personen, met negatieve gevolgen voor hun welzijn (Bi+ Nederland, 2025).

In het huidige onderzoek worden de houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van bi+ personen en biseksualiteit in kaart gebracht. We hanteren in dit rapport de term bi+ personen, omdat het een inclusievere term is die ruimte biedt voor een breder spectrum van personen die op meer dan één gender vallen, waaronder biseksuele en panseksuele personen. De resultaten zijn weergegeven in Tabel 60 en bieden een actuele weergave van de opvattingen van de Nederlandse bevolking over bi+ personen in verschillende sociale contexten. De studie omvat een reeks stellingen die uiteenlopende facetten van biseksualiteit en bi+ personen belichten, zoals de mate van acceptatie van bi+ personen in persoonlijke relaties, de geloofwaardigheid van bi+ zijn, en de perceptie van bi+ als een trend of modeverschijnsel.

Tabel 60 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over biseksualiteit en bi+ personen. Tabel 61 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Tabel 60 geeft aan dat de overgrote meerderheid (88%) vindt dat bi+ personen hun leven zouden moeten kunnen leiden zoals zij dat willen, dat ruim drie kwart van de ondervraagde respondenten (79%) het bestaan van biseksualiteit erkent en dat nogmaals ruim driekwart (76%) aangeeft het serieus te nemen als iemand hen vertelt dat die bi+ is.

Dit jaar is een significante daling zichtbaar in het aandeel respondenten dat niet weet of bi+ personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen, of hier nog nooit over heeft nagedacht: dit aandeel was in 2024 4%, in 2026 2%.

Daarnaast zegt meer dan een derde van de ondervraagde respondenten dat ze geen relatie zouden willen hebben met een bi+ persoon (41%) en dat ze moeite zouden hebben als hun partner zou vertellen dat die biseksueel is (40%). Ook vindt een kwart van de ondervraagde respondenten (27%) dat bi+ zijn een modeverschijnsel is.

Hoewel ongeveer de helft of meer dan de helft van de ondervraagde respondenten aangeeft niet te vinden dat bi+ personen verward zijn over hun seksuele oriëntatie, niet kunnen kiezen of geen monogame relatie kunnen hebben, valt op dat een relatief groot deel van de respondenten over deze onderwerpen nog nooit heeft nagedacht. Zo geeft een derde (33%) aan niet te weten of er nooit over nagedacht te hebben of bi+ personen geen monogame relaties kunnen hebben. Bij de stelling dat bi+ personen verward zijn over hun seksuele oriëntatie, is dit aandeel significant toegenomen (18% in 2024, 22% in 2026).

Bij de vraag of bi+ personen verward zijn over hun seksuele oriëntatie, zien we een significante stijging van de groep die het hier mee (helemaal) oneens is ten opzichte van de vorige monitor: in 2024 was dit aandeel 67%, in 2026 72%. Ook valt op dat meer van de ondervraagde respondenten aangeven zich niet op hun gemak te voelen bij bi+ mannen dan bij bi+ vrouwen. Dit verschil in opvattingen zagen we ook bij voorgaande monitor bij homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Ook zien we bij bi+ vrouwen een ontwikkeling in positieve richting ten opzichte van de vorige monitor: de groep respondenten die zich wél op z'n gemak voelt bij bi+ vrouwen is significant gestegen (2024: 80%, 2026: 85%). De groep die zich hier neutraal over voelt is significant gedaald (2024: 14%, 2026: 10%). Betreft de vraag of men zich op z'n gemak voelt bij bi+ mannen is de neutrale groep juist significant gestegen (2024: 12%, 2026: 17%).

Tabel 60 Opvattingen over biseksualiteit en bi+ personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Bi+ personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.437)	88	6	3	2	0,6
Ik zou geen relatie willen hebben met een bi+ persoon (n = 1.437)	41	11	25	22	0,6
Als ik een partner heb en die vertelt mij dat die biseksueel is dan heb ik daar moeite mee (n = 1.553)	40	12	30	18	0,0
Biseksualiteit bestaat (n = 1.553)	79	7	5	9	0,1
Bi+ mensen zijn er nog niet uit wat hun seksuele oriëntatie is (n = 1.553)	9	16	44	31	0,1
Als iemand tegen mij zegt dat die bi+ is, dan neem ik dat serieus (n = 1.437)	76	9	4	10	0,5
Tegenwoordig zijn meer mensen bi+. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n = 1.553)	27	19	34	19	0,3
Bi+ mensen zijn verward over hun seksuele oriëntatie (n = 1.437)	7	15	56	22	0,6

Bi+ mensen kunnen niet kiezen (n = 1.437)	5	13	58	24	0,6
Bi+ mensen kunnen geen monogame relaties hebben (n = 1.553)	7	12	48	33	0,1
Ik voel me niet op mijn gemak bij bi+ vrouwen (n = 1.437)	5	9	74	12	0,6
Ik voel me niet op mijn gemak bij bi+ mannen (n = 1.553)	9	14	59	19	0,1

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 61 Opvattingen over biseksualiteit en bi+ personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Bi+ personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 526, n 2026 = 1.395)	91	6	2	91	6	3
Ik zou geen relatie willen hebben met een bi+ persoon (n 2024 = 446, n 2026 = 1.115)	53	15	32	53	14	33
Als ik een partner heb en die vertelt mij dat die biseksueel is dan heb ik daar moeite mee (n 2024 = 486, n 2026 = 1.275)	48	16	36	50	14	36
Biseksualiteit bestaat (n 2024 = 526, n 2026 = 1.416)	87	6	7	87	8	5
Bi+ mensen zijn er nog niet uit wat hun seksuele oriëntatie is (n 2024 = 388, n 2026 = 1.070)	12	21	67	13	23	64
Als iemand tegen mij zegt dat die bi+ is, dan neem ik dat serieus (n 2024 = 500, n 2026 = 1.287)	82	13	5	85	10	5
Tegenwoordig zijn meer mensen bi+. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n 2024 = 467, n 2026 = 1.256)	34	25	41	34	24	42
Bi+ mensen zijn verward over hun seksuele oriëntatie (n 2024 = 453, n 2026 = 1.112)	11	23	67	9	19	72*
Bi+ mensen kunnen niet kiezen (n 2024 = 445, n 2026 = 1.089)	9	19	72	7	17	76
Bi+ mensen kunnen geen monogame relaties hebben (n 2024 = 408, n 2026 = 1.042)	10	16	74	10	17	72
Ik voel me niet op mijn gemak bij bi+ vrouwen (n 2024 = 487, n 2026 = 1.257)	6	14	80	5	10*	85*
Ik voel me niet op mijn gemak bij bi+ mannen (n 2024 = 465, n 2026 = 1.259)	12	12	76	11	17*	73

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

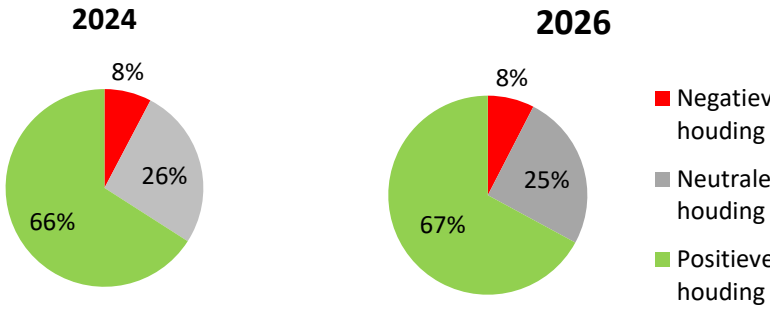
7.5.2 Gemiddelde houding

De opvattingen over biseksualiteit zijn een belangrijk aspect van sociale acceptatie en gelijkheid in de samenleving. Om een beter beeld te krijgen van de houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van biseksualiteit, is in lijn met het thema homoseksualiteit, een verdiepende analyse uitgevoerd die is gebaseerd op een samenvattende schaalscore die berekend is op basis van 12 stellingen (zie *Figuur 6*) die verschillende dimensies van biseksualiteit belichten.

Figuur 6 biedt inzicht in de algemene houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen en in de mate van acceptatie en eventuele vooroordelen binnen de samenleving. Daarbij is van belang dat bij diverse stellingen een aanzienlijk deel van de respondenten aangeeft er nog nooit over te hebben nagedacht of geen antwoord te kunnen of willen geven ('weet ik niet' of 'zeg ik liever niet'). Deze antwoorden zijn niet meegenomen in de berekening van de samenvattende schaalscore.

Figuur 6 laat zien dat ruim twee derde (67%) van de ondervraagde respondenten een positieve houding heeft ten aanzien van biseksualiteit en bi+ personen. Alhoewel dit een meerderheid van de ondervraagde respondenten betreft, is de positieve houding tegenover biseksualiteit en bi+ personen een stuk lager dan de houding ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen (84%).

Figuur 6 Houding ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van 12 stellingen over biseksualiteit en bi+ personen (zie Tabel 60). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 96 = 'zeg ik liever niet'; 98 = 'weet ik niet'; 99 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal'

(2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,81 en 0,85.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.5.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Tabel 62 toont de verschillen tussen groepen binnen de Nederlandse bevolking en opvattingen over biseksualiteit en bi+ personen. De resultaten laten zien dat vrouwen, personen in de jongere leeftijdscategorie (onder 30), personen met een hoog opleidingsniveau en personen die geen religie of levensbeschouwing aanhangen het vaakst positief over bi+ personen en biseksualiteit denken. De groepen die het meest negatief denken over bi+ personen zijn personen ouder dan 70 jaar, lageropgeleiden en personen uit protestantse of andere christelijke groepen.

Vergeleken met de vorige monitor (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) zijn er significante veranderingen zichtbaar bij de groepen hoogopgeleiden en 30-40 jarigen. In 2026 heeft 6% van de hoogopgeleiden een negatieve houding ten opzichte van biseksualiteit, tegenover 3% in 2024. Van de 30-40 jarigen heeft in 2026 11% een negatieve houding ten opzichte van biseksualiteit, tegenover 6% in 2024; bovendien heeft in 2026 nog maar 69% van de 30-40 jarigen een positieve houding ten opzichte van biseksualiteit, tegenover 78% in 2024.

Tabel 62 Opvattingen over biseksualiteit en bi+ personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	8	26	65
vrouw	7	24	69
leeftijd*			
18-30	4	18	78
30-40	11	21	69
40-50	7	21	73
50-60	7	24	68
60-70	7	30	63
> 70	7	38	55
opleiding*			
laag	10	33	57
middelbaar	7	28	65
hoog	6	17	77
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	4	20	75
rooms-katholicisme	8	31	61
protestantisme of andere	17	40	43

christelijke kerk of groep			
overig	14	25	61
politieke voorkeur*[e]			
progressief	3	14	83
conservatief	10	32	58

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van homoseksualiteit.
b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen significant beïnvloedt. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.
c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij de screening van het I&O Research Panel (voorafgaand aan deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 58.
d De uitsplitsing naar geslacht is gebaseerd op een screeningsvraag die is gesteld om het panel samen te stellen, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is, of dat ze dit niet wilden zeggen. Vanwege dit lage responsaantal is gekozen om in de uitsplitsing van de resultaten naar verschillende genders alleen de categorieën 'man' en 'vrouw' te rapporteren. Er gaven 1.492 respondenten aan dat zij man zijn en 1.495 respondenten dat zij vrouw zijn.
e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.6 Aseksuele personen

7.6.1 Opvattingen

Aseksualiteit is een seksuele oriëntatie die de afgelopen jaren steeds meer aandacht heeft gekregen, maar nog relatief onbekend is in de samenleving. De Nederlandse Organisatie Aseksualiteit (NOA) zet zich in voor meer kennis en begrip rondom dit onderwerp.

Aseksualiteit wordt gekenmerkt door het ervaren van weinig tot geen seksuele aantrekking tot anderen. Sommige aseksuele personen ervaren wel romantische aantrekking, andere niet. Personen die geen of weinig romantische aantrekking tot anderen ervaren worden ook wel aangeduid als *aromantisch*. Andersom hoeft een aromantisch persoon ook niet aseksueel te zijn. Het CBS schat dat het aantal aseksuele personen in op ongeveer 2% van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder (CBS, 2024b).

Aseksuele personen ervaren specifieke uitdagingen in een maatschappij waar seksualiteit een grote rol speelt (Timmerman et al., 2022). Ze rapporteren gevoelens van onbegrip en ervaringen met uitsluiting en discriminatie. Veel aseksuele personen ontdekken pas op latere leeftijd hun seksuele oriëntatie, wat kan leiden tot verwarring en druk om te conformeren aan maatschappelijke verwachtingen. Ook aseksuele personen ervaren minderheidsstress, krijgen te maken met psychische gezondheidsproblemen en zijn minder geneigd om open te zijn over hun seksuele oriëntatie (Finkenflügel et al., 2025).

Tabel 63 presenteert de bevindingen van dit onderzoek die de attitudes ten opzichte van aseksualiteit weergeeft. De stellingen in deze tabel belichten verschillende dimensies van opvattingen over aseksualiteit en aseksuele personen.

Tabel 63 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over aseksualiteit en aseksuele personen. Tabel 64 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Wat betreft de opvattingen rondom aseksualiteit geeft Tabel 63 weer dat een ruime meerderheid (90%) van de ondervraagde respondenten vindt dat aseksuele personen hun leven moet kunnen leiden zoals zij dat willen. Het percentage respondenten wat het met deze vraag beantwoordt met 'niet mee eens, niet mee oneens' is significant gestegen (3% in 2024, 5% in 2026). Daarnaast vindt ongeveer drie kwart van de ondervraagde respondenten (74%) dat er niets mis is met iemand die geen seks wil. Ruim twee derde (68%) vindt dat als personen een liefdesrelatie hebben zonder seks, het alsnog een echte liefdesrelatie is. Bij deze laatste stelling zijn zowel het aandeel respondenten met een neutrale houding als het aandeel dat aangeeft het niet te weten of hier nog nooit over te hebben nagedacht significant toegenomen tussen 2024 en 2026 (niet mee eens, niet mee oneens: in 2024 11% en in 2026 15%, weet niet/niet over nagedacht 8% in 2024 en 11% in 2026).

Verder valt op dat 44% van de respondenten aangeeft geen relatie te willen hebben met een aseksueel persoon. Bij deze stelling is het aandeel respondenten dat het hiermee (helemaal) oneens is significant gedaald, van 31% in 2024 naar 25% in 2026. Daarnaast is het aandeel respondenten dat hierover neutraal denkt significant toegenomen, van 14% in 2024 naar 19% in 2026. Het is belangrijk hier in ogenschouw te nemen dat kennis over aseksualiteit nog beperkt is. Dit blijkt uit de relatief hoge percentages respondenten die aangeven het niet goed te weten of er nooit over nagedacht te hebben bij meerdere stellingen over aseksuele personen en aseksualiteit. Daarnaast kunnen vooroordelen en aannames over aseksualiteit een rol spelen in hoe deze vraag geïnterpreteerd en beantwoord wordt. Zoals de aanname dat alle aseksuele personen helemaal geen of nooit interesse in seks hebben, terwijl dit in de praktijk verschilt per persoon. Ook de heersende seksuele, romantische en monogame normen van hoe relaties eruit zouden moeten zien, kunnen hierbij een rol spelen.

Vergelijkbare resultaten zien we bij het percentage respondenten dat aangeeft er moeite mee te hebben als hun partner vertelt aseksueel te zijn (41%) aanzienlijk hoog. 18% van de respondenten is van mening dat je jezelf niet aseksueel kan noemen zonder ooit seks gehad te hebben.

Het aandeel personen dat aangeeft dat er iets mis is met een persoon als zij geen seks willen hebben en daarvoor naar een dokter of psycholoog moeten is significant gestegen ten opzichte van 2024 (2024: 3%, 2026: 5%). Dit komt voornamelijk uit een afname in mensen die het met deze stelling niet mee eens of oneens zijn. Het percentage respondenten dat aangeeft dat aseksuele personen begrip moeten hebben als hun partner vreemdgaat is ook significant gedaald, met zeven procentpunt (2024: 21%, 2026: 14%). Tegelijkertijd geven meer dan in 2024 respondenten aan dat mensen zichzelf niet aseksueel kunnen noemen zonder het ooit geprobeerd te

hebben (2024: 23%, 2026: 30%). Het aandeel personen dat het hier (helemaal) mee oneens is significant gedaald, in 2024 was dit aandeel 56%, in 2026 47%.

Een gedeelte van de stellingen geeft dus een negatievere houding ten opzichte van aseksuele personen weer, maar een ongeveer even groot gedeelte van de stellingen geeft een positiever of neutraal beeld weer over aseksuele personen. De opvattingen ten opzichte van aseksuele personen blijven grotendeels positief. Wel valt op dat een relatief groot deel van de respondenten geen duidelijke mening heeft aangaande de stellingen. Zo geeft bijna een derde (32%) van de ondervraagde respondenten aan dat ze niet weten of er nooit over hebben nagedacht of aseksuele personen begrip moeten hebben als hun partner vreemdgaat. Ook geeft meer dan een derde (39%) hetzelfde antwoord op de stelling dat 'mensen zichzelf niet aseksueel kunnen noemen als ze nooit seks hebben geprobeerd'.

Het feit dat bij zes van de negen stellingen meer dan 20% van de respondenten 'weet ik niet' of 'nog nooit over nagedacht' aangeeft laat zien dat mogelijk een aanzienlijk deel van de mensen beperkte kennis heeft over wat aseksualiteit inhoudt. Ook bij vragen die gedeeltelijk kennis over aseksualiteit meten, zoals 'je kan nog steeds verliefd worden als je aseksueel bent' en 'je kan jezelf niet aseksueel noemen als je nooit seks hebt geprobeerd' zijn de hoge percentages weet niet/nooit over nagedacht (respectievelijk 32% en 39%) noemenswaardig. Dit laat zien dat kennis over aseksualiteit mogelijk beperkt is. Dit betekent ook dat verschillen tussen de personen die er wel een mening over hebben sneller groter zijn; er zijn tenslotte minder respondenten die een waardeoordeel geven. Dit betekent dat de percentages tussen jaren en binnen de groep aseksuele personen makkelijker uitschieters kunnen vertonen.

Tabel 63 Opvattingen over aseksualiteit en aseksuele personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Aseksuele personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.553)	90	4	1	4	0,1
Als je geen seks wilt dan is er iets mis met je en moet je naar een dokter/psycholoog (n = 1.437)	4	12	74	9	0,5
Als twee personen een liefdesrelatie hebben zonder seks, dan is het geen echte liefdesrelatie (n = 1.553)	7	13	68	12	0,1
Als ik een partner heb en die vertelt mij dat die aseksueel is dan heb ik daar geen moeite mee (n = 1.553)	22	17	41	21	0,1
Aseksuele personen moeten begrip hebben als hun partner vreemdgaat (n = 1.553)	9	20	39	32	0,1
Je kan jezelf niet aseksueel noemen als je nooit seks hebt geprobeerd (n = 1.553)	18	14	29	39	0,1
Mensen zijn seksuele wezens en kunnen dus niet aseksueel zijn (n = 1.437)	6	13	58	23	0,4
Ik zou geen relatie willen hebben met een aseksueel persoon (n = 1.437)	44	15	20	21	0,4

Je kan nog steeds verliefd worden als je aseksueel bent (n = 1.437)	59	6	2	32	0,4

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 64 Opvattingen over aseksualiteit en aseksuele personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Aseksuele personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 574, n 2026 = 1.502)	95	3	2	94	5*	1
Als je geen seks wilt dan is er iets mis met je en moet je naar een dokter/psycholoog (n 2024 = 502, n 2026 = 1.297)	3	15	82	5*	13	82
Als twee personen een liefdesrelatie hebben zonder seks, dan is het geen echte liefdesrelatie (n 2024 = 538, n 2026 = 1.381)	9	11	81	8	15*	77*
Als ik een partner heb en die vertelt mij dat die aseksueel is dan heb ik daar geen moeite mee (n 2024 = 470, n 2026 = 1.230)	27	23	50	28	21	51
Aseksuele personen moeten begrip hebben als hun partner vreemdgaat (n 2024 = 424, n 2026 = 1.066)	21	26	54	14*	29	58
Je kan jezelf niet aseksueel noemen als je nooit seks hebt geprobeerd (n 2024 = 362, n 2026 = 949)	23	21	56	30*	23	47*
Mensen zijn seksuele wezens en kunnen dus niet aseksueel zijn (n 2024 = 430, n 2026 = 1.106)	10	14	76	7	17	76
Ik zou geen relatie willen hebben met een aseksueel persoon (n 2024 = 421, n 2026 = 1.124)	55	14	31	56	19*	25*
Je kan nog steeds verliefd worden als je aseksueel bent (n 2024 = 377, n 2026 = 967)	88	9	3	87	9	3

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

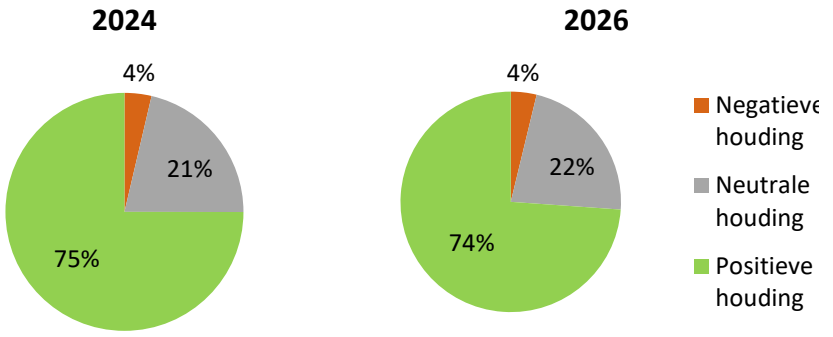
7.6.2 Gemiddelde houding

Ook voor de houding ten opzichte van aseksualiteit en aseksuele personen is een verdiepende analyse uitgevoerd die is gebaseerd op een samenvattende schaalscore die berekend is op basis van zeven stellingen (zie Tabel 63) die verschillende

dimensies van aseksualiteit belichten.[47] Daarbij is van belang dat bij diverse stellingen een aanzienlijk deel van de respondenten aangeeft er nog nooit over te hebben nagedacht of geen antwoord te kunnen of willen geven ('weet ik niet' of 'zeg ik liever niet'). Deze antwoorden zijn niet meegenomen in de berekening van de samenvattende schaalscore.

Figuur 7 biedt inzicht in de algemene houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van aseksualiteit en aseksuele personen. De figuur laat zien dat ongeveer driekwart (74%) van de ondervraagde respondenten een positieve houding heeft ten opzichte van aseksualiteit. Dit percentage is iets lager dan bij homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen (84%), maar representeert nog steeds een ruime meerderheid.

Figuur 7 Houding ten opzichte van aseksualiteit en aseksuele personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van zeven stellingen over aseksualiteit (zie Tabel 63). De stellingen 'Ik zou geen relatie willen hebben met een aseksueel persoon' en 'Je kan nog steeds verliefd worden als je aseksueel bent' zijn niet meegenomen in de samenvattende schaalscore (zie toelichting in voetnoot 47). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 96 = 'zeg ik liever niet'; 98 = 'weet ik niet'; 99 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,69 en 0,66.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.6.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Tabel 65 toont de opvattingen over aseksualiteit per achtergrondkenmerk in de responsgroep. De resultaten laten zien dat personen tussen de 30-40 jaar en in de oudste leeftijdscategorie (boven de 70 jaar) het minst positief zijn over aseksualiteit ten opzichte van andere leeftijdsgroepen. Ook zijn mannen minder vaak positief over

[47] De stellingen 'Ik zou geen relatie willen hebben met een aseksueel persoon' en 'Je kan nog steeds verliefd worden als je aseksueel bent' zijn niet meegenomen in de samenvattende schaalscore. De reden hiervoor is dat we hiermee aansluiten bij de lhbtiqa+-monitor 2024, waarin deze stellingen eveneens niet in de samenvattende schaalscore zijn meegenomen. Hierdoor kunnen de resultaten van beide metingen met elkaar worden vergeleken.

aseksualiteit ten opzichte van vrouwen. Ook is zichtbaar dat hoger opgeleiden over het algemeen een positievere mening hebben over aseksuele personen. Mensen die zichzelf rekenen tot een protestantse en/of andere christelijke groep zijn ook vaker negatief over aseksualiteit dan mensen die geen religie aanhangen. Hetzelfde geldt ook voor de groep 'overig', maar vanwege de grote verscheidenheid in mogelijke religieuze overtuigingen binnen deze groep is hier niet duidelijk te maken welke religieuze groepen deze overtuiging hebben.

Vergeleken met de vorige monitor (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) zien we weinig significante wijzigingen wat het betreft de houding uitgesplitst in groepen. Er zijn significant minder personen die zichzelf tot het protestantisme of andere christelijke kerk of groep rekenen met een positieve houding (2024: 78%, 2026: 67%). Daartegenover staat een significante stijging van het aandeel met een neutrale houding in deze groep: van 19% in 2024 naar 28% in 2026.

Tabel 65 Opvattingen over aseksualiteit en aseksuele personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	5	27	67
vrouw	2	17	81
leeftijd*			
18-30	3	20	77
30-40	7	22	71
40-50	6	21	73
50-60	1	22	76
60-70	4	22	75
> 70	3	27	71
opleiding*			
laag	5	26	69
middelbaar	4	25	71
hoog	3	17	80
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	3	19	78
rooms-katholicisme	2	28	70
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	6	28	67
overig	13	23	65
politieke voorkeur*[e]			
progressief	2	15	83

conservatief	5	27	69

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van aseksualiteit.
b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van aseksualiteit en aseksuele personen significant beïnvloedt. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.
c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij de screening van het I&O Research Panel (voorafgaand aan deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 58.
d De vraag waar geslacht op is gebaseerd, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw' en 'X (genderneutraal)'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is. Hiernaast gaven 1.492 personen aan dat zij man zijn en 1.495 personen dat zij vrouw zijn.
e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.7 Queer personen

7.7.1 Opvattingen

Queer is een term die steeds vaker wordt gebruikt binnen het spectrum van seksuele en gender identiteiten. Queer personen identificeren zich niet strikt als lesbisch, homoseksueel, bi+, transgender of aseksueel. Zij plaatsen hun identiteit buiten de traditionele normen over gender en seksualiteit. Queer personen kunnen zich niet vinden in de gebruikelijke, vaststaande (binaire) kaders en hokjes voor gender en/of seksuele oriëntatie, of wijzen deze kaders af. De term queer biedt ruimte aan diversiteit en verschillende ervaringen. Soms wordt queer als parapluterm gebruikt voor iedereen die niet heteroseksueel en/of cisgender is (Pierik & Jak, 2026).

Hoewel queer personen deel uitmaken van de lhbtiqa+ gemeenschap, worden ze niet altijd expliciet meegenomen in onderzoeken, onder andere omdat de term per definitie niet vastomlijnd is en gebruikt wordt door een diverse groep mensen (Pierik & Jak, 2026). Eerdere studies richtten zich in veel aspecten voornamelijk op lhbt-personen, zonder specifiek in te gaan op queer identiteiten.
Queer personen kunnen te maken krijgen met specifieke vooroordelen en misconcepties. Net als bij bi+ personen, kunnen queer personen geconfronteerd worden met onbegrip, zowel binnen de bredere samenleving als binnen de lhbtiqa+ gemeenschap zelf.

Tabel 66 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over een stelling over queer personen. Tabel 67 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Tabel 66 laat zien dat het merendeel (78%) van de ondervraagde respondenten het (helemaal) mee eens is dat queer personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Dit verschilt enigszins met de uitkomst van de vorige lhbtiqa+ monitor (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) toen het 80% ten opzichte van alle respondenten was. Echter, het aandeel van de groep personen die het (helemaal) eens is met dat queer personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen verschilt niet significant ten opzichte van 2024 (zie Tabel 67). Verder valt wel op dat 15% van de respondenten een neutraal antwoord geeft of specifiek aangeeft geen

antwoord te kunnen geven of er nooit over nagedacht te hebben. Dit kan wijzen op een gebrek aan kennis of begrip over queer personen.

Tabel 66 Opvattingen over queer personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Queer personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.553)	78	10	6	5	0,6

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 67 Opvattingen over queer personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Queer personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 559, n 2026 = 1.469)	84	10	5	83	11	7

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.8 Transgender personen

7.8.1 Opvattingen

Transgender personen zijn personen bij wie de genderidentiteit niet (volledig) overeenkomt met het geslacht dat bij de geboorte werd toegewezen. Transgender personen kunnen man, vrouw, non-binair of een ander gender zijn. In dit onderzoek is apart gevraagd naar opvattingen over transgender personen en opvattingen over non-binaire personen. Uit eerder onderzoek blijkt dat ongeveer 3,9% van de Nederlandse bevolking zich niet eenduidig identificeert met het bij geboorte toegekende geslacht (Van Hoof et al., 2018). Naar schatting op basis van onderzoek van het CBS is van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder 0,4% transgender man, en 0,3% transgender vrouw (2024b). In aantallen gaat het hierbij om respectievelijk 60 duizend en 45 duizend personen.

Transgender personen ervaren vaak specifieke uitdagingen op verschillende levensdomeinen. Ze hebben een verhoogd risico op psychische problemen, eenzaamheid en veiligheidsissues. Deze problemen worden verklaard door een complex samenspel van maatschappelijke en individuele factoren, waaronder gebrek aan sociale steun, lage weerbaarheid en negatieve zelfperceptie (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Tabel 68 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over transgender personen. Tabel 69 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Tabel 68 geeft inzicht in de opvattingen van de Nederlandse bevolking over transgender personen in 2026. Een overgrote meerderheid van de ondervraagde respondenten (82%) is het (helemaal) eens dat transgender personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen, en ondersteunt dat transgender personen zelf beslissingen moeten nemen over hun eigen lichaam (81%).

Desondanks bestaan er relatief veel negatieve opvattingen over transgender personen, zoals blijkt uit onder meer het feit dat meer dan de helft (54%) van de ondervraagde respondenten aangeeft geen relatie te willen hebben met een transgender persoon, en bijna een derde (30%) vindt dat het aantal transgender personen toeneemt en het ziet als een modeverschijnsel. Maar liefst 31% geeft aan de relatie te verbreken als hun partner zou vertellen transgender te zijn: in de groep die zegt het '(helemaal) eens' te zijn met deze stelling zien we bovendien een significante stijging ten opzichte van 2024: in 2024 was dit aandeel 40% en in 2026: 49%. Let wel: meer dan een derde (37%) van de ondervraagde respondenten kon op deze vraag geen antwoord geven of heeft er nog nooit over nagedacht of ze de relatie zouden verbreken als hun partner zou vertellen transgender te zijn, dit betekent dat degenen die wel stelling nemen sneller het gemiddelde beïnvloeden. Bij de stelling 'Ik zou geen relatie willen hebben met een transgender persoon' steeg het aandeel respondenten dat aangeeft dit niet te weten of hier nog nooit over te hebben nagedacht significant, van 19% in 2024 naar 23% in 2026.

Ook is op te merken dat 24% van de respondenten vindt dat transgender mannen geen echte mannen zijn, en dat 30% van de respondenten vindt dat transgender vrouwen geen echte vrouwen zijn. Hierbij zien we dat bij de stelling dat transgender mannen geen echte mannen zijn, het aandeel respondenten dat aangeeft dit niet te weten of hier nooit over te hebben nagedacht significant gedaald is; in 2024 was dit aandeel 20% en in 2026 16%. In de vergelijking tussen transgender mannen en vrouwen zien we het verschil in de acceptatie tussen transgender mannen en vrouwen zichtbaar; transgender mannen worden vaker als 'echte man' gezien dan transgender vrouwen als 'echte vrouw'. Ten opzichte van 2024 is dit percentage voor transgender mannen niet significant veranderd, voor transgender vrouwen is deze stelling significant vaker beantwoord met '(helemaal) mee eens' (2024: 29%, 2026: 35%). De acceptatie van transgender vrouwen ten opzichte van transgender mannen lijkt dus te verslechteren.

Het percentage respondenten wat het een probleem zou vinden als hun kind les krijgt van een transgender docent blijft ongeveer gelijk; wel is hierbij op te merken dat het percentage wat onverschillig tegenover deze stelling staat ('niet mee eens, niet mee oneens') wel significant stijgt (10% in 2024, 16% in 2026). Dit gaat vooral ten koste van

respondenten die hier in 2024 het mee oneens waren. Wat betreft de stelling ‘ik ga liever niet om met mensen die transgender zijn’ is zichtbaar dat de gemiddelde houding meer naar het midden trekt: de respondenten die ‘niet mee eens, niet mee oneens’ antwoorden op deze stelling groeit significant ten opzichte van 2024 (2024: 9%, 2026: 14%). Deze toename gaat ten koste van respondenten die ‘(helemaal) mee eens’ zijn en respondenten die het er ‘(helemaal) mee oneens’ zijn. Beide van deze wijzigingen zijn an sich niet statistisch significant. Daarnaast nam bij de stelling de groep respondenten die antwoorden ‘weet niet’ of ‘nog nooit over nagedacht’ significant toe van 7% in 2024 naar 11% in 2026.

Tabel 68 Opvattingen over transgender personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Transgender personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.493)	82	10	5	3	0,6
Als mijn partner zou vertellen dat diegene transgender is, verbreek ik de relatie (n = 1.497)	31	13	19	37	0,3
Ik verbreek de vriendschap met iemand als blijkt dat diegene transgender is (n = 1.497)	6	9	72	13	0,4
Tegenwoordig zijn meer mensen transgender. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n = 1.493)	30	22	34	14	0,3
Transgender personen moeten over hun eigen lichaam kunnen beslissen (n = 1.493)	81	9	5	5	0,5
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een transgender docent (n = 1.497)	14	14	60	12	0,5
Ik ga liever niet om met mensen die transgender zijn (n = 1.497)	11	13	65	11	0,3
Ik zou geen relatie willen hebben met een transgender persoon (n = 1.497)	54	10	13	23	0,5
Transgender mannen zijn geen echte mannen (n = 1.493)	24	16	44	16	0,5
Transgender vrouwen zijn geen echte vrouwen (n = 1.497)	30	18	38	15	0,3

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = ‘helemaal mee eens’; 2: ‘mee eens’; 3 = ‘niet mee eens, niet mee oneens’, 4: ‘mee oneens’; 5 = ‘helemaal mee oneens’). Daarnaast waren er de antwoordopties ‘nog nooit over nagedacht’, ‘weet ik niet’ en ‘zeg ik liever niet’.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 69 Opvattingen over transgender personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens

Transgender personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 565, n 2026 = 1.457)	87	8	5	85	10	5
Als mijn partner zou vertellen dat diegene transgender is, verbreek ik de relatie (n 2024 = 369, n 2026 = 956)	40	24	36	49*	20	31
Ik verbreek de vriendschap met iemand als blijkt dat diegene transgender is (n 2024 = 483, n 2026 = 1.291)	6	9	85	7	10	83
Tegenwoordig zijn meer mensen transgender. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n 2024 = 502, n 2026 = 1.300)	38	24	38	35	26	40
Transgender personen moeten over hun eigen lichaam kunnen beslissen (n 2024 = 561, n 2026 = 1.436)	86	10	4	85	10	5
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een transgender docent (n 2024 = 484, n 2026 = 1.297)	16	10	73	16	16*	69
Ik ga liever niet om met mensen die transgender zijn (n 2024 = 507, n 2026 = 1.322)	15	9	76	12	14	73
Ik zou geen relatie willen hebben met een transgender persoon (n 2024 = 441, n 2026 = 1.136)	66	14	20	70	14	16
Transgender mannen zijn geen echte mannen (n 2024 = 473, n 2026 = 1.273)	28	20	52	28	19	52
Transgender vrouwen zijn geen echte vrouwen (n 2024 = 480, n 2026 = 1.265)	29	21	50	35*	21	45

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.8.2 Gemiddelde houding

Net zoals voor homoseksuele, biseksuele, aseksuele, non-binaire en intersekse personen is er ook voor transgender personen een verdiepende analyse uitgevoerd die is gebaseerd op een samenvattende schaalscore die berekend is op basis van negen stellingen (zie Tabel 68) die verschillende dimensies van de houding ten opzichte van transgender personen belichten.[48] Daarbij is van belang dat bij enkele stellingen een aanzienlijk deel van de respondenten aangeeft er nog nooit over te hebben nagedacht of geen antwoord te kunnen of willen geven ('weet ik niet' of 'zeg ik liever niet'). Deze antwoorden zijn niet meegenomen in de berekening van de samenvattende schaalscore.

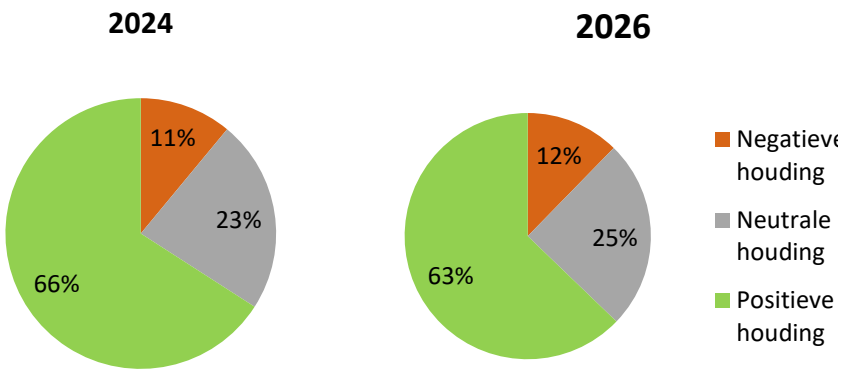
Figuur 8 biedt inzicht in de algemene houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van transgender personen. De figuur laat zien dat bijna twee derde (63%) van

[48] De stelling 'Tegenwoordig zijn meer mensen transgender, ik vind het een modeverschijnsel of rage' is niet meegenomen in de samenvattende schaalscore. De reden hiervoor is dat we hiermee aansluiten bij de lhbtiqa+-monitor 2024, waarin deze stelling eveneens niet in de samenvattende schaalscore is meegenomen. Hierdoor kunnen de resultaten van beide metingen met elkaar worden vergeleken.

de steekproef een positieve houding heeft ten opzichte van transgender personen. Dit percentage is lager dan de positieve houding ten opzichte van biseksuele personen (68%), aseksuele personen (74%) en intersekse personen (66%) en homoseksuele personen (84%). Alleen de positieve houding ten opzichte van non-binaire personen is lager (52%).

Kijkend naar het samenvattende gemiddelde van de houding tegenover transgender personen, op een schaal van 1 tot 5, is te zien dat deze significant is gedaald: van 3,7 in 2024 naar 3,6 in 2026. Hoewel het samenvattende gemiddelde significant verschilt van die in de vorige monitor, zijn de aandelen van respondenten met een positieve, neutrale en negatieve houding (ten opzichte van alle respondenten) niet significant veranderd tussen 2024 en 2026. Het aandeel respondenten met een positieve houding ten opzichte van transgender personen is gedaald van 66% naar 63%, maar deze daling is net niet significant (p = 0,066).

Figuur 8 Houding ten opzichte van transgender personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van negen stellingen over transgender personen (zie Tabel 68). De vraag 'Tegenwoordig zijn meer mensen transgender, ik vind het een modeverschijnsel of rage' is niet meegenomen in de schaalscore (zie voetnoot 48). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 96 = 'zeg ik liever niet'; 98 = 'weet ik niet'; 99 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,80 en 0,86.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.8.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Tabel 70 toont de verschillen tussen groepen in de Nederlandse bevolking wat betreft opvattingen over transgender personen. Over het algemeen zijn vrouwen positiever over transgender personen dan mannen, respondenten die niet religieus zijn zijn positiever dan respondenten die katholiek of protestants of een ander vorm van het christendom aanhangen. Respondenten van 30-50 jaar hebben het minst vaak een

positieve houding over transgender personen. Hierin is opmerkelijk dat respondenten van onder de 30 of boven de 50 jaar juist de meest positieve houding hebben.

Ten opzichte van 2024 zijn vrouwen significant minder positief geworden (van 76% naar 71%) en is bij 70-plussers de groep met een neutrale houding significant groter geworden (van 17% naar 25%).

Tabel 70 Opvattingen over transgender personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	17	28	55
vrouw	7	22	71
leeftijd*			
18-30	12	28	60
30-40	16	26	58
40-50	19	26	56
50-60	12	23	65
60-70	9	24	67
> 70	6	25	68
opleiding*			
laag	12	27	61
middelbaar	16	28	56
hoog	9	20	72
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	8	22	70
rooms-katholicisme	16	28	56
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	24	34	42
overig	20	22	58
politieke voorkeur*[e]			
progressief	4	14	82
conservatief	17	31	52

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van homoseksualiteit.

b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van transgender personen significant beïnvloedt. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.

c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij aanmelding van het I&O Research Panel (voor deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken ‘geslacht’ en ‘opleiding’ de toelichting hierover in Tabel 58.

d De uitsplitsing naar geslacht is gebaseerd op een screeningsvraag die is gesteld om het panel samen te stellen, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is, of dat ze dit niet wilden zeggen. Vanwege dit lage responsaantal is gekozen om in de uitsplitsing van de resultaten naar verschillende genders alleen de categorieën 'man' en 'vrouw' te rapporteren. Er gaven 1.492 respondenten aan dat zij man zijn en 1.495 respondenten dat zij vrouw zijn.

e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.9 Non-binaire personen

7.9.1 Opvattingen

Non-binaire personen zijn de afgelopen jaren steeds meer onder de aandacht gekomen in de Nederlandse samenleving. De term non-binair wordt gebruikt door mensen die zich niet (helemaal) thuis voelen in de genderidentiteiten 'man' en 'vrouw'. Iemand die non-binair is kan zich tegelijkertijd man en vrouw voelen, of zich niet man en niet vrouw voelen. Het CBS schat het aantal non-binaire of genderqueer personen in op ongeveer 0,3% van de Nederlandse bevolking (CBS, 2024b).

Non-binaire personen kunnen te maken krijgen met specifieke uitdagingen in een samenleving die grotendeels binair is ingericht. Zo ervaren zij vaker discriminatie, hebben ze een slechtere mentale gezondheid, hebben ze vaker financiële problemen en vaker suïcidale gedachten dan de algemene bevolking (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Tabel 71 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over non-binaire personen. Tabel 72 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. Zoals te zien is in Tabel 71 vindt een ruime meerderheid van de ondervraagde respondenten (82%) dat non-binaire personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Hierbij valt op dat het aandeel respondenten dat bij de uitspraak dat non-binaire personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen, aangeeft dit niet te weten of er nooit over te hebben nagedacht in 2026 significant groter is dan in 2024 (2024: 3%, 2026: 6%).

Tegelijkertijd vindt ongeveer een op de vijf respondenten (18%) dat er iets mis is met mensen die geen man of vrouw zijn, vindt bijna de helft van de respondenten dat iedereen van nature man of vrouw is (47%) en geeft iets minder dan een derde van de respondenten (31%) aan dat zij, wanneer zij iemand ontmoeten, graag willen weten of die persoon een man of vrouw is. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die uit de vorige monitor in 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Over het omgaan met non-binaire personen lijkt men minder positief te zijn geworden dan in 2026, vergeleken met 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024). In 2026 gaf een significant groter aandeel van de respondenten aan het (helemaal) oneens te zijn met de stelling dat zij liever niet omgaan met non-binaire personen dan in 2026 (2024: 78% van de respondenten, 2026: 73%).

Verder geeft bijna de helft van de ondervraagde respondenten (49%) aan geen relatie te willen hebben met een non-binair persoon, terwijl ruim een kwart (25%) de relatie zou verbreken als hun partner zou vertellen non-binair te zijn. Daarnaast valt op dat relatief veel respondenten geen uitgesproken mening hebben over het verbreken van de relatie: 37% geeft aan dit niet te weten of hier nog nooit over te hebben nagedacht. Ten slotte geeft een aanzienlijk deel van de ondervraagde respondenten (36%) aan non-binair zijn als een modeverschijnsel of rage te zien.

Tabel 71 Opvattingen over non-binaire personen, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Non-binaire personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n = 1.497)	82	7	4	6	0,3
Er is iets mis met mensen die geen man of vrouw zijn (n = 1.497)	18	15	51	16	0,3
Als ik iemand ontmoet, dan vind ik het belangrijk om te weten of iemand man of vrouw is (n = 1.493)	31	15	41	12	0,3
Ik ga liever niet om met mensen van wie niet duidelijk is of ze man of vrouw zijn (n = 1.497)	11	11	64	14	0,4
Ik ga liever niet om met mensen die non-binair zijn (n = 1.493)	12	11	63	13	0,5
Ik geloof dat iedereen van nature óf man óf vrouw is (n = 1.493)	47	14	27	12	0,4
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een non-binaire docent (n = 1.493)	14	11	62	14	0,4
Als mijn partner zou vertellen dat diegene non-binair is, verbreek ik de relatie (n = 1.493)	26	12	25	37	0,4
Ik zou geen relatie willen hebben met een non-binair persoon (n = 1.493)	49	10	14	27	0,3
Tegenwoordig zijn meer mensen non-binair. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n = 1.497)	36	19	27	18	0,3

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er de antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 72 Opvattingen over non-binaire personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Non-binaire personen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (n 2024 = 524, n 2026 = 1.387)	88	7	5	88	8	5

Er is iets mis met mensen die geen man of vrouw zijn (n 2024 = 466, n 2026 = 1.242)	19	16	65	21	18	61
Als ik iemand ontmoet, dan vind ik het belangrijk om te weten of iemand man of vrouw is (n 2024 = 535, n 2026 = 1.332)	32	19	50	35	18	47
Ik ga liever niet om met mensen van wie niet duidelijk is of ze man of vrouw zijn (n 2024 = 478, n 2026 = 1.275)	13	10	77	12	13	75
Ik ga liever niet om met mensen die non-binair zijn (n 2024 = 516, n 2026 = 1.306)	11	11	78	14	13	73*
Ik geloof dat iedereen van nature óf man óf vrouw is (n 2024 = 517, n 2026 = 1.331)	50	17	33	54	15	31
Ik zou het een probleem vinden als mijn kind op school les krijgt van een non-binaire docent (n 2024 = 505, n 2026 = 1.303)	13	12	74	16	12	72
Als mijn partner zou vertellen dat diegene non-binair is, verbreek ik de relatie (n 2024 = 364, n 2026 = 925)	37	18	45	41	19	40
Ik zou geen relatie willen hebben met een non-binair persoon (n 2024 = 414, n 2026 = 1.107)	66	13	21	68	13	19
Tegenwoordig zijn meer mensen non-binair. Ik vind het een modeverschijnsel of rage (n 2024 = 461, n 2026 = 1.214)	42	24	34	44	24	33

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een ‘inhoudelijke’ antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties ‘helemaal eens’, ‘eens’, ‘niet mee eens, niet mee oneens’, ‘oneens’ en ‘helemaal oneens’. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een ‘inhoudelijk’ antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

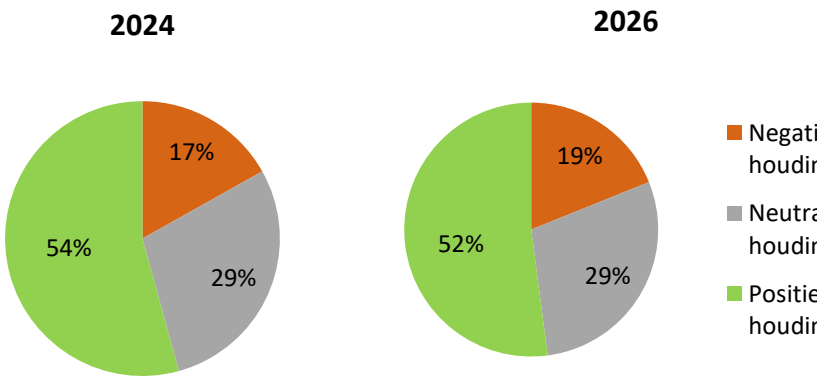
7.9.2 Gemiddelde houding

Net als bij de andere groepen is er ook voor de houding ten opzichte van non-binaire personen een verdiepende analyse uitgevoerd. Deze analyse is gebaseerd op een samenvattende schaalscore, berekend op basis van 10 stellingen (zie Tabel 71), die verschillende dimensies van de houding ten opzichte van non-binaire personen belichten. Daarbij is van belang dat bij enkele stellingen een aanzienlijk deel van de respondenten aangeeft er nog nooit over te hebben nagedacht of geen antwoord te kunnen of willen geven (‘weet ik niet’ of ‘zeg ik liever niet’). Deze antwoorden zijn niet meegenomen in de berekening van de samenvattende schaalscore.

Figuur 9 biedt inzicht in de algemene houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van non-binaire personen. De figuur laat zien dat iets meer dan de helft (52%) van de ondervraagde respondenten een positieve houding heeft ten opzichte van non-binaire personen. Minder dan een vijfde van hen heeft echter een negatieve houding ten opzichte van non-binaire personen. Ten opzichte van 2024 zijn er geen significante verschillen in respectievelijk het aandeel respondenten, ten opzichte van alle respondenten, met een negatieve, neutrale of positieve houding ten opzichte van non-binaire personen. Wel is het samenvattende gemiddelde van alle respondenten, op een schaal van 1 tot 5, significant gedaald: van 3,5 in 2024 naar 3,4 in 2026. Deze

daling vertaalt zich echter niet in significante verschuivingen over tijd wat betreft de aandelen respondenten met een positieve, neutrale of negatieve houding.

Figuur 9 Houding ten opzichte van non-binaire personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van 10 stellingen over non-binaire personen (zie Tabel 71). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 96 = 'zeg ik liever niet'; 98 = 'weet ik niet'; 99 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items per split-run-groep een schaal wordt geconstrueerd, zijn de Cronbach's alpha's 0,85 en 0,88.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 73 toont de ontwikkeling voor de periode 2012 tot 2026 van de resultaten van twee afzonderlijke stellingen over genderdiversiteit, en in het bijzonder over non-binaire personen. Deze twee stellingen over de houding tegenover personen waarvan het niet duidelijk is of de persoon een man of vrouw is, zijn voorgelegd in de lhbtiqa+-monitor 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024), de huidige lhbtiqa+ monitor en in meerdere edities van het onderzoek SCP Leefsituatie-index (SLI). De resultaten uit het SLI-onderzoek, zoals gepubliceerd in de SCP-monitor (SCP, 2022b), en de lhbtiqa+-monitor 2024 en 2026 zijn in enige mate te vergelijken. Bij de interpretatie van de cijfers is wel voorzichtigheid geboden. Waar in de SCP-monitor deze stellingen werden voorgelegd als stellingen over genderdiversiteit in het algemeen, worden ze in de huidige monitor voorgelegd als stellingen over non-binaire personen. Daarnaast verschillen de huidige lhbtiqa+ monitor en de uitvoeringen van het SLI-onderzoek, onder andere wat betreft omvang en samenstelling van de respondentengroep. Een trendbreuk, of het ontbreken ervan, kan dus het gevolg zijn van bijvoorbeeld een andere manier van uitvragen of andere sample-methoden.

Op basis van de resultaten (Tabel 73) zien we dat Nederlanders het sinds 2012 steeds minder belangrijk zijn gaan vinden om te weten of iemand een man of vrouw is wanneer zij die persoon ontmoeten. Deze geleidelijke afname zette door tot en met 2024. In 2026 lijkt deze positieve trend echter niet te worden voortgezet: het aandeel

respondenten dat dit belangrijk vindt, ligt dan hoger dan in 2024. Wat betreft het aandeel respondenten dat liever niet omgaat met personen bij wie niet duidelijk is of die man of vrouw zijn, is in 2026 niet wezenlijk veranderd tussen 2017/2018-2026.

Tabel 73 Ontwikkeling van opvattingen over genderdiversiteit, i.h.b. non-binaire personen, 2012-2026 (in procenten)[a] [b]

	2012 / 2013	2014 / 2015	2016 / 2017	2017 / 2018	2019 / 2020	2024	2026
Als ik iemand ontmoet, dan vind ik het belangrijk om te weten of iemand man of vrouw is							
(helemaal) mee eens	53	46	45	40	39	28	31
(helemaal) mee oneens	27	32	33	34	38	45	41
Ik ga liever niet om met mensen van wie niet duidelijk is of ze man of vrouw zijn							
(helemaal) mee eens	18	15	14	12	11	11	11
(helemaal) mee oneens	51	56	62	63	65	68	64

a De resultaten van de periode 2012-2020 zijn afkomstig van het onderzoek SCP Leefsituatie-index (SLI), zoals gepubliceerd door SCP (2022b). De resultaten van 2024 en 2026 zijn afkomstig uit de lhbtiqa+-monitor 2024 (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) en de huidige lhbtiqa+ monitor. De resultaten uit het SLI-onderzoek zijn gebaseerd op een nettosteekproef die anders is samengesteld en is gewogen dan die van de huidige monitor. Hier dient bij de interpretatie van de resultaten rekening mee te worden gehouden.

b Antwoorden voor de periode 2012-2020 zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = helemaal mee eens; 2 = mee eens; 3 = niet mee eens, niet mee oneens; 4 = mee oneens; 5 = helemaal mee oneens; 6 = nog nooit over nagedacht), waarbij antwoordoptie 6 is gecodeerd als ontbrekende waarde. Voor de lhbtiqa+-monitor in 2024 en 2026 zijn de antwoorden ook gegeven op een vijfpuntsschaal, maar zijn de als missende waarden gecodeerde antwoordopties 6 (= zeg ik liever niet), 7 (= weet ik niet) en 8 (= nog nooit over nagedacht).

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.9.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Tabel 74 toont de verschillen tussen groepen in de Nederlandse bevolking en opvattingen over non-binaire personen. De resultaten laten zien dat met name mannen en personen van 30 tot 40 jaar negatiever zijn over non-binaire personen dan vrouwen en personen uit andere leeftijdsgroepen. Daarnaast zien we ook dat personen met een laag of middelbaar opleidingsniveau, protestantse of andere christelijke groepen en personen met een conservatieve politieke voorkeur het minst positief zijn over non-binaire personen.

Vergeleken met de vorige monitor (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) zien we de significante veranderingen binnen de groepen ‘hoog opleidingsniveau’ (negatieve houding van 10% in 2024 naar 14% in 2026), leeftijd 30 tot 40 jaar (negatieve houding van 19% in 2024 naar 28% in 2026) en ‘protestantisme of andere christelijke kerk of groep’ (negatieve houding van 24% in 2024 naar 31% in 2026 en positieve houding van 44% in 2024 naar 33% in 2026).

Tabel 74 Opvattingen over non-binaire personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	25	31	44
vrouw	13	28	60
leeftijd*			
18-30	22	29	49
30-40	28	25	47
40-50	24	28	48
50-60	17	29	54
60-70	14	32	55
> 70	9	32	59
Opleiding*			
laag	18	32	50
middelbaar	24	32	44
hoog	14	23	63
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	15	27	58
rooms-katholicisme	21	31	48
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	31	36	33
overig	21	27	52
politieke voorkeur*[e]			
progressief	6	18	76
conservatief	26	35	39

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van homoseksualiteit.

b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van non-binaire personen significant beïnvloedt. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.

c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij de screening van het I&O Research Panel (voorafgaand aan deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 58.

d De uitsplitsing naar geslacht is gebaseerd op een screeningsvraag die is gesteld om het panel samen te stellen, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is, of dat ze dit niet wilden zeggen. Vanwege dit lage responsaantal is gekozen om in de uitsplitsing van de resultaten naar verschillende genders alleen de categorieën 'man' en 'vrouw' te rapporteren. Er gaven 1.492 respondenten aan dat zij man zijn en 1.495 respondenten dat zij vrouw zijn.

e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.10 Intersekse personen

7.10.1 Opvattingen

Intersekse personen hebben de ervaring van geboren zijn met een lichaam dat niet overeenkomt met het beeld dat de meeste mensen hebben van man of vrouw. Net als alle andere mensen hebben intersekse mensen een seksuele oriëntatie en een genderidentiteit. Bij heel veel intersekse mensen komt de genderidentiteit overeen met het toegekende geslacht bij geboorte en heel vaak hebben zij een heteroseksuele oriëntatie (NNID, 2023).

Deens onderzoek laat zien dat ongeveer 1 op de 90 personen (1,1%) intersekse is. Ook mensen die niet weten dat ze intersekse zijn of die nooit een medische behandeling hebben gehad zijn in dit Deense onderzoek meegeteld (Frisch et al., 2019 in: Kastelein et al., 2020). Uit eerder SCP-onderzoek blijkt dat intersekse personen vaak worstelen met openheid over hun ervaring (SCP, 2018a). Ze maken zorgvuldige afwegingen over aan wie ze het vertellen en wat ze precies delen. Veel intersekse personen passen zich aan of vermijden bepaalde situaties om hun ervaring verborgen te houden (Kastelein et al., 2020; SCP, 2022a).

Tabel 75 toont de opvattingen van de representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking over intersekse personen. Tabel 76 toont de opvattingen van respondenten over hetzelfde thema in deze en de voorgaande editie van de lhbtiqa+ monitor. De resultaten laten zien dat er over het algemeen positieve houdingen zijn ten opzichte van de autonomie van intersekse personen, 80% van de respondenten vindt dat intersekse personen over hun eigen lichaam moeten kunnen beslissen (zie Tabel 75). Tegelijkertijd geeft een op de vijf (20%) van de steekproef aan het raar te vinden als iemand biologisch niet binnen de binaire categorieën van man of vrouw valt. Ook geeft 33% van de respondenten aan geen relatie te willen met een intersekse persoon.

Verder valt op dat bijna twee derde (61%) van een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking ervoor zou kiezen om medische ingrepen bij hun intersekse kind uit te stellen totdat het kind oud genoeg is om hier zelf over te beslissen. Internationale richtlijnen op het gebied van mensenrechten van intersekse personen, zoals die van de Verenigde Naties, keuren overigens ingrijpen zonder toestemming van het kind af (OHCHR, 2023). Een meerderheid van de respondenten zijn het er dus mee eens dat intersekse personen over hun eigen lichaam moeten kunnen beschikken.

Bij meerdere stellingen (‘als mijn partner zou vertellen dat diegene intersekse is, verbreek ik de relatie’; ‘ik zou geen relatie willen hebben met een intersekse persoon’; ‘intersekse kinderen moeten met medische behandelingen gewone mannen of vrouwen worden’ en ‘als ik een baby had die intersekse is (…)’) geeft 30% of meer van de ondervraagde respondenten aan geen antwoord met een waardeoordeel (‘helemaal eens’ tot ‘helemaal oneens’) kunnen geven op de vragen. Dit laat zien dat intersekse voor relatief veel mensen mogelijk een complex of onbekend begrip is, waarover zij zich (nog) geen duidelijke mening hebben gevormd. Daarnaast valt op dat tussen 2024 en 2026 significant meer respondenten bij stellingen over intersekse

personen aangeven het niet te weten of hier nooit over te hebben nagedacht. Dit geldt voor de stellingen over het liever niet omgaan met intersekse personen (2024: 17%, 2026: 21%), het verbreken van de relatie als de partner zou vertellen intersekse te zijn (2024: 39%, 2026: 44%), het niet willen hebben van een relatie met een intersekse persoon (2024: 35%, 2026: 39%), de stelling dat intersekse kinderen met medische behandelingen gewone mannen of vrouwen moeten worden (2024: 28%, 2026: 34%) en de stelling dat intersekse personen over hun eigen lichaam moeten kunnen beslissen (2024: 9%, 2026: 12%).

Wanneer we kijken naar de gegeven 'inhoudelijke' antwoorden, waarbij respondenten aangaven het (helemaal) eens of (helemaal) oneens te zijn met een stelling (Tabel 76), zien we ten opzichte van 2024 geen significante veranderingen in de opvattingen over intersekse personen.

Tabel 75 Opvattingen over intersekse, 2026 (in procenten)[a]

	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	weet ik niet / nog nooit over nagedacht	zeg ik liever niet
Ik ga liever niet om met mensen die intersekse zijn (n = 2.990)	6	10	62	21	0,3
Als mijn partner zou vertellen dat diegene intersekse is, verbreek ik de relatie (n = 2.990)	17	12	27	44	0,6
Ik zou geen relatie willen hebben met een intersekse persoon (n = 2990)	33	11	17	39	0,4
Intersekse kinderen moeten met medische behandelingen gewone mannen of vrouwen worden (n = 2.990)	8	15	42	34	0,4
Als ik een baby had die intersekse was, en er was geen medische reden om te opereren, dan zou ik hiermee wachten totdat het kind hierover zelf kan beslissen (n = 2.990)	61	5	4	30	0,4
Intersekse personen moeten over hun eigen lichaam kunnen beslissen (n = 2.990)	80	5	2	12	0,5
Ik vind het raar als mensen biologisch niet in het plaatje van man of vrouw passen (n = 2.990)	20	19	45	16	0,4

a Antwoorden werden gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2: 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens', 4: 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'). Daarnaast waren er do antwoordopties 'nog nooit over nagedacht', 'weet ik niet' en 'zeg ik liever niet'.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Tabel 76 Opvattingen over intersekse personen, vergelijking 2024 en 2026, alleen respondenten met inhoudelijk antwoord (in procenten)[a b]

	2024			2026		
	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens	(helemaal) mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	(helemaal) mee oneens
Ik ga liever niet om met mensen die intersekse zijn (n 2024 = 939, n 2026 = 2.358)	9	12	79	8	13	79

Als mijn partner zou vertellen dat diegene intersekse is, verbreek ik de relatie (n 2024 = 693, n 2026 = 1.663)	27	23	51	30	22	48
Ik zou geen relatie willen hebben met een intersekse persoon (n 2024 = 736, n 2026 = 1.806)	53	17	31	54	18	28
Intersekse kinderen moeten met medische behandelingen gewone mannen of vrouwen worden (n 2024 = 811, n 2026 = 1.964)	13	20	67	13	23	65
Als ik een baby had die intersekse was, en er was geen medische reden om te opereren, dan zou ik hiermee wachten totdat het kind hierover zelf kan beslissen (n 2024 = 832, n 2026 = 2.098)	89	6	5	88	7	5
Intersekse personen moeten over hun eigen lichaam kunnen beslissen (n 2024 = 1.035, n 2026 = 2.616)	92	5	2	92	6	2
Ik vind het raar als mensen biologisch niet in het plaatje van man of vrouw passen (n 2024 = 971, n 2026 = 2.517)	23	20	57	23	22	54

a In de vergelijking tussen 2024 en 2026 wat betreft de houding van de respondenten voor de afzonderlijke stellingen zijn de respondenten betrokken die een 'inhoudelijke' antwoordoptie hebben gekozen, te weten de opties 'helemaal eens', 'eens', 'niet mee eens, niet mee oneens', 'oneens' en 'helemaal oneens'. De overige beschikbare opties zijn buiten beschouwing gelaten (zie hiervoor voorgaande tabel). Zie voor meer toelichting paragraaf 7.1.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten dat deze antwoordoptie(s) koos ten opzichte van alle respondenten dat een 'inhoudelijk' antwoord gaf significant verschilt tussen 2024 en 2026. De asterisk is bij de cijfers van 2026 geplaatst. Voor de toetsing of er significante verschillen in (groepen) antwoordopties bestaat is een z-toets uitgevoerd, waarbij als grenswaarde $p < 0,05$ is aangehouden.

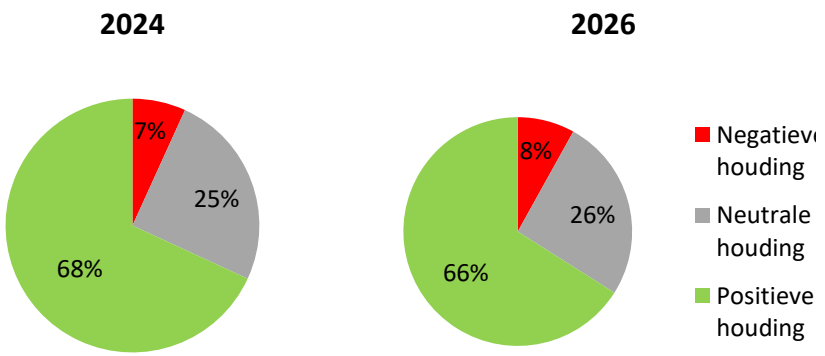
Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.10.2 Gemiddelde houding

Net zoals voor de opvattingen over de andere lhbtiqa+ groepen is er een verdiepende analyse uitgevoerd die is gebaseerd op een samenvattende schaalscore die berekend is op basis van zeven stellingen (zie paragraaf 7.1) die verschillende dimensies van opvattingen over intersekse personen belichten. Daarbij is van belang dat bij enkele stellingen een aanzienlijk deel van de respondenten aangeeft er nog nooit over te hebben nagedacht of geen antwoord te kunnen of willen geven ('weet ik niet' of 'zeg ik liever niet'). Deze antwoorden zijn niet meegenomen in de berekening van de samenvattende schaalscore.

Figuur 10 biedt inzicht in de algemene houding van de Nederlandse bevolking ten opzichte van intersekse personen. De figuur laat zien dat twee derde (66%) van een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking een positieve houding heeft ten opzichte van intersekse personen. Dit percentage is een stuk lager dan de houding ten opzichte van homoseksualiteit en homoseksuele en lesbische personen (84%), en komt het meest overeen met het percentage dat een positieve houding heeft ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen (68%). Het samenvattende gemiddelde van de houding ten opzichte van intersekse personen, op een schaal van 1 tot 5, is significant minder positief geworden: het samenvattende gemiddelde daalde van 3,8 in 2024 naar 3,7 in 2026. Hoewel de percentages van de houdingscategorieën positief, neutraal en negatief tussen 2024 en 2026 verschillen, zijn deze verschillen niet significant.

Figuur 10 Houding ten opzichte van intersekse personen op basis van een samenvattende schaalscore, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a De maat is berekend op basis van zeven stellingen over intersekse (zie Tabel 75). Antwoorden op de stellingen zijn gegeven op een vijfpuntsschaal (1 = 'helemaal mee eens'; 2 = 'mee eens'; 3 = 'niet mee eens, niet mee oneens'; 4 = 'mee oneens'; 5 = 'helemaal mee oneens'; 6 = 'zeg ik liever niet'; 7 = 'weet ik niet'; 8 = 'nog nooit over nagedacht'). Antwoordopties 96, 98 en 99 zijn als ontbrekende waarde gecodeerd. Dit betekent dat de personen die liever geen antwoord geven of aangeven het niet te weten of er nog nooit over nagedacht te hebben, niet zijn opgenomen in deze figuur. Van de ontbrekende waarden zijn de gemiddelden geïmputeerd. De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). De vragen zijn zo gecodeerd dat een hogere score duidt op een positievere houding (minimum = 1, maximum = 5). Vervolgens zijn de samengestelde gemiddeldes van de respondenten onderverdeeld in de groepen 'negatief' (1,00-2,49), 'neutraal' (2,50-3,49) en 'positief' (3,50-5,00). Als van de items, die allemaal aan alle respondenten zijn voorgelegd, een schaal wordt geconstrueerd, is de Cronbach's alpha 0,85.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.10.3 Verschillen naar achtergrondkenmerken

Tabel 77 toont de verschillen tussen groepen in de Nederlandse bevolking en opvattingen over intersekse personen. De resultaten laten zien dat mannen, personen tussen 30 en 50 jaar oud, personen met een middelbaar opleidingsniveau, katholieke personen en protestantse of personen die zichzelf rekenen tot een ander christendom kerk of groep het minst positief zijn over intersekse personen.

Ten opzichte van 2024 is zichtbaar dat personen die zichzelf rekenen tot een protestantse of andere christelijke kerk of groep zowel significant minder positief (van 62% naar 50%) en significant meer negatief (van 7% naar 15%) zijn. Ook is zichtbaar dat respondenten van 30-40 jaar en 40-50 jaar significant meer een negatieve houding hebben ten opzichte van intersekse personen (respectievelijk van 7% naar 13% en van 8% naar 15%). Bij respondenten ouder dan 70 jaar zien we een significante toename van het aandeel met een neutrale houding, van 20% in 2024 naar 28% in 2026, terwijl bij de positieve en negatieve houding geen significante verandering is waargenomen.

Tabel 77 Opvattingen over intersekse personen op basis van een samenvattende schaalscore, naar sociaal-demografische kenmerken, 2026 (in procenten)[a b c d]

	negatief	neutraal	positief
geslacht*			
man	12	31	58
vrouw	4	21	75
leeftijd*			
18-30	8	23	70
30-40	13	27	60
40-50	15	24	61
50-60	6	26	68
60-70	4	26	70
> 70	4	28	68
opleiding*			
laag	8	28	64
middelbaar	11	29	60
hoog	5	21	74
religie*			
geen religie of levensbeschouwing	5	24	71
rooms-katholicisme	8	29	63
protestantisme of andere christelijke kerk of groep	15	35	50
overig	20	15	65
politieke voorkeur*[e]			
progressief	4	12	84
conservatief	9	31	60

a Er is middels een multivariate regressieanalyse gekeken welke sociaal-demografische factoren een verband hebben met de houding ten opzichte van homoseksualiteit.

b De asterisken geven aan of het achtergrondkenmerk de houding ten opzichte van intersekse personen significant beïnvloedt. Een F-toets kijkt of de gemiddelde score op een vraag verschilt tussen groepen (bijvoorbeeld laag-, midden- en hoogopgeleiden). Voor de toetsing van de significantie van de correlaties is $p < 0,05$ (*) aangehouden.

c De splitsing van de resultaten op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau is uitgevoerd op basis van de gegevens zoals de respondent doorgaf bij de screening van het I&O Research Panel (voorafgaand aan deelname aan het onderzoek). Zie voor toelichting betreffende de categorieën van de kenmerken 'geslacht' en 'opleiding' de toelichting hierover in Tabel 58.

d De uitsplitsing naar geslacht is gebaseerd op een screeningsvraag die is gesteld om het panel samen te stellen, is 'Wat is uw geslacht?' met als antwoordopties 'man', 'vrouw', 'anders dan bovenstaande' en 'wil ik niet zeggen'. Van de 2.990 respondenten gaven er drie aan dat hun geslacht 'anders dan bovenstaande' (anders dan man of vrouw) is, of dat ze dit niet wilden zeggen. Vanwege dit lage responsaantal is gekozen om in de uitsplitsing van de resultaten naar verschillende genders alleen de categorieën 'man' en 'vrouw' te rapporteren. Er gaven 1.492 respondenten aan dat zij man zijn en 1.495 respondenten dat zij vrouw zijn.

e De indeling op politieke voorkeur is gemaakt op basis van het Kieskompas voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Deze indeling schaart D66, GroenLinks-PvdA, DENK, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, SP en Volt onder progressieve partijen, en PVV, VVD, CDA, JA21, FvD, BBB, SGP en 50PLUS onder conservatieve partijen.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

7.11 Samenvatting

In de Lhbtiqa+ monitor 2026 zijn de opvattingen onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking gemeten ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen, bi+ personen, aseksuele personen, queer personen, transgender personen, non-binaire personen en intersekse personen.

In eerdere edities van de LHBT-monitor van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP, 2022b) zijn gemiddelden berekend voor de opvattingen ten opzichte van homo- en biseksualiteit, hoewel in de praktijk vooral over homoseksualiteit, en ten opzichte van genderdiversiteit in algemene zin. In de laatste twee edities van de lhbtiqa+ monitor – inclusief de huidige – zijn aparte gemiddelden berekend voor de opvattingen over de bovenstaande groepen, inclusief de groep intersekse personen – we hebben het dan over seksediversiteit. Dat betekent dat een vergelijking met de gemiddelden van de vorige editie (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024) zinvol is, maar een vergelijking met de edities daarvoor niet per se. Daardoor is het ook niet goed mogelijk om langdurige trends in de ontwikkeling van deze gemiddelden te bespreken. Het is wel mogelijk om voor een aantal individuele stellingen die zijn voorgelegd ontwikkelingen in trends te bespreken.[49]

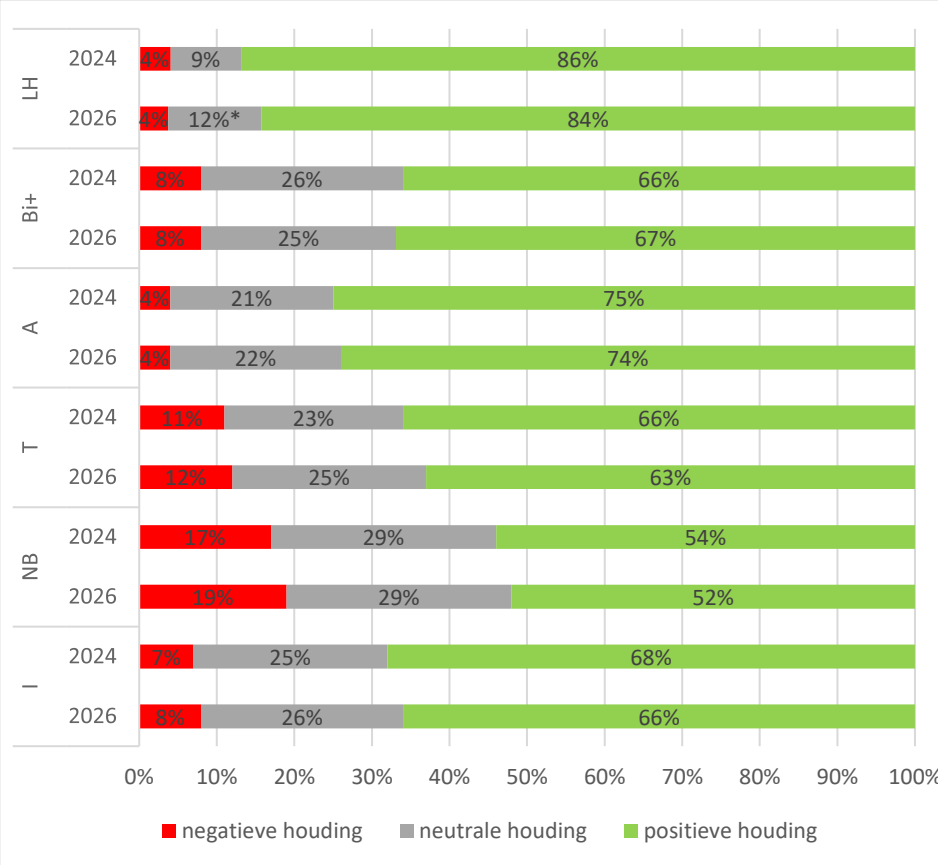
Opvattingen algemeen
Eerder onderzoek liet patronen en ontwikkelingen zien maar was beperkt als het gaat om opvattingen over de afzonderlijke groepen binnen de lhbtiqa+ gemeenschap. Er was tot aan de lhbtiqa+-monitor 2024 nog weinig bekend over de houding ten opzichte van gender- en seksediversiteit, zoals geleefd door onder andere transgender, non-binaire en intersekse personen. Als het gaat om seksuele diversiteit bleef aseksualiteit, en daardoor aseksuele personen, nog onderbelicht. Biseksuele of bi+ personen zijn wel al vaker onderwerp geweest van onderzoek naar houdingen, maar in de praktijk heeft een deel van dat onderzoek toch vooral kennis over de houding ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen opgeleverd.

In het algemeen is de houding, ingedeeld in een positieve, neutrale en negatieve houding, van de Nederlandse bevolking, ten opzichte van seksuele, gender- en seksediversiteit, vergelijkbaar tussen 2024 en 2026. Alleen ten opzichte van opvattingen over homoseksualiteit zien we een significante toename van de groep mensen die een neutrale houding aanneemt. Voor elk van de lhbtiqa+ groepen gelden dat de meerderheid van de respondenten (nog steeds) een positieve houding heeft. Zie ***Error! Reference source not found.*** voor een samenvatting van de houdingen ten opzichte van verschillende lhbtiqa+ groepen, voor de jaren 2024 en 2026. Kijkend naar het samenvattende gemiddelde voor de houding per groep zien we wel bij enkele groepen een lichte significante daling; dit geldt voor opvattingen over transgender (2024: 3,7, 2026: 3,6), non-binaire (2024: 3,5, 2026: 3,4) en intersekse personen (2024: 3,8, 2026: 3,7).
De resultaten van de samenvattende schaalscores laten daarnaast duidelijk verschillen zien in de houding ten opzichte van de afzonderlijke groepen, waarbij het minst positief wordt geoordeeld over non-binaire, transgender en intersekse personen.

[49] Waar we in deze samenvatting verschillen tussen de uitkomsten van de lhbtiqa+ monitors van 2024 en 2026 benoemen, gaat het om verschillen die na toetsing significant zijn, tenzij anders vermeld.

Andere punten van zorg zijn dat nog steeds relatief veel mensen aangeven dat bi+, transgender en non-binair-zijn modeverschijnselen zijn, en dat ook nog steeds relatief veel respondenten geen relatie zouden willen met trans, non-binaire, bi+, aseksuele of intersekse personen. Bij diverse stellingen over aseksuele, non-binaire en intersekse personen geven relatief veel respondenten, net als in 2024, in reactie op de voorgelegde stellingen aan het antwoord niet te weten en/of er nooit over nagedacht te hebben. Deze bevinding laat zien dat de kennis over en het begrip, of de erkenning van, deze groepen personen in de Nederlandse samenleving nog redelijk beperkt is.

Figuur 11 Houding ten opzichte van homoseksuele en lesbische personen (LH), bi+ personen (Bi+), transgender personen (T), intersekse personen (I), non-binaire personen (NB) en aseksuele personen (A) op basis van samenvattende schaalscores, 2024 en 2026 (in procenten)[a]

a Op basis van een meerdere stellingen per onderwerp, exclusief respondenten die de stellingen beantwoorden met 'zeg ik liever niet', 'weet ik niet' en 'nooit over nagedacht'. Zie per onderwerp in dit hoofdstuk toelichting over de stellingen en het aantal respondenten per antwoordoptie. Zie in paragraaf 7.1 voor een toelichting op de wijze waarop de analyse is uitgevoerd en respondenten zijn ingedeeld in de drie houdingscategorieën.

b Een asterisk (*) geeft aan dat het aandeel respondenten binnen een bepaalde houdingscategorie (positief/neutraal/negatief) ten opzichte van alle respondenten op basis van de relatieve frequentie van de houdingscategorie significant toe- of afgenomen is tussen 2024 en 2026. Deze vergelijking is uitgevoerd met behulp van een twee-proportie z-toets op gewogen data. Zie paragraaf 7.1 voor meer toelichting over hoe de cijfers in deze figuur tot stand zijn gekomen en hoe de vergelijkingstoetsing is uitgevoerd.

Bron: Panteia/Movisie, vragenlijst Lhbtiqa+ monitor, 2026

Opvattingen over seksuele diversiteit

Homoseksuele personen
Bij de opvattingen over homoseksualiteit in brede zin (homoseksuele mannen en lesbische vrouwen) valt op dat de positieve trend tot 2024 stabiel blijft. Voor een tweetal stellingen is een significante negatieve ontwikkeling zichtbaar ten opzichte van 2024. De groep respondenten die seks tussen twee mannen níét walgelijk vindt, is afgenomen van 65% naar 60%. Ook zegt ruim een kwart van de respondenten nog altijd moeite te hebben met zoenen in het openbaar van met name homoseksuele mannen, dit is een significante stijging ten opzichte 2024 toen het ongeveer een vijfde was.

Bi+ personen
Opvattingen over biseksualiteit en bi+ personen zijn in eerdere edities van de monitor van het SCP niet expliciet gemeten. De houding tegenover bi+ personen is op bepaalde stellingen behoorlijk negatief, zoals bijvoorbeeld bij de stelling 'ik zou geen relatie willen hebben met een bi+ persoon' en 'als ik een partner heb en die vertelt mij dat die biseksueel is dan heb ik daar moeite mee' (respectievelijk 41% en 40% (helemaal) mee eens). De positieve houding ten opzichte van biseksualiteit en bi+ personen is ten opzichte van 2024 niet significant veranderd, maar is nog steeds aanzienlijk lager dan het percentage respondenten wat een positieve houding heeft tegenover homoseksuele personen (67% om 84% respectievelijk). Uit de antwoorden blijkt verder dat respondenten bi+ over het algemeen als een seksuele identiteit of oriëntatie lijken te erkennen, hoewel toch nog een kwart (27%) vindt dat bi+ een modeverschijnsel is. Verder valt op dat er significante afnames zijn bij het aandeel respondenten dat het (helemaal) oneens is met de stelling dat bi+ mensen verward zijn over hun seksuele oriëntatie (2024: 67%, 2026: 72%) en de stelling dat zij zich niet op hun gemak voelen bij bi+ vrouwen (2024: 80%, 2026: 85%).

Aseksuele personen
Opvattingen over aseksualiteit zijn in 2024 voor het eerst gemeten (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024). De opvattingen over aseksualiteit zijn in 2026 overwegend positief: 90% vindt dat aseksuele personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij willen, en 74% heeft een positieve houding op basis van de schaalscore. Tegelijkertijd zijn er zorgen. Zo wil 44% geen relatie met een aseksueel persoon, en bij zes van de negen stellingen geeft meer dan 20% aan het niet te weten of er nooit over nagedacht te hebben, wat duidt op een beperkte kennis over aseksualiteit. Verder vinden, in vergelijking met 2024, meer mensen dat je jezelf niet aseksueel kunt noemen als je nooit seks hebt geprobeerd (2024: 23%, 2026: 30%) en dat als je geen seks wilt er iets mis met je is en je naar een dokter moet gaan (2024: 3%, 2026: 5%).

Opvattingen over seksuele diversiteit naar persoonskenmerken en 2026/2024
Voor homoseksualiteit zijn de opvattingen iets positiever onder personen jonger dan 30 jaar en onder personen van 50 tot 60 jaar. Vrouwen zijn over het algemeen ook positiever dan mannen. Verder zijn hogeropgeleiden positiever dan lager- of middelbaar opgeleiden, zijn personen met een politiek progressieve voorkeur positiever dan personen met een politiek conservatieve voorkeur en zijn niet-religieuze personen positiever dan religieuze personen. Onder personen die zichzelf rekenen tot het protestantisme of een andere christelijke kerk of groep is het aandeel met een negatieve houding relatief groot.

Wat betreft de houding ten opzichte van bi+ personen zijn vrouwen, personen jonger dan 30 jaar, hogeropgeleiden, personen een progressieve politiek voorkeur en

personen zonder religie of levensbeschouwing het vaakst positief, terwijl 30- tot 40-jarigen, lageropgeleiden, personen met een conservatief politieke voorkeur en protestantse of andere christelijke groepen het meest negatief zijn.

Bij aseksualiteit zijn vooral 30- tot 40-jarigen, mannen, lageropgeleiden, personen met een conservatieve politieke voorkeur en personen met een andere religie dan het christendom het meest negatief over aseksualiteit en aseksuele personen.

Vergeleken met 2024[50] valt op dat wat betreft homoseksualiteit bij veel groepen het aandeel met een neutrale houding toeneemt, dit is het geval bij mannen en bij personen met een laag opleidingsniveau, met een leeftijd vanaf 40 jaar en die niet-religieus zijn. De positieve en negatieve houding vergeleken tussen 2026 en 2024 vallen vooral verschuivingen ten aanzien van leeftijd en religie op: bij homoseksualiteit is de positieve houding afgenomen onder 70-plussers; bij bi+ personen is de negatieve houding toegenomen en de positieve houding afgenomen onder 30- tot 40-jarigen; bij aseksualiteit is de positieve houding afgenomen onder protestantse of andere christelijke groepen. Verder valt op dat de groep met een negatieve houding onder hoogopgeleiden ten aanzien van biseksualiteit is gestegen.

Opvattingen over genderdiversiteit

Transgender personen

De houding ten opzichte van transgender personen lijkt sinds de vorige meting licht negatiever geworden. Hoewel een ruime meerderheid (82%) vindt dat transgender personen hun leven zelf moeten kunnen leiden, geeft 54% aan geen relatie met een transgender persoon te willen en 31% verbreekt de relatie als de partner zou vertellen dat die transgender is. Opvallend is dat de groep die aangeeft de relatie te verbreken als de partner zou vertellen dat die persoon transgender is significant is toegenomen (2024: 40%, 2026: 49%). Het samenvattende gemiddelde van de houding ten opzichte van transgender personen daalt significant (van 3,7 naar 3,6). Het aandeel respondenten met een positieve houding, op basis van de samenvattende schaalscore, daalt net niet significant van 66% naar 63%. Specifiek over transgender vrouwen zijn de opvattingen verslechterd: het aandeel respondenten dat transgender vrouwen niet als echte vrouwen beschouwt stijgt significant van 29% in 2024 naar 35% in 2026.

Non-binaire personen

Bij de opvattingen over non-binaire personen valt op dat non-binair zijn nog niet breed als genderidentiteit wordt erkend. Wel vindt het merendeel van de ondervraagde respondenten (82%) dat non-binaire personen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Bij deze stelling zien we ook dat respondenten in 2026 significant vaker dan in 2024 aangeven dit niet te weten of hier nog nooit over te hebben nagedacht (2024: 3%, 2026: 6%).

Verder geeft minder dan een derde van de respondenten (31%) aan het belangrijk te vinden om, wanneer zij iemand ontmoeten, te weten of die persoon een man of een vrouw is. Daarnaast vindt bijna de helft van de respondenten (47%) dat iedereen van nature man of vrouw is. Wat betreft het liever niet willen omgaan met non-binaire

[50] Er is geen vergelijking tussen de resultaten van de lhbtiqa+-monitor 2024 en Lhbtiqa+ monitor 2026 wat betreft de verschillen in het achtergrondkenmerk politieke voorkeur uitgevoerd. Zie voor toelichting paragraaf 7.1.

personen, zien we dat een significant kleiner aandeel respondenten in 2026 aangeeft het (helemaal) oneens te zijn met deze stelling dan in 2024: 73% in 2026 tegenover 78% in 2024.

Op basis van de samenvattende schaalscores heeft 52% van de Nederlandse bevolking een positieve houding tegenover non-binaire personen. Het samenvattende gemiddelde van alle respondenten daalde significant tussen 2024 en 2026 (van 3,5 naar 3,4).

Opvattingen over genderdiversiteit in het algemeen
Ook bij de opvattingen over genderdiversiteit zien we een enigszins stabiele ontwikkeling ten opzichte van eerdere jaren. In 2024 was het percentage dat een positieve houding heeft ten opzichte van transgender personen en non-binaire personen respectievelijk 66% en 54%. In 2026 zijn deze scores respectievelijk 63% en 52%. Deze verschillen zijn echter niet significant. Wel zijn de samenvattende gemiddelden van de opvattingen aangaande transgender en non-binaire personen wel significant (licht) gedaald, namelijk met een tiende punt (transgender personen: 3,7 in 2024 en 3,6 in 2026, non-binaire personen 3,5 in 2024 en 3,4 in 2026). Deze resultaten tonen dat niet overduidelijk kan worden geconcludeerd dat de houding ten opzichte van genderdiversiteit (aanzienlijk) negatiever is geworden.

Opvattingen over genderdiversiteit naar persoonskenmerken en 2026/2024
Ten aanzien van transgender personen zijn vrouwen, personen van 50 jaar en ouder, hogeropgeleiden, personen met een progressief politieke voorkeur en personen zonder religie of levensbeschouwing het meest positief; mannen, personen met een conservatief politieke voorkeur en protestantse of andere christelijke groepen zijn het meest negatief. Verder hebben significant minder vrouwelijke respondenten een positieve houding tegenover transgender personen in 2026 ten opzichte van 2024 (van 76% positief naar 71% positief).

Wat betreft opvattingen over non-binaire personen zijn vooral mannen en personen van 30 tot 40 jaar negatiever dan respectievelijk vrouwen en personen uit andere leeftijdsgroepen. Daarnaast zijn personen met een lage of middelbare opleiding, personen met een conservatieve politieke voorkeur en protestantse of andere christelijke groepen het minst positief over non-binaire personen. Ten opzichte van 2024 is het aandeel respondenten met een negatieve houding ten opzichte van non-binaire personen toegenomen onder 30- tot 40-jarigen, hoogopgeleiden en protestantse of andere christelijke groepen en personen met een overige religie.

Opvattingen over seksediversiteit
Intersekse personen
De opvattingen over intersekse personen zijn relatief positief op het gebied van autonomie: 80% vindt dat intersekse personen over hun eigen lichaam moeten kunnen beslissen, en 61% is voor het uitstellen van medische ingrepen totdat het kind oud genoeg is om zelf te beslissen. Toch geeft 20% aan het raar te vinden als iemand biologisch buiten de binaire categorieën man/vrouw valt, en 33% wil geen relatie met een intersekse persoon. Net als bij aseksualiteit geeft een groot deel van de respondenten (30% of meer bij vier van de zeven stellingen) bij meerdere vragen aan het antwoord niet te kunnen geven (‘weet niet’) of er nog nooit over nagedacht te hebben, wat wijst op beperkte bekendheid met het onderwerp. De verdeling over de

houdingscategorieën positief, neutraal en negatief veranderde tussen 2024 en 2026 niet significant. Wel daalde het samenvattende gemiddelde van de houding licht maar statistisch significant, van 3,8 in 2024 naar 3,7 in 2026: afgerond een tiende punt. Deze resultaten tonen dat niet overduidelijk kan worden geconcludeerd dat de houding ten opzichte van seksediversiteit daadwerkelijk negatiever is geworden.

Opvattingen over seksediversiteit naar persoonskenmerken en 2026/2024
Ten opzichte van intersekse personen, dat betrekking heeft op seksediversiteit, is zichtbaar dat mannen, 30- tot 40-jarigen, middelbaaropgeleiden, personen met een conservatieve politieke voorkeur en protestantse of andere christelijke groepen het minst positief zijn.

Vergeleken met 2024 is het aandeel respondenten met een negatieve houding ten opzichte van intersekse personen significant toegenomen onder 30- tot 50-jarigen, protestanten en overige christenen. Bij de laatste groep is ook het aandeel respondenten met een positieve houding significant afgenomen.

Opvattingen over relaties met lhbtiqa+ personen
De percentages van de respondenten die aangeven geen relatie te willen met transgender personen (54%), non-binaire personen (49%), aseksuele personen (44%), bi+ personen (41%) en intersekse personen (33%) zijn erg hoog. Deze bevinding kan in de praktijk betekenen dat personen uit deze groepen die graag een relatie willen, veel moeite kunnen hebben om een relatie te krijgen. Het niet hebben van een (positieve) relatie kan consequenties hebben voor de leefsituatie van mensen, in zowel praktische als emotionele zin.

Onbekendheid over aseksueel, non-binair en/of intersekse zijn
Bij diverse stellingen over aseksuele, non-binaire en intersekse personen geven relatief veel respondenten, net als in 2024, aan er niet over nagedacht te hebben en/of het niet echt goed te weten. Deze bevinding laat zien dat de kennis over en het begrip, of de erkenning van, deze groepen personen in de Nederlandse samenleving nog redelijk beperkt is.

Bijlage 1: Referenties

113.nl. (2024). *Factsheet zelfdoding onder LHBT'ers.* Groningen: 113.nl.

Alliantie Gezondheidszorg op Maat. (2019). *Factsheet LHBTI-sensitieve eerstelijns zorg.* Nederland: Alliantie Gezondheidszorg op Maat.

Aparicio-Garcia, M., Diaz-Ramiro, E., Rubio-Valdehita, s., & Garcia-Nieto, I. (2018). Health and Well-Being of Cisgender, Transgender and Non-Binary Young People. *International Journal of Public Health, 15*(10), p. 2133.

Baams, L., Graaf, H. d., Cense, M., Maliepaard, E., Bos, H., Wit, J. d., . . . Joemmanbaks, F. (2021). *Niet in één hokje: Ervaringen en welzijn van bi+ personen in Nederland.* Groningen: Rijksuniversiteit Groningen en Rutgers.

Bedi, S. (2015). *Sexual Racism: Intimacy as a Matter of Justice.* Chicago: The University of Chicago.

Bi+ Nederland. (2025). *Factsheet bi+.* Opgehaald van https://biplus.nl/wp-content/uploads/2025/11/Factsheet-2025-Biplus-Nederland.pdf

Buizer, I., Hermsen, D., van Lisdonk, J., & van der Toorn, J. (2024). *Bi+ mensen en werk.* Leiden: Universiteit Leiden.

CBS. (2022). Nieuwe indeling bevolking naar herkomst. Opgehaald van https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2022/nieuwe-indeling-bevolking-naar-herkomst

CBS. (2024a). *De arbeidsmarkt in cijfers 2024.* Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

CBS. (2024b). *Hoeveel LHBTQIA personen telt Nederland?* Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

CBS. (2024c). *Informatie over Volksgezondheid en Zorg - Bevolkingsomvang*. Opgeroepen op 10 25, 2024, van vzinfo.nl: https://www.vzinfo.nl/bevolking/bevolkingsomvang#:~:text=Op%201%20januari%202024%20is,van%20Nederland%2042%2C6%20jaar.

CBS. (2024d). *Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag.* Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek. Opgehaald van https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2024/prevalentiemonitor-huiselijk-geweld-en-seksueel-grensoverschrijdend-gedrag-2024

CBS. (2025a). *Leeftijdsverdeling - Hoe ziet de leeftijdsopbouw van de Nederlandse bevolking eruit?* Opgeroepen op 10 25, 2024, van cbs.nl: https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking/leeftijd/bevolking

CBS. (2025b). *Veiligheidsmonitor 2025.* Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Cense, M., & Marinus, M. (2023). *Als seks(e) niet vanzelfsprekend is.* Nederland: Rutgers.

Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *1*, pp. 139-167.

Croteau, T. A., & Morrison, T. (2023). Development of the nonbinary gender microaggressions (NBGM) scale. *International Journal of Transgender Health, 24*(2), pp. 417-435.

Das, E., Wasserbauer, M., Loopuijt, C., Plug, I., Uilhoorn, A., van der Vleuten, A., & Verhaak, C. (2023). *Mijn gender, wiens zorg? Onderzoek naar de toename in en veranderingen van de vraag naar transgenderzorg.* Nijmegen: Radboud Universiteit.

De Cristofaro, V., Costacurta, M., Pellegrini, V., Giacomantonio, M., & Salvati, M. (2025). LGBTQ+ conspiracy beliefs and collective actions: Factors and processes that (de) motivate support for LGBTQ+ equality. *Analyses of Social Issues and Public Policy, 25*(1).

European Social Survey. (2023). *ESS round 11 - 2023. Social inequalities in health, Gender in contemporary Europe*. Opgeroepen op 2026, van ESS: https://ess.sikt.no/en/datafile/242aaa39-3bbb-40f5-98bf-bfb1ce53d8ef

Falhammar, H., Claahsen-van der Grinten, H., Reisch, N., Slowikowska-Hilczer, J., Nordenstrom, A., & Roehle, R. (2018). Health status in 1040 adults with disorders of sex development (DSD): a European multicenter study. *Endocrine Connections, 7*(3), pp. 466-478.

Felten, H., & Broekroelofs, R. (2022). *Wat werkt bij het verminderen van discriminatie.* Utrecht: Kennisplatform Inclusief Samenleven.

Felten, H., & Joemmanbaks, F. (2025). *10 keer vraag en antwoord over anti-lhbtiqa+ complottheorieën.* Utrecht: Movisie.

Felten, H., Daru, S., Cadat-Lampe, M., Harnacke, C., & Bytyçi, A. (2024). *Microagressies op de werkvloer uitgelegd.* Utrecht: Movisie.

Felten, H., Keuzenkamp, S., & de Wit, J. (2025). Interventions used in practice to reduce prejudice and stereotypes toward lesbian and gay people: theory based evaluation. *The Journal of Sex Research, 62*(6), 1124-1134.

Felten, H., Vijlbrief, A., Broekroelofs, R., & de Wit, J. (2026). "It Touched Me Deeply": Evaluation of Theatrical Performance and the Post-Performance Dialogue to Reduce Prejudice Toward LGB Adolescents. *Journal of Homosexuality*, 1-23.

Finkenflügel, R., Kraan, Y., & Derckx, T. (2025). *(A)seksualiteit als norm: Een verkennend onderzoek naar ervaringen en behoeftes van aseksuele personen in de gezondheidszorg.* Nederland: Rutgers, COC, Women Inc., Noa.

ILGA Europe. (2026). *Annual Review 2026.* Brussels: ILGA Europe.

Inspectie van het Onderwijs. (2016). *Omgaan met seksuele diversiteit: een beschrijving van het onderwijsaanbod op scholen.* Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Opgehaald van https://open.overheid.nl/details/ronl-archief-f2a13686-0b9a-495a-b567-cd72a60d7c14

Inspectie van het Onderwijs. (2020). *Themaonderzoek Burgerschapsonderwijs en het omgaan met verschil in morele opvattingen.* Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Opgehaald van https://www.onderwijsinspectie.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2020/03/13/burgerschapsonderwijs-en-het-omgaan-met-verschil-in-morele-opvattingen/Themaonderzoek+burgerschapsonderwijs+en+het+omgaan+met+verschil+in+morele+opvattingen.pdf

Joemmanbaks, F., & de Graaf, H. (2023). *Kiezen voor een 'X'.* Utrecht: Rutgers Expertisecentrum Seksualiteit.

Joemmanbaks, F., & Derckx, T. (2024). *Multipele minderheidsstress onder lhbti+ personen.* Utrecht: Rutgers.

Kastelein, C., Keulen, B., Tukker, A., & Van der Have, M. (2020). *10 keer vraag en antwoord over intersekse.* Utrecht: Movisie.

King, D., Fattoracci, E. S., Hollingsworth, D., Stahr, E., & Nelson, M. (2023). When thriving requires effortful surviving: Delineating manifestations and resource expenditure outcomes of microaggressions for Black employees. *Journal of Applied Psychology, 108*(2), pp. 183–207.

Koole, J., Geerlings, J., Ardon, D., Holleman, C., Sanchez Ramirez, C., & van Berlo, W. (2025). *Wat werkt bij de preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag en lhbtiq+ geweld: Achtergronddossier over feiten, cijfers en werkzame aanpak.* Utrecht: Rutgers/Movisie.

Marinus, A., & Myren, B. (2025). *Welke fucking grenzen had ik nog moeten hebben.* Nederland: NNID.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2021). *Toespraak van minister Van Engelshoven bij ceremonie erkenning en excuses aan transgender- en intersekse gemeenschap.* Opgehaald van https://open.overheid.nl/details/ronl-ee56a35d-782b-479a-9957-4ad82eec8fe2

Mouafo, A. V. (2023). The denial of homosexual identity as a mediator of the link between beliefs in a gay conspiracy and hostile intentions towards LGBTQ people in a highly heteronormative context: The case of Cameroon. *International Journal of Psychology and Behavioral Sciences, 13*(2), pp. 29-37.

Nadal, K. L., Skolnik, A., & Wong, Y. (2012). Interpersonal and systemic microaggressions toward transgender people: Implications for counseling. *Journal of LGBT Issues in Counseling, 6*(1), pp. 55-82.

Naezer, m., Hehenkamp, F., Verlee, S., & Myren, B. (2025). *"Like having no Boundaries": The role of sexism, heteronormativity and the monosexual norm in sexual violence against bi+ women.* Amsterdam: Bi+ Nederland & Atria.

NCDR. (2026). *Samen het onzichtbare zichtbaar maken. Naar een zorgstelsel dat werkt voor iedereen.* Den Haag: National Coördinator tegen Discriminatie en Racisme.

NNID. (2023). *Misvattingen over intersekse. Op weg naar wettelijke regulering geslachtsbevestigende behandelingen intersekse personen.* Nijmegen: Stichting NNID, Nederlandse organisatie voor seksediversiteit.

Noordewier, Y., & Van Grunsven, P. (2026). *Diversiteitsvlechtwerk: intersectionaliteit toepassen in beleid en praktijk.* Utrecht: Movisie.

OHCHR. (2023). *OHCHR Technical Note on the Human Rights of Intersex People: Human Rights Standards and Good Practices.* Office of the High Commissioner for Human Rights. Opgehaald van https://www.ohchr.org/sites/default/files/2023-11/ohchr-technical-note-rights-intersex-people.pdf

Oldenhof, A., van Lonkhuijzen-Matrinovic, R., & Derckx, T. (2026). *Van goede wil naar goede zorg: Een onderzoek naar de stand van zaken van lhbti+ sensitieve zorg in de ggz in Nederland.* Movisie: Rutgers.

Panerati, S., Pellegrini, V., De Cristofaro, V., & Salvati, M. (2026). Conspiratorial threat and intergroup boundaries: How exposure to anti-LGBTQ+ narratives shapes beliefs, identity, and civic engagement. *Group Processes & Intergroup Relations*.

Panteia, Movisie & Ipsos I&O. (2024). *Lhbtiqa+-monitor.*

Panteia, Movisie & Ipsos I&O. (2024). *Lhbtiqa+-monitor 2024: De leefsituatie van lhbtiqa+ personen en opvattingen over lhbtiqa+ personen.* Zoetermeer: Panteia.

Pearlin, L., Menaghan, E., Lieberma, M., & Mullen, J. (1981). The stress process. *Journal of Health and Social Behavior, 22*(4), 337-356.

Pierik, C., & Jak, L. (2026). *10 vragen en antwoorden over queer.* Utrecht: Movisie.

Pijpers, R., Griffin, L., & Yohannes, R. (2024). *Queer ouderen van kleur: ervaringen en behoeften op het gebied van contacten, wonen en zorg.* Utrecht: Kennisplatform Inclusief Samenleven.

Rijksoverheid. (2014). *Wet wijziging vermelding van het geslacht in de geboorteakte (transgenders).* Den Haag: Rijksoverheid.

Robinson, R., & Frost, D. (2017). LGBT equality and sexual racism. *Fordham Law Review, 86*(6).

Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self.* New York: Basic Books.

Schlapp-Gilgoff, M. (z.d.). *Eating Disorders In LGBTQIA+ Populations*. Opgeroepen op juni 23, 2024, van https://www.nationaleatingdisorders.org/eating-disorders-in-lgbtqia-populations

Schwarzer, R., & Jerusalem, M. (1995). Generalized self-efficacy scale. In *Measures in health psychology: A user's portfolio. Causal and control beliefs* (pp. 35-37). Windsor: NFER-Nelson.

SCP. (2014). *Leven met intersekse/DSD.* Den haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2016). *LHBT-monitor 2016.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2017). *Transgender personen in Nederland.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2018a). *LHBT-monitor 2018.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2018b). *Opvattingen over seksuele en genderdiversiteit in Nederland en Europa.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2020). *Ervaren Discriminatie in Nederland II.* Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau.

SCP. (2022a). *LHBT-monitor 2022.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SCP. (2022b). *Opvattingen over seksuele en genderdiversiteit in Nederland en Europa.* Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

SLO. (2026). *Kerndoelen primair onderwijs.* Opgehaald van https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-kerndoelen/@25212/kerndoelen-primair-onderwijs/

SLO. (2026). *Kerndoelen voortgezet onderwijs.* Opgehaald van https://www.slo.nl/thema/meer/actualisatie-kerndoelen-examenprogramma/actualisatie-kerndoelen/@25214/kerndoelen-voortgezet-onderwijs/

Smith, B., Dalen, J., Wiggins, K., Tooley, E., Christopher, P., & Bernard, J. (2008). The brief resilience scale: assessing the ability to bounce back. *International Journal of Behavioral Medicine, 15*(3), 194-200.

Sue, D. W., Alsaidi, S., Awad, M., Glaeser, E., Calle, C., & Mendez, N. (2019). Disarming racial microaggressions: Microintervention strategies for targets, White allies, and bystanders. *American Psychologist, 74*(1), p. 128.

Sue, D. W., Capodilupo, C., Torino, G., Bucceri, J., Holder, A., Nadal, K., & Esquilin, M. (2007). Racial microaggressions in everyday life: implications for clinical practice. *American psychologist, 62*(4), p. 271.

Termorshuizen, F., Braam, A. W., & Ameijden, E. v. (2015). Neighborhood ethnic density and suicide risk among different migrant groups in the four big cities in the Netherlands. *Social Psychiatry Psychiatrical Epidemiology, 50*, 951-962.

Terpstra, F., Dekkers, L., Schers, S., & Dekker, S. (2022). *Trans, intersekse en non-binaire mensen aan het werk in Nederland: Een nationaal rapport.* Amsterdam: Transgender Netwerk.

Timmerman, S., Witsenburg, A., & Berkemeijer, P. (2022). *Nieuwe handreiking: 10x vraag en antwoord over aseksualiteit.* Utrecht: Movisie.

Tweede Kamer de Staten-Generaal. (2020). Emancipatiebeleid. Brief van de ministers voor Rechtsbescherming en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. *Kamerstuk II 30420, nr. 353*.

Valsecchi, N., De Cristofaro, V., Pellegrini, V., Salvati, M., & Giacomantonio, M. (2025). Conformity to gender norms and denial of LGBTQ+ discrimination: The mediating role of anti-LGBTQ+ conspiracy beliefs. *246*.

Van den Berg, K., van Kleef, N., & Weegels, E. (2025). *Feiten en cijfers over lhbtiqa+ personen op een rij.* Utrecht: Movisie.

Van Hoof, J., Kastelein, C., van Alphen, E., & Schers, S. (2018). *Transgender personen in de gemeente.* Utrecht: Movisie.

Van Kleef, N., Griffin, L., van Lier, N., & Levah Russchen, A. (2023). *10 vragen over non-binaire personen.* Utrecht: Movisie.

Verlee, S., Kraan, Y., de Graaf, H., van Berlo, W., & van Lisdonk, J. (2025). *Seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld bij bi+ mensen: Een verkenning van hun ervaringen en de hulpverlening.* Utrecht: Rutgers.

Vijlbrief, A., & Bool, M. (2018). *Suïcidepreventie lhbt-jongeren. Wat kunnen ouders en professionals doen volgens de literatuur.* Utrecht: Movisie.

Vo, T. D. (2021a). Gaps in Safety within LGBTQ+ Leisure Spaces for Diverse LGBTQ+ People: White Homonormativity and Considerations for Inclusion in Safe Spaces. *Social Work & Policy Studies: Social Justice, Practice and Theory, 4*(1).

Vo, T. D. (2021b). The whiteness of 'safe' spaces: Developing a conceptual framework to critically examine the well-being of racialized 2SLGBTQ+ people within 2SLGBTQ+ leisure spaces. *The Canadian Journal of Human Sexuality, 30*(2), pp. 219-231.

Zorgvuldig Advies & Transvisie. (2022). *Ervaringen en behoeften van transgender personen in de zorg.* Utrecht: Zorgvuldig Advies.